

KEMENTERIAN KEWANGAN

Ucapan Belanjawan

BELANJAWAN MADANI KEEMPAT: BELANJAWAN RAKYAT

**Ucapan
Belanja
MADANI
Keempat
Tahun 2026**

Hakcipta Terpelihara

Semua hak terpelihara. Tiada mana-mana bahagian jua daripada penerbitan ini boleh diterbitkan semula, disimpan dalam bentuk yang boleh diperoleh semula atau disiarkan dalam sebarang bentuk dengan apa jua cara elektronik, mekanikal, fotokopi, rakaman dan/atau sebaliknya tanpa mendapat izin daripada:

Ketua Setiausaha Perbendaharaan,
Kementerian Kewangan Malaysia,
Aras 10, Blok Tengah,
Kompleks Kementerian Kewangan,
No. 5, Persiaran Perdana, Presint 2,
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan,
62592 PUTRAJAYA
E-mel: belanjawan2026@treasury.gov.my

Ucapan Belanjawan diterbitkan setiap tahun dan dikeluarkan pada hari pembentangan Belanjawan Tahunan.

Edisi 2026 diterbitkan pada 15 Oktober 2025.

Naskhah ini telah dicetak oleh:

Institut Penilaian Negara (INSPEN)
Jabatan Penilaian dan Perkhidmatan Harta,
Kementerian Kewangan Malaysia,
Persiaran INSPEN,
43000 KAJANG,
Selangor
Tel : 03 8911 8800 / 8911 8888
Faks : 03 8925 8100
E-mel : webmaster@inspen.gov.my

Naskhah ini juga boleh dimuat turun di:
<https://belanjawan.mof.gov.my/>

Kandungan

MUKADIMAH

20 PEMBAHARUAN MADANI UNTUK MASLAHAT RAKYAT

TEKAD SATU: MELUHUR TATAKELOLA TERBAIK

22 PERUNTUKAN BELANJAWAN 2026

23 TANGGUNGJAWAB FISKAL & KEWANGAN AWAM

25 KECEKAPAN PENYAMPAIAN PERKHIDMATAN

27 PEMANTAPAN TIGA CABANG INSTITUSI

TEKAD DUA: MEMENUHI KEUTAMAAN RAKYAT

28 PENYASARAN SUBSIDI

29 IKHTIAR MADANI UNTUK RAKYAT

31 PERKHIDMATAN BERGERAK

32 PEMBANGUNAN NEGERI

TEKAD TIGA: MENJUARAI EKONOMI BERNILAI TINGGI

46 PELABURAN SEKTOR STRATEGIK

51 JAGUH EKONOMI RENTAS SEMPADAN

52 PEMBANGUNAN BAKAT TEMPATAN

54 PENERAJU EKONOMI ISLAM

56 TAHUN MELAWAT MALAYSIA 2026

TEKAD EMPAT: MEMACU PRODUK CIPTAAN MALAYSIA

61 KECERDASAN BUATAN DAN RDCI

63 BELI PRODUK BUATAN MALAYSIA

65 DUKUNGAN PASARAN EKSPORT

66 PEMERKASAAN USAHAWAN TEMPATAN

68 PERLADANGAN DAN KOMODITI

TEKAD LIMA: MEMPERKUKUH KETAHANAN NEGARA

- 70 AGENDA PERALIHAN TENAGA
- 72 PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN
- 75 KETENTERAMAN AWAM & PERTAHANAN NEGARA
- 79 PENGURUSAN BENCANA
- 81 PERLINDUNGAN KHAZANAH ALAM

TEKAD ENAM: MERAPAT KESENJANGAN, MENCIPTA PELUANG

- 82 PRASARANA ASAS
- 84 EKONOMI BUMIPUTERA
- 86 WANITA DAN ANAK MUDA
- 88 KEBAJIKAN KUMPULAN TUMPUAN

TEKAD TUJUH: MENJAMIN KELANGSUNGAN HIDUP RAKYAT

- 92 MENOKTAH KEMISKINAN TEGAR
- 94 KOS SARA HIDUP RAKYAT
- 97 SKIM PERLINDUNGAN UNTUK RAKYAT
- 98 PERSEDIAAN MENUJU NEGARA TUA

TEKAD LAPAN: MEMPERKASA PERKHIDMATAN RAKYAT

- 100 KESIHATAN
- 105 PENDIDIKAN
- 112 MOBILITI RAKYAT
- 116 KEDIAMAN RAKYAT

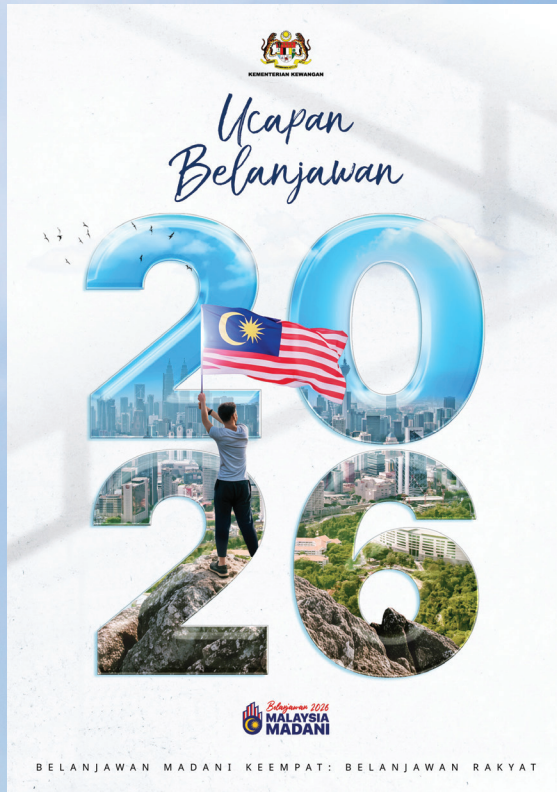
TEKAD SEMBILAN: MEMBINA JATI DIRI, MEMBANGUN NILAI INSANI

- 120 MARTABAT SYIAR ISLAM
- 122 PERPADUAN RAKYAT
- 123 PEMBANGUNAN SUKAN
- 124 BAHASA MELAYU DAN SENI KREATIF
- 126 PENJAWAT AWAM SEJAHTERA

130 PENUTUP

135 LAMPIRAN I: RINGKASAN BELANJAWAN 2026

313 LAMPIRAN II: LANGKAH CUKAI BELANJAWAN 2026

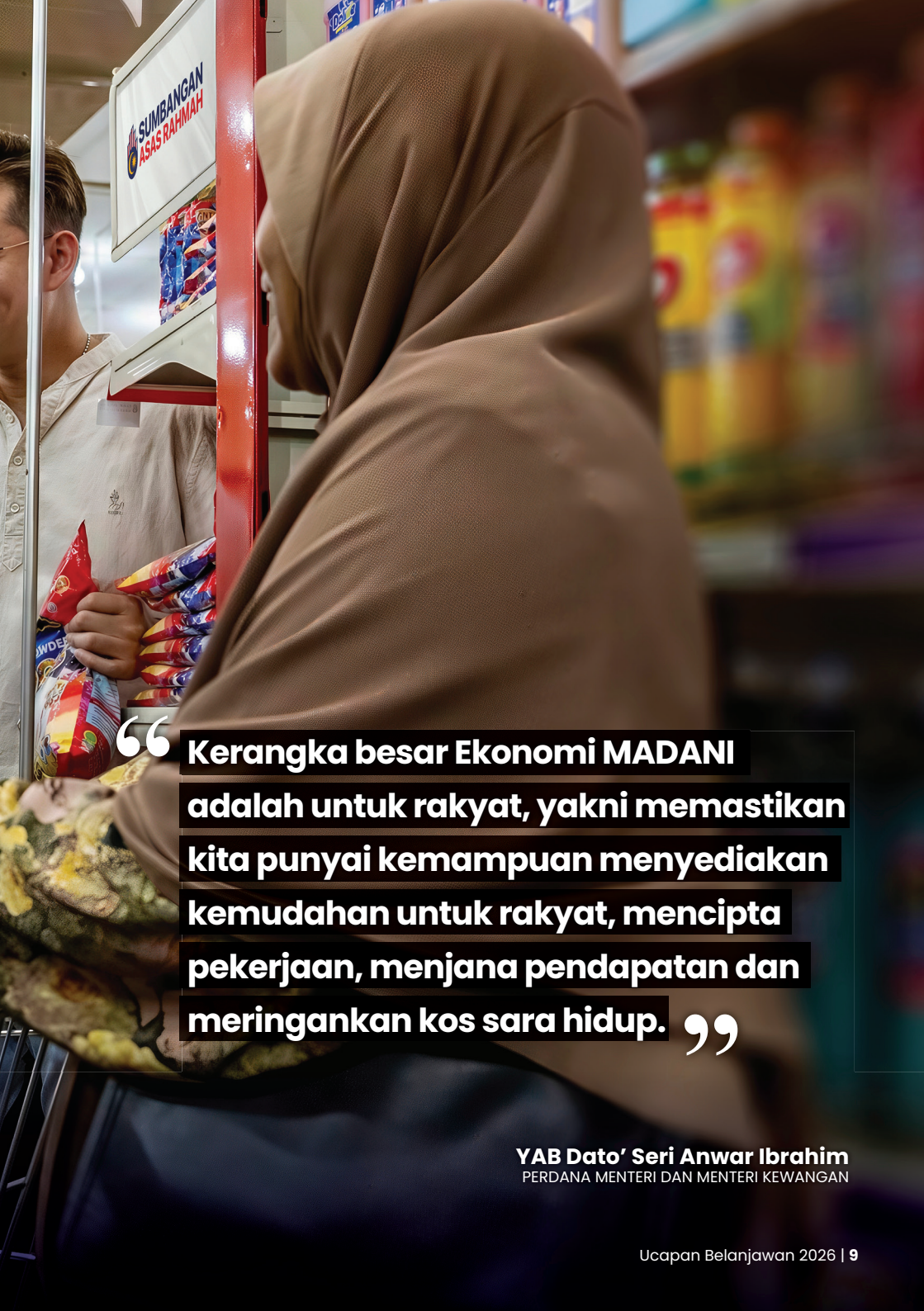
RASIONAL MUKA DEPAN

Muka depan Buku Ucapan Belanjawan 2026 menzahirkan semangat Belanjawan MADANI Keempat: Belanjawan Rakyat melalui gabungan elemen alam semula jadi, kemajuan bandar dan aspirasi rakyat. Angka "2026" dengan latar langit cerah serta kehijauan bumi melambangkan keseimbangan antara kemakmuran ekonomi dan kelestarian alam, seiring prinsip Ekonomi MADANI.

Individu mengibarkan Jalur Gemilang menandakan rakyat sebagai nadi kemajuan dan simbol keberanian negara melangkah ke hadapan di bawah reformasi serta tatakelola beramanah. Reka bentuk ini mencerminkan tekad Malaysia menuju era kebangkitan baharu yang lebih sejahtera, mampan dan berdaya tahan.

YAB Dato' Seri Anwar Ibrahim menyantuni rakyat ketika Program Outreach Sumbangan Asas Rahmah (SARA) 2025 di Pasar Raya Ekonomi Rakyat, Baling, Kedah.

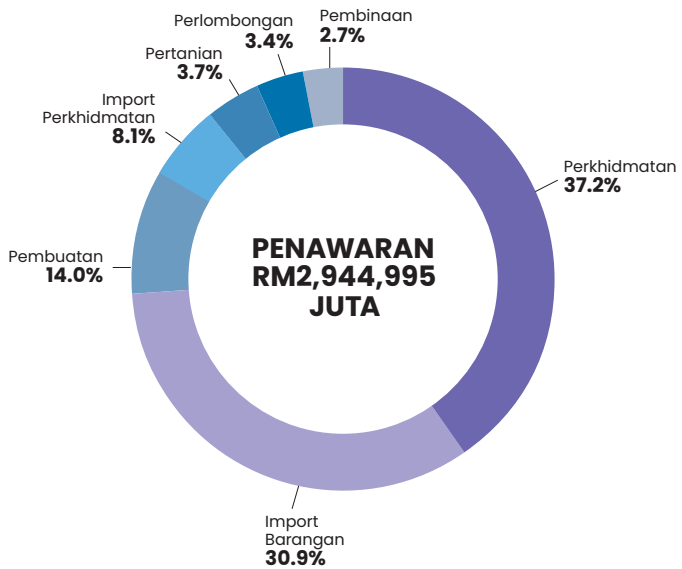
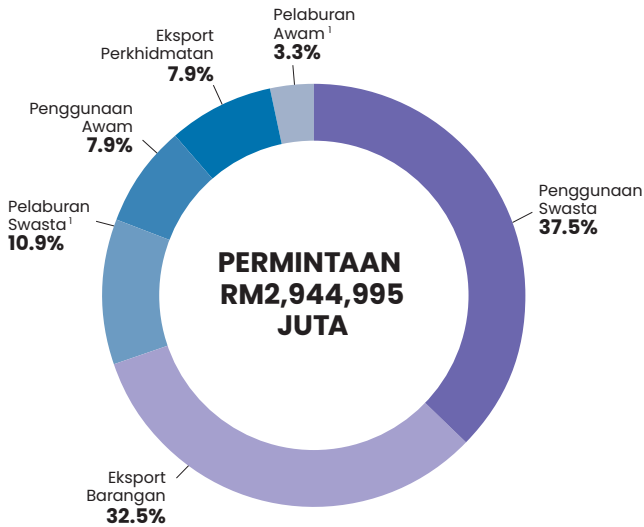
“

Kerangka besar Ekonomi MADANI adalah untuk rakyat, yakni memastikan kita punyai kemampuan menyediakan kemudahan untuk rakyat, mencipta pekerjaan, menjana pendapatan dan meringankan kos sara hidup. ”

YAB Dato' Seri Anwar Ibrahim
PERDANA MENTERI DAN MENTERI KEWANGAN

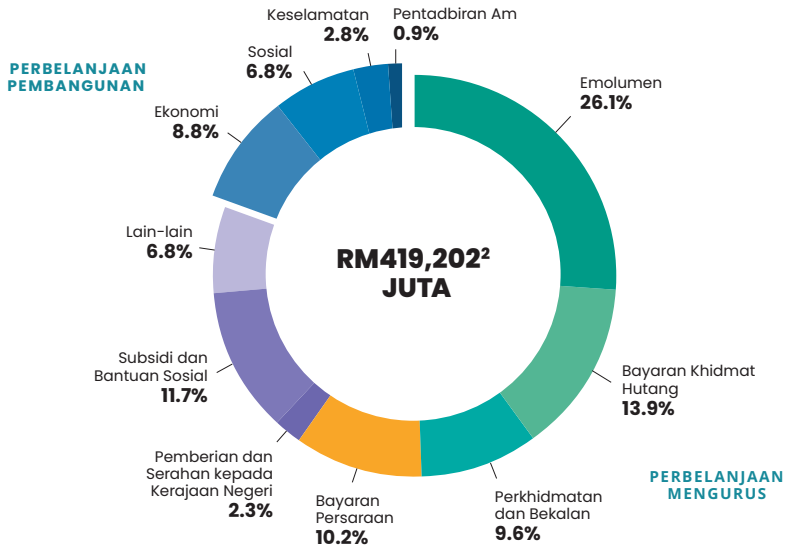
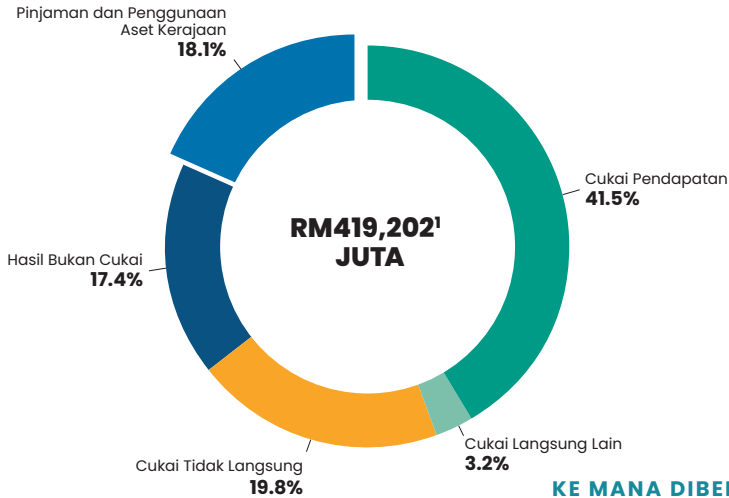
Ekonomi Negara 2026

pada harga malar 2015
(bahagian kepada jumlah dalam %)

¹Termasuk perubahan dalam stok
Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia

Belanjawan Kerajaan Persekutuan 2026

¹Terdiri daripada hasil dan pinjaman
²Tidak termasuk simpanan luar jangka
 Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia

“

Menghampiri tiga tahun pentadbiran MADANI, reformasi serta pembaharuan yang berani dan tuntas telah kita laksanakan dan mula menghasilkan anjakan yang membanggakan, terutamanya pada siling pertumbuhan negara dan lantai kesejahteraan rakyat.”

YAB Dato' Seri Anwar Ibrahim
PERDANA MENTERI DAN MENTERI KEWANGAN

YAB Dato' Seri Anwar Ibrahim menyantuni peniaga pasar tani, satu inisiatif yang beliau perkenalkan pada tahun 1985 ketika menjawat jawatan Menteri Pertanian.

Ucapan Belanjawan MADANI Keempat Tahun 2026

Oleh:
YAB Dato' Seri Anwar bin Ibrahim
Perdana Menteri dan Menteri Kewangan

Ketika membentangkan
Rang Undang-Undang Perbekalan (2026)

di Dewan Rakyat
pada Jumaat, 10 Oktober 2025

Tema:
BELANJAWAN MADANI KEEMPAT: BELANJAWAN RAKYAT

MUKADIMAH

Tuan Yang di-Pertua,

Saya mohon mencadangkan bahawa Rang Undang-undang bernama Suatu Akta bagi mengeluarkan sejumlah wang daripada Kumpulan Wang Disatukan untuk perkhidmatan bagi tahun 2026 dan bagi memperuntukkan jumlah wang itu untuk perkhidmatan bagi tahun itu dibacakan kali kedua sekarang.

Bismillahirrahmanirrahim

Assalamualaikum Warahmatullahi Wabarakatuh,

Salam Sejahtera.

Tan Sri Yang di-Pertua, Ahli-ahli Yang Berhormat
serta rakyat Malaysia yang dikasihi,

1. Syukur setingginya kita panjatkan ke hadrat Allah SWT tatkala dengan izinNya kita berhimpun pada hari ini bagi menunaikan satu amanah besar yakni membentangkan sebuah belanjawan untuk tahun mendatang. Namun, mesti ditegaskan di sini bahawa belanjawan tidak hanya menghidangkan angka serta perangkaan perbelanjaan, tidak juga satu lembaran teknikal yang hanya berbicara soal fiskal dan tahap kesihatan kewangan negara. Malah, belanjawan adalah sebuah pernyataan moral, sebuah ikrar sejarah, dan sebuah perjanjian yang tulus dan luhur antara Kerajaan dan rakyat terbanyak.

2. Firman Allah SWT:

وَأْتِ دَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا
إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيْطَانِ ط وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا

Maksudnya:

“Dan berikan kepada kerabatmu dan orang miskin serta orang musafir akan haknya masing-masing, dan janganlah engkau membelanjakan hartamu dengan keadaan yang boros (membazir) yang melampau-lampau. Sesungguhnya orang yang membazir itu ialah saudara syaitan, dan syaitan itu pula ialah makhluk yang sangat kufur kepada Tuhannya.”
(Surah al-Isra’ 17:26-27)

3. Maka, Belanjawan MADANI Keempat ini akan menjawab serta mencakup persoalan serta cabaran ekonomi semasa, selain menyusun dan merangka jalan bagi mengelak kebejatan dan keterlanjuran. Kita menolak budaya menumpuk hutang tanpa kawalan, kita melawan ketirisan dan kebobrokan, dan kita benci kemewahan kelompok elit yang dibayar dengan kesengsaraan rakyat. Sementelahan, kita memilih jalan yang berliku, sukar dan panjang, yakni jalan reformasi, disiplin fiskal yang tegas, dan pengukuhan institusi kerana hanya jalan itu sahaja dapat menjamin negara ini dapat diselamatkan dalam tempoh jangka panjang.

“Politik harus menjadi cerminan luhur manusia, tidak sekadar perhitungan mahupun percaturan kuasa”.

—Vaclav Havel (penyair, pemikir dan mantan Presiden Republik Czech)

4. Saat dunia dibadai perang tarif, pentas geopolitik yang terus berantakan, krisis iklim yang memburuk dan kebangkitan teknologi baharu yang pantas bergerak, maka Malaysia tidak seharusnya sekadar bungkam dan berpeluk tubuh. Kita mesti berani memikul tanggungjawab pensejarahan, sama seperti empayar Melaka yang pernah berdiri sebagai kosmopolitan yang adil sebagai tatanan hukum, kukuh dalam hubungan dagang dan kekuatan maritim, dan dihormati dunia kerana pematuhan pada hukum. Kini giliran kita untuk membuktikan bahawa Malaysia yang relatifnya kecil dari segi geografi mampu menjadi besar dan matang dari segi pengaruhnya, tidak hanya melalui kekuatan ketenteraan, tetapi dengan kekuatan moral, keadilan sosial dan ekonomi yang kukuh.

5. Belanjawan pada kali ini juga menandakan lembaran pertama RMK13 yang tidak sekadar berfungsi sebagai perencanaan kewangan tahunan tetapi merupakan kompas sejarah untuk era mendatang.

6. Belanjawan MADANI Keempat adalah saksi bahawa kita memilih jalan kebangkitan dan pembaharuan nasional (*national rejuvenation*) yang menyeluruh.

“Kemuliaan tidak diukur dari kekayaan tetapi dari keberanian dan ketegasan dalam menterjemah amanah kepada tanah air”.

—Pericles (negarawan Athens,
seperti dikutip sejarawan Yunani purba Thucydides)

PEMBAHARUAN MADANI UNTUK MASLAHAT RAKYAT

7. Menghampiri tiga tahun pentadbiran MADANI, reformasi serta pembaharuan yang berani dan tuntas telah kita laksanakan dan mula menghasil anjakan yang membanggakan, terutamanya pada siling pertumbuhan negara dan lantai kesejahteraan rakyat.

8. Justeru, mengapa saya sering tekankan soal tatakelola?

—Kerana undang-undang seperti Rang Undang-Undang Perolehan Kerajaan, Akta Kewangan Awam dan Tanggungjawab Fiskal (FRA) dan pindaan Akta Audit membantu meningkatkan keyakinan pelabur, melonjak Indeks Daya Saing Negara hingga 11 anak tangga, mengukuh nilai ringgit dan akhirnya lebih penting ialah, menjana pekerjaan baharu untuk rakyat dan menurunkan kadar pengangguran kepada 3 peratus, iaitu yang terendah dalam tempoh sedekad.

9. Mengapa ditumpukan penguatkuasaan?

—Kerana rasuah, penyelewengan dan ketirisan merugikan negara. Penguatkuasaan tanpa pilih kasih dapat mengembalikan hasil negara yang hilang berbilion ringgit; dan ini dapat membiayai dan menyegerakan pelaksanaan projek seperti Rancangan Tebatan Banjir dan Pan Borneo Sabah.

10. Mengapa Kerajaan bersusah-payah menyasarkan subsidi?

—Kerana subsidi pukal selama ini tiris kepada warga asing dan syarikat besar. Subsidi sepatutnya hak dan keistimewaan yang mesti dinikmati rakyat Malaysia. Disebabkan penjimatan subsidi diesel, kita dapat meringankan hidup rakyat melalui ikhtiar seperti SARA Untuk Semua yang diluncurkan Ogos lalu.

11. Kerangka besar Ekonomi MADANI adalah untuk rakyat, memastikan kita punyai kemampuan menyediakan kemudahan untuk rakyat, mencipta pekerjaan, menjana pendapatan dan meringankan kos sara hidup.

12. Seyogianya, mengangkat tema Belanjawan MADANI Keempat: Belanjawan Rakyat—setelah berani mengusung reformasi, kini masa memulangkan hasil kepada rakyat. Selaku belanjawan sulung yang menyemangati Rancangan Malaysia Ketiga Belas (RMK13), Belanjawan 2026 menetapkan sembilan Tekad Utama berpaksikan tiga tonggak Ekonomi MADANI.

TEKAD SATU

MELUHUR TATAKELOLA TERBAIK

Tan Sri Yang di-Pertua,

13. Pentadbiran MADANI harus membina kecekapan fiskal, menutup ruang ketirisan, dan memperkukuh institusi negara—dalam usaha menaikkan siling ekonomi dan lantai hidup rakyat.

PERUNTUKAN BELANJAWAN 2026

14. Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK) separuh pertama tahun 2025 mencatat pertumbuhan memberangsangkan iaitu pada 4.4 peratus. Kendatipun diasak perang tarif Amerika Syarikat, unjuran semula KDNK 2025 antara 4.0 hingga 4.8 peratus membuktikan ekonomi kita kekal berdaya tahan.

15. Bagi tahun 2026, ekonomi kita diunjur berkembang lebih rendah antara 4.0 hingga 4.5 peratus. Ini susulan ketidaktentuan ekonomi dunia dan sengketa geopolitik, geoekonomi yang berterusan.

16. Sambil mengekalkan komitmen pada FRA, momentum pertumbuhan terus didukung dasar fiskal yang mengembang. Belanjawan 2026 akan mengumpul dan mengoptimum sumber negara termasuk dana GLIC, Badan Berkanun Persekutuan dan Syarikat MKD melalui perbelanjaan awam berjumlah 470 bilion ringgit berbanding 452 bilion ringgit tahun lalu. Ini meliputi:

- 338.2 bilion ringgit belanja mengurus (OE) Persekutuan;
- 81 bilion ringgit belanja pembangunan (DE) Persekutuan;
- 30 bilion ringgit pelaburan GLIC;
- 10 bilion ringgit pelaburan awam-swasta; dan
- 10.8 bilion ringgit pelaburan Badan Berkanun Persekutuan dan Syarikat MKD.

TANGGUNGJAWAB FISKAL & KEWANGAN AWAM

17. Lantaran komitmen Kerajaan MADANI memaknai tatakelola, maka diperkenalkan FRA. Dan kini ditambah RUU Perolehan Kerajaan yang sebenarnya mengikat kuasa Menteri Kewangan kerana masih boleh didakwa dan dipantau oleh Tribunal.

18. Di bawah MADANI, kita tekal menurunkan defisit fiskal: daripada 5.5 peratus (2022); 5 peratus (2023); 4.1 peratus (2024); dan bertekad mencapai 3.8 peratus (2025). *Insyah-Allah*, tahun 2026 akan menurun lagi kepada 3.5 peratus.

19. Penurunan defisit bermakna jumlah hutang baharu turun dan terkawal: daripada 100 bilion ringgit (2022); 92 bilion ringgit (2023); 77 bilion ringgit (2024), sekitar 77 bilion ringgit (2025), dan diusahakan untuk turun lagi tahun ini. Dengan disiplin berterusan, defisit fiskal 3 peratus mampu dicapai dalam jangka sederhana.

20. Pada tahun hadapan, kutipan hasil Kerajaan Persekutuan dianggarkan meningkat kepada 343.1 bilion ringgit ketimbang 334.1 bilion ringgit, unjuran tahun ini.

21. Lazimnya, apabila diperlukan perbelanjaan tambahan untuk prasarana dan bantuan, rakyat akan dikenakan cukai tambahan. Tapi Kerajaan memilih untuk memperbaiki tatakelola, termasuk penyasaran subsidi tanpa menambah beban rakyat. Dengan menggunakan kaedah sedemikian, kita berjaya melaksana langkah pembanterasannya rasuah, mengekang penyeludupan serta memecah tembok dan melumpuhkan kartel.

22. Sejak di bawah MADANI, badan-badan penguatkuasa Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM), Polis Diraja Malaysia (PDRM), Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Kos Sara Hidup (KPDN), Jabatan Kastam Diraja Malaysia (JKDM) dan Suruhanjaya Persaingan Malaysia (MyCC) berjaya memperoleh hasil rampasan dan kutipan penalti hampir 15.5 bilion ringgit. Terbaru, PDRM berjaya menumpaskan sindiket haram terancang di Pulau Pinang dan Pelabuhan Klang. Demikian maksud kami tatkala menekankan tatakelola dalam pemerintahan. Bayangkan wang yang disakau dan dirompak yang dapat dikembalikan dalam tempoh dua tahun mencecah 15.5 bilion ringgit.

23. Tidak dapat dimungkiri segala ketirisan ini telah terbiar sekian lama kerana kurangnya tekad politik dan lemahnya penguatkuasaan.

“Kuasa tanpa pertanggungjawaban adalah permulaan kepada kezaliman.”

–Montesquieu (hakim dan filasuf Perancis era Pencerahan)

24. Justeru, pada tahun hadapan, keupayaan badan penguatkuasa SPRM, PDRM, KPDN, JKDM dan MyCC ditingkatkan melalui latihan serta perolehan aset dengan peruntukan lebih 700 juta ringgit.

25. JKDM akan memperkenalkan setem cukai digital dengan ciri keselamatan dipertingkat bagi membendung pemalsuan, serta menangani ketirisan di pintu masuk negara melalui *Centralised Screening Complex CCTV*.

26. Ikhtiar e-Invois dilaksanakan secara menyeluruh mulai 2026, serta sistem taksir sendiri duti setem bagi memupuk pematuhan cukai. Pembayaran balik cukai terlebih bayar juga akan disegerakan.

27. Terdapat pemilik kenderaan mewah yang kian lama mengambil kesempatan pengecualian cukai kenderaan di Langkawi dan Labuan. Bagi menangani ketirisan tersebut, Kerajaan bercadang supaya pengecualian cukai kenderaan di Langkawi dan Labuan dihadkan kepada nilai kenderaan tidak melebihi 300 ribu ringgit berkuat kuasa 1 Januari 2026.

28. Kerajaan bercadang, program pencegahan rasuah anjuran pertubuhan masyarakat sivil yang diiktiraf SPRM diluluskan potongan cukai sebagai projek berkepentingan nasional. Penderma yang membuat sumbangan tunai kepada program pencegahan rasuah diluluskan juga layak mendapat potongan cukai pendapatan.

KECEKAPAN PENYAMPAIAN PERKHIDMATAN

29. Pasukan STAR membuktikan pembaharuan tatakelola dapat dilaksanakan segera tanpa perlu melantik perunding luar. Agenda Reformasi yang digerakkan ini berjaya menyelaras lebih 1,000 projek/program, dan paling utama dapat menjimatkan kos pematuhan sehingga 1.1 bilion ringgit dan antara sebab kita melonjak 11 anak tangga dalam Indeks Daya Saing Dunia.

30. Pasukan STAR menerima 25 juta ringgit untuk menumpukan usaha pendigitalan menyeluruh dalam urusan rakyat selain mempercepat pembangunan infrastruktur dan inovasi baharu.

31. MyDigital ID menyasarkan 15 juta pengguna menjelang akhir 2025. Ikhtiar ini akan diperluas ke sektor utama seperti kewangan, telekomunikasi, e-dagang dan kesihatan.

32. Melalui kepakaran dalaman, Unit Govtech Malaysia diperkasa untuk membangunkan lebih banyak aplikasi digital Kerajaan bagi meningkatkan kecekapan perkhidmatan. Ikhtiar Kiosk MADANI memudahkan rakyat mendapatkan perkhidmatan Kerajaan di luar waktu pejabat. Tiga Kiosk MADANI telah ditempatkan di Lembah Klang dan dua lagi menyusul di Pulau Pinang dan Johor. Kiosk MADANI akan dibangunkan di semua negeri secara berperingkat.

33. UTC ke-24 di Seberang Perai akan diluncurkan November hadapan. 76.6 juta ringgit disediakan bagi meningkatkan mutu prasarana UTC agar lebih mesra rakyat dan mudah diakses.

34. Mengiktiraf peranan besar perkhidmatan luar negeri yang membawa nama baik Malaysia, Kerajaan memastikan diplomat kita di perantauan dibekalkan dengan pejabat kedutaan yang lengkap, selesa dan selamat. 31.5 juta ringgit disediakan untuk menyelenggara dan mengganti aset-aset kedutaan yang rosak, seperti di Pejabat Perwakilan Wellington dan Singapura.

PEMANTAPAN TIGA CABANG INSTITUSI

35. Institusi negara—eksekutif, legislatif, kehakiman mesti tertegak dengan wibawa serta bebas melaksanakan amanah daripada sebarang pengaruh sempit.

36. Peranan institusi Parlimen terus diperkukuh:

- Tahun hadapan, Parlimen menerima hampir 220 juta ringgit. Sebagai tambahan, 5 juta ringgit khusus bagi memperkasa fungsi Jawatankuasa Pilihan Khas Dewan Negara dan Dewan Rakyat sebagai semak dan imbang kepada dasar-dasar Kerajaan.
- Setakat ini, rakyat di 143 kawasan parlimen telah menerima manfaat daripada program-program kelestarian yang diikhtiarkan Kumpulan Rentas Parti Parlimen Malaysia (APPGM). 15 juta ringgit disediakan untuk memperluas liputan ke lebih banyak kawasan parlimen.

37. Pengasingan peranan Peguam Negara dan Pendakwa Raya sekarang sudah diperingkat libat urus bersama semua pihak berkepentingan.

38. Pasukan Reformasi Undang-undang yang ditubuhkan sedang meneliti pembaharuan menyeluruh ke atas undang-undang jenayah, undang-undang kontrak termasuk merangka RUU Bidang Kuasa Admiralti dan RUU Koroner yang baharu.

39. Setelah penggubalan Akta Kredit Pengguna, Kerajaan akan meminda Akta Perlindungan Pengguna untuk memasukkan elemen *Lemon Law* bagi melindungi hak pengguna yang sering tertindas.

TEKAD DUA

MEMENUHI KEUTAMAAN RAKYAT

PENYASARAN SUBSIDI

40. Semua pimpinan Kerajaan sebelum ini mengakui keperluan melaksanakan penyasaran subsidi. Namun, ia tertangguh kerana tiada tekad politik yang jitu. Memaknai subsidi ialah keistimewaan rakyat Malaysia—dan bukan untuk warga asing, bukan syarikat besar. Kerajaan menyasarkan subsidi supaya dana awam sampai kepada rakyat.

- Pengapungan harga ayam jimat 1 bilion ringgit dan harga ayam terkawal.
- Pengapungan harga telur menjimatkan 1 bilion ringgit.
- Penyasaran subsidi dan penstrukturan tarif elektrik purata jimat 6 bilion ringgit. Malah, 85 peratus pengguna tidak dikenakan kenaikan tarif dan ada yang menikmati penurunan bil.
- Penyasaran subsidi diesel jimat 5 bilion ringgit. Malah, sektor pengangkutan awam, nelayan dan logistik tertentu terus menerima harga diesel bersubsidi. 200 ringgit sebulan diberikan kepada pemilik individu, petani dan pekebun kecil.
- Penyasaran subsidi RON95 berpotensi jimat sekurang-kurangnya 2.5 bilion ringgit. Malah rakyat dapat menikmati harga minyak lebih rendah RM1.99.

- Urusan BUDI95 berjalan lancar dengan lebih 10 juta rakyat menikmati RON95 pada RM1.99 seliter. Pangkalan data 16.5 juta warganegara yang layak sedang dikemas kini untuk menyediakan kuota tambahan kepada 23 ribu pemilik perahu berdaftar dan lebih 52 ribu pemandu *e-hailing* aktif.

41. Keseluruhan penyasaran subsidi menjimatkan dana negara sekitar 15.5 bilion ringgit setahun. Setiap penjimatan bermakna lebih banyak dana untuk kebajikan, lebih banyak peruntukan untuk kos sara hidup, dan lebih banyak pelaburan prasarana rakyat yang berkualiti.

IKHTIAR MADANI UNTUK RAKYAT

42. Hasil penjimatan juga membolehkan Ikhtiar MADANI Untuk Rakyat dilaksanakan. SejaTi MADANI, yakni Jawatankuasa Kampung menjalani kegiatan ekonomi yang mereka tentukan dengan dana sehingga 100 ribu ringgit. Sejak 2024, lebih 9,500 aktiviti menambah pendapatan komuniti, seperti:

- Kampung Sungai Protan, Perak menjana sehingga 90 ribu ringgit sebulan melalui projek kolam memancing.
- Kampung Sungai Gulang-Gulang, Selangor melalui projek semaian benih kelapa varieti Sungai Gulang-Gulang (*SGG CN16*) menjana 25 ribu ringgit sebulan.
- Kampung Hiliran Jejawi, Terengganu mengusahakan santan, kelapa parut dan kerisik dengan pendapatan bulanan 40 ribu ringgit.

- Kampung Abi, Perlis telah menjana pendapatan 15 ribu ringgit sebulan dalam perniagaan ketupat palas dan makanan sejuk beku.

43. Tahun hadapan, 1 bilion ringgit disediakan bagi memperhebat Ikhtiar MADANI Untuk Rakyat.

- SejaTi MADANI diperluas untuk turut melibatkan anak-anak muda menambah pendapatan komuniti seperti program mesin layan diri atau di bidang pertanian, khususnya sistem pengairan baja (*fertigation*).
- Pimpinan negara dan pegawai-pegawai kanan (Perdana Menteri, Ketua Setiausaha Negara) telah turun menguruskan permasalahan kampung dan sekolah. Tahun hadapan, sasaran Kampung Angkat MADANI ditingkatkan kepada 500 kampung dan Sekolah Angkat MADANI ditingkatkan kepada 1,500 sekolah termasuk penglibatan oleh badan swasta.
- Kejayaan Solar MADANI yang telah siap memasang 4,000 lampu solar di Sabah semalam juga diperluas ke kampung-kampung seluruh negara.
- Sejahtera MADANI ialah sumbangan sektor swasta dalam menamatkan kemiskinan tegar dengan kejayaan dana terkumpul 120 juta ringgit setakat ini.
- Saya merakamkan penghargaan kepada semua terutamanya badan korporat yang turut terlibat dalam Ikhtiar MADANI Untuk Rakyat.

- Syarikat dan individu berpendapatan perniagaan yang menyumbang untuk program Kampung Angkat dan Sekolah Angkat MADANI, Sejahtera MADANI layak diberi potongan cukai pendapatan.

PERKHIDMATAN BERGERAK

44. Ikhtiar Perkhidmatan Bergerak MADANI menerima lebih 110 juta ringgit bagi memastikan masyarakat desa dan pedalaman mendapat perkhidmatan Kerajaan secara terus. Umpamanya:

- Penuntut universiti awam bidang sains, kejuruteraan, perubatan dan kejururawatan turun ke kampung-kampung memberi khidmat dukungan kepada rakyat seperti pembaikan, saringan kesihatan dan pembudayaan Sains, Teknologi, Kejuruteraan, dan Matematik (STEM) di sekolah.
- Perkhidmatan Komuniti Bergerak Sabah dan Sarawak diperluas ke 19 kawasan baharu, termasuk Kampung Karamuak, Sabah dan Telang Usan, Sarawak.
- Bank Simpanan Nasional (BSN) menambah empat bank bergerak, menjadikan 20 unit bagi memudahkan rakyat pedalaman Sabah, Sarawak, Pahang dan Perak—khususnya lebih 1 juta penerima STR.
- Mahkamah Bergerak diperluas meliputi Mahkamah Buruh Bergerak dan Mahkamah Kanak-kanak Bergerak yang menyediakan bilik saksi mesra kanak-kanak, serta kenderaan ubah suai sebagai bilik bicara serba lengkap.

PEMBANGUNAN NEGERI

45. Saya telah turun berjumpa dengan kepimpinan semua negeri untuk memahami keutamaan projek pembangunan negeri. Justeru, perencanaan RMK13 telah mengambil kira permohonan semua negeri, umpamanya:

- Pulau Pinang**
- Projek Penyuraian Trafik PLUS dari Tol Juru ke Tol Sungai Dua
 - Klinik Kesihatan Kubang Semang dan Kompleks Kesihatan Bersepadu Seberang Perai Tengah
 - Naik taraf muka sauk di Titi Kerawang dan Teluk Awak serta pemasangan paip air mentah dari muka sauk ke Empangan Teluk Bahang
 - Naik taraf Kompleks Sukan Bertam, Kepala Batas, Seberang Perai Utara
 - Pembinaan jalan bawah (*underpass*) untuk menghubungkan Jalan Mount Erskine ke Jalan Burma di persimpangan Jalan Mount Erskine / Jalan Gottlieb / Jalan Burma / Jalan Bagan Jermal Seksyen A: Jalan Bawah (*underpass*)

Johor

- Naik taraf Lebuhraya Senai-Desaru Fasa 2A: Cahaya Baru ke Sungai Johor untuk JS-SEZ
- Pembinaan jalan dari Jalan Kluang - Renggam - Layang-Layang J25 di Taman Muhibbah ke Jalan Kota Tinggi - Kluang, Daerah Kluang
- TWG: Penggantian lif dan eskalator di Bangunan Sultan Iskandar dan Johor Bahru Sentral
- Naik taraf Persimpangan Seksyen 16.0 di Jalan Johor Bahru - Kulai dan Jalan Gelang Patah, Johor Bahru
- Naik taraf Jalan Pt. Panjang dari Pekan Ayer Baloi ke Persimpangan Tol Sedenak, Pontian

Perak

- Pembangunan Kompleks Terminal Regasifikasi (RGT) Ketiga, Lumut
- Naik taraf Jalan Persekutuan di Pengkalan Hulu
- Pembinaan persimpangan PLUS di Kerian
- Pembinaan Klinik Kesihatan (Jenis 2) Tanjung Rambutan
- Pembangunan kerja-kerja infrastruktur asas Taman Industri Halal Perak (PHIP), Daerah Manjung
- Projek Menaik Taraf Laluan FT100 (Seksyen 10.4) ke Laluan FT3145 Pelabuhan Lumut (Seksyen 5.4), Manjung, Perak Fasa 5: Tanjong Malim–Pelabuhan Lumut

Kedah

- Takungan Air Pinggiran Sungai Karangan, Kulim
- Klinik Kesihatan Sik, Kedah
- Projek Saliran Mesra Alam di Taman Selasih, Daerah Kulim
- Pembangunan kemudahan pelancongan Kuala Kedah Waterfront, Bandar Kuala Kedah, Kota Setar
- Projek Hakisan Pantai di Pantai Leman, Daerah Kota Setar

Kelantan

- Sistem saliran Bandar Baru Tunjong, Kota Bharu
- Loji Rawatan Kumbahan Serantau Mukim Tiong & Mukim Jelutong dan pembinaan rangkaian paip pembedungan serta kerja-kerja rasionalisasi di sebahagian Kawasan Sub Tadahan Zon Bandar Baru Tunjong, Jajahan Kota Bharu
- Naik taraf Jalan Kubang Kerian-Bachok dari Persimpangan Kubang Kerian ke Persimpangan Binjai, Kota Bharu
- Naik taraf Jalan Pasir Mas-Salor di Persimpangan Pasir Hor/Sultan Ismail Petra, Kota Bharu
- Sistem Bekalan Air Luar Bandar Jajahan Pasir Mas

Melaka

- Jalan baharu dari Jalan Masjid Tanah Kuala Linggi ke Telok Gong, Alor Gajah
- Naik taraf jalan dari Sungai Udang ke Masjid Tanah, Alor Gajah
- Pembinaan semula bangunan daif berserta bangunan tambahan di Sekolah Menengah Kebangsaan Ghafar Baba, Alor Gajah
- Pembinaan semula bangunan baharu dan naik taraf bangunan asrama di Sekolah Menengah Kebangsaan Tinggi Perempuan, Melaka Tengah
- Naik taraf Muzium Samudera Fasa 1, Jalan Quayside

Sabah

- Menaik taraf Kolam Pengoksidaan Inanam kepada Loji Rawatan Kumbahan Serantau
- Membina jalan baharu dari Kalabakan ke Simanggaris (sempadan Malaysia-Indonesia)
- Pembangunan Lembangan Sungai Bersepadu Sungai Moyog, Sabah – kerja-kerja pembinaan ban
- Pemasangan paip transmisi dan agihan utama termasuk tangki simpanan di sebahagian kawasan Bandar Tawau
- Kerja-kerja penggantian paip usang dan menaiktaraf paip transmisi dan agihan di daerah Kota Kinabalu, Penampang dan Putatan

Sarawak

- Membina jalan utama Bahagian Kapit dari Nanga Serau ke Nanga Seranau
- Pembinaan klinik kesihatan dengan kuarters Mukah dengan Kompleks Kesihatan Bersepadu Bahagian Mukah
- Program Peningkatan Pengeluaran Lembu Pedaging
- Program Pemerkasaan Industri Padi dan Beras
- Program Residensi Rakyat (PRR) Samariang, Kuching

Negeri Sembilan

- Membina persimpangan PLUS untuk pembangunan Malaysia Vision Valley
- Baraj dan Takungan Air Pinggiran Sungai Sg. Pedas, Rembau
- Naik taraf struktur Jalan Utama Palong serta naik taraf Persimpangan Palong 7 dan 8, Jempol
- Pemuliharaan Pantai Teluk Kemang di Daerah Port Dickson
- Jalan baharu dari Kampung Barisan ke Jalan Kampung Tampin Linggi, Daerah Port Dickson

Pahang

- Naik taraf Lebuhraya Kuantan–Segamat, Rompin
- Jambatan konkrit di Jalan Serengkam ke Jalan Kuala Wau, Maran
- Pemajuan Kawasan Kg. Bongsu, Temerloh
- Naik taraf Jalan Sungai Lembing dari Kampung Padang ke Persimpangan Lampu Isyarat LPT1, Kuantan
- Klinik Kesihatan dengan kuarters, Pos Lenjang, Lipis

Perlis

- Naik taraf Jalan Kampung Batu Dua ke Beseri
- Naik taraf Kolam Takungan Banjir Chuping
- Mesin pengimbas di Pelabuhan Darat Perlis
- Perolehan bangunan untuk dijadikan sebagai kuarters kakitangan Hospital Tuanku Fauziah
- Pembinaan gantian penuh Sekolah Kebangsaan Chuping

Terengganu

- Pengawalan hakisan Pantai Rusila, Marang
- Naik taraf Jalan Persekutuan di Setiu
- Sistem saliran di Kg. Mak Chili Paya, Chukai, Kemaman
- Pembinaan jalan baharu dari Kuala Terengganu Bypass di Kg. Bukit Bayas ke jalan di Persimpangan Kg. Kubang Tangga, Kuala Terengganu
- Naik taraf infrastruktur dan kemudahan sukan di Stadium Hoki Kuala Terengganu

Selangor

- RTB Sungai Buloh Fasa 2
- Blok tambahan Hospital Banting, Selangor
- Pembangunan baharu infrastruktur mekanikal dan elektrik untuk kawalan banjir Negeri Selangor
- Naik taraf Jalan Persekutuan dari Persimpangan Batu 9 ke Persimpangan Jalan Dato Alias termasuk pembinaan jejambat merentasi Persimpangan Batu 9, Cheras, Daerah Hulu Langat
- Klinik Kesihatan Jenis 2 Kinrara, Petaling

Wilayah Persekutuan

- Pemuliharaan Sungai Gombak dari Kampung Sungai Mulia sehingga Kolam Takungan Banjir Puah, Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
- Pemuliharaan sungai untuk mengurangkan risiko banjir di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
- Pemuliharaan sungai untuk mengurangkan risiko banjir di Wilayah Persekutuan Labuan
- Pembinaan Waterfront Labuan - Fasa 1
- Pembangunan semula Kompleks Renang Kuala Lumpur

46. Menyemangati Perjanjian Malaysia 1963, Kerajaan MADANI bertekad memastikan kepesatan pembangunan di Sabah dan Sarawak. Ini bukan sekadar janji, tetapi tindakan nyata untuk merapatkan jurang pembangunan—terutamanya prasarana asas.

- Sabah dan Sarawak menerima peruntukan Persekutuan tertinggi.
 - Peruntukan pembangunan Sabah meningkat kepada 6.9 bilion ringgit ketimbang 4.4 bilion ringgit (2022). Sarawak terus meningkat kepada 6 bilion ringgit ketimbang 2.9 bilion ringgit (2022).

- Mulai tahun ini, kadar Pemberian Khas Sabah dan Sarawak ditingkatkan kepada 600 juta ringgit ketimbang 300 juta ringgit (2023).
- Kendatipun kawal selia bekalan elektrik diserahkan sepenuhnya kepada Sabah Januari tahun lalu, Kerajaan Persekutuan tetap menyediakan 1.2 bilion ringgit untuk menjamin kelangsungan bekalan.
- Insiden tanah runtuh di Penampang telah memutuskan dua talian utama penghantaran elektrik voltan tinggi—mengakibatkan gangguan bekalan kepada 230 ribu pengguna pantai timur Sabah. Langkah segera diambil bagi memulih bekalan. Untuk kelangsungan jangka panjang, Kerajaan Persekutuan menyediakan pembiayaan 765 juta ringgit bagi Projek Talian Penghantaran *Southern Link*.
- Sejak 2024, Kerajaan Persekutuan menyediakan pembiayaan 1 bilion ringgit untuk projek air Sabah antaranya pemasangan paip di Tawau serta naik taraf paip usang di Kota Kinabalu, Penampang dan Putatan. Projek ini dalam fasa pelaksanaan dan dijangka siap tahun hadapan.
- Terkait projek lebuhraya di Sabah dan Sarawak:
 - Sembilan pakej Pan Borneo Sarawak siap sepenuhnya dan telah dibuka untuk kegunaan rakyat.
 - Empat pakej Pan Borneo Sabah Fasa 1A telah siap. Tahun 2026, 1.67 bilion ringgit disediakan untuk Pan Borneo Sabah dilaksana mengikut jadual.

- *Sarawak-Sabah Link Road* Fasa (SSLR) 1 dijangka siap November 2026 sementara SSLR 2 sedang dalam pembinaan dan dijangka siap pertengahan 2029.
 - Projek Lebuhraya Trans Borneo (LTB) melengkapkan jalan perhubungan antara Sabah Sarawak. SST akan dikeluarkan seawal suku pertama 2026.
 - Kerajaan akan menaik taraf struktur turapan jalan sedia ada bagi jajaran *red line* di seksyen Durin dan Salim, Sibu, Sarawak dengan kos 350 juta ringgit.
 - Secara keseluruhan, kesemua projek prasarana rakyat ini melibatkan kos mencecah 48 bilion ringgit.
- Untuk memastikan Sabah, Sarawak dan Semenanjung menikmati manfaat digital yang sebaiknya, Sambungan Kabel Dasar Laut MADANI (SALAM) dibangunkan oleh Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia (SKMM) sepanjang 3,190 kilometer dengan kos 2 bilion ringgit. Ini melibatkan laluan dasar laut dari Sedili di Johor, ke Kuching dan Sibu di Sarawak; seterusnya ke Tuaran, Kudat, Pulau Banggi, Sandakan dan Tawau di Sabah.
 - 20 juta ringgit disediakan untuk menambah tapak dan ruang niaga yang dilengkapi kemudahan asas kepada peniaga kecil Tamu Desa di Sabah dan Sarawak.

TEKAD TIGA

MENJUARAI EKONOMI BERNILAI TINGGI

47. Malaysia melangkah gagah menjuarai ekonomi bernilai tinggi. Di tengah-tengah persaingan global yang semakin sengit, kita terus mengutamakan pelaburan strategik berpertumbuhan tinggi seperti semikonduktor, peralihan tenaga dan digital.

PELABURAN SEKTOR STRATEGIK

48. Kendatipun tahun hadapan lebih mencabar, Malaysia bersedia menarik lebih banyak pelaburan melalui pendekatan yang strategik.

49. PERTAMA: Urusan para pelabur akan dipermudah.

- Kerajaan akan memperkenalkan Status *ASEAN Business Entity* (ABE) yang diselaraskan SC. Ini diberikan kepada syarikat senaraian awam yang memiliki jejak pasaran meluas di ASEAN dan syarikat pertengahan berpotensi mengembangkan operasi. ABE memudah cara pergerakan bakat mahir, sekali gus menyokong pertumbuhan syarikat Malaysia di ASEAN.
- Skim Insentif Pejabat Keluarga Tunggal yang diwartakan untuk Zon Kewangan Khas Forest City menempa kejayaan besar susulan lulusnya enam Pejabat Keluarga dengan aset di bawah pengurusan (AUM) hampir 400 juta ringgit dalam tempoh kurang setahun. 30 lagi Pejabat Keluarga telah menyatakan minat. Malaysia di landasan tepat untuk mencapai 2 bilion ringgit AUM pada penghujung 2026.

- *Investor Pass* yang diterajui MIDA menyediakan kemudahan *Multiple Entry Visa* sehingga 12 bulan kepada pelabur asing. MIDA akan lebih proaktif untuk tidak hanya menunggu permohonan tetapi menawarkan *Investor Pass* kepada syarikat multinasional dan bakal pelabur dalam sektor utama seperti E&E.
- *Residence Pass–Talent Fast Track* diteruskan untuk memastikan bakat-bakat yang dibawa masuk oleh pelabur strategik diuruskan secara pantas dan teratur, termasuk mengecualikan syarat Pas Penggajian selama tiga tahun.
- Di bawah Belanjawan 2025, Kerajaan komited menawarkan insentif cukai melalui pengenalan Kerangka Insentif Baharu berasaskan keberhasilan selaras dengan Pelan Induk Perindustrian Baharu 2030 (NIMP 2030) yang menumpukan kepada aktiviti berpertumbuhan tinggi. Kerangka ini mengutamakan pelaburan yang menjana pekerjaan bernilai tinggi di samping merapatkan jurang ekonomi antara kawasan. Fasa ujian rintis sedang berjalan sehingga akhir 2025. Mulai suku pertama 2026, kerangka ini akan dilaksanakan sepenuhnya bagi sektor perkilangan dan diikuti sektor perkhidmatan pada suku kedua.

50. KEDUA: Kerajaan akan melipatgandakan sokongan dalam sektor bernilai tinggi.

- 200 juta ringgit Dana Pelaburan Bersama Strategik akan menyediakan dana padanan kepada PKS dan syarikat pertengahan yang mengukuhkan rantaian bekalan sektor utama melalui platform Pendanaan Ekuiti (ECF) dan Pembiayaan Rakan Setara (P2P).
- 180 juta ringgit Dana Pembangunan Industri NIMP bagi membiayai program pembangunan industri di bawah sektor berimpak tinggi seperti farmaseutikal, semikonduktor, AI, digital dan kelestarian.

- Khazanah dan KWAP melabur 550 juta ringgit dalam ekosistem semikonduktor dalam usaha meningkatkan usaha sama firma tempatan dan syarikat multinasional.
- Di bawah Strategi Semikonduktor Nasional (NSS), BPMB menyediakan pinjaman 500 juta ringgit bagi menyokong aktiviti nilai tambah tinggi seperti R&D, terutamanya oleh syarikat tempatan yang menyokong ekosistem E&E.
- *Startups* semikonduktor sering berdepan halangan kemasukan susulan kos prototaip yang mahal. Malaysia akan melancarkan SemiconStart iaitu program inkubator oleh MTDC dengan kerjasama inkubator global. Ini dapat membantu syarikat mula niaga peringkat awal mendapatkan bimbingan, akses pembiayaan global, penyediaan prototaip pada harga diskaun dan rangkaian pelanggan.

51. KETIGA: GLIC terus memangkin pelaburan domestik.

- GLIC melalui ikhtiar GEAR-uP meningkatkan pelaburan dalam negara kepada 30 bilion ringgit, ketimbang 25 bilion ringgit tahun ini.
- Bagi memacu pengembangan sektor strategik, pelaburan GLIC akan menyokong syarikat atau pasaran tempatan di peringkat pertumbuhan.
 - Umpamanya, KWAP menyediakan 1.2 bilion ringgit Dana Pemacu bagi membuat pelaburan bersama dengan pengurus dana swasta (co-GP) untuk membiayai syarikat atau pasaran yang sedang berkembang dalam sektor seperti peralihan tenaga, keterjaminan makanan dan ekonomi digital.

- Program Syarikat Mid-Tier Khazanah menyediakan pembiayaan 250 juta ringgit untuk membina keupayaan syarikat peringkat pertengahan.

52. KEEMPAT: Ekosistem *startups* diperkukuh.

- Pada masa ini, *startups* menyumbang 1 bilion ringgit kepada KDNK dan menjana 82 ribu peluang pekerjaan. Selari dengan aspirasi Pelan Hala Tuju Modal Teroka Malaysia, pelaburan Dana Perintis KWAP dan Jelawang Capital Khazanah ditingkatkan kepada 750 juta ringgit ketimbang 550 juta ringgit.
- CradleFund dengan dana 55 juta ringgit akan melaksanakan Program Pelaburan Ekuiti serta Bengkel Inovasi GLC yang diperluas kepada sektor swasta.
- Kerajaan bercadang menambah baik galakan cukai modal teroka sedia ada untuk tempoh 10 tahun melalui kadar cukai khas dan pengecualian cukai dividen.

53. Sejak diperkenalkan, MyCIF menarik lebih 6 bilion ringgit modal ECF dan P2P ke dalam PMKS, membantu syarikat tempatan berkembang ke peringkat global. 30 juta ringgit disediakan antaranya untuk memperluas MyCIF kepada peringkat ASEAN serta sektor makanan, *agritech*, *agetech* dan ekonomi penjagaan yang berimpak tinggi.

54. KELIMA: Kecekapan sektor logistik ditingkatkan supaya aktiviti ekonomi bergerak lebih pantas, kos efisien serta memanfaatkan pelabur, industri dan rakyat.

- **Pemeriksaan Malaysia Airports Holdings (MAHB) membuka ruang pelaburan lebih besar yang memperkukuh kecekapan pengurusan lapangan terbang negara.**
 - MAHB telah berjaya menyiapkan pembesaran Lapangan Terbang Sultan Azlan Shah, Perak dan dalam proses pembesaran Lapangan Terbang Sultan Ismail Petra, Kota Bharu, Kelantan.
 - 2.3 bilion ringgit dilaburkan bagi pembangunan lapangan terbang di Pulau Pinang, Kota Kinabalu, Tawau dan Miri yang dijangka siap 2028. Selain itu, *Short Take Off and Landing Port* (STOLport) di Marudi dan Redang juga dinaik taraf dan dijangka siap 2027.
 - Projek *Inter-Terminal Transfer* antara KLIA Terminal 1 dan Terminal 2 bakal dilaksanakan bagi meningkatkan ketersambungan penumpang sebagai satu lapangan terbang antarabangsa yang menyeluruh.
 - Kerajaan Selangor bersama MAHB juga membangunkan Selangor Aero Park (SAP) seluas 600 ekar di Sepang sebagai hab logistik dan kargo serantau.

55. Aktiviti pemetaan sumber nadir bumi diteruskan dengan peruntukan 10 juta ringgit. Kerajaan menumpukan usaha ke arah membangunkan aktiviti hiliran termasuk melalui usaha sama antarabangsa yang diterajui Khazanah.

JAGUH EKONOMI RENTAS SEMPADAN

56. Malaysia perlu tampil sebagai jaguh ekonomi rentas sempadan dengan memanfaatkan kedudukan strategik kita di rantau ini. Melalui pembangunan bersama di wilayah sempadan dan rangkaian infrastruktur serantau, kita bukan sahaja membuka pasaran baharu, malah menghubungkan Malaysia dengan pusat pertumbuhan ekonomi jiran.

57. Malaysia turut menumpukan pembangunan ASEAN Power Grid bagi menghubungkan grid elektrik rentas sempadan ke negara jiran dan memperkukuh perdagangan tenaga serantau.

58. Tenaga Nasional Berhad (TNB) dan PETRONAS bekerjasama dengan rakan ASEAN bagi mempercepat Projek Vietnam–Malaysia–Singapura yang menyalurkan tenaga boleh baharu dari Selatan Vietnam ke Malaysia dan Singapura.

59. Usaha Kerajaan Persekutuan membangunkan Zon Ekonomi Khas Johor–Singapura (JS–SEZ) telah membina keyakinan pelabur terhadap Johor sebagai pintu gerbang strategik Malaysia. Bagi separuh pertama 2025, JS–SEZ merekodkan pelaburan diluluskan 37.1 bilion ringgit iaitu 66 peratus daripada keseluruhan pelaburan Johor. Malah, JS–SEZ juga meraih 29 bilion ringgit lagi komitmen pelaburan baharu.

60. Pelbagai usaha dilipatgandakan bagi memperkasa ekosistem pelaburan di JS–SEZ, antaranya:

- *Iskandar Malaysia Facilitation Centre Johor* mempercepat urusan pelaburan dengan sokongan *Johor Super Lane* yang mengurangkan tempoh kelulusan PBT.

- *Johor Talent Development Council* menghubungkan IPT dengan industri bagi menambah program pembangunan bakat, peningkatan kemahiran dan penempatan kerjaya bergaji premium.

61. Kerajaan menyokong pembangunan aktiviti ekonomi di sempadan utara seperti Delapan di Zon Ekonomi Sempadan Khas Bukit Kayu Hitam yang muncul sebagai hab pertumbuhan moden yang menghubungkan rantaian bekalan dan ekosistem digital ASEAN dengan pelaburan 2.7 bilion ringgit.

62. Kerajaan menyokong kegiatan ekonomi di sempadan negara dengan menambah baik prasarana asas, antaranya:

- membina jalan baharu Kalabakan, Sabah ke Simanggaris, Indonesia sepanjang 28 kilometer;
- menaik taraf landasan kereta api Pasir Mas–Rantau Panjang;
- menaik taraf jalan sedia ada kepada jalan berkembar empat lorong di Rantau Panjang, Kelantan; dan
- Projek RTS Link beroperasi sepenuhnya seawal 1 Januari 2027. Ini mampu membawa 10 ribu penumpang setiap jam setiap hala pada waktu puncak.

PEMBANGUNAN BAKAT TEMPATAN

63. Lebih ramai bakat tempatan bidang TVET diperlukan bagi memenuhi keperluan industri berpertumbuhan tinggi. Seraya, Majlis TVET Negara akan memperkukuh ekosistem TVET dengan lebih menyeluruh, termasuk cadangan penggubalan RUU TVET.

64. Tahun hadapan, peruntukan TVET naik kepada 7.9 bilion ringgit, ketimbang 7.5 bilion ringgit.

65. Peluang pendidikan dan latihan TVET ditingkatkan khususnya dalam menyokong sektor berkeutamaan tinggi.

- Majlis TVET Negara menerima 45 juta ringgit antaranya bagi menerapkan ilmu teknologi digital dan AI kepada 10 ribu pelajar tahfiz dan pondok melalui Program IPT@Komuniti.
- Institusi TVET KPM disediakan 1.3 bilion ringgit untuk mendidik 79 ribu orang penuntut TVET.
- HRD Corp dengan dana 3 bilion ringgit menawarkan 3 juta peluang latihan terutamanya bagi sektor teknologi tinggi, digital dan peralihan tenaga.
- PTPK menyediakan pembiayaan 650 juta ringgit untuk manfaat lebih 25 ribu pelatih terutamanya bidang NIMP seperti AI, EV dan semikonduktor.
- Jabatan Pembangunan Kemahiran melalui Program Akademi Dalam Industri melatih dan menyediakan peluang kerjaya bagi mengurangkan pekerja asing berkemahiran rendah dengan peruntukan 34 juta ringgit.
- GiatMARA menawarkan latihan kepada lebih 13 ribu golongan tumpuan termasuk pekerja gig.
- Kolej Komuniti menyediakan Program Pembelajaran Sepanjang Hayat untuk komuniti rentan seperti OKU, warga emas, ibu tunggal dan Orang Asli.

66. Kemudahan institusi TVET turut dinaik taraf. Umpamanya, membina hangar baharu di ADTEC Shah Alam untuk penyelenggaraan kapal terbang dan membina Kompleks Teaching Shipyard TVET Marine di UMT untuk bidang maritim dalam menyokong pembangunan ekonomi biru. Di samping itu, sebuah Kolej Vokasional baharu akan dibangunkan di Sabah.

PENERAJU EKONOMI ISLAM

67. Sistem kewangan Islam tidak harus laih dan lesu dengan tradisi lama. Ia perlu berevolusi, memenuhi tuntutan hari ini, malah berupaya memimpin penyelesaian yang ampuh untuk kesejahteraan ummah.

- Kerajaan telah merintis model pembiayaan berasaskan perkongsian risiko seperti musyarakah dan mudharabah serta kaedah pembiayaan campuran *blended finance*.
- Labuan IBFC berhasrat menjadi Hab Kewangan Islam Digital. Inisiatif Global Tokenisasi Sukuk diperkenalkan bagi mendigitalkan sukuk secara telus serta boleh diniagakan secara runcit melalui bursa-bursa digital di Labuan IBFC. Sukuk Iklim juga diperkenalkan bagi pembiayaan projek hijau serta pemberian dividen kewangan berbentuk kredit karbon.
- iTEKAD dengan dana padanan 35 juta ringgit akan diperluas bagi menyediakan geran padanan kepada penerima yang ingin meningkatkan kemahiran mereka untuk pekerjaan, sekali gus memperoleh peluang kerjaya dengan pendapatan lebih stabil.

68. MADANI menyemangati makna wakaf demi maslahat ummah.

- UDA Holdings Berhad menerajui pembangunan tanah wakaf di Pulau Pinang melalui Projek Taman Wakaf Seetee Aisah Fasa 2 dan Fasa 3 serta Taman Sultan Sallehuddin Fasa 1B dan 2B dengan nilai pelaburan hampir 250 juta ringgit.
- Sukuk wakaf tunai berinovasi tokenisasi akan diperkenalkan bagi membiayai keperluan kritikal termasuk pendidikan khas, pusat autisme serta fasiliti rawatan paliatif di Malaysia. Ini membolehkan sumbangan individu ditukar menjadi pembiayaan mampan untuk pembangunan sosial.

69. Ekosistem industri halal terus diperkasa.

- JAKIM terus mempercepat urusan pengeluaran sijil halal, sementara Halal Development Corporation menggalakkan pematuhan halal dalam kalangan syarikat.
- SME Bank menawarkan pembiayaan khusus kepada PMKS halal dengan dana berjumlah 100 juta ringgit.
- SJPP meningkatkan jaminan Kerajaan bagi pembiayaan PKS halal sehingga 2 bilion ringgit ketimbang 1 bilion ringgit.
- Kerajaan akan membangunkan Taman Industri Halal Perak di daerah Manjung dengan kos 124 juta ringgit.

TAHUN MELAWAT MALAYSIA 2026

70. Saya merakamkan penghargaan dan terima kasih kepada Kerajaan Melaka dan Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya atas kejayaan Peluncuran Tahun Melawat Malaysia 2026 di Melaka bulan lalu. Tahun hadapan tentunya istimewa, kerana kita menyambut dunia untuk berkunjung ke Malaysia—menghayati keindahan alam yang mempesona, menyelami kerencaman budaya yang tiada tara, merasai aneka juadah memikat selera, sambil disantuni layanan mesra rakyat Malaysia.

71. Kita punya tekad besar—menarik 47 juta pelawat dan menjana pendapatan pelancongan 329 bilion ringgit; suatu anjakan yang menjanjikan limpahan ekonomi kepada peniaga kecil, usahawan pelancongan, komuniti desa, pengusaha kraf serta rakyat seluruhnya.

72. Arakian, lebih 700 juta ringgit disediakan bagi merancakkan sektor pelancongan.

- 500 juta ringgit adalah untuk menjayakan Kempen Tahun Melawat Malaysia 2026.
- 60 juta ringgit dana galakan promosi, pemasaran dan penganjuran acara pelancongan serta aktiviti kebudayaan.
- 50 juta ringgit untuk menyokong pengusaha seni dan warisan menjana pendapatan seperti penggiat karya kraf, batik dan tenunan.
- 50 juta ringgit geran padanan menggalakkan penerbangan antarabangsa dan carter ke Malaysia. MAHB berjaya menarik 10 syarikat antarabangsa ke Malaysia, seperti British Airways, Hong Kong Express dan Jiangxi Air.

- 25 juta ringgit bagi menambah baik kemudahan pelancongan termasuk memulihara tapak UNESCO seperti Taman Negara Gunung Mulu, Sarawak; Lembah Lenggong, Perak; dan FRIM Forest Park, Selangor yang baru diisytihar tahun ini.
- 20 juta ringgit untuk mempergiat program pelancongan kesihatan oleh Majlis Pelancongan Kesihatan Malaysia.

73. Pulau Langkawi kekal destinasi tumpuan pelancong. Produk geopelancongan akan dibangunkan iaitu Kilim Geoforest Park, *trail* kembara Gua Selat Panchor dan *geotrail* pendakian di Langkawi UNESCO Global Geopark.

74. Sempena Tahun Melawat Malaysia 2026, Kerajaan bercadang menyediakan insentif cukai bagi sektor pelancongan dan kebudayaan seperti berikut:

- Pertama: Pengusaha projek pelancongan yang melakukan ubah suai dan pembaharuan premis perniagaan diberi potongan cukai atas perbelanjaan layak yang dilakukan terhad sehingga 500 ribu ringgit;
- Kedua: Syarikat pengendali pelancongan diberi pengecualian cukai pendapatan bersamaan 100 peratus ke atas nilai peningkatan pendapatan daripada pakej pelancongan ke Malaysia;
- Ketiga: Syarikat, persatuan atau organisasi yang menganjurkan Persidangan, Pameran Perdagangan atau Insentif bertaraf antarabangsa diberi pengecualian cukai pendapatan sebanyak 100 peratus ke atas pendapatan berkanun; dan

Keempat: Syarikat penganjur aktiviti kesenian, kebudayaan, pelancongan serta pertandingan sukan dan rekreasi bertaraf antarabangsa yang melibatkan peserta asing diberi pengecualian cukai pendapatan sebanyak 50 peratus ke atas pendapatan berkanun.

75. Bagi menggalakkan rakyat melancong dalam negara sempena Tahun Melawat Malaysia 2026, pelepasan khas cukai pendapatan individu sehingga 1,000 ringgit diberikan atas perbelanjaan bayaran fi kemasukan ke pusat pelancongan tempatan dan program kebudayaan.

76. Kepada semua pemandu teksi:

- pengecualian 100 peratus duti eksais dan pengecualian 100 peratus cukai jualan akan diteruskan ke atas pembelian kereta nasional baharu PROTON dan PERODUA oleh pemilik teksi dan kereta sewa persendirian.
- Bagi meningkatkan kecekapan dan keselamatan operasi, HRD Corp menyediakan 10 juta ringgit untuk menanggung kos kursus dan elaun kepada pemandu teksi berlesen yang bercarum menjalani latihan peningkatan kapasiti.

77. Ikhtiar Warisan KL ialah garapan berani membugar nadi kota—yang tidak sekadar memulihara bangunan lama, tetapi menghidupkan semula jiwa Kuala Lumpur sebagai pentas budaya, pemangkin ekonomi dan medan aspirasi rakyat.

78. Justeru, seperti yang dirumuskan dari ungkapan mantan Timbalan Perdana Menteri Malaysia Tun Dr. Ismail Abdul Rahman dalam buku *“The Reluctant Politician: Tun Dr Ismail and His Time”* oleh Dato’ Dr. Ooi Kee Beng:

“Kita tidak hanya membina semula dinding dan bumbung, tetapi membangkitkan semangat agar kota ini kembali berbicara tentang siapa kita, dari mana asal kita dan ke mana kita menuju”.

79. Hampir empat dekad lalu, Kerajaan telah merundingkan pemulangan Carcosa Seri Negara daripada pihak British, yakni sebuah bangunan bersejarah yang melambangkan maruah dan kedaulatan bangsa. Bangunan Sultan Abdul Samad, saksi bersejarah tentang Raja-raja Melayu dan di mana Union Jack diturunkan. Khazanah melabur 600 juta ringgit untuk kerja-kerja pemuliharaan Carcosa, Seri Negara, serta enam blok bangunan di Kompleks Bangunan Sultan Abdul Samad, Kuala Lumpur.

80. Usaha Warisan KL diperluas kepada kerja pemuliharaan Stesen Keretapi Kuala Lumpur dan Kompleks Dayabumi. Pembangunan Merdeka 118 oleh PNB akan dilengkapi dengan pembukaan Muzium Tekstil pada tahun hadapan sebagai usaha mengetengahkan tekstil dunia Melayu selain memulihara Stadium Merdeka dan Stadium Negara.

81. Penghargaan setulusnya kepada Khazanah, PNB, Petronas dan RAC atas komitmen memulihara Kuala Lumpur.

82. Kerajaan menyediakan dana awal 5 juta ringgit secara geran padanan bagi menggalakkan sektor korporat, dermawan dan pakar warisan untuk meremajakan Muzium Negara. Sumbangan tunai yang dibuat oleh individu dan syarikat korporat kepada

Akaun Amanah Jabatan Muzium Malaysia layak mendapat potongan cukai bersamaan dengan amaun sumbangan.

83. Bandar raya dan kota Kuala Lumpur juga tidak hanya dikenali dengan bangunan dan gedung-gedung megah, tetapi pusat penjaja, gerai dan warung yang lengkap, bersih, selesa.

- Dewan Bandaraya Kuala Lumpur (DBKL) secara proaktif sedia memanfaatkan dana dalaman 500 juta ringgit bagi menambah baik kemudahan penjaja dan perumahan rakyat. 200 juta ringgit untuk membangunkan semula pusat penjaja, pasar serta medan selera yang usang. Manakala, 300 juta ringgit bagi menyelenggara bangunan, sistem pendawaian dan kemudahan jalan Projek Perumahan Rakyat (PPR).
- Saya sempat turun ke Pantai Dalam baru-baru ini meninjau keadaan perumahan rakyat yang sering mengalami masalah lif. Saya juga telah mengarahkan DBKL untuk segera memulakan kerja-kerja membaik pulih semua kerosakan lif rumah rakyat sebelum akhir tahun ini.
- Pada masa sama, Kerajaan menyediakan 60 juta ringgit untuk membina gerai dan membaiki pasar awam di semua Pihak Berkuasa Tempatan (PBT). Manakala Majlis Amanah Rakyat (MARA) akan menaik taraf 363 premis perniagaan MARA seluruh negara untuk manfaat 7,300 usahawan dengan peruntukan hampir 50 juta ringgit.

TEKAD EMPAT

MEMACU PRODUK CIPTAAN MALAYSIA

84. Malaysia tidak boleh sekadar menjadi pengguna; kita mesti mencipta—mengeluarkan produk dan perkhidmatan, menerajui teknologi dan pendigitalan. Belanjawan MADANI Keempat bertekad memacu Ciptaan Malaysia dan seterusnya membawa produk “*Made by Malaysia*” menembusi pasaran eksport. Maka apa yang harus kita lakukan?

KECERDASAN BUATAN DAN RDCI

85. PERTAMA: Mengutamakan bidang kecerdasan buatan dan aktiviti inovasi. Dalam menyongsong hari muka, jatuh bangun negara ini ditentukan keupayaan kita menguasai kecerdasan buatan (AI). Di bawah MADANI, saya tegaskan kepentingan AI dan kita telah pun menempa beberapa kejayaan bersejarah.

- Dalam memperkasa AI, Pejabat Kecerdasan Buatan Kebangsaan (NAIO) dan Fakulti Kecerdasan Buatan pertama negara di Universiti Teknologi Malaysia (UTM) akan dipertingkatkan.
- Universiti terus menelusuri AI dalam jurusan kritikal seperti semikonduktor (USM), perubatan (UM), kriptologi (UPM) dan termasuk MMU.
- Intelek Luhur Malaysia Untukmu (ILMU) diluncurkan sebagai AI Model Bahasa pertama negara hasil kerjasama UM dan YTL AI Labs.

86. Kita turut meraih pelaburan bidang AI dan pusat data daripada syarikat gergasi teknologi dunia seperti Microsoft, Google dan Amazon Web Service (AWS).

- 2.2 bilion USD oleh Microsoft untuk membangun Wilayah Awan Malaysia Barat dan 2 bilion USD oleh Google untuk membina pusat data serta wilayah Google Cloud yang baharu di Selangor.
- Microsoft melatih 800 ribu rakyat melalui program *AI for Malaysia's Future* serta menubuhkan Pusat Inovasi AI Kebangsaan Microsoft. Google menganjurkan *AI@Work2.0* kepada penjawat awam. Sementara AWS menyokong pendigitalan PKS melalui pembelajaran mesin dan analitik data raya.

87. Menuju status Negara AI menjelang 2030, Malaysia akan terus menerajui bidang AI serta menyubur aktiviti penyelidikan, pembangunan, komersial dan daya cipta (RDCI).

- Peruntukan aktiviti RDCI rentas kementerian hampir 5.9 bilion ringgit.
- Agensi NAIIO menerima hampir 20 juta ringgit untuk membangunkan bakat berkemahiran tinggi, memperkukuh infrastruktur digital dan mencipta ekosistem AI yang cekap.
- Kerajaan bercadang, potongan cukai tambahan 50 peratus diberikan kepada PMKS bagi perbelanjaan kos latihan berkaitan AI dan keselamatan siber yang diiktiraf oleh MyMahir National AI Council for Industry (NAICI) yang diterajui bersama TalentCorp, KESUMA dan MyDigital.

- Sebuah *Sovereign AI Cloud* akan dibina oleh SKMM dengan pelaburan 2 bilion ringgit.
- SKMM turut menubuhkan *AI Transformation Centre* dengan kerjasama Universiti Multimedia dan *Center of Excellence in Ethics for Emerging Technologies* sebagai pusat R&D serta AI yang peka budaya.
- 53 juta ringgit Geran Pecutan Digital Malaysia disediakan bagi mempercepat pertumbuhan serta penerimgunaan teknologi seperti *blockchain*, AI dan perkomputeran kuantum. Sementara MIMOS akan membangunkan teknologi *blockchain* dan pengesanan *deepfake*.
- Bagi membudayakan sains, teknologi dan daya cipta dalam kalangan belia, 15 juta ringgit disediakan untuk program seperti *Malaysia Techlympics*, Minggu Sains Negara, Rehlah Sains dan *Science on Wheels*.

BELI PRODUK BUATAN MALAYSIA

88. KEDUA: Kita gerakkan ikhtiar menyokong pembelian barangan ciptaan Malaysia. Inilah langkah bagi memastikan hasil penyelidikan dan inovasi anak tempatan tidak terhenti di makmal, tetapi benar-benar dipasarkan.

89. Berdasarkan data, universiti awam telah menubuhkan hampir 450 syarikat terbitan, namun kadar pengkomersialan masih rendah—sekitar 5 peratus. Bagi menggalakkan pengkomersialan hasil R&D:

- Pensyarah universiti awam yang menjadi pengasas syarikat terbitan dibenarkan mengambil cuti penyelidikan atau sabatikal setahun untuk tujuan pengkomersialan R&D.
- Kerajaan bersetuju menyalurkan dana permulaan 10 juta ringgit melalui penubuhan Dana Nasional Syarikat Terbitan.
- Ini memberi peluang kepada 50 pensyarah menumpukan sepenuhnya kepada pembangunan syarikat terbitan, serta menarik pelaburan swasta sekurang-kurangnya 30 juta ringgit dengan kesan pengganda tiga kali ganda.

90. USM menghasilkan mesin dialisis buah pinggang mudah alih dan rawatan kanser lidah, sementara UM menyediakan rawatan kesuburan dan terapi biologi osteoarthritis lutut. 12 juta ringgit disediakan kepada HPU terpilih untuk mengaplikasikan hasil ciptaan dalam urusan pemulihan pesakit secara bersasar.

91. Pada masa ini, lebih 550 produk dan perkhidmatan telah diluluskan logo MySTI. Bagi meningkatkan pengkomersialan, Kerajaan memberi keutamaan produk MySTI dalam perolehan Kerajaan termasuk peluang mengadakan pengujian komersial.

92. Kerajaan bercadang supaya Elaun Cukai Pelaburan Aset Hijau untuk Kegunaan Sendiri sebanyak 100 peratus diberikan kepada syarikat yang menggunakan produk teknologi hijau dalam rangkaian buatan tempatan yang diiktiraf oleh MyHIJAU Mark.

93. Penandaan logo Buatan Malaysia dan Kempen Beli Barangan Buatan Malaysia terus diperkasa dengan peruntukan 20 juta ringgit untuk meningkatkan pendedahan produk Malaysia di pasaran tempatan dan antarabangsa.

94. Kerajaan akan menganjurkan *Putrajaya Festival of Ideas* sebagai pentas merakyatkan hasil penyelidikan dan inovasi IPT untuk dikomersialkan dan dimanfaatkan oleh komuniti.

DUKUNGAN PASARAN EKSPORT

95. KETIGA: Kita menyokong usahawan tempatan menembusi pasaran eksport.

96. Malaysia mesti berani menembusi pasaran dunia. Daya cipta anak watan tidak boleh terus terkurung dalam sempadan negara. Belanjawan 2026 akan memperkukuh ekosistem eksport dan mendukung penerokaan pasaran baharu.

- SJPP sedia menjamin sehingga 70 peratus pembiayaan syarikat pertengahan berorientasi eksport termasuk yang mengembangkan ke pasaran baharu dengan nilai jaminan sehingga 5 bilion ringgit.
- Geran Pembangunan Pasaran MATRADE menyediakan 60 juta ringgit bagi memudah cara PMKS mengeksport produk ciptaan Malaysia ke pasaran sedia ada dan pasaran baharu termasuk Afrika, Amerika Latin dan Asia Tengah.
- EXIM Bank menyediakan pinjaman mudah untuk membantu syarikat yang terkesan akibat ketegangan tarif perdagangan global dengan dana 500 juta ringgit.
- Susulan rasionalisasi pejabat Kerajaan di luar negeri, Program Jaringan Strategik Ekonomi, Perdagangan dan Pelaburan digerakkan dengan peruntukan 10 juta ringgit terutamanya di pasaran baharu berpotensi tinggi.

PEMERKASAAN USAHAWAN TEMPATAN

97. KEEMPAT: Ikhtiar yang utama adalah untuk memperkasa keupayaan usahawan tempatan. Saban tahun, sektor perniagaan tempatan meraih manfaat melalui skim-skim pinjaman dan jaminan yang Kerajaan disediakan.

- Sejak penubuhan Syarikat Jaminan Pembiayaan Perniagaan, lebih 100 bilion ringgit pinjaman perniagaan telah dijamin Kerajaan dan memanfaatkan lebih 84 ribu PKS dalam pelbagai sektor. Permintaan syarikat untuk mendapatkan pembiayaan yang dijamin Kerajaan telah meningkat belakangan ini, tanda kejayaan besar SJPP dalam membantu peniaga tempatan termasuk usahawan cina.
- Untuk tahun ini sahaja, BSN meluluskan pinjaman mikro hampir 250 juta ringgit memanfaatkan lebih 7,200 usahawan Bumiputera, Cina, India, Sabah Sarawak, wanita, anak muda, penjaja dan golongan rentan.

98. Tahun hadapan, jumlah kemudahan pinjaman dan jaminan Kerajaan yang tersedia untuk manfaat usahawan tempatan bernilai 50 bilion ringgit, meningkat ketimbang 40 bilion ringgit.

- Lebih 2.5 bilion ringgit pinjaman mikro disediakan antaranya di bawah BSN dan TEKUN.
- Jumlah jaminan Kerajaan di bawah SJPP ditingkatkan kepada 30 bilion ringgit, ketimbang 20 bilion ringgit. Selain menjamin syarikat sektor bernilai tinggi, skop SJPP turut diperluas bagi menjamin usahawan mikro.

- Peruntukan kepada Suruhanjaya Koperasi Malaysia sebanyak 50 juta ringgit sebagai dana pembiayaan untuk menyokong perusahaan badan-badan koperasi seluruh negara.

99. Sejak penularan pandemik COVID-19, BNM telah menyalurkan lebih 29 bilion ringgit kepada lebih 86 ribu PKS di bawah Dana BNM, daripada lebih 32 bilion ringgit yang disediakan untuk menyokong keperluan pembiayaan PKS. Bagi meluaskan capaian, Dana BNM akan beralih kepada sokongan berasaskan jaminan, dengan tumpuan kepada segmen yang kurang mendapat akses pembiayaan serta aktiviti berimpak tinggi seperti pendigitalan, automasi, inovasi dan peralihan hijau.

100. PMKS digalakkan beradaptasi dengan teknologi dan pendigitalan.

- Institusi kewangan pembangunan (DFI) menyediakan pembiayaan dan geran hampir 1 bilion ringgit untuk menyokong automasi proses dan pendigitalan operasi perniagaan.
- SKMM menyediakan 350 juta ringgit bagi memperkasa Pusat NADI termasuk membimbing usahawan desa menambah pendapatan melalui perniagaan dalam talian.

101. Bagi mengurangkan kos menjalankan perniagaan, Kerajaan bercadang nilai ambang gaji bagi kontrak penggajian yang dikecualikan dari kenaan duti setem dinaikkan daripada 300 ringgit kepada 3,000 ringgit sebulan mulai 1 Januari 2026.

PERLADANGAN DAN KOMODITI

102. Agrikomoditi menyumbang hampir 90 bilion ringgit kepada KDNK dan lebih 12 peratus eksport negara tahun lalu. Industri sawit umpamanya mengungguli eksport; menyumbang seperempat pengeluaran dunia. Kejayaan ini harus dilipatgandakan dengan meningkatkan automasi dan meneroka pasaran baharu.

- FELDA, RISDA, FELCRA akan terus melindungi lebih 720 ribu peneroka, pekebun kecil serta keluarga mereka dengan peruntukan hampir 2.4 bilion ringgit.
- Kejayaan mengambil alih FGV untuk kembali bersama FELDA membuktikan komitmen MADANI mendengar denyut nadi warga peneroka, dengan hasrat agar FELDA kembali mengangkat martabat peneroka ke puncak kejayaan yang lebih tinggi.
- Berkat penemuan saintifik, kita berjaya menangkis tohmahan barat terhadap sawit. Ini terbukti menerusi peningkatan eksport terutamanya ke China dan India. 63 juta ringgit untuk memperhebat Kempen Menangani Antiminyak Sawit dan menggalakkan pensijilan mampan termasuk oleh pekebun kecil persendirian.
- Bagi mengurangkan kebergantungan pekerja asing dan menggalakkan inovasi tempatan, 20 juta ringgit disediakan bagi menyokong syarikat mula niaga mengeluarkan produk mekanisasi dan automasi dengan kerjasama MPOB dan syarikat utama sawit.

- Kerajaan membela nasib pekebun kecil yang memerah keringat, membanting tulang mencari rezeki di ladang dengan peruntukan hampir 120 juta ringgit. Antaranya untuk:
 - menampung sebahagian kos tanaman semula pekebun kecil sawit bagi menggantikan sawit tua;
 - menggalakkan pekebun kecil getah menghasilkan getah dan mengusaha semula ladang-ladang getah persendirian yang terbiar;
 - membekalkan pekebun kecil koko dengan 1.1 juta anak benih koko berkualiti termasuk bantuan latihan oleh pemain industri;
 - mengurangkan beban pekebun kecil lada susulan peningkatan kos input seperti baja dan racun; dan
 - menyokong pekebun kecil kenaf untuk meningkatkan hasil kenaf sebagai salah satu sumber pertumbuhan baharu agrikomoditi.
- 50 juta ringgit turut disediakan untuk membangunkan dan menyelenggara jalan-jalan ladang di seluruh negara.
- Lembaga Getah Malaysia (LGM) akan membangunkan Pusat Kecemerlangan Penyelidikan dengan kos 600 juta ringgit demi kemampuan masa depan industri. LGM juga akan melaksanakan program insentif pengeluaran lateks serta pengaktifan ladang getah terbiar.

TEKAD LIMA

MEMPERKUKUH KETAHANAN NEGARA

103. Dunia bergerak terlalu pantas, dan kita tidak boleh bertahan dengan cara lama. Ketegangan geopolitik, peralihan tenaga dan ancaman keterjaminan makanan menuntut kesiapsiagaan kita membina ketahanan dengan kebijakan baharu yang lebih tangkas, berani dan berpandangan jauh.

AGENDA PERALIHAN TENAGA

104. NETR menetapkan sasaran 70 peratus kapasiti penjanaan elektrik daripada sumber tenaga boleh baharu (TBB) menjelang 2050.

- NETR terus dipacu pemain industri dengan sokongan Dana Peralihan Tenaga Negara 150 juta ringgit.
- Projek penjanaan solar berskala besar dilaksanakan dengan kapasiti hampir 2 gigawatt di bawah program LSS 6 melibatkan anggaran pelaburan swasta 6 bilion ringgit.
- GLIC GLC sedang menggerakkan pelaburan bernilai 16.5 bilion ringgit untuk tahun 2026. Umpamanya, UEM Lestra membangunkan ladang solar di Segamat, Melaka dan Selangor serta bekerjasama dengan PLUS memperluas kemudahan pengecasan EV.
- Sumber TBB daripada biogas, biojisim dan janakuasa hidro kecil akan ditingkatkan melalui kuota tambahan sebanyak 300 megawatt di bawah program *Feed-In Tariff* dengan jangkaan operasi seawal 2028.

- Selain itu, *Corporate Renewable Energy Scheme (CRESS)* dijangka menjana pelaburan sebanyak 3.5 bilion ringgit melalui pendaftaran syarikat yang akan menjana tenaga 500 megawatt.
- Setakat ini, pemasangan solar fotovolta di bangunan Parlimen Malaysia, Kementerian Dalam Negeri, Wisma Pertahanan dan kem-kem ATM menghasilkan kapasiti terkumpul hampir 7.8 megawatt dan menjimatkan bil elektrik sehingga 42 peratus; dan Parlimen Malaysia sahaja jimat 22 peratus.
- *Solar Accelerated Transition Action Programme (Solar ATAP)* membolehkan pengguna menjana tenaga untuk kegunaan sendiri serta menjual lebih tenaga kepada syarikat utiliti sebagai *offset* dalam bil elektrik. Ini membuka peluang pengguna untuk menyumbang kepada peningkatan penjanaan TBB menerusi pemasangan solar berkapasiti sehingga 500 megawatt.
- Skim Pembiayaan Teknologi Hijau, GTFS 5.0 dibuka sehingga 31 Disember 2026 dengan insentif jaminan Kerajaan sehingga 80 peratus bagi teknologi hijau sektor sisa dan jaminan sehingga 60 peratus bagi sektor lain seperti tenaga, air, pengangkutan dan pembuatan dengan nilai pembiayaan berjumlah 1 bilion ringgit.
- Cukai Karbon diperkenalkan mulai tahun hadapan dengan tumpuan awal kepada sektor besi, keluli dan tenaga. Bagi memastikan kecekapan pelaksanaan Cukai Karbon, mekanismenya akan turut diselaras dengan Dasar Pasaran Karbon Kebangsaan dan RUU Perubahan Iklim Negara yang bakal digubal.

105. Bagi menyokong gaya hidup lestari:

- Pemberian rebat diteruskan bagi pembelian kelengkapan jenis cekap tenaga kepada pengguna dan peniaga dengan peruntukan 20 juta ringgit.
- Kerajaan bercadang supaya pelepasan cukai pendapatan individu sebanyak 2,500 ringgit diperluas untuk merangkumi pembelian mesin runcit sisa makanan bagi menggalakkan gaya hidup lestari.

PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN

106. Bagi memperkukuh industri padi negara:

- Sistem Pengairan Tersier Fasa 1 bagi Projek Tanaman Padi Lima Musim Dua Tahun di kawasan MADA Kedah dan Perlis telah siap. Fasa berikutnya akan siap secara berperingkat sehingga suku kedua 2030.
- Projek Pemindahan Air Jeniang akan mula dilaksanakan tahun depan dengan kos 1.28 bilion ringgit. Ini bagi membina sungai baharu untuk pengairan yang menyokong Program Penanaman Padi Lima Musim Dua Tahun.
- Tanah-tanah sawah bermasalah akan dipulihkan, prasarana ditambah baik termasuk mengguna pakai model sawah berteknologi moden dengan dana 100 juta ringgit.
- Bagi meningkatkan hasil tuaian, 6,400 pesawah akan dibekalkan dengan baja foliar untuk nutrien padi dan bahan kesuburan tanah sawah dengan peruntukan 20 juta ringgit.

107. Sejak 2024, MADANI bekerjasama dengan semua kerajaan negeri untuk memanfaatkan penggunaan tanah bagi projek pertanian. Lebih 360 projek dilaksanakan mencakup projek tanaman, ternakan, perikanan dan automasi pertanian. Umpamanya:

- Bawang di Perak dan Kelantan;
 - *Rock Melon*, kerang dan udang galah di Melaka;
 - Lembu di Pahang; dan
 - Biri-biri pedaging di Johor.
- Tahun hadapan, kerjasama akan terus diperhebat dengan peruntukan 300 juta ringgit, antaranya bagi menyokong tanaman jagung bijian, ternakan akuakultur serta aktiviti tanaman padi di Sabah dan Sarawak.

108. Kepada usahawan tani:

- Agrobank menyediakan pembiayaan 1.1 bilion ringgit untuk usahawan mengembangkan perniagaan serta menyokong automasi dan mekanisasi dalam projek pertanian.
- Program Agropreneur NextGen KPKM menyediakan geran permulaan dan geran pengembangan projek pertanian dengan dana 20 juta ringgit.
- Kerajaan bercadang, syarikat menjalankan projek baharu pengeluaran bahan makanan diberi pengecualian cukai pendapatan 100 peratus ke atas pendapatan berkanun untuk tempoh 10 tahun. Syarikat sedia ada yang membuat projek pembesaran diberi pengecualian cukai pendapatan 100 peratus ke atas pendapatan berkanun untuk tempoh 5 tahun. Tempoh permohonan galakan cukai dilanjutkan sehingga 31 Disember 2030.

- Bagi menggalakkan automasi untuk menambah produktiviti tanaman, Kerajaan bercadang galakan cukai automasi sektor pertanian bagi penanaman, penternakan, apikultur, akuakultur dan perikanan laut dalam turut diperluas kepada penternakan haiwan terpilih secara sistem reban tertutup.

109. Di bawah panas terik dan deru ombak, jerih perih pesawah, petani dan nelayan—telah memastikan kita cukup nasi di pinggan, lauk di meja hidangan dan bekalan makanan yang tak pernah putus.

110. Kepada para pesawah:

- Kerajaan MADANI membela nasib para pesawah dengan menyediakan subsidi pertanian tertinggi dalam sejarah. Tahun hadapan, 2.62 bilion ringgit disediakan untuk pelbagai subsidi dan bantuan kepada pesawah seperti subsidi harga padi, subsidi tanaman padi, subsidi baja, subsidi benih, dan insentif pengeluaran padi.
- Bermula tahun ini, Kerajaan MADANI menaikkan kadar insentif pembajakan dan insentif racun masing-masing kepada 160 ringgit dan 300 ringgit sehektar semusim. Kerajaan juga memperkenalkan insentif baharu iaitu Insentif Penuaian Padi 50 ringgit sehektar semusim bagi menampung penggunaan diesel untuk jentuai.
- Dianggarkan setiap pesawah menerima bantuan kira-kira 4,300 ringgit sehektar ketimbang 3,790 ringgit sehektar bagi setiap musim.

111. Kepada para nelayan:

- Elaun sara hidup nelayan sehingga 300 ringgit sebulan dan insentif hasil tangkapan diberikan dengan peruntukan 160 juta ringgit.
- Kerajaan tetap mengekalkan diesel bersubsidi RM1.65 seliter khusus untuk nelayan.
- 20 juta ringgit disediakan supaya nelayan menaik taraf vesel bagi mengurangkan kebergantungan tekong dan kru asing; dan menggantikan pukot tunda Zon B dan pukot kenka dua bot bagi mengurangkan vesel tidak lestari.

112. 55 juta ringgit disediakan bagi menyokong pengusaha buah-buahan tempatan, antaranya insentif tanaman dan prasarana ladang nanas termasuk di Sarawak selain tanaman buah lain durian belanda, jambu air dan limau besar.

KETENTERAMAN AWAM & PERTAHANAN NEGARA

113. Kementerian Pertahanan menerima peruntukan 21.7 bilion ringgit sementara Kementerian Dalam Negeri menerima 21.2 bilion ringgit. Keutamaan adalah untuk meningkatkan tahap kesiapsiagaan negara meliputi beberapa ikhtiar utama.

114. Seperti diungkap dalam hikmah klasik Tamadun China purba, 居安思危, 思则有备, 有备无患 — 《左传·襄公十一年》 atau pinyin: *Jū ān sī wēi, sī zé yǒu bèi, yǒu bèi wú huàn* yang bermaksud, “dalam damai, kita wajar berwaspada akan ancaman dan marabahaya”. Falsafah besar dari karya sejarah agung dalam *Catatan Musim Bunga dan Luruh* berjudul *Zuo Zhuan* mengingatkan kita betapa kebijaksanaan pemerintahan menuntut kesiapsiagaan, bukan kealpaan; dan bahawa kestabilan hanya teguh apabila disertai keinsafan akan rapuhnya nasib bangsa sekiranya leka dan alpa.

115. Pertama: menyelenggara dan membeli aset pertahanan—6 bilion ringgit. Ini termasuk perolehan baharu:

- *Medium, Short dan Very Short Range Air Defence*;
- dua buah *Multi Role Support Ship*; dan
- 10 kenderaan MALBATT.

116. Kedua: menyelenggara dan membeli aset PDRM dan badan beruniform di bawah KDN—1 bilion ringgit. Ini termasuk perolehan baharu:

- 100 buah *pickup 4x4* untuk risikan dan operasi PDRM;
- empat bot ronda *Fast Patrol Vessel*, Pasukan Polis Marin;
- sebuah pesawat udara *Maritime Surveillance Aircraft*, APMM.

117. Ketiga: membina dan menaik taraf fasiliti baharu badan beruniform dengan kos lebih 1.5 bilion ringgit, antaranya:

- Kompleks APMM Negeri di Tok Bali, Kelantan;
- IPK Sarawak dan Balai Polis Lawin, Gerik, Perak;
- Pembaharuan Kompleks Bersepadu APMM dan Pasukan Polis Marin, Labuan;
- Kompleks Zon Maritim Kudat, Sabah;
- Pusat Latihan Artileri, Kem Syed Sirajuddin, Gemas, Negeri Sembilan;

- Naik taraf ICQS Sungai Tujoh, Miri, Sarawak;
- Bangunan tambahan Batalion 23, PGA Sri Aman, Sarawak;
- Tiga Pos PGA baharu di Sungai Nibong, Sungai Banting dan Sekinchan, Selangor.

118. Bagi meningkatkan tahap keselamatan di kawasan Pantai Timur Sabah, Pelantar Laut Tun Sharifah Rodziah yang akan tamat tempoh pengoperasian pada Jun 2026 akan digantikan dengan sebuah *Multi Purpose Command Platform* baharu.

119. Syarikat dianugerahkan kontrak perolehan MINDEF, melalui skim PROTÉGÉ-Veteran akan menyediakan peluang pekerjaan untuk veteran dan di samping memberi latihan sijil dan diploma kepada anggota ATM sebelum bersara. Ini termasuk pembiayaan program *Work-Based Learning (WBL)* dan *Readiness To Work Programme*.

120. Sejak penubuhan, Agensi Kawalan dan Perlindungan Sempadan Malaysia telah menghalang masuk lebih 10 ribu warga asing dan menyita barangan yang cuba dibawa secara tidak sah. Sejumlah 45 juta ringgit disediakan untuk AKPS terus melindungi sempadan negara. Untuk memenuhi keperluan 220 tenaga kerja AKPS, keutamaan diberikan untuk melantik daripada kalangan veteran tentera bagi kesiapsiagaan penuh.

121. Buli ialah jenayah senyap yang mesti dinoktahkan. Gejala ini sama ada di sekolah, universiti, tempat kerja mahupun di alam maya, telah membunuh potensi, menanam trauma berpanjangan, malah meragut nyawa insan. Kita mesti putus rantai kezaliman ini sampai ke akar, melalui didikan empati dan penguatkuasaan tanpa kompromi.

- Kerajaan bersetuju untuk membentangkan RUU Antibuli 2025 pada sesi mesyuarat ini juga.

- Seluruh kekuatan dan tenaga jentera merentasi kementerian digembeng bagi mengekang gejala buli.
 - KPM membangunkan Kerangka Antibuli Sekolah (SAFE) sebagai rangka menyeluruh pencegahan buli di sekolah. Ini termasuk memperkasa peranan guru dan murid melalui Program Amalan Sekolah Penyayang.
 - KPT meningkatkan keselamatan mahasiswa di kampus dengan menambah CCTV dan menganjurkan program sahsiah serta kepimpinan sebagai bentuk pencegahan buli dan *ragging*.
 - KPWKM menyediakan sokongan psikososial melalui sesi kaunseling berkelompok.
 - Kementerian Komunikasi melaksanakan Kempen Internet Selamat bagi meningkatkan tahap kesedaran siber dalam kalangan murid sekolah.
 - Rakan Muda menggerakkan ikhtiar “Lawan Buli” dalam kalangan belia di akar umbi.

122. Terkait isu *scam* dan ancaman siber, RUU Jenayah Siber akan digubal bagi menangani jenayah siber dengan lebih menyeluruh.

- Agensi Keselamatan Siber Negara (NACSA) menubuhkan Pusat Pembangunan Keselamatan Siber dan Kriptologi bagi memperkukuh kedaulatan digital dan keselamatan siber negara.

- Pusat Respons Penipuan Kebangsaan (NSRC) kini dikemudi secara langsung oleh PDRM agar pengendalian kes penipuan kewangan lebih pantas dan cekap. NSRC diperuntukkan 12 juta ringgit.
- Peranan DII PDRM diperkasa dalam menangani jenayah seksual yang mengeksploitasi kanak-kanak di ruang siber. 20 juta ringgit bagi memodenkan sistem dan kepakaran forensik digital, selain menubuhkan *Behavioural Science Unit* yang menganalisis pola tingkah laku dan profil jenayah.

PENGURUSAN BENCANA

123. Kita menghargai tindakan pantas NADMA dalam menguruskan musibah banjir termasuk di Sabah yang menerima ujian getir—banjir dan tanah runtuh yang meragut nyawa.

124. Langkah segera diambil untuk membangun semula bangunan IPG Kampus Gaya yang rosak dan daif dengan kos 220 juta ringgit. Saya turut luluskan 39 juta ringgit projek tebatan banjir fasa kedua dan segera membina semula satu blok sekolah yang terkesan banjir di Inanam, Sabah.

125. Tahun hadapan, NADMA dengan dana 460 juta ringgit bersiap sedia menghadapi bencana, antaranya akan menambah 10 kompleks tandas lengkap dengan bekalan air bersih di Pusat Pemindahan Sementara. Kemudahan ini juga boleh dimanfaatkan murid sekolah pada bila-bila masa.

126. Kerajaan Persekutuan juga membenarkan semua kerajaan negeri menggunakan dana MARRIS bagi memperoleh Jambatan Panel Keluli Bermodular (*Bailey Bridge*) dan melaksanakan kerja-kerja pembesaran longkang dan parit di jalan negeri yang rosak, terlalu kecil dan tidak selamat.

127. SKMM menyediakan 210 juta ringgit untuk membangunkan Sistem Amaran Awal (EWS) bagi memperkukuh kesiapsiagaan bencana dan krisis, sekali gus mengurangkan risiko kepada nyawa serta harta benda.

128. Sementara itu, GDRN melalui geran padanan 20 juta ringgit terus membantu kebajikan mangsa terjejas bencana.

129. Sebagai langkah pencegahan banjir jangka panjang, 2.2 bilion ringgit disediakan bagi meneruskan pelaksanaan 43 projek Rancangan Tebatan Banjir (RTB) berkeutamaan tinggi mengikut jadual, termasuk 12 RTB baharu yang mula dilaksanakan tahun hadapan, antaranya:

- RTB Sungai Mengkibol, Mukim Kluang, Kluang, Johor
- RTB Sungai Chaah, Segamat, Johor
- RTB Sungai Temin/Bata, Kubang Pasu, Kedah
- RTB Sungai Lenggeng, Seremban, Negeri Sembilan
- RTB Sungai Gemencheh, Tampin, Negeri Sembilan
- RTB Sungai Jimah Fasa 2, Port Dickson, Negeri Sembilan
- RTB Sungai Si Rusa, Port Dickson, Negeri Sembilan
- RTB Sungai Nyiur, Seberang Perai Utara, Pulau Pinang
- RTB Sungai Trong, Larut, Matang Dan Selama, Perak
- RTB Sungai Buloh Fasa 2, Selangor
- RTB Sungai Buaya, Kuala Nerus, Terengganu
- RTB Anak Sungai Ibai, Kuala Terengganu, Terengganu

130. Pada masa yang sama, kerja-kerja pencegahan lain turut dilaksanakan bagi mengelakkan bencana.

- Lebih 260 juta ringgit bagi mencegah, menyelenggara dan membaiki cerun seluruh negara termasuk Jalan Persekutuan.
- 55 juta ringgit untuk membersihkan dan menaik taraf longkang dan parit di semua PBT.

131. Terkait pengurusan risiko, Labuan IBFC akan memperkenalkan Program Insurans Kaptif MADANI sebagai instrumen baharu pengurusan risiko negara. Ini membantu mengurangkan kebergantungan kepada dana awam dengan menyalurkan pembiayaan risiko melalui platform insurans dan takaful kaptif yang lebih efisien dan kos efektif.

PERLINDUNGAN KHAZANAH ALAM

132. Ikhtiar melindungi khazanah flora dan fauna negara diteruskan.

- 250 juta ringgit Dana *Ecological Fiscal Transfer* (EFT) untuk menyokong peranan negeri memulihara khazanah alam. Kerajaan bersetuju 50 juta ringgit dana EFT disalurkan sebagai hasil kepada kerajaan negeri.
- 80 juta ringgit untuk 2,500 renjer komuniti melindungi hutan kita. Kepakaran lebih 1,000 Orang Asli dan hampir 700 veteran akan dimanfaat selain dibekalkan peralatan rondaan bagi meningkatkan keupayaan melindungi habitat terancam seperti Harimau Malaya, Orang Utan dan Banteng.
- 300 juta ringgit untuk merawat, menyelenggara, dan membersihkan sungai, termasuk 10 juta ringgit, Denai Sungai Kebangsaan bagi membangun laluan riadah dan memupuk tanggungjawab komuniti melindungi kelestarian sungai.

TEKAD ENAM

MERAPAT KESENJANGAN, MENCIPTA PELUANG

133. Di setiap penjuru tanah air—dari desa pedalaman hingga ibu kota, dari Sabah Sarawak hingga Semenanjung—Kerajaan MADANI bertekad membuka laluan kemajuan yang seimbang untuk semua negeri dan menjamin peluang saksama tanpa mengira kaum, jantina atau wilayah.

PRASARANA ASAS

134. Setiap anak Malaysia berhak menikmati prasarana asas yang setara—ia tuntutan keadilan yang tidak boleh ditangguh. Sejumlah 3.3 bilion ringgit disediakan untuk projek prasarana asas desa, antaranya:

- 2.5 bilion ringgit bagi membina dan membaiki jalan kampung dan jalan perhubungan desa seperti:
 - Pos Lenjang ke Koa Jernang Pos Titom, Lipis, Pahang;
 - Jalan Mangkapon, Pitas, Sabah;
 - Kampung Pong, Pengkalan Hulu, Hulu Perak; dan
 - Kampung Tok Adis ke Kampung Banggol, Terengganu.
- Lebih 700 juta ringgit untuk membekal air bersih dan elektrik termasuk pemasangan panel solar hibrid di kampung kecil Sabah Sarawak untuk manfaat 3,200 rumah.
- Hampir 90 juta ringgit bagi projek jambatan serta lampu jalan kampung termasuk memasang lampu cekap tenaga dan solar.
- Tumpuan khusus diberikan kepada melengkapi infrastruktur asas termasuk jalan dan kemudahan klinik di Pulau Banggi.

135. Terkait capaian bekalan air bersih seluruh negara:

- Pengurusan Aset Air Berhad melaksanakan pelaburan sehingga 13 bilion ringgit untuk lima tahun. Loji Rawatan Air Langat 2—kapasiti merawat sehingga 760 juta liter padu sehari untuk manfaat 1.5 juta rakyat Selangor, KL dan Putrajaya. LRA Machang, Sungai Karangan dan Sidam Kiri, Kedah pula—kapasiti loji sehingga 200 juta liter sehari.
- Kerajaan meneruskan *Non-Revenue Water* Kebangsaan dengan kos 3 bilion ringgit. Tumpuan 2026 untuk menggantikan paip usang sepanjang lebih 820 kilometer di Johor, Melaka, Negeri Sembilan, Kelantan, Pahang dan Selangor. Kerajaan juga meneruskan pembinaan empangan bawah tanah, telaga tiub dan struktur takungan di Padang Matsirat, Langkawi dengan kos lebih 400 juta ringgit.

136. Bagi meningkatkan ketersambungan internet:

- Kerajaan memperuntukkan 770 juta ringgit untuk melaksana baki *Point of Presence* (PoP) Fasa 2 berhampiran kawasan perindustrian dan sekolah terpilih di desa dan pedalaman.
- Liputan jalur lebar diperluas melalui projek JENDELA 2 ke 2,700 lokasi baharu dengan peruntukan 780 juta ringgit.
- Berikutan peralihan kepada model dwirangkaian 5G, Kerajaan komited memastikan kedua-dua rangkaian akan mencapai liputan 80 peratus menjelang 2026 dan menawarkan rakyat dan perniagaan internet berkelajuan tinggi dan mampu milik.

EKONOMI BUMIPUTERA

137. Agenda ekonomi Bumiputera dipacu dengan pendekatan lebih terangkum melalui PuTERA35. Keutamaan diberi kepada pembiayaan, pembangunan bakat dan pemilikan strategik supaya lebih ramai usahawan Bumiputera dapat melonjak ke sektor bernilai tambah tinggi.

138. GLIC dan GLC terus melabur untuk pembangunan ekonomi Bumiputera sambil memacu pertumbuhan inklusif untuk semua.

- 40 juta ringgit disediakan bagi mempercepat proses peningkatan skala syarikat Bumiputera berpotensi tinggi.
- Susulan penyatuan Ekuinas dan PHB di bawah YPB, Ekuinas akan membangunkan syarikat pelaburannya sehingga dapat disenaraikan dan diambil alih oleh PNB. Manakala PHB memperkukuh pemilikan strategik Bumiputera dalam hartanah dan perniagaan utama.
- Kerajaan mengambil langkah yang belum pernah dilakukan sebelum ini dengan menambah tanah Rizab Melayu seluas 50 ekar di Bandar Malaysia. Petronas selaku pemilik tanah Bandar Malaysia sedang merencana pelan pembangunan dan akan memulakan fasa pembangunan menjelang akhir 2026.
- Lapangan Terbang Subang dan kawasan sekitar yang strategik untuk industri aeroangkasa. Projek pembesaran lapangan terbang dan kawasan sekitarnya hendaklah diterajui Kerajaan dan GLC bagi memastikan kepentingan nasional dan penyertaan Bumiputera diutamakan.

- Pada masa sama, KWAP menyediakan 20 juta ringgit untuk program pembiayaan mikro bagi pesara, memperkasa keusahawanan di peringkat komuniti.

139. Peluang pendidikan Bumiputera diberi keutamaan dengan peruntukan keseluruhan MARA, Yayasan Peneraju dan UiTM 6 bilion ringgit.

140. Bagi menyokong kelangsungan usahawan Bumiputera juga:

- 2.4 bilion ringgit khusus untuk kontraktor G1-G4 Bumiputera.
- Daripada 30 bilion ringgit jaminan Kerajaan di bawah SJPP, 10 bilion ringgit dikhususkan untuk menyokong usahawan Bumiputera.
- Program Jaguh Serantau SME Bank menyediakan pinjaman 200 juta ringgit kepada PKS Bumiputera untuk menembusi pasaran eksport.
- Program Penskalaan Usahawan Bumiputera MARA menyediakan 100 juta ringgit bagi menyokong pertumbuhan syarikat mula niaga dalam sektor strategik bernilai tinggi.
- CIDB menyediakan 10 juta ringgit bagi meningkatkan daya saing usahawan Bumiputera khususnya kontraktor muda industri pembinaan.

141. VentureTECH melabur ke dalam 31 syarikat teknologi Bumiputera dan sembilan telah menembusi pasaran global. 105 juta ringgit untuk VentureTECH meningkatkan pemilikan ekuiti Bumiputera dalam sektor teknologi tinggi.

WANITA DAN ANAK MUDA

142. Di bahu wanita terpikul masa depan bangsa. Mereka berkorban tidak didendang—mendidik generasi, menggerak ekonomi dan tulang belakang keluarga misali. Dari sekecil-kecil tangan ibu yang mengasuh anak hingga mereka yang memecah siling kaca; pemerksaan wanita tidak sesekali dilihat sebagai ihsan, tetapi keadilan yang wajib ditunaikan.

- Penyertaan wanita dalam kepimpinan korporat menunjukkan kemajuan membanggakan. Setakat 1 Oktober, 45 peratus syarikat senaraian awam memenuhi 30 peratus ahli lembaga pengarah wanita. Namun, masih terdapat 8 syarikat tiada ahli lembaga wanita. Suruhanjaya Sekuriti akan meningkatkan usaha penyertaan wanita dalam kepimpinan urus korporat.
- Kerajaan bercadang pelepasan cukai pendapatan individu 3,000 ringgit ke atas perbelanjaan yuran taman asuhan atau taman didikan kanak-kanak yang berumur sehingga 6 tahun diperluas kepada pusat jagaan harian atau pusat transit berdaftar bagi anak yang berumur sehingga 12 tahun berkuat kuasa mulai tahun taksiran 2026.
- Prestasi bayaran balik Amanah Ikhtiar Malaysia amat cemerlang iaitu 99.97 peratus. AIM disediakan 230 juta ringgit untuk terus menawarkan pembiayaan; dan ini menjadikan dana AIM yang tersedia berjumlah 2.9 bilion ringgit untuk manfaat lebih 300 ribu sahabat usahawan.
- Sementara itu, Bank Rakyat, BSN, MARA dan SME Bank menyediakan pembiayaan 270 juta ringgit bagi menyokong usahawan PMKS wanita.

- Kerajaan akan membela nasib 5,000 ibu tunggal miskin yang memerlukan bantuan guaman bagi penyelesaian kes-kes mahkamah seperti perceraian dan hak penjagaan anak.

143. Negara yang membina anak muda hari ini, ialah negara yang menjamin masa depan hari esok. Justeru, anak muda tidak boleh dibiarkan menjadi penonton di pinggir pentas; mereka mesti diberi ruang, peluang dan kepercayaan memimpin, mencipta dan menyumbang.

- Bermula tahun hadapan, had umur belia ditetapkan kepada 15 hingga 30 tahun, supaya penyertaan dan sumbangan mereka kepada kemajuan negara lebih terarah dan benar-benar berkesan.
- Program Latihan Khidmat Negara 2026 dilaksanakan untuk anak muda membina jati diri, semangat kenegaraan dan sukarelawan. 250 juta ringgit disediakan termasuk memulakan PLKN secara rintis di peringkat pendidikan tinggi sebelum pelaksanaan penuh pada 2027.
- Bagi meningkatkan kebolehpasaran graduan:
 - Khazanah menyediakan 200 juta ringgit untuk Program *K-Youth* yang memberi latihan sambil bekerja kepada 11,000 belia tanpa ijazah dalam sektor strategik seperti semikonduktor, jentera, MRO, digital dan teknologi.
 - *Industrial Boot Camp* (IBC) MARA berjaya melatih hampir 5,000 peserta dengan jaminan pekerjaan. Hampir 30 juta ringgit disediakan bagi meneruskan manfaat IBC.

- Rakan Muda diberi nafas baharu supaya tidak tertumpu aktiviti mengisi masa lapang, tetapi wahana membentuk jati diri dan menjauhkan belia daripada gejala merosakkan. Rakan Muda disediakan 40 juta ringgit antaranya untuk program mendekati belia di desa yang tercicir dan terpinggir daripada pendidikan dan pekerjaan.
- Kerajaan menggalakkan anak muda menceburi perniagaan.
 - BSN menyediakan pembiayaan 150 juta ringgit kepada usahawan belia yang berumur 30 tahun ke bawah.
 - Program Tunas Usahawan Belia Bumiputera SME Corp menyediakan 12 juta ringgit untuk latihan dan bantuan perniagaan.
 - Kerajaan terus menanggung bayaran mendapatkan lesen motosikal kelas B2 bagi menyokong belia kurang mampu terlibat dalam perkhidmatan penghantaran.

KEBAJIKAN KUMPULAN TUMPUAN

144. Iltizam MADANI memastikan komuniti Orang Asli tidak terpinggir, selari dengan prinsip *“Leave No One Behind”* di bawah SDG 2030. Peruntukan ditingkatkan kepada 412 juta ringgit bagi memperkasa Orang Asli secara menyeluruh, tidak termasuk peruntukan di bawah Bumiputera.

145. Kerajaan akan membentangkan pindaan Akta Orang Asli 1954 bagi memperkukuh hak dan kepentingan Orang Asli berkaitan tanah dan kebajikan.

146. Jalan-jalan di Kampung Orang Asli ditambah baik dengan kos 155 juta ringgit. Ini termasuk jalan baharu di:

- Kampung Orang Asli Batu Peti dan Panchor, Jempol, Negeri Sembilan; serta
- Kampung Orang Asli Sungai Mai, Jerantut, Pahang.

147. Premis TABIKA dinaik taraf di semua Kampung Orang Asli dengan kos hampir 13 juta ringgit. Ini termasuk empat tabika Orang Asli baharu di:

- Kampung Kuala Terbol, Temerloh, Pahang;
- Kampung Tanjung Tuan, Mersing, Johor;
- Kampung Uli Kuang, Gombak; dan
- Kampung Taman Desa Kemandol, Kuala Langat, Selangor.

148. Bagi menangani isu keciciran murid, Kerajaan akan memperluas Program Chup Badui Sikulah, sekolah terapung di Hulu Perak bagi mendidik lebih 350 anak-anak Orang Asli.

149. Golongan OKU adalah sebahagian daripada kita—yang punya keistimewaan, ketabahan dan bakat tersendiri.

- Bantuan hampir 1.4 bilion ringgit akan disalurkan untuk OKU kronik terlantar, OKU tiada upaya bekerja dan Elaun Pekerja OKU.

- Tahun ini kita menubuhkan Pusat Perkhidmatan Autisme (PPA) di Semenanjung. Operasi PPA akan diperluas ke Labuan, Sabah dan Sarawak untuk manfaat 13 ribu OKU autisme dan keluarga mendapatkan sokongan bersepadu.
- Prasarana komited menyediakan 100 buah van mobiliti khas untuk memudahkan pergerakan golongan OKU. Van ini berupaya membawa sehingga tiga penumpang berkerusi roda dan dilengkapi dengan sistem pengangkat kerusi roda.
- Kerajaan bercadang had pelepasan cukai pendapatan individu ke atas perbelanjaan pemeriksaan dan pengesanan, program intervensi awal serta rawatan pemulihan berterusan bagi anak kurang upaya pembelajaran berumur 18 tahun ke bawah dinaikkan kepada 10 ribu ringgit ketimbang 6,000 ringgit.

150. MADANI akan memastikan setiap rakyat diberi peluang kedua untuk meneruskan kehidupan lebih baik.

- Sejak Mac 2023, 200 ribu rakyat bebas daripada belunggu bankrap. Bagaimemelaibubapatunggal yang menanggung anak, usahawan mikro yang terkesan krisis, mangsa *scam*, serta mangsa projek terbengkalai, Dasar Peluang Kedua *Fast Track* diperkenalkan untuk mempercepat proses melalui kaedah lebih ringkas dan bersasar.
- 15 juta ringgit diperuntukkan untuk memperkasa Program Peluang Kedua untuk manfaat 1,700 individu termasuk bekas penagih di Pusat Pemulihan penagihan Narkotik; dan Peluang Kedua kepada 3,000 bekas banduan wanita yang tidak mendapat sokongan keluarga melalui pemberian insentif mula niaga bagi menjana pendapatan memulakan semula kehidupan.

- Saya menyeru lebih banyak syarikat swasta tampil menjayakan ikhtiar peluang kedua.

151. Atas dasar kemanusiaan, pelarian khususnya kebajikan anak-anak kecil terus ditambah baik. 10 juta ringgit bagi melaksanakan Program Dokumen Pendaftaran Pelarian, di samping menaik taraf tiga Depot Tahanan Imigresen dan tiga Baitul Mahabbah sebagai Pusat Pengasingan Khas Pelarian dan Pemohon Suaka Dewasa dan Kanak-kanak.

TEKAD TUJUH

MENJAMIN KELANGSUNGAN HIDUP RAKYAT

152. Kerajaan memastikan sebarang penjimatan dan hasil tambahan diutamakan untuk menjamin kelangsungan hidup rakyat terutamanya dalam meringankan beban sara hidup.

MENOKTAH KEMISKINAN TEGAR

153. Hari ini, kita bersyukur menyaksikan hasil nyata perjuangan MADANI. Buat pertama kali dalam sejarah, kadar kemiskinan tegar negara menurun daripada 0.2 peratus ke paras hampir sifar—hanya 0.09 peratus atau sekitar 7,000 isi rumah seluruh Malaysia.

154. Ini kerana kita menggunakan kadar PGK Makanan 2022 1,198 ringgit sebelum ini. Susulan kenaikan PGK Makanan 2024 kepada 1,236 ringgit, *insya-Allah* baki 7,000 miskin tegar dinoktahkan sebelum akhir tahun ini.

155. Beg Belanjawan 2026 yang saya bawa hari ini dihasilkan perusahaan sosial Heart Treasures dan Tanoti, yang menggunakan bahan kitar semula sarung tangan nitril dan fabrik terbuang; dan beg ini hasil kerja tangan Saudara Anthony Liew You Chung, seorang anak muda OKU. Kerajaan mendukung peranan perusahaan sosial yang membantu rakyat, terutama golongan rentan diakar umbi menambah pendapatan. Selaras dengan strategi RMK13 untuk memperkukuh daya tahan pemain Sektor Ketiga:

- Kerajaan bercadang melanjutkan tempoh permohonan pengecualian cukai pendapatan perusahaan sosial sehingga 2028.

- 120 juta disediakan sebagai geran padanan untuk yayasan GLIC dan GLC berganding bahu dengan Kerajaan dalam menangani isu-isu rakyat seperti menangani keperluan golongan miskin bandar, mengatasi gelandangan di bandar dan membina keupayaan bekas penghuni rumah perlindungan JKM untuk berdikari.

156. BSN berjaya memupuk budaya perniagaan tanpa tunai dalam kalangan penjaja kecil di Pulau Tioman dan Kabong, Sarawak, selain menganjurkan latihan usahawan kepada Komuniti Tenun Songket Penjara Marang, Terengganu. Samping yang saya pakai hari ini hasil keluaran Penjara Marang. 50 juta ringgit disediakan kepada BSN, antaranya untuk:

- menyediakan geran perniagaan sehingga 10 ribu ringgit kepada 1,000 usahawan mikro berpotensi sebagai modal membeli peralatan perniagaan;
- menyediakan khemah penjaja, peranti *sound box* dan sistem QR kepada peniaga pasar malam di Pangkor, Perak dan Kuala Tahan, Pahang;
- menganjurkan program bimbingan keusahawanan kepada Penjara Penor, Pahang dan Penjara Taiping, Perak; dan
- menganjurkan program pembangunan usahawan di IPT untuk melatih mahasiswa yang mahu menceburi bidang perniagaan.

KOS SARA HIDUP RAKYAT

Tan Sri Yang di-Pertua,

157. Walaupun angka-angka ekonomi nampak meyakinkan, kita akui kos sara hidup meningkatkan dan membebankan. Mengakui kenyataan tersebut, bantuan tunai rakyat akan ditambah.

158. Tahun ini, Kerajaan menyediakan 13 bilion ringgit untuk Sumbangan Tunai Rahmah (STR) dan Sumbangan Asas Rahmah (SARA) yang memanfaatkan hampir 9 juta penerima. Bagi STR, bayaran sehingga Fasa 3 telah dibuat, bernilai 6 bilion ringgit. Sukacita diumumkan, sempena perayaan Deepavali oleh kaum India, Bayaran STR Fasa 4 2025, yang dijadualkan untuk bulan November dan bernilai 2 bilion ringgit, diawalkan dan disalurkan mulai 18 Oktober. Kerajaan juga bersetuju meluluskan diskaun tol 50 peratus untuk dua hari sempena hari perayaan Deepavali.

*Kedum Perukkamum Illalla Nenjatthuk
Kotaamai Saandrork Kani*

Terjemahan:

Susah dan senang silih berganti, namun keteguhan hati nurani adalah mercu tertinggi kemuliaan insan.

- *Alhamdulillah*, SARA bulanan diterima baik rakyat dengan kadar penggunaan mencecah 98 peratus. Ia kaedah bersasar yang memastikan SARA diguna untuk membeli barangan asas seperti makanan, ubat dan alat sekolah.
- SARA juga membantu 8,400 premis termasuk 2,000 kedai runcit kecil. Saya sempat meninjau pelaksanaan SARA di kedai runcit Baling, Kedah dan melihat sendiri produk tempatan seperti Kopi Cap Gantang dan Kicap Lembu Berlaga boleh dibeli melalui SARA.

- Ini tentunya akan diperluas supaya lebih banyak kedai runcit kecil di pedesaan dan kedai koperasi dilibatkan serta lebih banyak barang tempatan disenaraikan.

159. Sukacita diumumkan, bagi tahun 2026, semua 9 juta penerima STR turut menerima SARA sehingga 100 ringgit setiap bulan atau 1,200 ringgit setahun. Manakala, 1 juta penerima STR di bawah e-Kasih menerima SARA sehingga 200 ringgit sebulan atau 2,400 ringgit setahun. Kategori bujang menerima 600 ringgit iaitu 50 ringgit sebulan melalui SARA.

- Kadar maksimum diterima isi rumah ialah 4,600 ringgit, iaitu pendapatan bawah 2,500 ringgit sebulan dengan lima anak menerima STR 2,200 ringgit dan SARA 2,400 ringgit.

160. 31 Ogos lalu, semua rakyat 18 tahun ke atas mendapat 100 ringgit Penghargaan SARA. Lebih 70 peratus telah dibelanjakan dan sepertimana janji, baki SARA yang tidak dibelanjakan menjelang Disember akan diagih semula untuk program rakyat susah.

- Sukacita saya umumkan, Kerajaan sekali lagi akan memberi 100 ringgit SARA kepada 22 juta rakyat Malaysia 18 tahun ke atas. Ini akan disalur pada pertengahan Februari yang boleh dimanfaatkan untuk persiapan Ramadan dan sambutan Tahun Baru Cina.
- STR SARA 2026 berjumlah 15 bilion ringgit. Peningkatan ini adalah hasil penjimatan yang diraih dari penyasaran subsidi seperti diesel dan RON95.

161. Ada dalam kalangan rakyat yang cenderung memantau program ekonomi dari sudut kaum. Maka wajar dijelaskan tentang bantuan STR, SARA, SJKP, dan SJPP.

- Bantuan STR dan SARA, kaum Melayu meningkat: 4.5 bilion ringgit (2022) kepada 7.1 bilion ringgit (2025); Bumiputera Sabah dan Sarawak naik: 1.1 bilion ringgit kepada 1.9 bilion ringgit. India naik: 0.6 bilion ringgit kepada 1 bilion ringgit.
- SJKP: jaminan Kerajaan untuk pinjaman rumah meningkat. Bumiputera 2 bilion ringgit (setakat 2022) kepada 12.3 bilion ringgit (2023 & 2024) dan India 0.2 bilion ringgit kepada 1.9 bilion ringgit. Kaum India turut memanfaatkan program sosioekonomi di bawah MITRA, TEKUN dan AIM berjumlah 220 juta ringgit.
- SJPP: jaminan Kerajaan untuk pinjaman perniagaan juga meningkat. PKS Cina, 11.9 bilion ringgit (2022), 13.4 bilion (2023) dan 13.9 bilion (2024), iaitu lebih 75 peratus daripada jumlah SJPP.

162. Pada masa yang sama, bantuan Jabatan Kebajikan Masyarakat terus disalurkan kepada lebih 560 ribu penerima dengan peruntukan 3.1 bilion ringgit, ketimbang 2.9 bilion ringgit.

163. Jualan RAHMAH beri manfaat besar untuk rakyat membeli barangan asas pada harga lebih murah. Tahun hadapan, 1 bilion ringgit disediakan bagi menangani kos sara hidup termasuk 600 juta ringgit khusus untuk memperbanyak program Payung RAHMAH di semua kawasan DUN seluruh negara.

164. Khusus untuk rakyat di pedesaan dan pedalaman Sabah Sarawak, 250 juta ringgit disediakan bagi menanggung kos pengedaran barang asas ke kawasan seperti Taradas, Kudat dan Kawayoi, Kinabatangan, Sabah serta Entaroh, Kapit dan Nanga Segeris, Sibul, Sarawak.

SKIM PERLINDUNGAN UNTUK RAKYAT

165. Adayangbekerjasendiritidakmampumencarumperlindungan diri, terutama anak-anak muda. Bagi melengkapkan perlindungan sosial dan menggalakkan caruman KWSP, pekerja gig, *e-hailing* dan *p-hailing*, akan diberi insentif caruman padanan sehingga 600 ringgit setahun atau 6,000 ringgit seumur hidup di bawah skim i-Saraan Plus. Skim i-Saraan juga diteruskan untuk pekerja informal atau bekerja sendiri yang lain dengan caruman padanan sehingga 500 ringgit setahun atau 5,000 ringgit seumur hidup.

166. Akta Pekerja Gig 2025 telah mewajibkan caruman PERKESO untuk pekerja gig. Kerajaan bersetuju menanggung 70 peratus caruman Skim Keselamatan Sosial Pekerjaan Sendiri pekerja gig di sektor yang belum dimandatorikan yang pertama kali mendaftar; manakala insentif 50 peratus bagi tahun kedua.

167. Pencari kerja atau graduan baharu yang menerima tawaran kerja yang perlu berpindah lokasi akan menerima insentif bernilai sehingga seribu ringgit daripada PERKESO.

168. Kepada kaum ibu, umur kelayakan i-Suri dinaikkan kepada 60 tahun selari usia persaraan minimum.

169. PERKESO akan melengkapkan pusat rehabilitasi di Melaka, Perak, Terengganu dan terbaru di Pulau Pinang dengan pusat berkapasiti 250 katil.

170. PERKESO turut menaikkan kadar maksimum 170 ringgit ketimbang 150 ringgit bagi setiap rawatan hemodialisis dengan implikasi tambahan sebanyak 52 juta ringgit setahun.

PERSEDIAAN MENUJU NEGARA TUA

171. Kita menuju negara tua menjelang 2043. Persediaan mesti dimulakan sekarang bagi menjamin kesejahteraan hidup warga emas sambil memperkukuh ekonomi penjagaan dan solidariti sosial.

172. Kerangka Strategik dan Pelan Tindakan Penjagaan 2026–2030 selari dengan Rangka Tindakan Penuaan Kebangsaan 2025–2045 yang sedang digubal sebagai panduan strategik menyeluruh yang bakal diluncur sempena *The New Frontiers in the Care Economy Conference* peringkat ASEAN November ini.

173. Peruntukan kebajikan warga emas ditingkatkan kepada 1.26 bilion ringgit melibatkan 180 ribu warga emas, antaranya untuk wang saku, bantuan sosioekonomi dan pusat aktiviti.

174. RMK13 menumpukan pembinaan ekosistem perkhidmatan penjagaan yang mampan, berkualiti, mudah diakses dan mampu bayar.

- Kerajaan akan membangunkan piawaian nasional bagi sektor penjagaan, yang menjadi asas kepada pengiktirafan sektor ini sebagai satu bidang profesional. KPWKM akan menawarkan kursus TVET bagi *care workers* dengan peruntukan 5 juta ringgit.

- KWAP dengan komitmen 300 juta ringgit telah merintis projek rumah warga emas mandiri di atas tanah Baitulmal di Kepala Batas, Pulau Pinang dengan kerjasama strategik bersama Majlis Agama Islam Negeri Pulau Pinang. KWAP juga sedang menilai potensi projek serupa di lokasi lain bagi memanfaatkan lebih ramai warga emas berpendapatan rendah.
- Kerajaan bersetuju potongan cukai dua kali bagi syarikat yang menaja latihan bagi OKU diperluas kepada penajaan program latihan pekerja jagaan (*care worker*) yang diiktiraf KPWKM.

TEKAD LAPAN

MEMPERKASA PERKHIDMATAN RAKYAT

KESIHATAN

175. Perkhidmatan kesihatan menagih suatu kebijakan dan pendekatan holistik dalam meleraikan segala kerumitan yang membelenggu. RMK13 telah menegaskan keperluan reformasi kesihatan yang menyeluruh berpandukan empat tonggak Kertas Putih Kesihatan. Pembaharuan ini penting bagi membina integrasi utuh antara sektor awam dan swasta, dengan matlamat memastikan capaian perkhidmatan kesihatan yang bermutu, adil dan mampu bayar untuk manfaat warga.

176. Belanjawan 2026 memperuntukkan 46.5 bilion ringgit kepada Kementerian Kesihatan, meningkat ketimbang 45.3 bilion ringgit tahun ini.

177. Tahun hadapan, Kerajaan komited menumpukan kepada enam permasalahan utama sektor kesihatan.

178. PERTAMA: Mutu prasarana kesihatan awam ditingkatkan. Semua hospital dan klinik Kerajaan akan diselenggara dan baik pulih melibatkan peruntukan 1.2 bilion ringgit. Wad-wad hospital daerah seluruh negara turut dinaik taraf (100 juta ringgit). Peralatan perubatan lapuk akan diganti selain memperoleh peralatan canggih untuk disiplin baharu (755 juta ringgit).

179. SKMM menyediakan 650 juta ringgit antaranya untuk meningkatkan ketersambungan internet di hospital awam, klinik kesihatan, klinik ibu dan anak, klinik komuniti dan klinik desa.

180. KEDUA: Isu kesesakan di hospital awam dileraikan.

- Kerajaan akan meningkatkan kerjasama bagi menyumber luar pesakit ke hospital tentera, universiti dan swasta – 140 juta ringgit.
- Bagi mengurangkan kebergantungan kepada hospital awam, peranan klinik kesihatan turut diperkasa untuk menyediakan perkhidmatan pakar kepada komuniti – 30 juta ringgit.
- Kerajaan akan membina hospital, klinik dan blok tambahan baharu meliputi:
 - Pusat Kanser Wilayah Utara di Kedah;
 - Blok tambahan baharu di Hospital Pontian, Johor; Hospital Banting dan Hospital Sungai Buloh, Selangor;
 - Pembangunan *Advanced Surgical Block* di Hospital Pakar USM, Kubang Kerian, Kelantan;
 - Pusat Jantung Sabah di Hospital Queen Elizabeth II;
 - 13 buah Klinik Kesihatan baharu, antaranya di Machang, Kelantan; Teluk Kemang, Negeri Sembilan; Mukah, Sarawak; dan Nabawan, Sabah; dan
 - Termasuk menyegerakan pelaksanaan Pusat Kanser di Kuching dan Hospital Sultanah Aminah 2 di Johor.

181. KETIGA: Ikhtiar menangani isu kenaikan inflasi perubatan.

- Sebanyak 60 juta ringgit dana bersama Kerajaan dan industri disediakan bagi memperkenalkan produk insurans asas mampu milik untuk semua dan melaksanakan *Diagnosis Related Group (DRG)*.

- Bagi menggalakkan caruman perlindungan insurans atau takaful dalam kalangan rakyat, Kerajaan bercadang supaya:
 - Pelepasan cukai pendapatan individu sehingga 3,000 ringgit yang diberikan ke atas bayaran premium insurans nyawa atau sumbangan takaful nyawa untuk diri dan pasangan, diperluas bagi meliputi anak.
 - Pengecualian duti setem sepenuhnya ke atas polisi insurans atau sijil takaful dengan nilai premium atau sumbangan tahunan bernilai kecil yang dibeli oleh individu dan PMKS dilanjutkan untuk tempoh tiga tahun sehingga 2028.
 - Pengecualian duti setem sepenuhnya ke atas polisi insurans dan sijil takaful bagi produk Perlindungan Tenang turut dilanjutkan untuk tempoh tiga tahun sehingga 2028.
- Bagi menggalakkan hospital swasta membantu pesakit kurang mampu mendapat rawatan kesihatan, hospital swasta dibenar menubuhkan Tabung Kebajikan Hospital yang diuruskan oleh Syarikat Berhad Menurut Jaminan (SBMJ). Pendapatan diterima oleh tabung diberi pengecualian cukai dan pihak yang menyumbang kepada tabung tersebut turut layak mendapat potongan cukai.
- Pencarum KWSP boleh menggunakan simpanan dalam Akaun Sejahtera untuk melanggan pelan asas insurans atau takaful perubatan dan kesihatan (MHIT).
- Sejak diperkenalkan, mySalam telah membayar tuntutan bagi manfaat hospitalisasi dan penyakit kritikal melebihi 1.2 bilion ringgit memanfaatkan lebih 1.7 juta penerima.

- Sukacita diumumkan inisiatif mySalam diteruskan untuk tahun 2026 bagi terus membantu rakyat berpendapatan rendah dengan persediaan subsidi perlindungan hospitalisasi dan penyakit kritikal.

182. KEEMPAT: Kerajaan MADANI cakna isu Doktor Kontrak dan kebajikan petugas kesihatan.

- Sejak 2023 hingga 2025, Kerajaan MADANI yang telah meluluskan 1,500 jawatan tetap tambahan bagi menyerap doktor kontrak ke jawatan tetap. Termasuk pengisian tahunan, sejumlah 12,900 doktor kontrak telah diserap ke jawatan tetap. Sukacita diumumkan, Kerajaan meluluskan seramai 4,500 doktor kontrak akan ditawarkan jawatan tetap tahun hadapan.
- Manakala untuk jawatan jururawat, seramai 833 jururawat kontrak telah ditawarkan lantikan tetap tahun ini. Tahun hadapan, seramai 935 graduan Institut Latihan KKM akan ditawarkan jawatan tetap.
- Kadar fi perundingan pengamal perubatan am tidak disemak sejak 2006. Kerajaan bersetuju menetapkan semula kadar fi perundingan antara 10 ringgit sehingga 80 ringgit ketimbang 10 ringgit sehingga 35 ringgit sebelum ini. Ini beri ruang lebih fleksibel sesuai tahap perkhidmatan ditawarkan, sambil mengekalkan kadar minimum yang tidak membebankan rakyat.
- Bagi menghargai dedikasi pegawai perubatan, pegawai perubatan pakar dan pegawai pergigian, sukacita saya umumkan, kadar Elaun Tugas Atas Panggilan (ETAP) yang tidak dikaji sejak 2011 dinaikkan sekitar 40 peratus berkuat kuasa 1 Oktober 2025 dengan peruntukan tambahan 120 juta ringgit setahun. Umpamanya, doktor pakar yang diarah bertugas atas panggilan aktif pada hari cuti, kadar ETAP ditingkatkan kepada 350 ringgit ketimbang 250 ringgit.

183. KELIMA: Bagi menjamin keterjaminan ubat, Kerajaan akan merintis projek usaha sama awam-swasta bagi ubat-ubatan penting yang akan meningkatkan keterjaminan bekalan ubat negara serta daya saing industri ubat tempatan.

184. KEENAM: Agenda Nasional Malaysia Sihat diperkasa.

- Bagi mengurangkan prevalens perokok di Malaysia, kadar duti eksais ke atas produk rokok dinaikkan berkuat kuasa mulai 1 November 2025 seperti berikut:

Pertama: rokok naik 2 sen per batang;

Kedua: *cigars, cheroots* dan *cigarillos* naik 40 ringgit per kilogram; dan

Ketiga: produk *heated tobacco* naik 20 ringgit per kilogram kandungan tembakau.

- Pada masa yang sama, Kerajaan turut melanjutkan tempoh pengecualian duti import dan cukai jualan ke atas produk terapi gantian nikotin dan diperluas kepada produk *nicotine mist* dan *nicotine lozenges* sehingga 31 Disember 2027.
- Bagi mengurangkan akses kepada minuman beralkohol dan menggalakkan gaya hidup lebih sihat, Kerajaan bersetuju supaya kadar duti eksais bagi produk minuman keras dinaikkan sebanyak 10 peratus mulai 1 November 2025.
- Hasil tambahan daripada rokok dan minuman keras akan diagihkan kepada Kementerian Kesihatan antaranya untuk Inisiatif Kesihatan Paru-Paru KKM serta bagi rawatan diabetes dan penyakit jantung.

- Mencegah lebih baik daripada mengubati. Dicadangkan, perbelanjaan pemvaksinan yang layak mendapat pelepasan cukai pendapatan individu diperluas meliputi semua jenis vaksin yang didaftarkan dan diluluskan oleh KKM.

PENDIDIKAN

185. Dalam dunia serba rumit—ditandai persaingan sengit ekonomi, ledakan kecerdasan buatan, dan perubahan iklim yang mendesak—pendidikan tidak boleh lagi terbatas pada membaca dan menulis. Kita mahu kemenjadian anak bangsa yang berfikir, beradab, berdaya saing, dan berani mencipta.

186. RMK13 telah meletakkan asas reformasi pendidikan, agar sistem pengilmuan lebih menyeluruh dan tangkas menanggapi tuntutan masa depan. Pendidikan menengah pula diwajibkan susulan lulusnya RUU Pendidikan (Pindaan) 2025 di Dewan yang mulia ini.

187. Tahun hadapan, Kementerian Pendidikan menerima 66.2 bilion ringgit ketimbang 64.2 bilion ringgit tahun ini.

188. PERTAMA: Mutu prasarana sekolah kekal keutamaan MADANI. Hampir 2 bilion ringgit disediakan bagi menaik taraf lebih 520 sekolah daif khususnya di Sabah Sarawak, selain membaik pulih dan menyelenggara semua jenis sekolah. Ini termasuk membaik pulih kemudahan murid dan bilik guru susulan kejayaan kita membaik pulih tandas, kantin, dan musolla dalam masa singkat.

189. 38 buah sekolah baharu akan dibina untuk memenuhi keperluan penduduk setempat. Ini meliputi:

- SK Taman Perling 4, Johor Bahru, Johor
- SK Bukit Siput, Segamat, Johor
- SK Taman Setia Indah, Johor Bahru, Johor
- SK Long Ghafar 2, Kota Bharu, Kelantan
- SK Desa Damai Bentong, Pahang
- SK Sri Apas Jaya, Tawau, Sabah
- SK Sabandar, Tuaran, Sabah
- SK Alam Mesra, Kota Kinabalu, Sabah
- SK Sri Sadong, Serian, Sarawak
- SK Alam Suria, Kuala Selangor, Selangor
- SK Puchong Permai, Puchong, Selangor
- SK Taman Desa (3), Rawang, Selangor
- SMK Taman Aspira, Johor Bahru, Johor
- SMK Laman Estuari, Johor Bahru, Johor
- SMK Bandar Penawar 2, Kota Tinggi, Johor
- SMK Bandar Putra 3, Kulai, Johor
- SMK Cahaya Masai, Johor Bahru, Johor
- SMK Taman Cendana, Johor Bahru, Johor
- Kompleks Sekolah Bandar Layangkasa, Johor Bahru, Johor
- SMK Seri Pinang, Sungai Petani, Kedah
- Kompleks Sekolah Batu Berendam, Melaka
- SMK Rumbia, Melaka
- Kompleks Sekolah Anjung Gapam, Jasin, Melaka
- Kompleks Sekolah Desa Casuarina, Negeri Sembilan
- SMK Juru, Daerah Seberang Perai Tengah, Pulau Pinang
- SMK Desa Wira, Padawan, Sarawak
- SMK Eco Grandeur, Kuala Selangor, Selangor
- SMK Kota Kemuning (2), Shah Alam, Selangor
- SMK Cyberjaya (2), Sepang, Selangor
- SMK Bukit Puchong, Sepang, Selangor

- SMK Bandar Mahkota Cheras, Cheras, Selangor
- SMK Setia Alam (2), Shah Alam, Selangor
- Kompleks Sekolah Bukit Jalil, Kuala Lumpur
- SMK Intan Baiduri, Kuala Lumpur
- SMK Putrajaya Presint 17(1), Putrajaya
- Kompleks Sekolah Putrajaya Presint 6(1), Putrajaya
- SK Pendidikan Khas Kota Damansara, Selangor
- SMK Pendidikan Khas Pasir Mas, Kelantan

190. Selain itu, Sekolah Jenis Kebangsaan Tamil Ladang Jeram, Pahang dan Sekolah Jenis Kebangsaan Cina Aik Hua, Perak juga akan dibina semula.

191. KEDUA: Projek sekolah akan disegerakan menggunakan bangunan sedia ada untuk kelangsungan pendidikan murid.

- Pembinaan bilik darjah tambahan melalui kaedah sistem binaan berindustri (IBS) di sekolah sedia ada berjaya siap dalam tempoh maksimum enam bulan. 100 juta ringgit disediakan bagi membina bilik darjah tambahan di lebih 100 sekolah berkepadatan tinggi.
- 350 buah kelas prasekolah baharu juga dibina di bangunan sedia ada dengan peruntukan lebih 100 juta ringgit. Ini bagi mengisi kekurangan kelas prasekolah.

192. KETIGA: Kerajaan akan memastikan anak-anak keluarga susah mendapat pelajaran demi masa depan lebih baik.

- 150 juta ringgit Biasiswa Kecil Persekutuan untuk anak-anak sekolah.
- 870 juta ringgit Rancangan Makanan Tambahan untuk membekalkan makanan berkhasiat kepada 870 ribu murid.

- Pada masa ini, Bantuan Am Persekolahan hanya diberikan murid miskin sehingga tingkatan tiga. Kerajaan bersetuju memperluas Bantuan ini kepada murid miskin sehingga tingkatan 5 dengan jumlah peruntukan 180 juta ringgit.
- Semua 5.2 juta murid sekolah Kerajaan akan menerima 150 ringgit Bantuan Awal Persekolahan dengan peruntukan 800 juta ringgit. Mulai 2026, penyaluran bantuan akan dibuat di sekolah melalui guru kepada ibu bapa. Ini bagi memastikan hubungan baik antara guru dan ibu bapa demi pendidikan lebih baik anak-anak.

193. KEEMPAT: Pendidikan awal kanak-kanak terus diperkasa.

- Enam taska, tabika KEMAS baharu juga dibina, antaranya:
 - Tabika Kampung Lendu, Melaka; dan
 - Taska Kampung Gong Beting, Dungun, Terengganu.
- Kemudahan taska perpaduan di seluruh negara ditambah baik dengan peruntukan 20 juta ringgit.
- Selari dengan tuntutan literasi digital, televisyen pintar akan dibekalkan kepada 10,800 kelas prasekolah, taska dan tabika seluruh negara dengan kos 70 juta ringgit.

194. KELIMA: Kepada ibu bapa yang cecal membesarkan anak-anak istimewa, Kerajaan berikrar untuk terus membela kebajikan dan pendidikan anak-anak istimewa.

- Dua sekolah pendidikan khas baharu akan dibina iaitu:
 - SMK Pendidikan Khas Kota Damansara, Selangor; dan
 - SMK Pendidikan Khas Pasir Mas, Kelantan.

- 35 buah blok tambahan bagi pendidikan khas di sekolah sedia ada juga dibina dengan kos 700 juta ringgit.
- Tabika KEMAS akan menyediakan Kelas Tunas Istimewa di setiap negeri untuk kanak-kanak *mild autism*. Antaranya di:
 - Tabika Komta Gong Kuin, Kuala Nerus, Terengganu;
 - Tabika Kerupang 3, Labuan; dan
 - Tabika FELDA Teloi Timur, Kuala Ketil, Kedah.
- Semua 150 ribu murid OKU menerima Elaun 150 ringgit sebulan dengan peruntukan 270 juta ringgit.
- Kemudahan sekolah dan peralatan ditambah baik supaya mesra OKU dengan peruntukan 30 juta ringgit.

195. Isu keciciran pendidikan ditangani melalui Program Anak Kita dengan kerjasama Yayasan Hasanah (*30 juta ringgit*).

196. Selaras penekanan RMK13 kepada latihan dalam perkhidmatan, 115 juta ringgit bagi membekalkan guru dengan latihan persediaan kurikulum 2027 dan latihan pedagogi STEM.

197. Bagi tahun hadapan, Kementerian Pendidikan Tinggi menerima 18.6 bilion ringgit. Lebih 400 juta ringgit adalah untuk menyelenggara prasarana dan mengganti peralatan usang di universiti awam, politeknik dan kolej komuniti.

198. Tiada anak muda harus terhenti cita-citanya kerana kekangan kewangan. Pendidikan tetap pelaburan utama yang menjamin masa depan lebih baik. Kerajaan akan terus menyokong anak muda keluarga susah dengan bantuan dan peluang yang adil untuk melangkah ke menara gading.

199. Bagi membantu anak muda melanjutkan pengajian:

- Peruntukan Kerajaan dan GLIC sebanyak 4.4 bilion ringgit disediakan sebagai biasiswa, pinjaman, elaun pendidikan untuk anak muda keluarga miskin melanjutkan pelajaran.
- Sementara itu, pihak swasta diberi insentif potongan cukai dua kali ke atas perbelanjaan biasiswa kepada pelajar berkelayakan. Ini meliputi biasiswa Ijazah Sarjana Muda dan turut diperluas kepada kelayakan profesional antaranya dalam bidang ICT, kejuruteraan, perakaunan dan kewangan.
- Program Celik MADANI oleh PNB akan diteruskan dengan pemberian pelaburan awal 50 ringgit dalam ASB atau ASM kepada 200 ribu pelajar. PNB juga akan menawarkan 5 bilion unit tambahan bagi ASB 3 Didik dan ASM.

200. Ketika di dalam kampus, kebajikan mahasiswa dipelihara.

- Ikhtiar Dapur MADANI, KPT, 26 juta ringgit supaya mahasiswa dibekalkan dengan peralatan memasak dan bahan mentah.
- Dapur MADANI juga dilaksanakan untuk mengusahakan bantuan makanan kepada mahasiswa susah melalui sumbangan CSR sektor swasta.
- Program *MySiswa Job On Campus* juga dilaksanakan iaitu peluang pekerjaan sambil di dalam kampus dengan peruntukan 20 juta ringgit. Ini membantu mahasiswa serba kekurangan mendapat pendapatan dan melatih kemahiran keusahawanan yang boleh dimanfaatkan selepas bergraduasi.

201. Universiti sedang berdepan krisis penginapan. Sebagai langkah awal, KWSP dan UM akan merintis kerjasama membina 1,000 unit residensi di Universiti Malaya.

202. PTPTN lahir dari iltizam mengeluarkan anak bangsa dari kancan kemiskinan melalui pendidikan. Sejak penubuhan, PTPTN telah membuka jalan kepada jutaan mahasiswa menjejak kaki ke menara ilmu dan mengubah nasib keluarga. Sukacita saya umumkan, mulai tahun 2026:

- Kerajaan memberikan Pendidikan Percuma PTPTN melibatkan 5,800 anak-anak keluarga miskin yang mengikuti pengajian di IPTA, dengan peruntukan 120 juta ringgit setahun.
- Kerajaan juga bersetuju mengecualikan bayaran balik PTPTN kepada semua mahasiswa yang perolehi Ijazah Sarjana Muda Kejuruan Kelas Pertama di IPTA dari keluarga pendapatan rendah dan menengah. Ini memanfaatkan sekitar 6,000 peminjam dengan peruntukan 90 juta ringgit setahun.
- Kerajaan akan mengenakan sekatan perjalanan ke luar negara kepada peminjam yang mampu bayar dan bekerja di luar negara, tetapi culas membuat bayaran balik.

203. Kerajaan bersetuju menambah 1,500 lagi unjuran tempat bagi Ijazah Sarjana Muda dalam 10 bidang pengajian di lima universiti penyelidikan antaranya undang-undang, perakaunan, ekonomi, perbankan, kewangan Islam, AI serta bahasa. Ini bagi beri ruang lebih ramai anak muda cemerlang termasuk lulusan STPM melanjutkan pengajian di universiti penyelidikan.

204.Bagi memperkasa bidang perubatan, Kerajaan bersetuju melaksanakan dua projek kerjasama awam-swasta iaitu Pembangunan Teknopolis Kesihatan, Universiti Kebangsaan Malaysia dan *Universiti Malaya Health Metropolis*. Selain untuk tujuan pembelajaran anak-anak, ini juga meningkatkan capaian kemudahan kesihatan moden untuk manfaat penduduk sekitar Petaling Jaya dan Kuala Lumpur.

205.Kerajaan bersetuju membenarkan hospital pengajar universiti awam menubuhkan tabung endowmen. Sumbangan diterima layak mendapat potongan cukai pendapatan dan semua sumbangan yang diterima, termasuk pendapatan yang terbit dari tabung, dikecualikan cukai sepenuhnya.

206.Bidang aeronautik diperkasa dengan peruntukan 16 juta ringgit. UniMAP akan membangunkan *Air Space Sandbox* di Sungai Batu Pahat, Perlis—kemudahan pertama negara bagi pengujian penerbangan altitud rendah yang kian penting dalam sektor logistik, pemetaan, pertanian pintar dan keselamatan. UTHM—universiti di ASEAN pertama yang punyai lapangan terbang menyokong industri penerbangan maritim dan melahirkan juruterbang amfibia tempatan.

MOBILITI RAKYAT

207.Mobiliti rakyat bukan soal prasarana fizikal semata-mata. Ia nadi yang memacu iktisad dan penghidupan rakyat. Dari ceruk desa terpencil hingga ke metropolis utama, sistem pengangkutan awam dan jalan raya mesti cekap, selamat dan terhubung.

208. Kepada pengguna pengangkutan awam:

- Perkhidmatan bas henti-henti disediakan hampir 200 juta ringgit termasuk menambah laluan baharu dan bas tambahan di Johor Bahru bagi menampung keperluan perkhidmatan RTS yang bakal beroperasi.
- Walaupun Perkhidmatan Udara Luar Bandar, RAS telah diserahkan kepada Kerajaan Sarawak, Kerajaan MADANI tetap menyediakan subsidi RAS 209 juta ringgit untuk manfaat penduduk desa dan pedalaman Sabah Sarawak.
- Pas MyRailLife secara percuma bagi perkhidmatan kereta api KTM Komuter dan Shuttle DMU kepada komuniti OKU, semua murid sekolah, dan akan diperluas kepada semua kanak-kanak bawah 6 tahun.

209. Ketersambungan rel negara diperkukuh untuk rakyat.

Pertama: ETS mula beroperasi ke Stesen Kluang Ogos lalu, manakala fasa terakhir ke Johor Bahru Sentral dijangka siap akhir 2025.

Kedua: LRT3 dijangka beroperasi akhir 2025. Ini akan menghubungkan Bandar Utama, Damansara ke Johan Setia, Klang yang mampu membawa lebih 6,200 penumpang setiap jam setiap arah.

Ketiga: ECRL Fasa 1 Kota Bharu-Gombak dijangka siap akhir 2026. Ini mengurangkan masa perjalanan Kelantan ke Lembah Klang kepada 4 jam.

- Keempat: Naik taraf Landasan Kereta Api Berkembar Elektrik di Lembang Klang Fasa 2 dijangka siap sepenuhnya 2029. Ini akan menghubungkan Bandar Tasik Selatan ke Seremban dan Simpang Pelabuhan Klang ke Port Klang dengan kos pembinaan 4.1 bilion ringgit.
- Kelima: Kecekapan LRT Laluan Kelana Jaya ditingkatkan melalui penggantian 26 unit tren baharu dengan kos 1 bilion ringgit oleh Prasarana.
- Keenam: LRT Laluan Mutiara mula dilaksanakan yang bakal memanfaatkan 1.8 juta penduduk selain 3.5 juta pengunjung luar ke Pulau Pinang.

210. Prasarana komited menambah perkhidmatan bas dan van dengan capaian yang lebih meluas, moden dan mesra alam.

- 310 bas baharu akan diterima menjelang Februari 2026 untuk menambah kekerapan perkhidmatan bas di kawasan tumpuan.
- 300 van bagi program *Demand Responsive Transit* (DRT) akan beroperasi sepenuhnya menjelang akhir tahun ini, meningkatkan perkhidmatan van perantara untuk capaian batuan pertama dan akhir pengguna.
- 1,450 bas elektrik dan 300 van elektrik akan diperoleh secara berfasa sehingga 2030 sebagai usaha untuk beralih kepada pengangkutan hijau rendah karbon.

211. Kita berdukacita atas tragedi demi tragedi meragut nyawa di jalan raya—daripada kemalangan bas yang membawa anak-anak penuntut Universiti Pendidikan Sultan Idris (UPSI), nahas bas pelancong di Ayer Hitam, kemalangan trak anggota polis di Teluk Intan, hingga ke insiden lori di plaza tol Bukit Kajang baru-baru ini yang meragut nyawa bayi tidak berdosa.

212. Pendekatan lebih tegas diambil bagi membendung kejadian seumpama ini terus berulang. Kementerian Pengangkutan di peringkat akhir menetapkan peraturan had kelajuan untuk kenderaan berat. Sementara itu, ikhtiar lain, antaranya:

- 2.5 bilion ringgit untuk selenggara Jalan Persekutuan termasuk menurap jalan berlubang, memasang lampu jalan di kawasan berisiko serta mengganti perabot jalan. 700 juta ringgit dikhaskan untuk kontraktor G1-G4.
- 5.6 bilion ringgit pemberian MARRIS kepada negeri untuk menyelenggara jalan negeri seluruh negara.
- 30 juta ringgit untuk memperkasa peranan Jurutera Daerah bagi mempercepat kerja-kerja pembaikan kecil di daerah termasuk aduan rakyat melalui aplikasi MYJalan.
- Lembaga Lebuhraya Malaysia akan memasang 3,000 unit lampu LED di beberapa lokasi tumpuan lebuhraya yang berisiko terjadi kemalangan.
- Bagi membantu penguatkuasaan had laju, Kerajaan bercadang, kos pembelian alat penghad kelajuan untuk kenderaan berat diberi Elaun Modal Dipercepatkan untuk dituntut dalam tempoh satu tahun.

- Program Saringan Kesihatan PERKESO juga diperluas kepada pemandu pengangkutan awam dan barangan.

213. Kereta melebihi 20 tahun yang tidak ekonomik berisiko menjejaskan keselamatan. Kerajaan bersama syarikat pengeluar kenderaan nasional menyediakan geran padanan sehingga 4,000 ringgit untuk menggalakkan pemilik melupus kenderaan lama dan membeli kenderaan nasional baharu.

KEDIAMAN RAKYAT

“Jangan biarkan kota menjadi megah tetapi hati manusia di dalamnya kontang dan kering. Hati yang subur adalah kota sebenar bagi peradaban.”

—Buya Hamka (dipetik dari ‘Tasauif Moden’)

214. Konsep Kota MADANI lahir dari kekuatan dalaman untuk memaknai falsafah MADANI. Kota MADANI Presint 19 merupakan kota pertama dalam negara yang dianggap *smart city*, AI dan hijau, menyediakan 10 ribu rumah dengan 80 peratus khusus untuk penjawat awam.

215. Sekolah Vertikal mengoptimum sumber di kawasan berkepadatan tinggi iaitu sekolah dan perumahan di bangunan yang sama. Tiga projek rintis terlibat termasuk:

- Kota MADANI Presint 19, Putrajaya;
- Rumah Bakat MADANI SkyWorld Pearlmont, Seberang Perai, Pulau Pinang; dan
- Residensi Aman MADANI, Bandar Sri Permaisuri, KL.

216. Kerajaan juga akan meneruskan pembinaan kediaman rakyat.

Pertama: Program Residensi Rakyat dan Rumah Mesra Rakyat (672 juta ringgit). Sebilangan projek akan siap tahun depan untuk manfaat 33 ribu penghuni, antaranya PRR Ayer Lanas, Jeli, Kelantan dan PRR Masai, Johor.

Kedua: 80 ribu lagi pembeli rumah pertama ditawarkan jaminan SJKP yang meningkat sehingga 20 bilion ringgit ketimbang 10 bilion ringgit. Peningkatan ini dapat membantu lebih ramai pekerja gig dan pekerja sendiri.

Ketiga: lebih 3,300 rumah daif termasuk 380 rumah nelayan akan dibaik pulih atau bina baharu dengan peruntukan 500 juta ringgit.

Keempat: Kemudahan kawasan PPR yang lebih manusiawi:

- 143 juta ringgit untuk selenggara rumah strata kos rendah sederhana termasuk penggantian lif-lif yang usang.
- Hampir 90 juta ringgit, menambah baik prasarana asas Kampung Baru Cina dan kampung India.
- 95 juta ringgit, membaik pulih dan menaik taraf tandas awam serta taman awam di semua PBT

Kelima: Sosioekonomi komuniti PPR dipelihara.

- Kesedaran pengurusan kebakaran dan lemas di air melalui Program Bomba Bersama Rakyat.
- Aktiviti Sukan Rakyat untuk komuniti dan warga emas seperti kelas asas renang, seni bela diri dan riadah dianjurkan.

217. Kepada pembeli rumah pertama, Kerajaan bercadang pengecualian duti setem sepenuhnya ke atas surat cara pindah milik dan perjanjian pinjaman bagi pembelian rumah pertama berharga sehingga 500 ribu ringgit, dilanjutkan selama dua tahun iaitu sehingga 31 Disember 2027.

218. Kerajaan bercadang mengenakan duti setem pada kadar rata daripada empat kepada lapan peratus ke atas surat cara pindah milik rumah kediaman oleh individu bukan warganegara dan syarikat asing, kecuali individu pemastautin tetap di Malaysia. Langkah ini memastikan pasaran hartanah kekal berdaya saing serta dapat mengawal kenaikan harga rumah untuk manfaat rakyat.

219. Selaras dengan aspirasi RMK13, Kerajaan menggalakkan institusi kewangan untuk menyokong pelaksanaan skim sewa-beli rumah serta skim bina-kemudian-jual.

220. Kerajaan mencadangkan perbelanjaan pengubahsuaian dan menukar bangunan komersial kepada tempat kediaman, diberi potongan cukai khas bersamaan 10 peratus daripada perbelanjaan yang layak dimana potongan cukai terhad sehingga 10 juta ringgit.

221. Terkait premis agama masyarakat berbilang kaum, 50 juta ringgit disediakan bagi membaik pulih dan menyelenggara rumah ibadat bukan Islam berdaftar di seluruh negara termasuk Sabah dan Sarawak.

TEKAD SEMBILAN

MEMBINA JATI DIRI, MEMBANGUN NILAI INSANI

MARTABAT SYIAR ISLAM

222. Syiar Islam terus syumul dan tertegak di negara ini dengan peruntukan Belanjawan 2.6 bilion ringgit.

223. Pada masa ini, terdapat lebih 300 sekolah pondok berdaftar dan hampir 160 tidak berdaftar. Sementara mempertahankan kurikulum tradisional, kita sedia menambah ilmu baharu seperti digital, AI dan TVET untuk masa depan anak-anak.

- Prasarana sekolah agama rakyat, sekolah tahfiz ditambah baik termasuk penggantian peralatan pengajian usang di institusi pondok berdaftar disediakan 150 juta ringgit.
- 720 anak-anak tahfiz akan dibekalkan latihan kemahiran profesional melalui GiatMARA yang boleh dimanfaatkan setelah tamat pengajian.

224. Institusi masjid terus diimarah sebagai pusat komuniti. Anugerah Masjid Malaysia akan diperkenalkan bagi mengiktiraf masjid cemerlang. Konvensyen Masjid turut dianjurkan sebagai wacana antara imam, ulama, umara, sarjana Islam serta teknokrat.

225. Firman Allah SWT:

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى
الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ﴿١٠﴾

Maksudnya:

Hanyasanya yang layak memakmurkan (menghidupkan) masjid-masjid Allah itu ialah orang-orang yang beriman kepada Allah dan hari akhirat serta mendirikan sembahyang dan menunaikan zakat dan tidak takut melainkan kepada Allah, (dengan adanya sifat-sifat yang tersebut) maka adalah diharapkan mereka menjadi dari golongan yang mendapat petunjuk.

Surah At-Taubah (9:18)

226. Majlis-majlis ilmu diperbanyak bagi meningkatkan kefahaman umat MADANI terhadap Islam. Ini termasuk penganjuran Majlis Sama' Hadis 2026 bagi memberi peluang umat Islam menghayati hadis-hadis Baginda Rasulullah SAW yang diperdengarkan dengan bacaan penuh tartil oleh para ulama.

227. Usaha Malaysia melalui Yayasan Restu dan JAKIM untuk mencetak 1 juta naskhah al-Quran ke dalam 30 bahasa utama dunia mendapat sambutan yang amat positif daripada masyarakat dunia. Kerajaan turut perkenalkan MUSHAF MADANI sebagai sebahagian program tadabbur al-Quran di peringkat nasional. Seterusnya, kerja-kerja akan bermula untuk membangunkan Kompleks Madinatul Quran di Putrajaya.

228. Kerajaan bersetuju supaya had pengeluaran KWSP untuk tujuan menunaikan ibadat Haji ditingkatkan kepada 10 ribu ringgit ketimbang 3,000 ringgit. Untuk penjawat awam, kemudahan pengeluaran awal GCR diperluas bagi tujuan menunaikan Haji terhad kepada penebusan 10 ribu ringgit dengan peruntukan 10 juta ringgit.

PERPADUAN RAKYAT

229. Kita bina negara ini atas tiang perpaduan—*segulai sejalai*, dan kita wajib pertahankan. Percikan api kebencian yang menggugat keharmonian mesti segera dipadam. Rakyat perlu hidup tanpa rasa takut dan terancam.

- Dalam usaha mengukuhkan tradisi, kesenian, tatasusila serta perpaduan nasional ke arah peradaban negara bangsa, dua modul baharu iaitu Falsafah dan Cabaran Semasa serta Aspirasi Negara Bangsa diwajibkan mulai 2026 di IPT dan selanjutnya diperluaskan.
- 55 juta ringgit diperuntukkan khusus untuk memperbanyak program perpaduan dan identiti nasional seperti Minggu Perpaduan, Harmoni MADANI dan Citra Nusa Muzium iaitu antaranya aktiviti bermalam di muzium.
- Tiga pusat aktiviti perpaduan baharu akan dibina dengan kos 46 juta ringgit iaitu:
 - Kompleks Perpaduan Bukit Besar, Kuala Terengganu;
 - Pusat Aktiviti Perpaduan Bandar Seri Iskandar, Perak;
 - Pusat Aktiviti Perpaduan Miri, Sarawak.

- Dalam sorak-sorai di stadium dan di kedai mamak—tidak dimungkirkan bahawa sukan ialah wahana membina jati diri bangsa, yang buat kita berbangga menjadi anak Malaysia. 30 juta ringgit geran padanan disediakan bagi menyokong persatuan dan NGO menganjurkan aktiviti sukan rakyat.
- 55 juta ringgit untuk memanfaatkan peranan Rukun Tetangga MADANI sebagai jambatan yang menggerakkan aktiviti kekeluargaan dalam kejiranan berbilang bangsa.
- Anggota tentera darat telah turun ke lapangan memasang Jambatan *Compact Bailey* 100 di Kampung Air Punggai, Alor Gajah, Melaka akibat jalan runtuh. Program Jiwa Murni MADANI diperkukuh dengan peruntukan bertambah kepada 20 juta ringgit.

PEMBANGUNAN SUKAN

230. Sambutan Hari Kebangsaan tahun ini lebih bermakna apabila gandingan Chen Tang Jie-Toh Ee Wei serta Pearly Tan-Thinaah Muralitharan melakar sejarah, beregu campuran dan wanita pertama yang meraih kejayaan di Kejohanan Badminton Dunia. Lebih manis, kita juga membawa pulang 25 emas, 16 perak, 11 gangsa dan dinobatkan selaku juara keseluruhan Sukan SEA Pekas 2025. Terbaru, Datuk Latif Romly sekali lagi memecahkan rekod sendiri dan meraih emas dalam acara lompat jauh di Kejohanan Olahraga Para Dunia.

231. Ayuh kita berikan tepukan paling gemuruh untuk semua wira dan wirawati bangsa yang telah mengharumkan nama Malaysia dan menjulang Jalur Gemilang di pentas dunia.

232. Semangat kejayaan yang menyala perlu kita kekalkan bagi menggapai kejayaan lebih besar. Seyogianya, pembangunan sukan negara terus diperhebat dengan peruntukan lebih besar berjumlah lebih 580 juta ringgit. Ini termasuk:

- Pemerkasaan sukan berprestasi tinggi termasuk program *Road to Gold*;
- Persediaan bagi Temasya Sukan SEA dan Sukan Para ASEAN 2027 di Malaysia;
- Pemerkasaan atlet para dan sukan orang pekak;
- Penyelenggaraan dan pembaikan kemudahan belia dan sukan seluruh negara; dan
- Naik taraf padang-padang sekolah KPM seluruh negara.

233. Bagi menggalakkan aktiviti pembangunan sukan negara, Kerajaan bersetuju membenarkan organisasi yang diluluskan oleh LHDNM untuk menggunakan sebahagian daripada pendapatan diterima bagi menjalankan aktiviti sukan.

BAHASA MELAYU DAN SENI KREATIF

234. Bahasa Melayu ialah nadi identiti bangsa dan wahana pemikiran kebangsaan yang mesti terus dipupuk dalam jiwa setiap rakyat. Ia bukan sekadar bahasa komunikasi, tetapi bahasa ilmu, budaya dan perpaduan.

- Seyogianya diperingatkan, KPM akan terus mengutamakan bahasa Melayu sebagai bahasa ilmu di semua sekolah dan aliran.

- Kita perhatikan terdapat kecuaiian pelaksanaan yang bercambah di 249 sekolah antarabangsa. Sekolah antarabangsa harus memastikan pelaksanaan pembelajaran bahasa Melayu dan kenegaraan kepada semua anak Malaysia.
- Penghidupan semula Hadiah Bahasa menandakan tekad MADANI memperkasa warisan bahasa Melayu sebagai lambang maruah dan keunggulan tamadun bangsa.
- Sesuai dengan tuntutan semasa, penguasaan bahasa Inggeris dalam sistem pendidikan negara harus diberikan keutamaan mulai dari peringkat rendah.

235. Kerajaan MADANI mendukung penghasilan karya kreatif dalam memperkukuh ekosistem ekonomi jingga.

- 110 juta ringgit insentif galakan kepada penerbit filem tempatan dan antarabangsa menghasilkan karya berkualiti tinggi di Malaysia termasuk 10 juta ringgit khusus kepada penerbitan kandungan kenegaraan.
- 10 juta ringgit insentif penganjuran konsert artis tempatan dan antarabangsa di Malaysia bagi menarik pelancong asing bersempena Tahun Melawat Malaysia 2026.
- Kerajaan menyediakan 20 juta ringgit untuk menyokong Ekosistem Kreatif Digital khususnya penggiat kreatif animasi dan permainan digital tempatan.
- Bagi menggalakkan usaha penggiat kreatif animasi tempatan, Kerajaan bersetuju memberi kelonggaran perolehan kepada semua kementerian dan jabatan untuk memperoleh produk *merchandise* dan kandungan digital.

PENJAWAT AWAM SEJAHTERA

Tan Sri Yang di-Pertua,

236. Mewakili Kerajaan MADANI serta seluruh rakyat Malaysia, saya merakamkan setinggi-tinggi penghargaan kepada seluruh penjawat awam yang saban hari menjalankan amanah—berkhidmat bagi menjayakan dasar-dasar MADANI demi kesejahteraan rakyat.

237. Kemudahan perumahan penjawat awam ditambah baik.

- Hampir 2.2 bilion ringgit disediakan bagi membina, menyelenggara dan memperbaiki kuarters termasuk doktor, jururawat, tentera, polis, guru, bomba, penjara.
- Rumah Keluarga Angkatan Tentera di Pangkalan Udara Kuantan, Pahang akan dibina untuk manfaat hampir 800 anggota tentera dengan kos 500 juta ringgit.
- Kerajaan juga akan memperoleh rumah untuk dijadikan kuarters kepada anggota ESSCOM di Lahad Datu, Sabah; anggota imigresen di Lipis, Pahang; dan imigresen Kuala Lumpur.
- Kepada kakitangan kontrak yang sukar mendapat pinjaman perumahan pertama, SJKP akan menjamin pinjaman sehingga 120 peratus dengan nilai keseluruhan 1 bilion ringgit. BSN menyediakan 500 juta ringgit untuk membiayai pinjaman rumah pertama penjawat awam kontrak. Ini bakal memanfaatkan kakitangan kontrak termasuk guru Tabika dan Taska KEMAS.

- Skim Pembiayaan Perumahan Muda di bawah LPPSA akan dilanjutkan sehingga 31 Disember 2026 yang dijangka memanafaat sehingga 48 ribu penjawat awam muda di bawah umur 30 tahun.
- Had kelayakan maksimum pembiayaan LPPSA akan dinaikkan sehingga 1 juta ringgit selaras dengan pelarasan gaji dan peningkatan harga pasaran hartanah.
- Susulan kenaikan ini, pembiayaan kali kedua dipermudah tanpa perlu menyelesaikan pembiayaan pertama tertakluk kepada had kelayakan baki pembiayaan. Ini akan diperkenalkan seawal suku keempat 2026.

238. Kerajaan bersetuju menaikkan kadar Bantuan Sara Hidup 4,000 pesara kontrak KEMAS daripada 300 ringgit kepada 500 ringgit sebulan.

239. Menghargai pengorbanan dan keperwiraan anggota tentera, khususnya pemegang Pingat Jasa Malaysia, Kerajaan bersetuju memberikan bayaran khas 500 ringgit kepada hampir 120 ribu pemegang Pingat Jasa Malaysia dengan peruntukan 60 juta ringgit.

240. Bagi mengiktiraf prestasi cemerlang penjawat awam yang telah lama berkhidmat tetapi masih menunggu peluang kenaikan pangkat disebabkan kekangan struktur perjawatan, Kerajaan bersetuju untuk memperluas pelaksanaan Bantuan Insentif Berasaskan Prestasi kepada Kumpulan Pengurusan dan Profesional dalam perkhidmatan awam Persekutuan tertakluk kepada syarat-syarat yang ditetapkan.

241. Melalui peluasan ini, pegawai yang berada dalam skim perkhidmatan yang kenaikan pangkatnya hanya tertakluk kepada kekosongan jawatan dan telah berkhidmat sekurang-kurangnya enam atau lapan tahun tertakluk kepada gred jawatan semasa serta menunjukkan prestasi yang baik dan cemerlang, akan diberikan insentif khas bersamaan dengan nilai satu Kenaikan Gaji Tahunan pada gred semasa, yang akan dibayar secara bulanan.

242. Bagi menggalakkan penjawat awam meningkatkan kelayakan akademik, Kerajaan akan menyediakan Elaun Sara Hidup 900 ringgit sebulan kepada penerima Hadiah Latihan Persekutuan (HLP) Separa Biasiswa mulai 2026. Kerajaan turut bersetuju meningkatkan jumlah penerima HLP Separa Biasiswa kepada 150 orang setahun ketimbang 100 orang.

243. Kali terakhir gaji hakim dinaikkan pada 2015 dan mereka tidak menerima kenaikan gaji tahunan sepertimana skim lain. Mereka juga tidak diizinkan untuk memegang jawatan dan perniagaan. Atas kesedaran kita, juga sistem badan kehakiman yang pernah dianggap tercalar, tapi berbangga badan kehakiman sekarang ke arah lebih wibawa, lebih integriti dan bebas. Atas semangat tersebut, Kerajaan bersetuju menaikkan gaji hakim sehingga 30 peratus mulai 1 Januari 2026.

244. Sementara itu, suka saya tegaskan bahawa, semua anggota Jemaah Menteri akan terus membuat pemotongan 20 peratus gaji.

245. Susulan penstrukturan semula gaji penjawat awam, Sistem Saraan Perkhidmatan Awam (SSPA) Fasa 2 akan mula berkuat kuasa Januari 2026.

246. Mengambil kira peningkatan gaji 2026 yang melibatkan penambahan 18 bilion ringgit, disusuli pemberian STR dan SARA bulanan, saya dengan ini mengumumkan Bantuan Khas Kewangan 500 ringgit kepada semua penjawat awam gred 15 dan ke bawah termasuk lantikan kontrak. Bantuan Khas Kewangan turut diberikan kepada semua pesara Kerajaan termasuk veteran berpencen dan veteran tidak berpencen sebanyak 250 ringgit. Bantuan ini akan disalurkan pada awal Mac 2026 sempena menyambut Aidilfitri.

247. Kerajaan juga bersetuju menyalurkan sumbangan khas 500 ringgit bagi menghargai khidmat 70 ribu guru KAFA, guru takmir, imam, bilal, tok siak, noja dan marbut dengan peruntukan 35 juta ringgit.

PENUTUP

248. *Alhamdulillah*, Malaysia buat julung kalinya menganjurkan Sidang Kemuncak ASEAN bersama Negara-Negara Teluk (GCC) dan China, di samping berjaya meredakan konflik Kemboja-Thailand serta membuka jalan penyertaan penuh Timor Leste sebagai anggota ASEAN.

249. Dalam sejarah peradaban manusia, bangsa yang kekal adalah bangsa yang tahu memelihara maruah sambil bersikap terbuka kepada dunia atau mana-mana blok ekonomi atau kuasa, dan keras menyanggah kezaliman tanpa menolak hikmah, serta menginsafi bahawa kekuatan sebenar sesebuah negara terletak pada keteguhan moral serta prinsip keadilan dan kemanusiaan sejagat.

250. Kini, ketika Malaysia mempengerusikan ASEAN 2025, kita berdepan percaturan kuasa dan tragedi kemanusiaan di Gaza akibat kezaliman Zionis Israel. Terkini, Malaysia menyambut baik dan menaruh harapan terhadap usaha damai yang diterajui Amerika Syarikat bersama Mesir dan Qatar bagi memastikan rundingan antara Hamas dan Israel membuahkan hasil yang menjamin kebebasan serta kemerdekaan rakyat Palestin.

Parlimen Malaysia juga merakamkan penghargaan setingginya atas usaha murni para sukarelawan yang menunjukkan kecekalan membelah samudera melalui ikhtiar Sumud Nusantara Flotilla yang pastinya telah mencelikkan dunia tentang keperluan mengangkat nilai kemanusiaan dan menegak keadilan. Dunia pasca-Gaza menuntut keberanian moral dan kebijaksanaan diplomasi untuk membina ufuk baharu yang menjanjikan keamanan, keadilan dan kemanusiaan sejagat.

*“jikalau akarku
merangkak ke tanah ini
akan lainlah buahnya nanti
getahnya akan jadi anih
kental atau beku
atau mengalir
melawan arus.”*

—Petikan bait puisi Muhammad Haji Salleh
“Sajak-Sajak Pendatang”

251. Saya ingin memaklumkan, teks sahih ucapan penuh saya yang akan diedarkan boleh digunakan untuk dibahasakan oleh Ahli-Ahli Yang Berhormat.

Sekian, Wassalamualaikum Warahmatullahi Wabarakatuh.

Tan Sri Yang di-Pertua, saya mohon mencadang.

“

**Belanjawan MADANI Keempat:
Belanjawan Rakyat – setelah berani
mengusung reformasi, kini masa
memulangkan hasil kepada rakyat.**”

YAB Dato' Seri Anwar Ibrahim
PERDANA MENTERI DAN MENTERI KEWANGAN

YAB Dato' Seri Anwar Ibrahim ditemani YB Dato' Seri Dr. Wan Azizah Wan Ismail bersama YB Senator Datuk Seri Amir Hamzah Azizan dan YB Puan Lim Hui Ying semasa pembentangan Belanjawan MADANI Keempat 2026 di Parlimen Malaysia.

LAMPIRAN I

Ringkasan Belanja 2026

TEKAD SATU: MELUHUR TATAKELOLA TERBAIK

1. Peruntukan Belanjawan 2026

- Unjuran KDNK Malaysia 2025 **4.0 – 4.8%**
- Unjuran pertumbuhan KDNK 2026 **4.0 - 4.5%**

Belanjawan MADANI Ke-4	2025 <i>(RM bil)</i>	2026 <i>(RM bil)</i>
Belanja Mengurus (OE)	332.1	338.2
Belanja Pembangunan (DE)	80	81
Pelaburan GLIC	25	30
Pelaburan Awam-Swasta	9	10
Pelaburan BBP dan Syarikat MKD	6.1	10.8
Jumlah Keseluruhan	452.2	470.0

**Tidak termasuk RM2.0 bilion simpanan luar jangka*

2. Tanggungjawab Fiskal & Kewangan Awam

- Unjuran defisit fiskal 2026 **3.5%**
- Unjuran Hasil Kerajaan Persekutuan 2026 **RM343.1b**
- Keupayaan agensi penguatkuasaan terutamanya SPRM, PDRM, JKDM, KPDN dan MyCC akan terus dipertingkatkan melalui latihan & perolehan aset **RM715j**
- Meningkatkan penguatkuasaan bagi membanteras aktiviti penyeludupan dan mengekang ketirisan di pintu masuk negara, termasuk: -
 - a) pengenalan setem cukai digital dengan ciri keselamatan terkini
 - b) pemasangan *Centralised Screening Complex CCTV* di pintu masuk negara, Contoh: Pelabuhan Klang
 - c) memperkasa kerjasama rentas agensi LHDNM, JKDM, PDRM, KPDN, SPRM, APMM dan industri

- Meningkatkan tahap pematuhan dan kecekapan pentadbiran cukai, seperti: -

 - a) pelaksanaan e-Invois secara menyeluruh mulai 2026 dan sistem taksir sendiri duti setem
 - b) meningkatkan kerjasama antarabangsa bagi mengenal pasti sumber luar negara yang tidak dilaporkan bagi tujuan percukaian
 - c) pembayaran balik cukai terlebih bayar akan disegerakan
 - d) menubuhkan Pusat Kajian Percukaian Kebangsaan bersama industri sebagai platform strategik mengkaji dan menganalisis dasar percukaian negara

- Menggempur perasuah dan ketidakaturan, antaranya: -

 - a) peruntukan SPRM (RM425j)
 - b) peruntukan Audit Negara (RM220j)
 - c) potongan Cukai Pendapatan bagi penderma yang membuat sumbangan tunai kepada program pencegahan rasuah yang dianjurkan Pertubuhan Masyarakat Sosial (CSO)

- Projek baharu bagi kelengkapan operasi JKDM seperti pelbagai jenis mesin pengimbas **RM102j**

3. Kecekapan Penyampaian Perkhidmatan

- Peruntukan kepada Pasukan Petugas Khas Reformasi Agensi (STAR) bagi: **RM25j**
 - a) usaha pendigitalan menyeluruh urusan rakyat
 - b) kerjasama awam-swasta melalui PIKAS 2030 bagi mempercepat pembangunan infrastruktur dan inovasi baharu
 - c) penandaarasan global supaya reformasi perkhidmatan awam setara, bahkan melangkaui piawaian antarabangsa
- Peluasan penggunaan MyDigital ID kepada sektor utama seperti kewangan, telekomunikasi, e-dagang dan kesihatan -
- Memperkasa Unit Govtech Malaysia untuk membangunkan lebih banyak aplikasi digital Kerajaan **RM20j**
- Pembangunan Kiosk MADANI di semua negeri secara berperingkat -

- Penambahbaikan perkhidmatan UTC seluruh negara secara berfasa di seluruh negara, termasuk Hab Bantuan Tunai, Hab Kerjaya Awam Swasta dan Kiosk Sentuhan MADANI **RM45j**
- Penambahbaikan kelengkapan pejabat kedutaan di perantauan supaya selesa dan selamat **RM31.5j**
- Memperkasa peranan INTAN sebagai pusat latihan perkhidmatan awam yang bertaraf antarabangsa **RM3j**
- Memperkasa penyampaian perkhidmatan JPN seluruh negara melalui perolehan harta modal **RM2.4j**
- Pemerkasaan ketangkasan penguatkuasaan KPDN bagi memastikan kestabilan harga, keberadaan bekalan serta perlindungan hak pengguna dan harta intelek **RM10j**
- Memperluaskan peranan Majlis Penasihat Pengguna Negara serta pelaksanaan strategi Pelan Tindakan Kepenggunaan 2026-2030 **RM1j**

- Penubuhan unit khas di Suruhanjaya Persaingan Malaysia (MyCC) berfokus kepada usaha menangani tipuan bida perolehan awam **RM22j**

- Memperkukuh kerangka penyelesaian pertikaian alternatif (ADR) sebagai pendekatan lebih praktikal dan mengurangkan lambakan kes mahkamah, seperti: **RM3j**
 - a) penubuhan Pusat Mediasi MADANI Malaysia
 - b) latihan professional mediasi kepada 200 pegawai Kerajaan
 - c) pembukaan cawangan *Asian International Arbitration Centre* (AIAC) di Kuching dengan kerjasama Kerajaan Negeri Sarawak

4. Pemantapan Tiga Cabang Institusi

- Memperkukuh peranan institusi Parlimen **RM233j**

 - a) peruntukan Parlimen (RM213j)
 - b) pemerkasaan fungsi Jawatankuasa Pilihan Khas (RM5j)
 - c) program pembangunan masyarakat oleh Kumpulan Rentas Parti Parlimen Malaysia (APPGM) (RM15j)

- Memperkukuh peranan institusi Kehakiman -

 - a) peruntukan Bahagian Hal Ehwal Undang-undang, JPM (RM359j)
 - b) penyelenggaraan mahkamah seluruh negara (RM165j)
 - c) kenaikan gaji hakim sehingga 30% mulai 1 Januari 2026

- Agenda reformasi institusi dan tatakelola MADANI seperti: -

 - a) pengasingan peranan Peguam Negara dan Pendakwa Raya
 - b) pembaharuan menyeluruh undang-undang serta merangka RUU baharu oleh Pasukan Reformasi Undang-Undang, termasuk merangka RUU Bidang Kuasa Admiralti dan RUU Koroner
 - c) menggubal atau meminda undang-undang relevan bagi menggunakan pakai elemen *Lemon Law* bagi melindungi hak pengguna terhadap pembelian produk tidak berkualiti

TEKAD KEDUA: MEMENUHI KEUTAMAAN RAKYAT

5. Penyasaran Subsidi

- Jumlah keseluruhan peruntukan untuk subsidi, bantuan dan insentif **RM54.7b**
- Penjimatan daripada pengapungan harga ayam dan memastikan harga ayam terkawal **RM1b**
- Penjimatan pengapungan harga telur **RM1b**
- Penjimatan tahunan melalui penyasaran subsidi elektrik di mana 85% pengguna tidak dikenakan kenaikan tarif malahan ada yang menikmati penurunan bil **RM6b**

- Penyesaran subsidi diesel untuk mengekang ketirisan dan penyeludupan, termasuk penerimaan sektor pengangkutan awam, nelayan dan logistik tertentu kekal mendapat manfaat harga bersubsidi **RM5b**
- Penyesaran subsidi RON95 di mana rakyat dapat menikmati harga RON95 yang lebih rendah - RM1.99 seliter **≥RM2.5b**

6. Ikhtiar MADANI untuk Rakyat

- Kejayaan SejaTi MADANI meningkatkan darjat hidup rakyat di akar umbi seperti di:
 - a) Kolam memancing di Kg. Sungai Protan, Perak
 - b) Santan, kelapa parut dan kerisik di Kg. Hiliran Jejawi, Terengganu
 - c) Semaian kelapa SGG CN16, Kg. Sungai Gulang-Gulang, Selangor
 - d) Perniagaan ketupat palas dan makanan sejuk beku Kg. Abi, Perlis
- Penambahbaikan Program Komuniti MADANI seperti:
 - a) Peluasan SejaTi MADANI kepada belia menjalankan aktiviti menjana pendapatan bagi program mesin layan diri atau pertanian
 - b) Peningkatan Kampung Angkat MADANI kepada 500 kampung dengan penglibatan kerjasama swasta
 - c) Peluasan Solar MADANI ke kampung seluruh negara
 - d) Peningkatan Sekolah Angkat MADANI kepada 1,500 sekolah termasuk penyediaan program Tuisyen MADANI secara percuma
 - e) Kejayaan Sejahtera MADANI dengan dana terkumpul sumbangan sektor swasta

RM1b

- f) Potongan cukai pendapatan di bawah seksyen 44(6) Akta Cukai Pendapatan ke atas sumbangan yang dibuat oleh pihak korporat kepada Tabung Kesejahteraan Rakyat bagi membolehkan program intervensi yang berfokus kepada empat skop bantuan iaitu perumahan, peningkatan pendapatan, pendidikan dan kebajikan
- Pelaksanaan Taman Angkat oleh DBKL secara kerjasama awam-swasta bagi pembangunan taman awam sekitar Kuala Lumpur **RM8.6j**

7. Perkhidmatan Bergerak

- Perkhidmatan Bergerak Kerajaan secara **RM118.4j** terus ke desa & pedalaman, antaranya:
 - g) Penglibatan belia melibatkan pelajar-pelajar perubatan serta bidang kejururawatan, juruterapi dan jurupulih dalam perkhidmatan kesihatan kepada warga emas dan komuniti OKU melalui kerjasama strategik bersama KBS dan KPT (RM5j)
 - h) Peluasan *Mobile Community Services* ke 19 kawasan pedalaman di Sabah dan Sarawak termasuk Kampung Karamuak, Sabah dan Telang Usan, Sarawak (RM2j)
 - i) Tambahan 4 unit Cawangan Bank Bergerak BSN bagi memudahkan penyaluran bantuan Kerajaan ke kawasan pedalaman Sabah, Sarawak, Pahang dan Perak (RM11j)
 - j) Pembelian 3 set Mahkamah Buruh Bergerak dan penubuhan Mahkamah Bergerak Khas Kanak-Kanak bagi melindungi identiti dan emosi kanak-kanak terjejas dengan mangsa jenayah (RM10j)

- k) Perkhidmatan Menyemai Kasih Rakyat (MEKAR) melalui kaunter bergerak, kempen literasi pendaftaran, MEKAR Prihatin dan kerjasama dengan NGO sebagai rakan strategik (RM2.6j)
- l) Peluasan Klinik Bergerak & Klinik Pergigian Bergerak ke negeri Melaka, Perlis, Pulau Pinang, Selangor, Kuala Lumpur, Johor dan Sabah (RM60.8j)
- m) Peluasan *Science on Wheels* oleh Pusat Sains ke 120 lokasi baharu
- n) Inovasi Komuniti & Outreach Community Programme MADANI KPT: Mobile Clinic (pelajar perubatan), PPDK, Tuisyen STEM & pembelajaran sepanjang hayat (RM27j)

8. Pembangunan Negeri

- Projek pembangunan mengikut keutamaan negeri, antaranya:

NEGERI	PROJEK
<p>Pulau Pinang</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Projek Penyuraian Trafik Lebuhraya Utara-Selatan dari Tol Juru ke Tol Sungai Dua • Klinik Kesihatan Kubang Semang dan Kompleks Kesihatan Bersepadu Seberang Perai Tengah • Naik Taraf Muka Sauk di Titi Kerawang dan Teluk Awak Serta Pemasangan Paip Air Mentah dari Muka Sauk ke Empangan Teluk Bahang • Naik Taraf Kompleks Sukan Bertam, Kepala Batas, Seberang Perai Utara • Pembinaan Jalan Bawah (Underpass) untuk menghubungkan Jalan Mount Erskine ke Jalan Burma di persimpangan Jalan Mount Erskine/ Jalan Gottlieb/ Jalan Burma/ Jalan Bagan Jermal Seksyen A: Jalan Bawah (Underpass)

NEGERI	PROJEK
Johor	<ul style="list-style-type: none"> • Naik Taraf Lebuhraya Senai-Desaru Fasa 2A: Cahaya Baru ke Sungai Johor untuk JS-SEZ • Pembinaan Jalan dari Jalan Kluang - Renggam - Layang-Layang J25 di Taman Muhibbah ke Jalan Kota Tinggi - Kluang, Daerah Kluang • TWG: Penggantian Lif dan Eskalator di Bangunan Sultan Iskandar dan Johor Bahru Sentral • Naik Taraf Persimpangan Seksyen 16.0 di Jalan Johor Bahru - Kulai dan Jalan Gelang Patah, Johor Bahru • Naik Taraf Jalan Pt. Panjang dari Pekan Ayer Baloi ke Persimpangan Tol Sedenak, Pontian
Perak	<ul style="list-style-type: none"> • Pembangunan Kompleks Terminal Regasifikasi (RGT) Ketiga, Lumut • Naik Taraf Jalan Persekutuan di Pengkalan Hulu • Pembinaan Persimpangan Baharu PLUS di Kerian • Pembinaan Klinik Kesihatan (Jenis 2) Tanjung Rambutan • Pembangunan Kerja-kerja Infrastruktur Asas Taman Industri Halal Perak (PHIP), Daerah Manjung

NEGERI	PROJEK
	<ul style="list-style-type: none"> ● Projek Menaik Taraf Laluan FT100 (Seksyen 10.4) ke Laluan FT3145 Pelabuhan Lumut (Seksyen 5.4), Manjung, Perak Fasa 5: Tanjong Malim - Pelabuhan Lumut
Kedah	<ul style="list-style-type: none"> ● Takungan Air Pinggiran Sungai Karang, Kulim ● Klinik Kesihatan Sik, Kedah ● Projek Saliran Mesra Alam di Taman Selasih, Daerah Kulim ● Pembangunan Kemudahan Pelancongan Kuala Kedah Waterfront, Bandar Kuala Kedah, Kota Setar ● Projek Hakisan Pantai Di Pantai Leman, Daerah Kota Setar
Kelantan	<ul style="list-style-type: none"> ● Sistem saliran Bandar Baru Tunjong, Kota Bharu ● Loji Rawatan Kumbahan Serantau Mukim Tiong & Mukim Jelutong dan Pembinaan Rangkaian Paip Pembetungan serta Kerja-Kerja Rasionalisasi di Sebahagian Kawasan Sub Tadahan Zon Bandar Baru Tunjong, Jajahan Kota Bharu ● Naik Taraf Jalan Kubang Kerian-Bachok dari Persimpangan Kubang Kerian ke Persimpangan Binjai, Kota Bharu

NEGERI	PROJEK
	<ul style="list-style-type: none"> • Naik Taraf Jalan Pasir Mas-Salor di Persimpangan Pasir Hor/Sultan Ismail Petra, Kota Bharu • Sistem Bekalan Air Luar Bandar Jajahan Pasir Mas
Melaka	<ul style="list-style-type: none"> • Jalan Baharu dari Jalan Masjid Tanah Kuala Linggi ke Telok Gong, Alor Gajah • Naik Taraf Jalan dari Sungai Udang ke Masjid Tanah, Alor Gajah • Pembinaan Semula Bangunan Daif berserta Bangunan Tambahan di Sekolah Menengah Kebangsaan Ghafar Baba, Alor Gajah • Pembinaan Semula Bangunan Baharu dan Naik Taraf Bangunan Asrama di Sekolah Menengah Kebangsaan Tinggi Perempuan, Melaka Tengah • Naik Taraf Muzium Samudera Fasa 1, Jalan Quayside
Negeri Sembilan	<ul style="list-style-type: none"> • Membina Persimpangan PLUS untuk Pembangunan Malaysia Vision Valley • Baraj Dan Takungan Air Pinggiran Sungai Sg. Pedas, Rembau • Naik Taraf Struktur Jalan Utama Palong serta Naik taraf Persimpangan Palong 7,8, Jempol

NEGERI	PROJEK
	<ul style="list-style-type: none"> ● Pemuliharaan Pantai Teluk Kemang di Daerah Port Dickson ● Jalan Baharu dari Kampung Barisan ke Jalan Kampung Tampin Linggi, Daerah Port Dickson
Pahang	<ul style="list-style-type: none"> ● Naik Taraf Lebuhraya Kuantan - Segamat, Rompin ● Jambatan Konkrit di Jalan Serengkam ke Jalan Kuala Wau, Maran ● Pemajuan Kawasan Kg. Bongsu, Temerloh ● Naik Taraf Jalan Sungai Lembing dari Kampung Padang ke Persimpangan Lampu Isyarat LPT1, Kuantan ● Klinik Kesihatan dengan Kuarters, Pos Lenjang, Lipis
Perlis	<ul style="list-style-type: none"> ● Naik Taraf Jalan Kampung Batu Dua ke Beseri ● Naik Taraf Kolam Takungan Banjir Chuping ● Mesin Pengimbas di Pelabuhan Darat Perlis ● Perolehan Bangunan untuk Dijadikan sebagai Kuarters Kakitangan Hospital Tuanku Fauziah ● Pembinaan Gantian Penuh Sekolah Kebangsaan Chuping

NEGERI	PROJEK
<p>Terengganu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pengawalan Hakisan Pantai Rusila, Marang • Naik Taraf Jalan Persekutuan di Setiu • Sistem Saliran di Kg. Mak Chili Paya, Chukai, Kemaman • Pembinaan Jalan Baharu dari Kuala Terengganu Bypass di Kg Bukit Bayas Ke Jalan di Persimpangan Kg Kubang Tangga, Kuala Terengganu • Naik Taraf Infrastruktur Dan Kemudahan Sukan Di Stadium Hoki Kuala Terengganu
<p>Sabah</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Menaik Taraf Kolam Pengoksidaan Inanam kepada Loji Rawatan Kumbahan Serantau • Membina Jalan Baharu dari Kalabakan ke Simanggaris (sempadan Malaysia - Indonesia) • Pembangunan Lembangan Sungai Bersepadu Sungai Moyog – kerja-kerja pembinaan ban • Pemasangan Paip Transmisi dan Agihan Utama Termasuk Tangki Simpanan di Sebahagian Kawasan Bandar Tawau • Kerja Penggantian Paip Usang dan Menaik Taraf Paip Transmisi dan Agihan di Daerah Kota Kinabalu dan Penampang & Putatan

NEGERI	PROJEK
Sarawak	<ul style="list-style-type: none"> • Membina Jalan Utama Bahagian Kapit dari Nanga Serau ke Nanga Seranau • Pembinaan Klinik Kesihatan dengan Kuarters Mukah dengan Kompleks Kesihatan Bersepadu Bahagian Mukah • Menyediakan Kemudahan Kawasan Penyesuaian Ternakan bagi Peningkatan Pengeluaran Lembu Pedaging • Pembangunan Ladang Benih dan Tanaman Padi bagi Pemerksaan Industri Padi dan Beras • Program Residensi Rakyat (PRR) Samariang, Kuching
Selangor	<ul style="list-style-type: none"> • RTB Sungai Buloh Fasa 2 • Blok Tambahan Hospital Banting, Selangor • Pembangunan Baharu Infrastruktur Mekanikal dan Elektrikal untuk Kawalan Banjir Negeri Selangor • Naik Taraf Jalan Persekutuan dari Persimpangan Batu 9 ke persimpangan Jalan Dato Alias termasuk Pembinaan Jejambat Merentasi Persimpangan Batu 9, Cheras, Daerah Hulu Langat • Klinik Kesihatan Jenis 2 Kinrara, Petaling

NEGERI	PROJEK
<p>Wilayah Persekutuan</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pemuliharaan Sungai Gombak dari Kampung Sungai Mulia sehingga Kolam Takungan Banjir Puah Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur • Pemuliharaan sungai untuk mengurangkan risiko banjir di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur dan Wilayah Persekutuan Labuan • Pembinaan Waterfront Labuan - Fasa 1 • Pembangunan Semula Kompleks Renang Kuala Lumpur

- Peruntukan Kerajaan Persekutuan tertinggi merangkumi: -
 - a) Peruntukan pembangunan Sabah (RM6.9b) dan Sarawak (RM6b)
 - b) Pemberian Khas kepada Sabah (RM600j) dan Sarawak (RM600j)
- Meneruskan komitmen kelangsungan bekalan elektrik di Sabah dan Wilayah Persekutuan Labuan, antaranya: **RM1.2b**
 - a) Subsidi bekalan elektrik merangkumi subsidi sokongan tarif, subsidi bahan api dan subsidi solar berskala besar (RM880j)

- b) Projek sambungan bekalan elektrik yang dilaksanakan oleh Pasukan Projek Khas Bekalan Elektrik Sabah oleh PETRA (RM139.3j)
 - c) Projek BELB Sabah oleh KKDW (RM189.8j)
- Meluluskan pembiayaan projek Talian Penghantaran *Southern Link* **RM765j**
- Pembiayaan Projek Air Sabah – pemasangan dan naik taraf paip **RM1b**
- Projek Infrastruktur Lebuhraya di Sabah dan Sarawak **RM48b**
 - a) 9 pakej Pan Borneo Sarawak (RM20.3b)
 - b) Pan Borneo Sabah Fasa 1A dan 1B (RM15.9b)
 - c) *Sarawak-Sabah Link Road* (SSLR) Fasa 1 dan 2 (RM8.81b)
 - d) Projek Lebuhraya Trans Borneo (LTB) (RM2.99b)
 - e) Menaik taraf struktur turapan jalan sedia ada *Red Line* Sibu (RM231j)
- Pembangunan Sambungan Kabel Dasar Laut MADANI (SALAM) sepanjang 3,190 kilometer dari Johor ke Sarawak dan Sabah **RM2b**
- Menyediakan ruang niaga kepada penjaja kecil Tamu Desa Sabah dan Sarawak **RM20j**

- Projek menaik taraf infrastruktur asas kawasan perindustrian berintegrasi sedia ada **RM20j**
- Dana Mudahcara Infrastruktur (DMI) bagi menyokong pembangunan projek PPP infrastruktur yang berimpak tinggi **RM200j**
- Antara projek PPP yang akan dilaksanakan bermula tahun 2026 adalah: -
 - a) Sistem *Elevated Autonomous Rapid Transit* (E-ART), Wilayah Iskandar Malaysia
 - b) Pembangunan Hospital Sultanah Aminah 2, Johor Bahru
 - c) Perolehan dan Penyelenggaraan Peralatan Perubatan (Medical Equipment Enhancement Tenure–MEET) di klinik kesihatan negeri Perlis, Kedah, Pahang, Kelantan dan Terengganu
 - d) Skim Pemindahan Air Jeniang di Kawasan Muda
 - e) Projek Lebuhraya Laluan Istana-Kiara (LIKE)
- Unit Kerjasama Awam Swasta (UKAS) bersama Kementerian & Agensi Pelaksana akan memastikan projek PPP seperti projek Kota MADANI, Penyuraian Trafik di antara Plaza Tol Juru dan Plaza Tol Sungai Dua,

Pulau Pinang, dan perkhidmatan catering Angkatan Tentera Malaysia (ATM) di Zon Tengah dan Selatan dilaksanakan dengan segera agar rakyat dapat menikmati manfaat yang sewajarnya

TEKAD KETIGA MENJUARAI EKONOMI BERNILAI TINGGI

9. Pelaburan Sektor Strategik

- Meneruskan memudahcara urusan pelabur: -
 - a) Memperkenalkan status Entiti Perniagaan ASEAN (*ASEAN Business Entity* - ABE) oleh SC kepada syarikat senaraian awam bagi memudahcara urusan pergerakan bakat mahir
 - b) Skim Insentif Pejabat Keluarga Tunggal SEZ Forest City oleh SC
 - c) Penawaran *Investor Pass* secara proaktif oleh MIDA dengan kemudahan *Multi Entry Visa* sehingga 12 bulan
 - d) Menawarkan *Residence Pass-Talent (RP-T Fast Track)* bagi pemimpin korporat antarabangsa dan individu yang dikenalpasti untuk menyumbang kepada pembangunan ekonomi dengan pengecualian syarat Pas Penggajian selama 3 tahun
 - e) Pas Pelabur Strategik (*Strategic Investor Pass – SIP*) oleh MIDA kepada pelabur strategik termasuk CEO syarikat terkemuka dan menawarkan fasilitasi menyeluruh seperti kemudahan imigresen
 - f) Penambahbaikan pengurusan ekspatriat melalui MyXpats Centre di bawah TalentCorp dengan mewujudkan

pangkalan data ekspatriat berpusat dan pengaktifan semula Jawatankuasa Kerja Bersama – Ekspatriat (JWC-E) dengan kerjasama KDN dan KESUMA

- g)** Memperkukuh urusan ekspatriat dengan penubuhan *Expatriate Satellite Centre* (ESC) di KLIA Terminal 1 & 2 di mana ekspatriat boleh mendapat Pas Penggajian serta-merta sejurus tiba di Malaysia

- Pelaksanaan fasa rintis bagi kerangka Insentif Cukai NIMP dan akan dilaksanakan sepenuhnya mulai suku pertama 2026 -
- Sokongan dalam sektor bernilai tinggi ditingkatkan seperti berikut:
 - a)** Dana CoSIF bagi penyertaan PMKS dan syarikat pertengahan melalui platform ECF dan P2P **RM200j**
 - b)** Dana Pembangunan Industri NIMP (NIDF) bagi membiayai program pembangunan industri sektor berimpak tinggi seperti farmaseutikal, semikonduktor, AI, digital dan kelestarian serta memperkukuhkan keupayaan syarikat Bumiputera **RM180j**
 - c)** Pelaburan Khazanah dan KWAP dalam ekosistem semikonduktor dalam usaha meningkatkan usaha sama firma **RM550j**

tempatan dan syarikat multinasional dan memperkukuh rantaian nilai ekosistem

- d)** Dana pinjaman di bawah Strategi Semikonduktor Nasional (NSS), bagi aktiviti nilai tambah tinggi seperti R&D, terutamanya oleh BPMB bagi syarikat tempatan yang menyokong ekosistem E&E **RM500j**
- Sokongan bagi sektor bernilai tinggi, antaranya: -

 - a)** meneruskan program *flagship* melatih 2,500 orang bertaraf global dalam reka bentuk litar bersepadu (*IC Design*) (RM340j)
 - b)** melancarkan program inkubator *SemiconStart* bagi menyokong syarikat semikonduktor mula niaga peringkat awal terpilih yang akan diuruskan oleh MIDA dan MTDC (RM10j)
- Pelaburan GLIC pada 2026 meliputi projek strategik seperti pembangunan industri semikonduktor dan tenaga baharu, projek warisan negara, program wakaf dan modal teroka **RM300b**

Program Pelaburan Pasaran Persendirian oleh Syarikat
Pelaburan berkaitan Kerajaan

Program	Saiz Dana	Tujuan
Dana Pemacu (KWAP) 2026	RM1.2b	Meneruskan program pelaburan RM6b (2025-28) untuk memperkukuh pasaran persendirian Malaysia mencakupi ekuiti persendirian, prasarana dan hartanah
Dana Perintis (KWAP) 2026	RM500j	Meneruskan program pelaburan RM1b (2024-28) untuk menyokong aktiviti syarikat mula niaga dan modal teroka tempatan melalui pelaburan langsung dan tidak langsung
Dana Iklim (KWAP) 2026 - 2030	RM2b	Dana iklim khusus pertama di Malaysia, bagi pelaburan berfokuskan iklim tempatan dan luar negara untuk mengurangkan atau menurunkan sehingga 1 juta metrik tan CO ₂
Semikonduktor (KWAP) 2026	RM250j	Memperkukuh ekosistem semikonduktor Malaysia dengan tumpuan kepada pembuatan berteknologi tinggi serta kerjasama yang lebih erat antara syarikat tempatan dan syarikat multinasional

Program	Saiz Dana	Tujuan
Semikonduktor (Khazanah) 2026	RM300j	Menyalurkan modal melalui pelbagai pendekatan pelaburan untuk meningkatkan kerumitan ekonomi dan keupayaan perindustrian
Mid-Tier Companies (Khazanah) 2026	RM250j	Memberikan sokongan pemangkin untuk memperkukuh keupayaan, memperluas akses kepada modal, dan merangsang pertumbuhan yang dipacu oleh inovasi untuk syarikat pertengahan (MTC)
Jelawang (Khazanah) 2026	RM250j	Menyokong pelaburan dalam syarikat mula niaga dan modal teroka tempatan melalui <i>National Fund of Funds</i>

- Mengukuhkan ekosistem *startups* di bawah **RM54.8j** Cradle Fund, antaranya:
 - a) Program Pembiayaan Geran CIP SPARK sehingga RM150,000 selama 18 bulan untuk syarikat pemula teknologi dalam fasa pembangunan dan pra-pengkomersialan produk
 - b) Program Pembiayaan Geran CIP SPRINT sehingga RM600,000 untuk tujuan membiayai pengkomersialan teknologi dan produk inovatif syarikat pemula berasaskan teknologi

- c) Program Pelaburan Ekuiti bagi syarikat berpotensi tinggi dengan pembiayaan modal teroka sehingga RM2j
- d) Meluaskan inisiatif Bengkel Inovasi GLC (BIG) kepada sektor swasta dengan geran padanan sehingga RM15j bagi meningkatkan kerjasama korporat dan syarikat mula niaga
- e) Program Pemecut Ekosistem Startup menumpukan kepada aspek pembangunan bakat teknologi yang berpotensi untuk berkecimpung sebagai usahawan teknologi, serta mengukuhkan kapasiti syarikat pemula di peringkat awal

- Penambahbaikan Skim MyCIF oleh Suruhanjaya Sekuriti Malaysia seperti: **RM30j**

 - a) Skim Keterjaminan Makanan dilanjutkan hingga 2027 dan diperluas untuk merangkumi bidang teknologi pertanian (Agritech)
 - b) Skim Ekonomi Perak untuk memperkukuh pelaburan modal bagi menyokong masyarakat menua
 - c) Skim ASEAN Business Entity untuk menggalakkan pengembangan serantau bagi syarikat pertengahan (MTC)
 - d) Insentif perkongsian keuntungan untuk menarik pelaburan yang diterajui oleh modal teroka (VC) dan ekuiti persendirian (PE) di platform ECF

- Pembangunan industri acara perniagaan di Malaysia melalui Malaysian Convention & Exhibition Bureau (MyCEB) **RM8.5j**

- Insentif penganjuran acara pelancongan termasuk acara perniagaan antarabangsa **RM10j**

- Geran padanan dan pembiayaan bagi industri aeroangkasa dan E&E untuk meningkatkan keupayaan dan mengukuhkan kedudukan dalam rantaian global **RM47.5j**
- Memberi bantuan kepada PKS bagi aktiviti bernilai tambah tinggi serta menggalakkan amalan kelestarian oleh BSN dan SME Bank **RM150j**
- Inisiatif pemerkasaan MAHB, sebagai operator bertaraf dunia dan hab penerbangan serantau melalui pemodenan infrastruktur, peluasan rangkaian sambungan antarabangsa, peningkatan pengalaman penumpang serta kecemerlangan operasi, antaranya: -

 - a) pembesaran Lapangan Terbang Sultan Azlan Shah, Perak dan Lapangan Terbang Sultan Ismail Petra, Kota Bharu, Kelantan
 - b) pelaburan RM2.3b bagi pembangunan di lapangan terbang Pulau Pinang, Kota Kinabalu, Tawau dan Miri dan dijangka siap pada 2028
 - c) kerja menaik taraf STOLport (*Short Take Off and Landing Port*) di Marudi dan Redang yang dijangka siap pada tahun 2027

- d) *Inter-Terminal Transfer* (ITT) di KLIA antara Terminal 1 dan 2
 - e) Kerjasama bersama Kerajaan Selangor bagi pembangunan Selangor Aero Park (SAP) @KLIA Aeropolis
- Pelaksanaan Kajian Potensi Sumber REE Fasa 2 untuk meneruskan aktiviti pemetaan sumber REE dan meningkatkan inventori data sumber mineral negara **RM10.5j**
 - Projek Kerajaan menambah baik urusan logistik seperti: -
 - a) Membina Pusat Kawalan Trafik Udara di Kota Kinabalu, Sabah
 - b) Membina Bangunan Terminal, di Lapangan Terbang Miri
 - c) Memanjangkan landasan sisian di North Butterworth Container Terminal
 - d) Menaik taraf dan menyelenggara jeti seluruh negara, antaranya, Jeti Kuala Kedah serta Jeti Terminal Feri Labuan
 - SD Guthrie dan Sime Darby Property akan meneruskan pembangunan seluas 2,000 ekar di Pulau Carey bagi menyokong pertumbuhan pelabuhan logistik ketiga di Pelabuhan Klang -

Dana Pelaburan oleh Suruhanjaya Sekuriti Malaysia (SC)

Program	Tujuan	Terma Pembiayaan
<p>Dana Pelaburan Bersama Strategik NIMP 2030 (CoSIF)</p> <p>RM200j</p>	<p>Dana pelaburan bersama melalui platform ECF dan P2P diluluskan SC bertujuan untuk menarik penyertaan pelabur dalam pembiayaan sektor keutamaan dan sektor pertumbuhan baharu yang dikenalpasti bawah NIMP 2030</p>	<p>Platform ECF/P2P menilai kelayakan PKS dan MTC pemohon sektor NIMP 2030 berdasarkan syarat ditentukan MITI</p> <p>Kadar pembiayaan, saiz dan tempoh ditentukan oleh platform ECF/P2P</p>
<p>Malaysia Co-Investment Fund (MyCIF)</p> <p>RM30j</p>	<p>Dana pelaburan bersama melalui platform ECF dan P2P yang diluluskan SC bertujuan untuk menggalakkan pelaburan dalam PMKS</p>	<p>Platform ECF/P2P menilai kelayakan PMKS berdasarkan syarat yang ditentukan MOF</p> <p>Kadar pembiayaan, saiz dan tempoh ditentukan oleh platform ECF/P2P</p>

10. Jaguh Ekonomi Rentas Sempadan

- Menerajui pembangunan ASEAN Power Grid (APG) melalui penglibatan: -
 - a) Lao PDR–Thailand–Malaysia–Singapore Power Integration Project dan peluasan sambungan baharu dengan Singapura, Sarawak dan Vietnam
 - b) Energy Exchange Malaysia bagi eksport TBB ke Singapura
 - c) Enhanced MoU on APG akan dimeterai untuk memangkin Malaysia sebagai hab perdagangan tenaga elektrik hijau serantau
 - d) Projek Vietnam-Malaysia-Singapura bagi menyalurkan tenaga boleh baharu dari Selatan Vietnam ke Malaysia dan Singapura

- Pengukuhan agenda kesalinghubungan negara-negara ASEAN dengan memperluas jalinan melalui pembayaran QR rentas sempadan di ASEAN melalui Projek Nexus oleh Bank Negara Malaysia -

- Dana bagi pembangunan infrastruktur JS-SEZ termasuk jalan raya, bekalan air, elektrik, jalur lebar dan tebatan banjir **RM3.4b**

- Pelaburan pembangunan aktiviti ekonomi di sempadan utara seperti Delapan di Zon Ekonomi Sempadan Khas Bukit Kayu Hitam yang menghubungkan rantaian bekalan & ekosistem digital ASEAN **RM2.7b**

- Penyediaan prasarana asas bagi menyokong kegiatan ekonomi di sempadan negara dengan Indonesia dan Thailand, seperti: **RM803j**
 - a) Membina jalan baharu dari Kalabakan, Sabah ke Simanggaris, Indonesia, sepanjang 28km (RM416j)
 - b) Menaik taraf jalan sedia ada kepada jalan berkembar empat lorong dan persimpangan di Rantau Panjang, Kelantan (RM97j)
 - c) Menaik taraf landasan kereta api Pasir Mas-Rantau Panjang (RM260j)
 - d) Pengoperasian penuh Projek RTS Link pada 1 Januari 2027

- Peruntukan bagi galakan aktiviti e-dagang seperti berikut: **RM7.5j**
 - (a) MATRADE - Program pembangunan e-dagang rentas sempadan (EBIZLINK) (RM2.5j)
 - (b) MARA - Program Pendigital Perniagaan (RM5j)

11. Pembangunan Bakat Tempatan

- Cadangan penggubalan RUU TVET bagi memperkukuh ekosistem TVET -
- Peruntukan keseluruhan berkaitan TVET, **RM7.9b** antaranya termasuk:
 - a) peruntukan Majlis TVET Negara (RM45j)
 - Program IPT@Komuniti bagi pelajar tahfiz & pondok (RM5j)
 - TVET MADANI Multimedia Kreatif oleh KPM (RM10j)
 - Program Pembangunan Melaka Tekno-Usahawan TVET (MTT): MULA MELAKA, IMPIAN MELAKA & INKUBINA TVET (RM10j)
 - memperkukuh sistem penjagaan jangka panjang (LTC) melalui latihan profesional TVET oleh KPWKM (RM5j)
 - b) Institusi Pendidikan Teknik & Vokasional KPM bagi mendidik 79,000 penuntut TVET (RM1.3b)
 - c) penawaran 3 juta peluang latihan HRD Corp, terutamanya bagi sektor teknologi tinggi, digital dan peralihan tenaga (RM3b)

- d) kemudahan pembiayaan oleh PTPK, terutamanya dalam bidang AI, EV dan semikonduktor (RM650j)
- e) meneruskan Program Akademi dalam Industri oleh JPK (RM34j)
- f) program di bawah MARA:
 - Program Pengukuhan Latihan TVET berimpak tinggi untuk pekerja gig, golongan B40 dan rentan (RM30j)
 - Industrial Boot Camp (IBC) dengan jaminan pekerjaan (RM30j)
 - Diploma Teknousahawan termasuk peluasan bidang elektrik dan elektronik-semikonduktor serta produk konsumer (RM8j)
 - Industry Based Professional Program (IBPro) bagi pembangunan latihan industri dan pensijilan profesional bidang strategik seperti perakaunan, halal, kewangan Islam & logistik (RM2j)
- g) Jabatan Tenaga Manusia akan :
 - melatih tenaga pengajar dalam bidang semikonduktor di ADTEC, Taiping, Perak (RM5j)

- membina sebuah hangar baharu di ADTEC Shah Alam (RM20j)
- h) Program Pembelajaran Sepanjang Hayat oleh Kolej Komuniti bagi komuniti tumpuan OKU, warga emas, ibu tunggal & Orang Asli (RM5j)
- i) pembinaan Kompleks Teaching Shipyard TVET Marine di Universiti Malaysia Terengganu (RM60j)
- Memperkukuh peluang latihan teknikal dan vokasional oleh Pusat GIATMARA bagi 13,800 lepasan sekolah & belia mengikuti latihan TVET **RM10j**
- Penerusan Program Latihan Industri Untuk Perusahaan Kecil dan Sederhana (LiKES) oleh TalentCorp menyediakan latihan kepada bakat muda dengan tempoh latihan industri dilanjutkan kepada 12 bulan dan jumlah geran padanan majikan untuk setiap pelatih dinaikkan kepada RM3,600 setahun **RM10j**

12. Peneraju Ekonomi Islam

- Memperkenalkan Global Tokenisasi Sukuk serta Sukuk Iklim oleh Labuan IBFC bagi -

pembiayaan projek hijau serta pemberian dividen kewangan berbentuk kredit karbon

- Geran padanan inisiatif iTEKAD dengan nisbah (1:2) bagi menyokong keusahawanan, perlindungan dan kerjaya bagi golongan rentan dengan dana kewangan sosial disumbangkan oleh sektor swasta, termasuk institusi kewangan **RM35j**
- Pembangunan tanah wakaf oleh UDA Holdings Berhad bagi 3 projek di Pulau Pinang dijangka siap pada tahun hadapan **RM250j**
- Memperkenalkan Sukuk Wakaf Tunai Tokenisasi bagi membolehkan pelabur mewakafkan prinsipal atau pulangan sebagai pendermaan untuk pembangunan sosial seperti meningkatkan kemudahan pendidikan khas, pusat autisme serta fasiliti rawatan paliatif **RM300j**
- Penambahbaikan dalam mempercepatkan urusan pengeluaran sijil halal oleh JAKIM **RM5j**
- Membangunkan Taman Industri Halal di Manjung, Perak **RM124j**
- Pembangunan Panduan Strategi Kewangan Sosial Islam dan repositori data bagi **RM5j**

menyelaras maklumat seperti zakat, wakaf, sedekah dan program sosial Islam lain oleh INCEIF

- Menggalakkan pematuhan halal dalam kalangan syarikat oleh Halal Development Corporation -
- Program Pemerkasaan dan Intervensi Usahawan Halal PMKS **RM3j**
- Penambahbaikan garis panduan Skim Geran Sukuk dan Bon SRI untuk diiktiraf di bawah Taksonomi ASEAN -

13. Tahun Melawat Malaysia 2026

- Bagi merencanakan sektor pelancongan: **RM705j**
 - a) Kempen Tahun Melawat Malaysia 2026 (RM500j)
 - b) Geran Sokongan Sektor Kebudayaan (GSSK) bagi penganjuran acara seni budaya (RM20j)
 - c) Geran Sepadan Sektor Pelancongan (GSSP) bagi penganjuran acara pelancongan (RM30j)

- d) Dana Galakan Melancong Malaysia (GAMELAN) bagi pemasaran aktiviti pelancongan (RM10j)
- e) Penggalakan aktiviti seni, budaya & warisan melalui MOTAC (RM50j)
- f) Geran Sepadan Penerbangan Antarabangsa & Charter (GSPC) bagi meningkatkan jumlah penerbangan antarabangsa & carter ke Malaysia (RM50j)
- g) Penambahbaikan kemudahan pelancongan seperti di Pantai Cherating, Pahang dan pemuliharaan tapak UNESCO seperti Taman Negara Gunung Mulu, Sarawak; Lembang Lenggong, Perak; dan FRIM Forest Park, Selangor (RM25j)
- h) Promosikan Malaysia sebagai destinasi perkhidmatan penjagaan kesihatan bertaraf dunia oleh Majlis Pelancongan Kesihatan Malaysia (MHTC) (RM20j)
- Pembangunan produk geopelancongan di Kilim Geoforest Park, *trail* kembara Gua Selat Panchor dan *geotrail* pendakian di Langkawi UNESCO Global Geopark -

- Ekopelancongan bersama Sustainable Tourism Network **RM6.5j**
- Program latihan pemandu teksi berlesen oleh HRDF bagi syarikat yang mencarum untuk meningkatkan profesionalisme pemandu teksi dan keselamatan serta kepuasan pengguna dan pelancong **RM10j**
- Ikhtiar Warisan KL bagi penganjuran aktiviti *placemaking*, program budaya dan ekonomi kreatif, serta pembangunan komuniti: **RM15j**
 - a) Pembukaan Bangunan Seri Negara pada Disember 2025
 - b) Pembinaan Jambatan pejalan kaki antara Taman Botani Perdana dan Carcosa Seri Negara - Disember 2026
 - c) Pembukaan Kompleks Bangunan Sultan Abdul Samad – Februari 2026
 - d) Penganjuran aktiviti budaya dan ekonomi kreatif serta pembangunan komuniti kawasan Warisan KL
- Permodalan Nasional Berhad (PNB) akan menerajui usaha menghidupkan semula khazanah warisan Melayu melalui pameran dan pendigitalan koleksi di Muzium Tekstil Negara di Merdeka 118 **RM26j**

- Geran padanan permulaan untuk meremajakan Muzium untuk mendorong kerjasama pemimpin korporat, dermawan serta pakar warisan bersama Jabatan Muzium Malaysia **RM5j**

- Pengukuhan Peranan Badan Berkanun Persekutuan, antaranya pendekatan proaktif DBKL memanfaatkan dana dalaman bagi:
 - a) pembangunan semula pusat penjaja, pasar, medan selera yang usang dan tidak selamat (RM200j)
 - b) peningkatan kesejahteraan komuniti perumahan rakyat, termasuk menyelenggara PPR, menambah baik pendawaian dan keadaan jalan (RM300j)**RM500j**

- Inisiatif bagi menaik taraf kemudahan penjaja, termasuk:
 - a) membina gerai-gerai dan membaik pulih prasarana pasar awam di semua PBT seluruh negara (RM60j)
 - b) menaik taraf kemudahan dan fasiliti premis perniagaan MARA di 363 premis perniagaan seluruh negara (RM48j)
- Peruntukan bagi muzium dan naik taraf infrastruktur muzium **RM84j**
- Panggung Anniversari diberi imej baru sempena Tahun Melawat Malaysia 2026 **RM10j**
- Pelaksanaan usaha pengubahsuaian Jambatan Monorel kepada laluan khas oleh Perbadanan Putrajaya untuk pejalan kaki dan penunggang basikal -
- Pemerolehan, pemeliharaan dan pemuliharaan khazanah warisan negara **RM1.5j**
- Inisiatif dan program bagi meningkatkan pelancongan di Labuan **RM3.5j**
- Penganjuran Putrajaya Wave 2026 iaitu acara sukan air bertaraf antarabangsa **RM1j**
- Pembinaan sebuah bumbung di pusat penjaja sedia ada di Laman Duta, Presint 15 **RM0.5j**

TEKAD EMPAT: MEMACU PRODUK CIPTAAN MALAYSIA

14. Kecerdasan Buatan & RDCI

- Peruntukan aktiviti R&D&C&I rentas kementerian **RM5.8b**
- Pemerkasaan Pejabat Kecerdasan Buatan Negara (NAIO) untuk menumpukan pembangunan bakat berkemahiran tinggi, pengukuhan infrastruktur digital & penciptaan ekosistem tadbir urus AI yang cekap **RM18j**
- Potongan cukai tambahan 50% diberikan kepada PMKS bagi perbelanjaan kos latihan berkaitan AI dan keselamatan siber yang diiktiraf oleh MyMahir National AI Council for Industry (NAICI) yang diterajui bersama TalentCorp, KESUMA dan MyDigital -
- Ke arah AI Nation 2030, SKMM akan: -
 - a) Menubuhkan Sovereign AI Cloud oleh SKMM
 - b) Menubuhkan AI Transformation Centre (AIX) dengan MMU bagi melahirkan bakat mahir AI
 - c) Menubuhkan Center of Excellence in Ethics for Emerging Technologies untuk memajukan penyelidikan AI beretika serta membangunkan AI yang peka budaya

- d) Bekerjasama dengan Microsoft bagi membangunkan MCMC Microsoft AI Teach melalui pelaksanaan latihan asas AI, AI Generatif, serta penggunaan AI beretika
- Meraih pelaburan bidang AI dan pusat data giat daripada syarikat gergasi teknologi dunia seperti:
 - a) Pembangunan Wilayah Awan Malaysia Barat oleh Microsoft (USD2.2b) & menubuhkan Pusat Inovasi AI Kebangsaan Microsoft
 - b) Google untuk membina pusat data yang baharu di Selangor (USD2b) serta menganjurkan *AI@Work2.0* kepada penjawat awam
 - c) Sokongan pendigitalan PKS melalui pembelajaran mesin dan analitik data raya oleh AWS
- Geran Pecutan Digital Malaysia (MDAG) oleh MDEC bagi mempercepat pertumbuhan serta penerimgunaan teknologi baharu seperti *blockchain*, AI dan perkomputeran kuantum

RM53j

- Pembudayaan sains, teknologi & daya cipta dalam kalangan anak muda melalui perencanaan program seperti Malaysia *Techlympics*, Minggu Sains Negara, Rehlah Sains, *Science on Wheels*, STEM Camp, STI 100³ dan STI MADANI **RM15j**
- Pembangunan Teknologi Blockchain bagi mengurangkan risiko penipuan dan penyebaran maklumat palsu melalui teknologi *AI-Powered Deepfake Detection* oleh MIMOS Berhad **RM7j**
- Kumpulan Wang Amanah Malaysia Science Endowment (MSE) bagi memacu inisiatif R&D dalam bidang sains & teknologi dengan penglibatan pihak swasta & industri melalui penyediaan dana padanan **RM20j**
- SKMM menerajui pembangunan *Sovereign AI Cloud* Malaysia sebagai langkah strategik untuk memperkukuh keupayaan kecerdasan buatan (AI) negara yang selamat **RM2b**
- Pembangunan keupayaan penilaian harta intelek dan pelaksanaan program IP Apprentice for Technology Transfer Offices (TTOs) oleh Perbadanan Harta Intelek Malaysia (MyIPO) **RM1j**

15. Beli Produk Buatan Malaysia

- Bagi meningkatkan pengkomersialan hasil R&D: **RM10j**
 - a) Kerajaan membenarkan pensyarah universiti awam untuk mengambil cuti penyelidikan atau sabatikal setahun
 - b) Dana Nasional Syarikat Terbitan (*spinout*) memperkasakan usaha pengkomersialan penyelidikan & inovasi negara di Institut Pendidikan Tinggi (IPT) (RM10j)
- Integrasi Inovasi Penyelidikan di Hospital Pengajar Universiti (HPU) terpilih bagi mengaplikasikan hasil ciptaan dalam pemulihan pesakit bersasar **RM12j**
- Penandaan logo Buatan Malaysia dan Kempen Beli Barangan Buatan Malaysia diperkasa untuk meningkatkan pendedahan produk Malaysia di pasaran tempatan & antarabangsa **RM20j**
- Peningkatan pengkomersialan hasil R&D tempatan dan memberi keutamaan produk MySTI dalam perolehan Kerajaan termasuk peluang mengadakan pengujian komersial **RM3j**
- Putrajaya Festival of Ideas sebagai pentas merakytakan hasil penyelidikan dan inovasi IPT untuk dikomersialkan **RM5j**

16. Dukungan Pasaran Eksport

- Jaminan oleh SJPP sehingga 70% pembiayaan syarikat pertengahan berorientasi eksport termasuk yang mengembangkan ke pasaran baharu dengan nilai jaminan sehingga RM5b -
- Memudahkan syarikat PMKS mengeksport produk dan perkhidmatan Malaysia ke pasaran sedia ada dan baharu: **RM60j**
 - a) Geran Pembangunan Pasaran (MDG) (RM50j)
 - b) Malaysia Go Global (RM10j)
- Skim Insentif Pemampanan Pengeksport oleh EXIM Bank bagi mendorong pengeksport tempatan memperluas operasi ke pasaran luar **RM500j**
- Memperkukuh diplomasi ekonomi Malaysia di arena global melalui Program Jaringan Strategik Ekonomi, Perdagangan dan Pelaburan dalam sektor berimpak tinggi serta meneroka pasaran baharu di rantau Afrika, Amerika Selatan dan Timur Tengah **RM10j**
- Skim Takaful Perlindungan Kredit Perdagangan di bawah EXIM Bank sebagai insentif pembayaran sumbangan takaful tahun pertama **RM5j**

17. Pemeraksanaan Usahawan Tempatan

- Nilai keseluruhan pinjaman dan jaminan pembiayaan yang tersedia untuk manfaat usahawan tempatan: **RM50b**
 - a) Skim Jaminan Kerajaan melalui Syarikat Jaminan Pembiayaan Perniagaan (SJPP) untuk terus membantu PKS dengan sektor tumpuan seperti halal, teknologi tinggi, ESG & pelancongan (RM30b)
 - b) Skim pembiayaan mikro BSN menyediakan modal perniagaan, pembelian peralatan, premis serta pemasaran kepada penjaja dan pengusaha kecil-kecilan (RM1.6b)
 - c) Kemudahan pinjaman kepada usahawan bumiputera dalam semua sektor perniagaan di bawah TEKUN (RM1.1b)
 - d) Agrobank menyediakan pelbagai skim pembiayaan dalam sektor keterjaminan makanan (RM1.1b)
 - e) Sokongan akses pembiayaan kepada PKS masih tersedia ada oleh Dana PKS BNM (RM3b) dan akan beralih kepada sokongan berasaskan jaminan, dengan tumpuan kepada segmen yang kurang mendapat akses pembiayaan serta aktiviti berimpak tinggi seperti pendigitalan, automasi, inovasi dan peralihan hijau

- Memperkasa program komuniti di semua Pusat Sebaran Maklumat Nasional (NADI) oleh SKMM termasuk latihan keusahawanan, pembelajaran sepanjang hayat dan kesejahteraan sendiri **RM350j**
- Kemudahan pembiayaan kepada PKS tempatan memperluas operasi mereka ke pasaran luar melalui SME Corp **RM20j**
- Program Pembangunan Usahawan Francais: **RM11j**

 - a) Program Pengantarabangsaan Francais (RM2j)
 - b) Projek Be Your Own Boss (BYOB) (RM9j)
- Pembangunan Vendor Melalui Geran Penyelidikan & Pengkomersialan: **RM11.5j**

 - a) RDCI-Geran Penyelidikan Dan Pengkomersialan Vendor 3.0 (RM6j)
 - b) Program Pembangunan Kapasiti Vendor 3.0 (RM5.5j)
- Peningkatan kapasiti usahawan melalui pelaksanaan Program Penskalaan Perniagaan Inklusif serta pembangunan kapasiti dan kepakaran di kalangan pembuat dasar, pembimbing/pelatih dan syarikat yang berpotensi dan terlibat dengan perusahaan inklusif **RM2j**

- Peruntukan kepada SME Bank bagi Program Maju Usahawan Madani 2.0 (MUM 2.0) untuk latihan berkaitan pengurusan kewangan, e-Invois, digitalisasi, pemasaran & jualan, ESG dan teknologi terkini kepada usahawan mikro, belia, wanita dan luar bandar **RM2j**
- Memperkasakan kegiatan koperasi **RM63.8j** antaranya:

 - a) suntikan tambahan Tabung Modal Pusingan Suruhanjaya Koperasi Malaysia (RM50j)
 - b) Transformasi Ekonomi Koperasi Pertanian/Perladangan (Tekad) (RM3.8j)
 - c) Pembangunan Perniagaan Melalui Koperasi (PPMK) 3.0 (RM6j)
 - d) Pemerksaan Rangkaian Bekalan Koperasi (SCOPE) (RM3j)
 - e) Penggalakan Koperasi Sebagai Perusahaan Sosial (SE.Rasi) (RM1j)
- Skim pembiayaan mudah iaitu Services Biz Financing (SBF) di bawah MIDF dengan kadar faedah serendah 4% bertujuan menyokong syarikat tempatan dalam sektor perkhidmatan **RM20j**

SKIM KREDIT & GERAN MIKRO

Terma pembiayaan tertakluk kepada syarat dan penilaian kredit institusi kewangan

Amanah Ikhtiar Malaysia (AIM)

Skim	Saiz Dana	Kumpulan Sasar	Terma Pembiayaan
Paduri MADANI	RM200j	Usahawan wanita, Cina, India dan Bumiputera antaranya Melayu, Orang Asli, Orang Siam, Bumiputera Sabah dan Sarawak, keluarga B40	Kadar pembiayaan: 10% Saiz: Sehingga RM30,000 Tempoh: Sehingga 3 tahun

Bank Negara Malaysia (BNM)

Skim	Saiz Dana	Tujuan	Terma Pembiayaan
ITEKAD	RM35j	Membantu usahawan mikro berpendapatan rendah memperkukuh pengurusan kewangan dan kepintaran dalam perniagaan ke arah menjana pendapatan yang berterusan	Kadar pembiayaan, saiz dan tempoh: Akan ditentukan oleh institusi kewangan

Bank Simpanan Nasional (BSN) – Skim Pembiayaan

Skim	Saiz Dana	Kumpulan Sasar	Terma Pembiayaan
Pembiayaan Mikro Madani Umum	RM850j	Semua sektor perniagaan nano/ mikro/kecil, golongan usahawan semua sektor dan industri	Kadar pembiayaan: 4% Saiz: Sehingga RM100,000 Tempoh: Sehingga 7 tahun
Pembiayaan Mikro Madani Bumiputera	RM200j	Semua sektor perniagaan nano/ mikro/kecil, golongan usahawan Bumiputera semua sektor dan industri	Kadar pembiayaan: 4% Saiz: Sehingga RM100,000 Tempoh: Sehingga 7 tahun
Pembiayaan Mikro Madani Wanita	RM150j	Semua sektor perniagaan nano/ mikro/kecil, golongan usahawan wanita	Kadar pembiayaan: 4% Saiz: Sehingga RM100,000 Tempoh: Sehingga 7 tahun

Skim	Saiz Dana	Kumpulan Sasar	Terma Pembiayaan
Pembiayaan Mikro Madani Belia	RM150j	Semua sektor perniagaan nano/mikro/kecil, golongan usahawan belia yang berumur 30 tahun dan ke bawah (mengikut tahun lahir)	Kadar pembiayaan: 4% Saiz: Sehingga RM100,000 Tempoh: Sehingga 7 tahun
Pembiayaan Mikro Madani Lestari	RM50j	Semua sektor perniagaan nano/mikro/kecil, golongan usahawan penggiat industri desa, " <i>green-financing</i> ", kitar semula dan pendigitalan perniagaan	Kadar pembiayaan: 4% Saiz: Sehingga RM100,000 Tempoh: Sehingga 7 tahun
Pembiayaan Mikro Madani Bakti	RM20j	Semua sektor perniagaan nano/mikro/kecil, golongan usahawan veteran badan beruniform dan pesara kerajaan	Kadar pembiayaan: 4% Saiz: Sehingga RM100,000 Tempoh: Sehingga 7 tahun

Skim	Saiz Dana	Kumpulan Sasar	Terma Pembiayaan
Pembiayaan Mikro Madani Sinar	RM20j	Semua sektor perniagaan nano/mikro/kecil, golongan usahawan golongan bekas banduan, bekas pelatih AADK, JKM, OKU dan PERKESO	Kadar pembiayaan: 3% Saiz: Sehingga RM100,000 Tempoh: Sehingga 7 tahun
Pembiayaan Mikro Madani Mula Niaga	RM20j	Semua sektor perniagaan nano/mikro/kecil, golongan usahawan yang baru memulakan perniagaan secara formal	Kadar pembiayaan: 4% Saiz: Sehingga RM20,000 Tempoh: Sehingga 5 tahun
Pembiayaan Mikro Madani GIG	RM20j	Semua sektor perniagaan nano/mikro/kecil, golongan gig melalui platform digital	Kadar pembiayaan: 4% Saiz: Sehingga RM20,000 Tempoh: Sehingga 5 tahun

Skim	Saiz Dana	Kumpulan Sasar	Terma Pembiayaan
Pembiayaan Mikro Madani Penjaja	RM20j	Semua sektor perniagaan nano/mikro/kecil, golongan usahawan penjaja statik dan tidak statik	Kadar pembiayaan: 4% Saiz: Sehingga RM20,000 Tempoh: Sehingga 5 tahun
Pembiayaan Kampung Baru Cina	RM152j	Semua sektor perniagaan nano/mikro/kecil, golongan usahawan semua sektor dan industri yang berniaga di Kampung Baru Cina	Kadar pembiayaan: 4% Saiz: Sehingga RM250,000 Tempoh: Sehingga 7 tahun
Pembiayaan Usahawan Perusahaan Kecil Komuniti Cina	RM25j	Semua sektor perniagaan mikro/kecil komuniti Cina	Kadar pembiayaan: 4% Saiz: Sehingga RM100,000 Tempoh: Sehingga 7 tahun

Skim	Saiz Dana	Kumpulan Sasar	Terma Pembiayaan
Skim Penjaja Kecil Cina	RM5j	Penjaja komuniti Cina	Kadar pembiayaan: 4% Saiz: Sehingga RM20,000 Tempoh: Sehingga 5 tahun

Bank Simpanan Nasional (BSN) – Geran

Geran	Kumpulan Sasar	Nilai
Geran Padanan Digital PMKS – Telco	PMKS / Koperasi / Penyedia Perkhidmatan Profesional	RM50j
Geran Padanan Digital PMKS – Penyedia Teknologi		
Geran Digital Penjaja	Penjaja	
Latihan & Bimbingan Usahawan MADANI	Komuniti khusus Borneo, wanita, belia berusia 30 tahun & ke bawah, usahawan perusahaan sosial, Komuniti IPTA, Graduan TVET, lepasan tahfiz dan Orang Asli	RM10j
Geran Mikro MADANI		RM10j
Pembangunan Usahawan Rentan MADANI		RM10j
Penjaja MADANI Celik Rangkuman Kewangan Digital		RM20j

TEKUN Nasional - Pembiayaan

Skim/Program	Saiz Dana	Kumpulan Sasar/Tujuan	Terma Pembiayaan
<p>Tabung Ekonomi Kumpulan Usaha Niaga – Bumiputera 3.0</p>	<p>RM490j</p>	<p>Semua sektor perniagaan, golongan usahawan Bumiputera</p>	<p>Kadar pembiayaan: 4% Saiz: Sehingga RM100,000 Tempoh: Sehingga 10 tahun</p>
<p>Skim Pembiayaan TEKUN Mobilepreneur 4.0</p>	<p>RM10j</p>	<p>Belia dalam perkhidmatan penghantaran menggunakan motosikal</p>	<p>Kadar, saiz dan pembiayaan: Bergantung kepada jenis pembiayaan</p>
<p>Skim Pembangunan Usahawan Masyarakat India</p>	<p>RM70j</p>	<p>Semua sektor perniagaan, golongan usahawan India</p>	<p>Kadar pembiayaan: 4% Saiz: Sehingga RM100,000 Tempoh: Sehingga 10 tahun</p>

Skim/Program	Saiz Dana	Kumpulan Sasar/Tujuan	Terma Pembiayaan
Kontrak-I	RM430j	Usahawan kontraktor kecil	Kadar keuntungan : 1.5% sebulan daripada nilai pembiayaan Saiz : Sehingga RM200,000 Tempoh: Sehingga 6 bulan
Skim Pembiayaan Online TEKUN	RM5j	Peniaga yang menjalankan perniagaan dalam talian	Kadar keuntungan : 3% Saiz : Sehingga RM10,000 Tempoh: Sehingga 5 tahun
TEMAN TEKUN	RM95j	Pembiayaan berkumpulan kepada usahawan yang memerlukan modal perniagaan	Kadar keuntungan : 4% Saiz : Sehingga RM30,000 Tempoh: Sehingga 3 tahun

PINJAMAN MUDAH PKS & GERAN

Terma pembiayaan tertakluk kepada syarat dan penilaian kredit institusi kewangan

Bank Pertanian Malaysia Berhad (Agrobank) - Pinjaman

Program/ Skim	Saiz Dana	Kumpulan Sasar	Terma Pembiayaan
Dana Keterjaminan Agromakanan	RM250j	Usahawan tani, pesawah, penternak, nelayan	Kadar pembiayaan: Bergantung kepada jenis pembiayaan Saiz: Sehingga RM5j Tempoh: Sehingga 12 tahun
Skim Pembiayaan Pemacu Perikanan Tangkapan	RM10j		
Dana Vesel dan Mekanisasi Tangkapan	RM52j		
Dana Pertanian dan Agromakanan	RM688j	Usahawan tani, pesawah, penternak, nelayan, PMKS	

Program/ Skim	Saiz Dana	Kumpulan Sasar	Terma Pembiayaan
Program Tanam Semula Sawit Pekebun Kecil Sawit (TSPKS 2.0)	RM100j	Pekebun kecil persendirian dengan jumlah pemilikan tanah kebun sawit tidak melebihi 10 hektar bagi kawasan Semenanjung, Sabah & Sarawak	Untuk 4 tahun pertama adalah tempoh moratorium. 2% bermula tahun ke-5 sehingga tahun ke-12. Saiz: Sehingga RM104,000 Tempoh: Sehingga 12 tahun

Bank Pertanian Malaysia Berhad (Agrobank) - Geran

Geran	Kumpulan Sasar	Nilai
Geran padanan penggantian pukot tunda zon B dan pukot kenka dua bot	Nelayan	RM10j

**Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad (Bank Rakyat) –
Pembiayaan**

Skim	Saiz Dana	Kumpulan Sasar	Terma Pembiayaan
Pembiayaan PMKS	RM750j	Usahawan PMKS	Kadar pembiayaan: Serendah BFR+0% Saiz: Sehingga RM30 juta Tempoh: Sehingga 15 tahun
Pembiayaan Koperasi	RM250j	Koperasi	Kadar pembiayaan: Serendah BFR+0% Saiz: Sehingga RM10 juta Tempoh: Sehingga 20 tahun
BRPlus – i BizLady	RM30j	Wanita dalam PMKS serta koperasi	Kadar pembiayaan: - SME: BFR+1.5% (termasuk fi jaminan) - Koperasi: BFR+0% - Mikro: 7.5% Saiz: Sehingga RM1 juta Tempoh: Sehingga 7 tahun

Bank Pembangunan Malaysia Berhad (BPMB) – Pembiayaan

Program	Saiz Dana	Kumpulan Sasar	Terma Pembiayaan
Program Pembiayaan Semikonduktor	RM500j	Syarikat semikonduktor yang berpotensi untuk diperkasakan di bawah Strategi Semikonduktor Nasional	Kadar Pembiayaan: BFR + Margin-insentif 1%, untuk 3 tahun pertama Saiz: RM5 juta ke atas
Program Pembangunan MADANI	RM3b	Syarikat yang terlibat dalam aktiviti yang menyumbang kepada RMK13 dan Ekonomi MADANI, terutama yang berkaitan pendidikan, kesihatan, pengangkutan awam, jalan raya, utiliti (kemudahan pengairan dan saliran), keterjaminan makanan dan aset nasional	Kadar Pembiayaan: BFR+Margin atau Sukuk/Bon: Fi jaminan Saiz: RM5 juta ke atas

Program	Saiz Dana	Kumpulan Sasar	Terma Pembiayaan
<p align="center">Program Pembaharuan Bandar dan Pelancongan</p>	<p align="center">RM1b</p>	<p align="center">Syarikat yang terlibat dalam aktiviti berkaitan industri pelancongan dan pembaharuan bandar/tapak warisan</p>	<p>Kadar Pembiayaan: BFR+Margin atau Sukuk/Bon: Fi jaminan Saiz: RM5 juta ke atas</p>

Cradle Fund Sdn Bhd - Geran

Geran	Kumpulan Sasar	Nilai
CIP Sprint 2.0	Syarikat pemula & PMKS teknologi berpotensi tinggi	RM8j
SIP Spark 2.0		RM8j
BIG 2.0		RM15j
Program Pemecut Inovasi Startup (Accelerator & Re-Innovate)	Syarikat pemula	RM13.8j

Cradle Fund Sdn Bhd - Ekuiti

Ekuiti	Kumpulan Sasar	Nilai
Cradle Elevate	Syarikat pemula	RM10j

**Export-Import Bank of Malaysia Berhad (EXIM Bank) –
Pembiayaan**

Skim	Saiz Dana	Kumpulan Sasar	Terma Pembiayaan
Skim Eksport Lonjakan (ExL)	RM500j	PKS dan syarikat korporat untuk memasuki pasaran antarabangsa	Kadar pembiayaan: Kadar pembiayaan semasa – insentif 1% Saiz: Sehingga RM30 juta Tempoh: Sehingga 7 tahun
Malaysia Global Connect (MGC) Go Export Cover – Skim Perlindungan Takaful	RM5j	PKS dan syarikat korporat untuk memasuki pasaran antarabangsa	Penerima: 200 syarikat setahun Perlindungan Pasaran Baharu: ASEAN, Negara OIC, BRICs, Afrika dan lain lain

Majlis Amanah Rakyat (MARA) – Pembiayaan

Program/Skim	Saiz Dana	Kumpulan Sasar	Terma Pembiayaan
<p align="center">Program Pembangunan Keusahawanan Spike dan Spike GLC</p>	<p align="center">RM75j</p>	<p align="center">Kontraktor Bumiputera sebagai modal kerja kontrak yang diterima daripada kerajaan/ agensi/GLC</p>	<p>Kadar pembiayaan: 6% Saiz: Sehingga RM1 juta Tempoh: Mengikut tempoh tamat kontrak</p>
<p align="center">Program Pembangunan Keusahawanan Belia 2.0</p>	<p align="center">RM15j</p>	<p align="center">Belia Bumiputera yang berumur 40 tahun ke bawah</p>	<p>Kadar pembiayaan: 0% Saiz: Sehingga RM500,000 Tempoh: Sehingga 5 tahun</p>
<p align="center">Program Pembiayaan MARA Integrated Smart Auto (MISA)</p>	<p align="center">RM10j</p>	<p align="center">Usahawan Bumiputera dalam bidang automotif yang menyediakan perkhidmatan 3S (sales, services & spare parts)</p>	<p>Kadar pembiayaan: 2% Saiz: Sehingga RM1 juta Tempoh: Sehingga 10 tahun</p>

Program/Skim	Saiz Dana	Kumpulan Sasar	Terma Pembiayaan
<p align="center">Skim Pembiayaan Pembangunan Usahawan Profesional (PROSPEC)</p>	<p align="center">RM20j</p>	<p align="center">Usahawan Bumiputera dalam bidang keusahawanan profesional</p>	<p>Kadar pembiayaan: 4% Saiz: Sehingga RM250,000 (Milikan tunggal/Perkongsian) atau RM500,000 (Syarikat Sdn Bhd) Tempoh: Sehingga 10 tahun</p>
<p align="center">Skim Pembiayaan Perniagaan Khas Wanita (DANANITA)</p>	<p align="center">RM40j</p>	<p align="center">Usahawan wanita Bumiputera</p>	<p>Kadar pembiayaan: 3.5% Saiz: Sehingga RM150,000 Tempoh: Sehingga 10 tahun</p>
<p align="center">Program Pembangunan Usahawan Teknikal (PROTECH)</p>	<p align="center">RM8j</p>	<p align="center">Graduan lepasan IPTA/ IPTS/IPMa, usahawan baru dan sedia ada dalam bidang teknikal</p>	<p>Kadar pembiayaan: 4% Saiz: Sehingga RM500,000 Tempoh: Sehingga 10 tahun</p>

Program/Skim	Saiz Dana	Kumpulan Sasar	Terma Pembiayaan
<p align="center">Program Pembangunan Usahawan Peruncitan (PRORETAIL)</p>	<p align="center">RM9j</p>	<p align="center">Usahawan baru dan sedia ada dalam bidang peruncitan</p>	<p>Kadar pembiayaan: 4% Saiz: Sehingga RM500,000 Tempoh: Sehingga 10 tahun</p>

Malaysia Debt Ventures Berhad (MDV) – Pembiayaan

Skim	Saiz Dana	Kumpulan Sasar	Terma Pembiayaan
<p>Technology Accelerator and Commercialisation Scheme (TACT)</p>	<p>RM30j</p>	<p>Syarikat <i>startup</i> berinovatif dan berasaskan teknologi</p>	<p>Kadar pembiayaan: Berdasarkan penetapan harga berasaskan risiko (<i>risk-based pricing</i>) ECOF sedia ada oleh MDV Saiz: Jumlah pembiayaan terhadap kepada RM10 juta Tempoh: Sehingga 5 tahun</p>
<p>National Energy Transition Facility dan Green Financing</p>	<p>RM285j</p>	<p>Syarikat dari sektor Peralihan Tenaga - Kecekapan Tenaga Hidrogen - Mobiliti Hijau - Tenaga Boleh Diperbaharui - Bioenergi - Penangkapan, Penggunaan & Penyimpanan Karbon (CCUS)</p>	<p>Kadar dan Saiz Pembiayaan: Bergantung kepada jenis pembiayaan Tempoh: Sehingga 15 tahun</p>

Skim	Saiz Dana	Kumpulan Sasar	Terma Pembiayaan
<p>Pembiayaan Projek</p>	<p>RM405j</p>	<p>ICT</p> <ul style="list-style-type: none"> - Servis dan Infrastruktur - Transformasi Digital - Telekomunikasi dan Penerbitan <p>Teknologi Hijau/ESG/NETR</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mobiliti Hijau - Kecekapan Tenaga <ul style="list-style-type: none"> - Solar - Hidrogen, CCUS - Penerbitan ACE <p>Teknologi Strategik dan Baharu</p> <ul style="list-style-type: none"> - MRO bagi sektor Rel, Penerbangan dan Maritim - E&E, Perkilangan Pintar 	<p>Kadar dan Saiz Pembiayaan: Bergantung kepada jenis pembiayaan Tempoh: Sehingga 5 tahun</p>
<p>Pembiayaan Kontrak</p>			

**Malaysian Industrial Development Finance Berhad (MIDF) –
Pembiayaan**

Skim	Saiz Dana	Kumpulan Sasar	Terma Pembiayaan
<p>Pembiayaan Perniagaan Hijau dan Lestari (SGBF)</p>	<p>RM21.5j</p>	<p>Syarikat pembuatan dan perkhidmatan dalam ekosistem teknologi hijau</p>	<p>Kadar pembiayaan: 2% (PKS) dan 5% (bukan PKS) Saiz: Sehingga RM10 juta Tempoh: Bergantung kepada jenis pembiayaan</p>
<p>Smart Automation Financing Programme (SAFP)</p>	<p>RM10j</p>	<p>Syarikat dalam sektor perkilangan dan perkhidmatan berkaitan perkilangan (MRS)</p>	<p>Kadar, saiz dan tempoh pembiayaan: Bergantung kepada jenis pembiayaan</p>
<p>Pembiayaan Perniagaan Mobiliti Lestari (SMBF)</p>	<p>RM25j</p>	<p>Syarikat dalam ekosistem automotif</p>	<p>Tempoh pembiayaan: Bergantung kepada jenis pembiayaan</p>

Perbadanan Nasional Berhad (PERNAS) – Pembiayaan

Skim	Saiz Dana	Kumpulan Sasar	Terma Pembiayaan
PERNAS Franchise Licensing (PFL)	RM40j	Francaisi, Lisensi	Margin: Sehingga 70% dari kos projek Saiz: Sehingga RM2 juta Tempoh: Sehingga 7 tahun
Be Your Own Boss (BYOB) 2.0	RM9j	Belia, Bumiputera, usahawan baru, wanita	Kadar pembiayaan: Sehingga 3.7% Saiz: Sehingga RM150,000 Tempoh: 10 tahun

Perbadanan Nasional Berhad (PERNAS) – Geran

Geran	Kumpulan Sasar	Nilai
Program Pengantarabangsaan Francais	Francaisi, Lisensi	RM2j

**Perbadanan Usahawan Nasional Berhad (PUNB) –
Pembiayaan**

Program/ Skim	Saiz Dana	Kumpulan Sasar	Terma Pembiayaan
PROSPER Grow	RM200j	Usahawan Bumiputera	Kadar pembiayaan: Sehingga 6.75% Saiz: Sehingga RM1 juta Tempoh: Sehingga 7 tahun
PROSPER Great	RM100j	Usahawan Bumiputera	Kadar pembiayaan: Sehingga 5% Saiz: Sehingga RM10 juta Tempoh: Sehingga 7 tahun
PROSPER Impact	RM50j	Usahawan Bumiputera	Kadar pembiayaan: Sehingga 6.75% Saiz: Sehingga RM5 juta Tempoh: Sehingga 5 tahun

Suruhanjaya Koperasi Malaysia (SKM) – Pembiayaan

Program/ Skim	Saiz Dana	Kumpulan Sasar	Terma Pembiayaan
Tabung Modal Pusingan (TMP)	RM50j	Untuk koperasi melaksanakan projek yang berdaya maju	Kadar Pembiayaan: Sehingga 6% Saiz: Sehingga RM30 juta Tempoh: Bergantung pada jenis pembiayaan

Suruhanjaya Koperasi Malaysia (SKM) – Geran

Geran	Kumpulan Sasar	Nilai
Pembangunan Perniagaan Melalui Koperasi (PPMK) 3.0	Semua koperasi berdaftar terutamanya kluster sederhana, kecil dan mikro	RM6j
Pemeriksaan Rangkaian Bekalan Koperasi (SCOPE)	Semua koperasi berdaftar terutamanya kluster sederhana, kecil dan mikro	RM3j
Transformasi Ekonomi Koperasi Pertanian/Perladangan (Tekad)	Semua koperasi berdaftar dalam bidang pertanian dan perladangan	RM3.8j
Penggalakan Koperasi Sebagai SE (SE.Rasi)	Koperasi yg mendapat penarafan SE Asas dan SE Akreditasi	RM1j

**Small Medium Enterprise Development Bank Malaysia Berhad
(SME Bank) – Pembiayaan**

Program	Saiz Dana	Kumpulan Sasar	Terma Pembiayaan
SME Technology Transformation Fund	RM400j	PMKS yang melaksanakan transformasi teknologi dan/atau penerapan Industry4WRD	Kadar pembiayaan: Sehingga 6% Saiz: Sehingga RM3 juta Tempoh: Sehingga 10 tahun
Program Jaguh Serantau	RM200j	PKS Bumiputera dalam pasaran serantau atau bersedia untuk berkembang ke pasaran serantau	Kadar pembiayaan: Berdasarkan risiko Saiz: Sehingga RM10 juta Tempoh: Sehingga 20 tahun
Program Pembiayaan HalalBiz	RM100j	PMKS dalam ekosistem industri halal	Kadar pembiayaan: Sehingga 6% Saiz: Sehingga RM1 juta Tempoh: Sehingga 7 tahun

Program	Saiz Dana	Kumpulan Sasar	Terma Pembiayaan
MySMELady 2.0	RM50j	PMKS golongan wanita	Kadar pembiayaan: 5% Saiz: Sehingga RM3 juta Tempoh: Sehingga 5 tahun
Skim Pembiayaan Perusahaan Sosial	RM15j	Perusahaan Sosial yang berdaftar dengan KUSKOP	Kadar pembiayaan: Sehingga 4% Saiz: Sehingga RM500,000 Tempoh: Sehingga 7 tahun
Pembiayaan Ekosistem Payung	RM50j	Usahawan PMKS Bumiputera di bawah naungan Anchor/ Pemberi Lesen/ Francaisor	Kadar pembiayaan: 4% Saiz: Sehingga RM1 juta Tempoh: Sehingga 7 tahun
Dana Kelestarian Alam	RM100j	PMKS ke arah operasi perniagaan rendah karbon dan mampan	Kadar pembiayaan: Sehingga 6% Saiz: Sehingga RM5 juta Tempoh: Sehingga 7 tahun

Program	Saiz Dana	Kumpulan Sasar	Terma Pembiayaan
<p>Skim Pemacu Koperasi</p>	<p>RM100j</p>	<p>Koperasi yang berdaftar dengan SKM</p>	<p>Kadar pembiayaan: BFR + 2% Saiz: Sehingga RM5 juta Tempoh: Sehingga 15 tahun</p>
<p>Tabung Khas Pelancongan (TKP)</p>	<p>RM200j</p>	<p>PKS sektor pelancongan</p>	<p>Kadar pembiayaan: 4%-5.5% Saiz: Sehingga RM20 juta Tempoh: Sehingga 20 tahun</p>
<p>Dana Induk Payung (DIP)</p>	<p>RM200j</p>	<p>Syarikat yang berstatus/ bakal Anchor/ Pemberi Lesen/ Francaisor</p>	<p>Kadar pembiayaan: Sehingga BFR +2.5% Saiz: Sehingga RM20 juta Tempoh: Sehingga 15 tahun</p>

Program	Saiz Dana	Kumpulan Sasar	Terma Pembiayaan
<p align="center">Technology Adoption Fund (TECHAD)</p>	<p align="center">RM300j</p>	<p align="center">PMKS di semua sektor perniagaan</p>	<p>Kadar pembiayaan: Sehingga BFR +2.5% Saiz: Sehingga RM10 juta Tempoh: Sehingga 10 tahun</p>
<p align="center">Dana Pemangkin Ekosistem IBS 3.0</p>	<p align="center">RM200j</p>	<p align="center">PMKS termasuk kontraktor, pengeluar dan pemasang komponen IBS</p>	<p>Kadar pembiayaan: BFR +1.5% Saiz: Sehingga RM10 juta Tempoh: Sehingga 15 tahun</p>

Small Medium Enterprise Development Bank Malaysia Berhad (SME Bank) – Geran

Geran	Kumpulan Sasar	Nilai
Business Export Program	PKS Bumiputera yang terlibat dalam industri perkhidmatan dan pembuatan yang berpotensi untuk mengekspor	RM6j
Maju Usahawan MADANI (MUM 2.0) oleh CEDAR	Usahawan PMKS dengan keutamaan kepada golongan rentan seperti belia, wanita dan luar bandar	RM2j

Malaysian Industry-Government Group for High Technology (MIGHT) - Ekuiti

Ekuiti	Kumpulan Sasar	Nilai
Program Dana Pelaburan Strategik HGHV Bumiputera - VentureTECH	Syarikat Pemula Bumiputera	RM105j

Jaminan Kerajaan

- Skim Pembiayaan Teknologi Hijau (GTFS 5.0) dengan nilai pembiayaan berjumlah RM1b (tanpa subsidi kadar keuntungan)
- Skim jaminan Syarikat Jaminan Pembiayaan Perniagaan (SJPP) berjumlah RM30 bilion akan diberikan kepada pembiayaan oleh institusi kewangan. Sektor tumpuan akan diberikan jaminan seperti berikut:
 - a) Bumiputera (RM10b)
 - b) Teknologi tinggi dan semikonduktor (RM5b)
 - c) Syarikat pertengahan (RM5b)
 - d) Halal (RM2b)
 - e) Pelancongan (RM2b)
 - f) Lain-lain (RM6b) termasuk pembiayaan mikro (RM100j)

Syarikat Jaminan Pembiayaan Perniagaan (SJPP)

Jaminan SJPP	Terma Jaminan
Jaminan Pembiayaan	Sehingga 80% (sektor tumpuan), 70% (bukan sektor tumpuan)
Had Pembiayaan	Sehingga RM30j
Fi Jaminan	0.75% (sektor tumpuan), 1% (bukan sektor tumpuan)
Tempoh	Tempoh Jaminan: Sehingga 7 tahun

18. Perladangan dan Komoditi

- Peruntukan kepada FELDA, FELCRA dan RISDA sebagai tunggak kepada sektor agrokomoditi termasuk Bantuan Musim Tengkujuh **RM2.4b**
- Peruntukan R&D&C automasi sawit untuk syarikat pemula dengan penyediaan ladang khusus kerjasama MPOB dan industri bagi pelaksanaan percubaan automasi, untuk meningkatkan kecekapan pengurusan dan produktiviti sawit serta mengurangkan kebergantungan kepada tenaga buruh **RM20j**
- Inisiatif bagi pekebun kecil, termasuk: **-**
 - a) Program Insentif Tanam Semula Sawit untuk pokok berusia 25 tahun dan tidak produktif melalui insentif secara hibrid 50% geran dan 50% pinjaman mudah pada kadar serendah 2% oleh AgroBank (RM100j)
 - b) Pelanjutan Insentif Pengeluaran Lateks melibatkan 2,500 pekebun kecil getah
 - c) Pelanjutan Program Konsolidasi Kawasan Tanaman Getah Matang Terbiar dan Tidak Ditoreh
 - d) Peluasan 1,000 hektar tanaman koko dan pelaksanaan pensijilan Malaysian Standard Premium Cocoa (MSPC) (RM17.5j)

- e) Program Kemampunan Penanaman Lada bagi menggalakkan peluasan kawasan ladang dengan pensijilan kebun untuk pengeluaran lada mampan & berdaya saing di pasaran dunia (RM16j)
- f) Program Pembangunan Rantaian & Ekosistem Industri Kenaf (RM15j)
- Memperkasa kelestarian dan kemampunan industri sawit melalui: **RM63.5j**
 - a) Pensijilan Minyak Sawit Mampan Malaysia (MSPO) di seluruh rantaian pengeluaran sawit (RM38.5j)
 - b) Kempen Antiminyak Sawit (RM15j)
 - c) Program pelaksanaan pensijilan MSPO untuk pekebun kecil persendirian (RM10j)
- Insentif Pengeluaran Getah **RM171j**
- Pembangunan Pusat Kecemerlangan Penyelidikan oleh Lembaga Getah Malaysia (LGM) **RM600j**
- Pembangunan dan penyelenggaraan jalan ladang seluruh negara untuk kemudahan pekebun kecil agrikomoditi **RM50.7j**
- Pembangunan tenaga mahir sektor agrokomoditi dengan penggunaan automasi dan mekanisasi perladangan bagi mengurangkan kebergantungan pekerja asing **RM5j**

TEKAD LIMA: MEMPERKUKUH KETAHANAN NEGARA

19. Agenda Peralihan Tenaga

- Dana Mudah Cara Peralihan Tenaga Negara (NETR) untuk mengalihkan sektor tenaga ke arah mencapai sasaran gas rumah hijau sifar bersih seawal 2050 **RM150j**
- Program pengukuhan agenda peralihan tenaga negara melalui: -

 - a) Pelaksanaan projek penjanaan solar berskala besar bawah LSS6
 - b) Penawaran kuota berjumlah 300MW dalam mempelbagaikan sumber penjanaan TBB daripada sumber biogas, biojisim dan janakuasa hidro kecil melalui Program *Feed-In Tariff*
 - c) Program *Corporate Renewable Energy Scheme* (CRESS) dengan jangkakan pendaftaran sekurang-kurangnya 500MW
- Pelaburan berskala besar GLC seperti pembangunan projek solar oleh UEM Lestra di Johor, Melaka dan Selangor serta bekerjasama dengan PLUS memperluas kemudahan pengecasan kenderaan elektrik EV **RM16.5b**

- Penubuhan *taskforce* yang akan dianggotai oleh MOF, PETRA, KKR, SEDA, ST dan JKR untuk memudahcara agensi Kerajaan dalam usaha pemasangan sistem solar fotovolta di premis Kerajaan untuk penjimatan tenaga -
- Menggalakkan pemasangan sistem solar PV menerusi *Solar Accelerated Transition Action Programme* (Solar ATAP) bagi meningkatkan penyertaan pengguna elektrik kategori domestik dan bukan domestik menjana tenaga elektrik hijau kegunaan sendiri -
- Skim Pembiayaan Teknologi Hijau, GTFS 5.0, sehingga 31 Disember 2026 dengan insentif Jaminan Kerajaan **RM1b**
 - a) sehingga 80% bagi teknologi hijau sektor sisa
 - b) sehingga 60% bagi sektor lain seperti tenaga, air, pengangkutan dan pembuatan dengan nilai pembiayaan
- Penggubalan Akta Cukai Karbon dan mekanisme pelaksanaannya akan diselaraskan dengan Dasar Pasaran Karbon -

Kebangsaan dan RUU Perubahan Iklim Negara yang sedang dimuktamadkan

- Pembangunan program tenaga nuklear untuk persediaan negara ke arah teknologi nuklear untuk penjanaan elektrik berdasarkan garis panduan IAEA dengan melantik *Malaysia Programme Office for Power Electricity Reform (MyPOWER) Corporation* selaku *Nuclear Energy Programme Implementing Organisation (NEPIO)* **RM28.6j**

- Pelaksanaan program Bijak Tenaga MADANI berkaitan kecekapan tenaga bagi mencapai sasaran NETR *net zero carbon* pada tahun 2050 dan pengurangan permintaan tenaga negara. Antaranya: **RM20j**

 - a) Program Nur@PETRA - Program pemberian rebat bagi menggalakkan pembelian kelengkapan jenis cekap tenaga kepada pengguna domestik dan sektor industri serta komersial
 - b) Peluasan Minimum Energy Performance Standard
 - c) Pembangunan High Energy Performance Standards (HEPS)

- d) Sustainable Financing EE
 - e) Program Energy Audit Conditional Grant (EACG)
 - f) Program Government Lead by Example (GLBE)
- Program advokasi dan pendidikan berhubung tenaga nuklear yang melibatkan pakar di sekolah dan komuniti setempat **RM1.5j**
 - Meneruskan pelaksanaan Program Geran Audit Tenaga Bersyarat dan Pengurusan Tenaga untuk bagi memastikan amalan kecekapan tenaga yang baik dalam sektor industri dan komersial **RM10j**

20. Pertanian Dan Keterjaminan Makanan

- Inisiatif memperkukuh industri padi, termasuk: -
- a) Bagi menyokong Projek Tanaman Padi Lima Musim Dua Tahun
 - Pembinaan 15 blok tersier di kawasan MADA Kedah dan Perlis dan dijangka siap suku kedua 2030
 - Projek Pemindahan Air Jeniang kos RM1.28b bagi menambah baik infrastruktur pengairan

- b) Pemulihan tanah sawah, menaik taraf infrastruktur dan pembangunan model sawah teknologi moden (RM100j)
 - c) Pembekalan baja foliar dan baja bio kepada 6,400 pesawah melalui sistem kupon (RM20j)
- Meneruskan kerjasama Program Pemerkasaan Agromakanan Negara dengan Kerajaan Negeri antaranya bagi menyokong tanaman jagung bijian, ternakan ayam penelur dan lembu tenusu serta aktiviti tanaman padi di Sabah dan Sarawak **RM300j**
 - Pembiayaan Agrobank bagi membantu golongan nelayan, petani, pekebun kecil, pesawah dan penternak dari segi modal kerja, pembelian peralatan moden, dan pengembangan perniagaan **RM1.1b**
 - Penyediaan geran permulaan dan geran pengembangan projek pertanian melalui Program Agropreneur NextGen **RM20j**
 - Agenda pertanian lestari termasuk pembangunan kelestarian agromakanan, program kelestarian tanah **RM27j**
 - Program Pembangunan Industri Bawang **RM4j**

- Subsidi, bantuan serta insentif padi bagi tanaman padi antaranya: **RM2.6b**
 - a) Skim Takaful Tanaman Padi Perlindungan Pertanian (RM45j)
 - b) Skim Subsidi Harga Padi (RM825j)
 - c) Peruntukan Padi Huma atau Padi Bukit (RM53.3j)

- Insentif kepada pesawah: -
 - a) Mengekalkan kadar insentif pembajakan RM160 sehektar semusim
 - b) Menaikkan insentif racun kepada RM300 sehektar semusim
 - c) Memperkenalkan Insentif Penuaian Padi sebanyak RM50 sehektar semusim bagi menampung penggunaan diesel untuk jentuai

- Subsidi, bantuan dan insentif khusus untuk nelayan, antaranya: **RM178j**
 - a) Elaun Sara Hidup Nelayan bulanan (RM145j)
 - b) Insentif Hasil Tangkapan Nelayan (RM15j)
 - c) penerusan diesel bersubsidi RM1.65 seliter khusus untuk nelayan

- Skim Pembiayaan Pemacu Perikanan Tangkapan oleh Agrobank bagi memperkukuh sektor perikanan tangkapan dan mengurangkan kebergantungan kepada tekong dan kru asing **RM10j**

- Skim Geran Padanan bagi Program Penggantian Pukat Tunda Zon B dan Pukat Kenka Dua Bot oleh Agrobank bagi pengurangan bilangan vesel penangkapan tidak lestari **RM10j**
- Insentif kepada penternak ruminan kecil yang mempunyai kadar kelahiran ternakan sedia ada sekurang-kurangnya 100% **RM3j**
- Insentif kepada penternak lembu pedaging yang mempunyai kadar kelahiran ternakan sedia ada sekurang-kurangnya 60% **RM10j**
- Meluaskan estet padi FELCRA di negeri Sarawak untuk agenda keterjaminan makanan -
- Skim Dana Pinjaman Pertanian untuk Pelaburan (D3P) bagi syarikat berasaskan bio dan agroteknologi dalam mengkomersialkan produk pertanian **RM10j**
- Insentif tanaman dan prasarana ladang nanas, termasuk di Sarawak **RM42.6j**
- Peruntukan bagi pembangunan produktiviti tanaman buah-buahan lain seperti durian, pisang dan kelapa **RM12j**

- Projek Pembangunan dan Penyelenggaraan Infrastruktur Sumber Air dan Pengairan di kawasan jelapang dan luar jelapang padi bagi tujuan keterjaminan makanan **RM72.3j**

- Program promosi pemberdayaan makanan selamat melalui Amalan Pertanian Baik (GAP) sub sektor tanaman untuk menggalakkan pengeluaran hasil yang berkualiti dan selamat dimakan **RM3.3j**

21. Ketenteraman Awam & Pertahanan Negara

- Peruntukan Kementerian Pertahanan **RM21.7b**
- Kerja senggara dan pembaikan serta perolehan aset ketenteraan baharu bagi memastikan kesiagaan penuh Angkatan Tentera Malaysia (ATM), antaranya: **RM6b**
 - a) Medium, Short, dan Very Short Range Air Defence
 - b) 2 buah kapal Multi Role Support Ship
 - c) 10 kenderaan MALBATT
- Menyelenggara dan membeli aset PDRM dan badan beruniform di bawah KDN termasuk perolehan baharu, antaranya: **RM1b**
 - a) 100 buah *pickup* 4x4 untuk risikan dan operasi PDRM
 - b) empat bot ronda *Fast Patrol Vessel*, Pasukan Polis Marin
 - c) sebuah pesawat udara Maritime Surveillance Aircraft, APMM
- Membina dan menaik taraf fasiliti badan beruniform, meliputi: **RM1.5b**
 - a) Kompleks APMM Negeri di Tok Bali, Kelantan
 - b) Ibu Pejabat Polis Kontinjen Sarawak & Balai Polis Lawin, Gerik, Perak

- c) Pembaharuan Kompleks Bersepadu APMM dan Pasukan Polis Marin, Labuan
 - d) Kompleks Zon Maritim Kudat, Sabah
 - e) Pusat Latihan Artileri, Kem Syed Sirajuddin, Gemas, Negeri Sembilan
 - f) Naik taraf ICQS Sungai Tujoh, Miri, Sarawak
 - g) Bangunan Tambahan Batalion 23, PGA Sri Aman, Sarawak
 - h) Tiga pos PGA baharu di Sungai Nibong, Sungai Banting dan Sekinchan, Selangor
- Perolehan *Multi Purpose Command Platform* yang berkeupayaan untuk diatur gerak ke tempat-tempat strategik **RM486j**
 - Peluasan Program PROTÉGÉ – Veteran dengan mewajibkan kontraktor menyediakan peluang pekerjaan dan membiayai latihan sijil/diploma untuk veteran ATM, termasuk pembiayaan program *Work-Based Learning (WBL)* dan *Readiness To Work Programme* -
 - Pemerkasaan fungsi Agensi Kawalan dan Perlindungan Sempadan Malaysia (AKPS) termasuk pengambilan veteran ATM bagi terus melindungi sempadan negara **RM45j**

- Inisiatif merentasi Kementerian bagi menangani gejala buli, antaranya: -
 - a) Pembentangan Rang Undang-undang Antibuli 2025
 - b) Pelaksanaan *School Antibullying Framework for Empowerment (SAFE)* oleh KPM, termasuk memperkasa peranan guru, murid dan komuniti pendidikan melalui Program Amalan Sekolah Penyayang
 - c) Penambahan kamera CCTV, sistem pelaporan kes serta program sahsiah dan kepimpinan sebagai bentuk pencegahan salah laku buli di IPT oleh KPT
 - d) Program Jelajah MINDNESS: Kaunseling Kasih oleh KPWKM
 - e) Sokongan psikososial dan modul kesihatan mental oleh KKM
 - f) Kempen Internet Selamat dalam kalangan murid sekolah oleh SKMM
 - g) Inisiatif Lawan Buli di bawah program Rakan Muda dalam kalangan belia oleh KBS

- Penggubalan RUU Jenayah Siber dalam usaha memperkukuh keselamatan siber negara dan memastikan undang-undang tempatan selari dengan konvensyen antarabangsa -
- Memperkukuh peranan Pusat Respons Penipuan Kebangsaan (NSRC) sebagai pusat sehati menangani jenayah siber dan memperkasa ekosistem keselamatan digital negara **RM12j**
- Peruntukan Kementerian Dalam Negeri (KDN) **RM21.1b**
- Memperkasakan Bahagian Siasatan Seksual, Wanita dan Kanak-Kanak (D11), PDRM dengan teknologi tinggi bagi meningkatkan penguatkuasaan eksploitasi seksual kanak-kanak serta menubuhkan *Behavioural Science Unit* bagi menganalisa pola tingkah laku dan profil jenayah **RM20j**
- Peruntukan pembangunan untuk penjara, termasuk: **RM191.7j**
 - a) Pembangunan Sistem Keselamatan Elektronik Bersepadu (SKEB) di institusi penjara

- b)** Pembinaan kuarters kakitangan dan fasiliti di Sekolah Henry Gurney Keningau, Sabah
- Peruntukan bagi aktiviti penguatkuasaan dan *Search & Rescue* melibatkan anjing K9, bomba, KDN dan Jabatan Penjara **RM14.4j**
 - Perolehan dan penggantian peralatan perubatan kritikal bagi ATM termasuk mesin sokongan hayat, alat diagnostik mudah alih dan ambulans medan untuk memperkukuh sokongan kesihatan anggota tentera **RM10j**
 - Penubuhan Pusat Pembangunan Keselamatan Siber dan Kriptologi (CSCDC) di bawah NACSA, MKN membangunkan teknologi serta pengurusan keselamatan siber dan kriptografi, termasuk teknologi pasca-kuantum -
 - Latihan keselamatan siber untuk entiti NCII **RM1j**
 - Peruntukan untuk *Cyber Security Malaysia* termasuk membangunkan perkhidmatan keselamatan kriptografi antaranya: **RM30j**
- a)** Pemeraksanaan Keselamatan Dalam Automasi Pemprosesan Digital

- b) Pembangunan Perkhidmatan Keselamatan Kriptografi Era Kuantum
- Pemeraksanaan Skwad Junior Antidadah sebagai inisiatif pencegahan primer menangani masalah penyalahgunaan dadah bagi membentuk ketahanan sosial dan membudayakan norma MADANI Antidadah di peringkat awal **RM1j**

22. Pengurusan Bencana

- Langkah segera bagi bantuan pembinaan semula Sabah: -
 - a) Penyewaan bangunan luar bagi sesi kuliah dan penempatan semula pelajar di kampus IPG berdekatan bagi IPG Kampus Gaya
 - b) Pembangunan semula bangunan daif terkesan untuk bakal guru
 - c) Pembinaan semula sekolah rosak terkesan banjir di Inanam, Sabah
 - Persediaan awal bencana banjir oleh Agensi Pengurusan Bencana Negara (NADMA) serta penambahan 10 kompleks tandas lengkap bekalan air di pusat pemindahan sementara **RM460j**

- Kebenaran untuk perolehan Jambatan Panel Keluli Bermodular (Bailey Bridge) dan MARRIS semasa bencana banjir -
- SKMM akan membangunkan *Early Warning System* (EWS) bagi mempertingkatkan keupayaan sistem amaran awal bencana dan krisis **RM210j**
- Geran padanan kepada yayasan GLIC dan GLC bagi memperkukuh tindak balas dan agihan bantuan mangsa terjejas akibat bencana alam **RM20j**

- Meneruskan usaha Kerajaan untuk Program Mengurangkan Risiko Banjir melalui 43 projek Rancangan Tebatan Banjir Berkeutamaan Tinggi dan 12 projek RTB baharu, antaranya: **RM2.2b**
 - a) RTB Sungai Moyog, Sabah
 - b) RTB Sungai Buaya, Kuala Nerus, Terengganu
 - c) RTB Sungai Chaah, Segamat, Johor
 - d) RTB Sungai Nyiur, Daerah Seberang Perai Utara, Pulau Pinang
 - e) RTB Sungai Miri, Lembangan Sungai Miri, Sarawak
 - f) RTB Kampong Gajah Fasa 2, Daerah Perak Tengah
 - g) RTB Sungai Temin/Bata, Kubang Pasu, Kedah
 - h) RTB Sungai Lenggeng, Seremban, Negeri Sembilan
- Membaiki dan menyelenggara cerun seluruh negara **RM261j**
- Kerja pembersihan dan menaik taraf longkang dan parit dalam usaha mengurangkan masalah banjir di beberapa kawasan *hotspot* di bawah PBT **RM55j**
- Transformasi infrastruktur kritikal pembedung jenis *Corrugated Metal Pipe* -

(CMP) uzur demi memperkukuh keselamatan dan kelestarian Jalan Persekutuan di seluruh negara

- Peluasan skop penggunaan dana MARRIS bagi kerja pembaikan atau pembesaran longkang atau parit di sepanjang jalan negeri yang rosak, daif, terlalu kecil atau tidak lagi sesuai dengan keperluan semasa -
- Pemerkasaan pengoperasian Pasukan Bomba Sukarela (PBS) bagi pembelian peralatan dan kelengkapan PPE, penyediaan latihan/kursus dan geran PBS **RM2.1j**
- Tingkatkan keupayaan bantuan konsular kepada diaspora Malaysia termasuk ketika berdepan situasi darurat, evakuasi dan keperluan lain yang mendesak **RM7.7j**
- Labuan IBFC akan memperkenalkan Program Insurans Kaptif MADANI sebagai instrumen baharu pengurusan risiko negara. Ini membantu mengurangkan kebergantungan kepada dana awam dengan menyalurkan pembiayaan risiko melalui platform insurans dan takaful kaptif yang lebih efisien dan kos efektif -

23. Perlindungan Khazanah Alam

- Penambahbaikan program Ecological Fiscal Transfer for Biodiversity Conservation (EFT) di mana RM50j dikhaskan untuk disalurkan sebagai hasil Kerajaan Negeri **RM250j**

- Perlindungan spesies hidupan liar terancam dengan meneruskan Program Perlindungan dan Rondaan Biodiversiti (BP3) di mana RM1.5j dikhususkan perolehan peralatan rondaan bagi renjer komuniti hutan **RM80.8j**

- Memulihara warisan alam sekitar melalui program Denai Sungai Kebangsaan (DSK) **RM10j**

- Memperbaiki, Mengindah, Membersih & Merawat Air Sungai-sungai & Infrastruktur (MASMA) **RM282j**
 - a)** JS-SEZ – Projek Pemuliharaan Sungai Benut, Daerah Pontian, Johor
 - b)** Pembinaan infrastruktur Sabo di negeri Perak
 - c)** Projek pemuliharaan Sungai Gombak dari Kampung Sungai Mulia sehingga kolam takungan banjir puah di KL
 - d)** Menstabil tebing di Sungai Kedemit, Kampung Mensira, Tumpat, Kelantan
 - e)** Rancangan pengurusan sungai saliran mesra alam

- f)** Kerja pemuliharaan dan penyelenggaraan sungai

 - Pengurusan sumber air untuk kelestarian dan kesejahteraan rakyat di kawasan hutan tadahan air (HTA) dan Taman Ekorimba **RM4j**
 - Pendidikan pemeliharaan alam sekitar oleh DBKL **RM3j**
 - Pelaksanaan inisiatif Rakan Alam Sekitar dalam membangunkan kesedaran dan menggerakkan anggota masyarakat dalam aktiviti pemuliharaan dan pemeliharaan alam sekitar serta membudayakan amalan lestari **RM0.7j**
 - Pengukuhan mekanisme pembiayaan mampan *Forest Conservation Certificate* (FCC) & Pembangunan *Forest Carbon Offset* (FCO) **RM5.1j**
 - Program Mitigasi Konflik Hidupan Liar: **RM4.8j**

 - a)** Pemberian Bantuan Kerugian Harta Benda & Tanaman Akibat Serangan Hidupan Liar (BKHT) kepada kumpulan sasar terjejas dan mengalami kerugian/ kerosakan harta benda dan tanaman akibat konflik hidupan liar
 - b)** Sistem pemantauan dan program kesedaran awam

- Program Pengawalseliaan Alam Sekitar secara komprehensif **RM84j**
- Program Restorasi Hutan termasuk pengurusan hutan ke aras mitigasi dan adaptasi perubahan iklim **RM120j**
- Penggalakan aktiviti berjalan kaki dan penggunaan basikal di KL dengan menaik taraf kemudahan berkaitan **RM7.5j**

TEKAD ENAM: MERAPAT KESENJANGAN, MENCIPTA PELUANG

24. Prasarana Asas

- Inisiatif merapatkan jurang desa dan bandar **RM3.3b** untuk projek prasarana asas seluruh negara:
 - a) Jalan-jalan luar bandar (RM2.1b), termasuk melengkapi infrastruktur asas, menaiktaraf jeti awam dan klinik kesihatan di Pulau Banggi
 - b) Bekalan elektrik luar bandar termasuk pemasangan lampu jalan kampung cekap tenaga dan lampu solar serta pemasangan solar hibrid luar bandar (RM298j)
 - c) Bekalan air luar bandar (RM424j)
 - d) Jalan perhubungan desa (RM356j) dan jambatan (RM74j)
 - e) Ameniti sosial seperti balai raya, dewan dan laluan berbumbung (RM65j)

- Capaian bekalan air bersih seluruh negara oleh PAAB: -
 - a) Pelaburan sehingga RM13b untuk 5 tahun
 - b) Pembinaan Loji Rawatan Air (LRA) bagi meningkatkan akses kepada bekalan air bersih di LRA Langat 2, LRA Machang, Kelantan, LRA Sungai Karang dan LRA Sidam Kiri di Kedah
 - c) Meneruskan Program *Non-Revenue Water* (NRW) Kebangsaan dalam usaha penggantian paip kritikal, khususnya di Pahang, Perlis, Kedah, Kelantan, Sabah dan Sarawak
 - d) Meningkatkan projek penggantian paip usang dengan pemasangan paip baharu dengan meliputi 824.91km (RM925j)
 - e) Meneruskan pembinaan empangan bawah tanah, telaga tiub dan struktur takungan di Padang Matsirat, Langkawi

- Meneruskan inisiatif Pusat Komuniti Desa termasuk untuk merapatkan jurang digital di kawasan luar bandar **RM6.4j**

- Meneruskan Projek Transformasi Sistem Bekalan Air Bersih (Hibrid) di Zon Selamat Pantai Timur Sabah (ESSZONE) **RM5j**

- RM2j**
 - Projek Elektrifikasi Tenaga Hidrogen Bersih (HyPEReactor) untuk membekalkan tenaga elektrik bersih berasaskan hidrogen kepada komuniti pedalaman

- Peralihan kepada rangkaian dwi 5G membuka akses kepada internet berkelajuan tinggi dan mampu milik untuk rakyat serta perniagaan, dengan sasaran liputan 80% menjelang tahun 2026 -

- Merapatkan jurang digital di kawasan luar bandar melalui: -
 - a) Peluasan penyediaan infrastruktur telekomunikasi di bawah JENDELA 2 oleh SKMM (RM780j)
 - b) Meneruskan baki Project Point of Presence (PoP) Fasa 2 (RM770j)

25. Ekonomi Bumiputera

- GLIC dan GLC akan terus melabur di bawah Agenda Kecemerlangan Bumiputera sambil memacu pertumbuhan inklusif seperti:
 - a) Peruntukan bagi mempercepat proses peningkatan skala syarikat Bumiputera berpotensi tinggi (RM40j)
 - b) *Bumiputera Relay Race* dengan tumpuan penciptaan lebih banyak syarikat bersedia-IPO oleh Ekuinas dengan dana pelaburan untuk syarikat peringkat pertengahan (*mid-tier*) dan pertumbuhan (*growth stage*) sebanyak (RM100j)
 - c) Memperkukuh pemilikan strategik Bumiputera dalam hartanah dan perniagaan utama oleh PHB
 - d) Program pembiayaan mikro bagi pesara, memperkasa keusahawanan di peringkat komuniti oleh KWAP (RM20j)
 - e) Penambahan tanah 50 ekar oleh Petronas untuk pembangunan tanah Rizab Melayu di Bandar Malaysia

- Peruntukan keseluruhan MARA, Yayasan Peneraju dan UiTM **RM6b**
- Pemerkasaan kontraktor kecil Bumiputera G1–G4 untuk projek kecil dan sederhana seperti pembinaan jalan dan pembaikan prasarana awam **RM2.4b**
- RM10b daripada RM30b jaminan Kerajaan di bawah SJPP dikhususkan untuk menyokong usahawan Bumiputera -
- Melaksanakan Program Penskalaan Usahawan Bumiputera oleh MARA bagi melonjakkan prestasi usahawan, termasuk usahawan mikro ke tahap yang lebih tinggi **RM100j**
- Penerusan *Accelerator Programme for Construction Entrepreneurs (ACE)* oleh CIDB bagi meningkatkan daya saing usahawan Bumiputera **RM10j**
- Pelaburan dalam syarikat teknologi berpotensi tinggi milik Bumiputera dalam sektor teknologi tinggi seperti teknologi hijau, teknologi baru muncul, bioteknologi dan HGHV oleh VentureTECH **RM105j**

- Yayasan Peneraju membangunkan 12,000 bakat Bumiputera dalam bidang profesional dan teknologi, merintis laluan pensijilan dalam bidang kritikal seperti keselamatan siber, kecerdasan buatan dan *Enterprise Resource Planning* **RM139j**
- Penambahbaikan keperluan ekuiti Bumiputera bagi syarikat tersenarai -

26. Wanita dan Anak Muda

- Sasaran 30% wanita dalam lembaga pengarah di semua syarikat tersenarai awam sebelum akhir 2027
- Pencapaian setakat 1 Oktober 2025:
 - a) Sekurang-kurangnya 1 lembaga pengarah wanita di semua 100 syarikat teratas
 - b) 34.1% wanita dalam lembaga pengarah 100 syarikat teratas

Wanita dalam Kepimpinan Korporat Setakat 1 Oktober 2025

	Semua Syarikat Tersenarai Awam	Top 100 Syarikat Tersenarai Awam
Tiada Pengarah Wanita	8	0
Hanya 1 Pengarah Wanita	365	7
≥30% Pengarah Wanita	472	70
≥50% Pengarah Wanita	76	8

- **Pembiayaan Amanah Ikhtiar Malaysia (AIM) untuk kaum wanita, termasuk:** **RM2.9b**
 - a) Skim Paduri MADANI AIM pembiayaan sehingga RM30,000 (RM200j)
 - b) Peruntukan tambahan bagi program *Prosperity Empowerment and A New Normal for Indian Women (PENN 2.0)* (RM50j)

- Program pembiayaan khusus bagi menyokong usahawan PMKS wanita **RM470j**

- Program-program pemeraksanaan wanita **RM24.4j**
 - a) Peluasan Program Kasih Ibu Tunggal (KasihnITA) melalui bantuan guaman kepada ibu tunggal yang layak (RM3.9j)
 - b) Subsidi Ujian Mamogram (RM8j)
 - c) Subsidi Ujian Saringan Kanser Serviks (RM5.5j)
 - d) PERANTIS (RM4j)
 - e) Lain-lain program pemeraksanaan dan kebajikan wanita di bawah Jabatan Pembangunan Wanita (RM3j)

- Bermula Januari 2026, had umur belia ditetapkan 15-30 tahun -
- Pelaksanaan dan operasi Program Latihan Khidmat Negara (PLKN) 2026 melibatkan 9,200 peserta **RM235j**
- Program rintis PLKN oleh KPT bagi menyokong agenda nasional dalam membentuk jati diri, semangat kenegaraan, dan kesukarelawanan dalam kalangan mahasiswa **RM8j**
- Program K-Youth dan latihan TVET oleh Khazanah diteruskan bagi menyediakan latihan sambil bekerja kepada 11,000 belia tanpa ijazah dalam sektor strategik seperti semikonduktor, jentera, MRO, digital dan teknologi **RM200j**
- Inisiatif program Rakan Muda, antaranya: **RM40j**
 - a) pemeraksanaan program Rakan Muda melalui pelbagai platform kepada belia (RM30j)
 - b) program Pendidikan Demokrasi Belia (RM5j)
 - c) program kesedaran dan advokasi *Safe Zone* (Lawan Buli) dalam kalangan belia (RM5j)

- Program pembiayaan khusus untuk belia, antaranya: -
 - a) pembiayaan Mikro Belia dalam semua sektor perniagaan oleh BSN (RM150j)
 - b) Program Tunas Usahawan Belia Bumiputera (TUBE) oleh SME Corp bagi latihan dan bantuan perniagaan (RM12j)
 - c) Pembangunan Usahawan Teknikal (PROTECH) di bawah MARA bagi graduan lepasan IPTA/IPTS/IPMa (RM8j)

- Memperluaskan Program MyLesen B2 2026 untuk merangkumi pelajar sekolah menengah, penuntut institusi pengajian serta belia daripada keluarga kurang berkemampuan -

- Skim *Step Up Financing* diperkenalkan sebagai jaminan Kerajaan khusus untuk golongan muda yang ingin memiliki rumah pertama dengan bayaran balik pinjaman yang lebih rendah bagi tempoh 5 tahun pertama **RM10b**

- **Pemeriksaan institusi keluarga melalui program-program KPWKM, antaranya: **RM218.2j****

 - a) Bantuan Rawatan Kesuburan dan Advokasi Infertiliti (BuAI) (RM7j)
 - b) Pendidikan Kesihatan Reprodktif dan Sosial (PEKERTI) kepada remaja (RM4j)
 - c) Pendidikan Keluarga (RM0.6j)
 - d) Bantuan Pesakit Terlantar JKM (RM201.6j)
 - e) Agenda Nasional Kasih Keluarga Negara (RM5j)

- **Pemberian vaksin Tdap (tetanus, difteria, & pertusis) kepada ibu mengandung bagi melindungi bayi daripada jangkitan batuk kokol serius **RM28j****

- **Program pembangunan dan perkembangan kanak-kanak: **RM9j****

 - a) Subsidi yuran pengasuhan di Taska Institusi berdasarkan pendapatan ibu bapa/keluarga
 - b) Subsidi yuran pengasuhan bagi pendapatan RM5,000 ke bawah di Taska Komuniti
 - c) Pasukan kebajikan kanak-kanak/ pasukan perlindungan kanak-kanak
 - d) Pusat aktiviti kanak-kanak

Kemudahan Pembiayaan bagi Golongan Wanita

Program	Kumpulan Sasar	Terma Pembiayaan
<p>AIM Skim Paduri MADANI</p> <p>Saiz Dana: RM200j</p>	<p>Usahawan wanita, Cina, India dan Bumiputera antaranya Melayu, Orang Asli, Orang Siam, Bumiputera Sabah dan Sarawak, keluarga B40</p>	<p>Kadar pembiayaan: 10% Saiz: Sehingga RM30,000 Tempoh: Sehingga 3 tahun</p>
<p>BSN Skim Pembiayaan Mikro Madani Wanita</p> <p>Saiz Dana: RM150j</p>	<p>Semua sektor perniagaan nano/mikro/kecil, golongan usahawan wanita</p>	<p>Kadar pembiayaan: 4% Saiz: Sehingga RM100,000 Tempoh: Sehingga 7 tahun</p>
<p>SME Bank MySMELady 2.0</p> <p>Saiz Dana: RM50j</p>	<p>PMKS golongan wanita</p>	<p>Kadar pembiayaan: Sehingga 5% Saiz: Sehingga RM3 juta Tempoh: Sehingga 5 tahun</p>

Program	Kumpulan Sasar	Terma Pembiayaan
<p>MARA Skim Pembiayaan Perniagaan Khas Wanita (DANANITA)</p> <p>Saiz Dana: RM40j</p>	<p>Usahawan wanita Bumiputera</p>	<p>Kadar pembiayaan: 3.5% Saiz: Sehingga RM150,000 Tempoh: Sehingga 10 tahun</p>
<p>Bank Rakyat Malaysia BRPlus – i BizLady</p> <p>Saiz Dana: RM30j</p>	<p>Wanita dalam PMKS serta koperasi</p>	<p>Kadar pembiayaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● SME: BFR+1.5% (termasuk fi jaminan) ● Koperasi: BFR+0% ● Mikro: 7.5% <p>Saiz: Sehingga RM1 juta Tempoh: Sehingga 7 tahun</p>

27. Kebajikan Kumpulan Tumpuan

- Peruntukan untuk masyarakat Orang Asli, **RM412j**
 termasuk:
 - a) Membina kemudahan jalan di Kampung Orang Asli
 - b) Menaik taraf dan membina baharu premis TABIKA di semua Kampung Orang Asli
 - c) Pembangunan semula Ladang Orang Asli
 - d) Pemetaan kawasan cerun berisiko tinggi
- Pembentangan pindaan Akta Orang Asli 1954 bagi memperkukuh hak dan kepentingan Orang Asli berkaitan tanah dan kebajikan -
- Pelaksanaan Program Sekolah Terapung di Hulu Perak bagi anak murid Orang Asli dan Program Jom Belajar di Kalabakan, Sabah bagi anak murid peribumi Sabah **RM3j**
- Bantuan Orang Kurang Upaya (OKU), antaranya bantuan penjagaan pesakit kronik, Elaun OKU Tidak Upaya & Elaun Pekerja OKU **RM1.4b**
- Peluasan Pusat Perkhidmatan Autisme (PPA) ke Labuan, Sabah dan Sarawak untuk **RM12j**

menyediakan akses yang lebih inklusif kepada golongan OKU Autisme

- Menyediakan 100 buah van mobiliti khas oleh Prasarana bagi memudahkan pergerakan golongan OKU -
- Meneruskan Program Community Feeding untuk Orang Asli **RM13.8j**
- Geran kepada NGO yang menguruskan institusi warga emas, kanak-kanak dan OKU **RM20j**
- Meneruskan Program Pemulihan Dalam Komuniti (PDK) oleh JKM dengan kerjasama NGO dan Kerajaan Negeri bagi penambahbaikan taraf hidup OKU **RM146j**
- Kerajaan meneruskan agenda peluang kedua, antaranya termasuk: **RM15j**
 - a) Dasar Peluang Kedua *Fast Track* oleh MDI mempercepat pelepasan mekanisme bagi ibu/bapa tunggal, usahawan mikro terkesan, mangsa penipuan kewangan dan projek perumahan terbengkalai
 - b) Memperluas Program PEKA termasuk menyokong bekas penagih di Pusat Pemulihan Penagihan Narkotik (RM10j)
 - c) Bantuan mula niaga kepada bekas banduan wanita (RM5j)

- Pelaksanaan Program Dokumen Pendaftaran Pelarian (DPP) serta menaik taraf 3 Depot Tahanan Imigresen dan 3 Baitul Mahabbah untuk dijadikan Pusat Pengasingan Khas Pelarian dan Pemohon Suaka Dewasa dan Kanak-Kanak **RM10j**
- Naik taraf penempatan banduan rentan di 27 institusi penjara bagi menjamin kebajikan dan keselamatan golongan rentan, selaras dengan prinsip keadilan dan nilai MADANI **RM1j**
- Penerusan Pusat Sokongan Sosial Setempat (PSSS) bagi menyediakan sokongan emosi, bimbingan dan kaunseling kepada wanita, kanak-kanak, warga emas dan OKU, bagi menangani isu-isu psikososal **RM8j**
- Penyediaan Pusat Transit Anjung Sinar bagi penyediaan sokongan sosial khususnya kepada anak-anak lepasan institusi JKM, meliputi penyediaan tempat tinggal sementara, bantuan pendidikan serta penempatan pekerjaan **RM4.5j**
- Menampung sebagian yuran pengendali bagi menggalakkan penyertaan NGO menyertai platform Bursa Sosial **RM2j**

TEKAD TUJUH: MENJAMIN KELANGSUNGAN HIDUP RAKYAT

28. Menoktah Kemiskinan Tegar

- Kadar kemiskinan tegar negara menurun daripada 0.2% kepada 0.09% atau sekitar 7,000 isi rumah seluruh Malaysia -
- Geran padanan untuk menyokong usaha Yayasan GLIC/GLC dan NGO membantu komuniti merungkai permasalahan sosial seperti menangani keperitan golongan miskin bandar, mengatasi gelandangan di bandar dan membina keupayaan bekas penghuni perlindungan JKM untuk berdikari **RM120j**

- Inisiatif BSN memperkasa peniaga kecil, antaranya: -
 - a) geran perniagaan sehingga RM10,000 kepada 1,000 usahawan mikro berpotensi sebagai modal membeli peralatan perniagaan
 - b) menyediakan khemah penjaja, peranti *sound box* & sistem QR kepada peniaga pasar malam di Pangkor, Perak dan Kuala Tahan, Pahang
 - c) bimbingan keusahawanan kepada Penjara Penor, Pahang dan Penjara Taiping, Perak
 - d) program pembangunan usahawan di IPT untuk melatih mahasiswa untuk menceburi bidang perniagaan
- Program 2 Years Exit Program (2YEP) **RM2j**

29. Kos Sara Hidup Rakyat

- Memperluaskan pelaksanaan SARA di lebih banyak premis termasuk kedai runcit di pedesaan dan kedai koperasi serta lebih banyak senarai barangan untuk menyokong produk tempatan -

- **STR & SARA**

RM15b

- a) ~9 juta penerima STR kategori isi rumah akan menerima SARA sehingga RM100 sebulan atau RM1,200 setahun
- b) ~1 juta penerima eKasih akan menerima SARA sehingga RM200 sebulan atau RM2,400 setahun
- c) kategori bujang akan menerima SARA antara RM600-RM1,200 setahun
- d) kadar maksimum RM4,600 iaitu pendapatan <RM2,500 dengan 5 orang anak

- **Penghargaan SARA**

Pemberian RM100 SARA kepada rakyat Malaysia pemegang MyKad berusia 18 tahun dan ke atas pada pertengahan Februari 2026

- Bayaran STR Fasa 4 2025 diawalkan dan disalurkan mulai 18 Oktober 2025 sempena Deepavali

Sumbangan Tunai Rahmah & Sumbangan Asas Rahmah bagi Tahun 2026

Kategori	Pendapatan Bulanan	# Anak	STR (setahun)	SARA (setahun)	JUMLAH (STR + SARA)	Tambahan SARA (setahun)
Isi rumah Tiada Had umur	<RM2,500	0	RM700	RM1,200	RM1,900	<i>Tambahan sekiranya kategori miskin/ miskin tegar eKasih</i> RM600 (bujang) atau RM1,200 (isi rumah, warga emas tiada pasangan)
		1-2	RM1,200	RM1,200	RM2,400	
		3-4	RM1,700	RM1,200	RM2,900	
		≥5	RM2,200	RM1,200	RM3,400	
	RM2,501 – RM5,000	0	RM200	RM1,200	RM1,400	
		1-2	RM450	RM1,200	RM1,650	
		3-4	RM700	RM1,200	RM1,900	
		≥5	RM950	RM1,200	RM2,150	
Warga emas tiada pasangan ≥60 tahun	<RM5,000	0	RM600	RM600	RM1,200	
Bujang 21 - 59 tahun	<RM2,500	0	-	RM600	RM600	

- Sempena Deepavali, diskaun tol 50% untuk dua hari akan diberikan -

- Bantuan kebajikan di bawah Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) kepada lebih 560,000 isi rumah subsidi merangkumi pelbagai jenis bantuan dan program khusus untuk keluarga miskin tegar, OKU dan warga emas antaranya: **RM3.1b**
 - a) Bantuan Warga Emas
 - b) Bantuan Kanak-kanak
 - c) Bantuan OKU Tidak Berupaya Bekerja
 - d) Bantuan Penjagaan OKU dan Pesakit Kronik Terlantar

- Bantuan dan sokongan kepada ibu bapa serta anak-anak autisme seperti berikut: **RM22.9j**
 - a) Bantuan Yuran Pembelajaran Anak Autisme bagi meringankan beban ibu bapa (RM15j)
 - b) Pusat Perkhidmatan Autisme (RM3j)
 - c) Wang Saku Institusi Kanak-kanak (RM4.3j)
 - d) Wang Saku Institusi Kurang Upaya (RM0.6j)

- Menangani kos sara hidup, antaranya: **RM1b**
 - a) Memperbanyak program Payung RAHMAH termasuk Program Jualan RAHMAH MADANI di 23,040 lokasi termasuk berdekatan penempatan tentera dan polis (RM600j)
 - b) Program Jualan Agro MADANI (RM30j)

- Peruntukan bagi menanggung kos pengedaran barangan keperluan asas di pedalaman Semenanjung, Sabah dan Sarawak. Antara kawasan adalah Taradas, Kudat, Kawayoi, Kinabatangan, Entaroh, Kapit dan Nanga Segeris, Sibu, Sarawak **RM250j**

- Penerusan Program Rebat Bil Elektrik sehingga RM40 sebulan kepada isi rumah miskin tegar **RM55j**

- Program Penyeragaman Harga di Sabah, Sarawak dan Labuan bertujuan memastikan barangan keperluan asas dijual pada harga yang setara dengan Semenanjung Malaysia melalui subsidi pengangkutan dan pengedaran ke kawasan pedalaman **RM67j**

30. Skim Perlindungan untuk Rakyat

- Penerusan inisiatif i-Saraan, i-Saraan Plus **RM250j** dan i-Suri yang dijangka akan dapat memberi manfaat kepada lebih 600,000 pencarum
 - a) Meneruskan insentif padanan Kerajaan bagi i-Saraan pada kadar 20% daripada jumlah caruman tahunan individu, tertakluk kepada had maksimum insentif padanan tahunan RM500 atau RM5,000 seumur hidup mengikut terma dan syarat
 - b) Program baharu i-Saraan Plus khusus pekerja *e-hailing* dan *p-hailing* sepenuh masa iaitu insentif padanan Kerajaan pada kadar 20% daripada jumlah caruman tahunan individu, tertakluk kepada had insentif maksimum sebanyak RM600, atau RM6,000 seumur hidup
 - c) Meneruskan insentif padanan i-Suri pada kadar 50% daripada jumlah caruman tahunan. Had maksimum insentif tahunan RM300 atau RM3,000 seumur hidup

- Inisiatif i-Suri ditambah baik dengan umur kelayakan dinaikkan kepada 60 tahun, selari usia persaraan minimum -
- PERKESO akan melengkapkan pusat rehabilitasi di Melaka, Perak, Terengganu dan terbaru di Pulau Pinang dengan berkapasiti 250 katil **RM400j**
- Peruntukan kepada PERKESO bagi Skim Keselamatan Sosial Pekerjaan Sendiri (LINDUNG KENDIRI) dengan Kerajaan menanggung sehingga 70% nilai caruman bagi golongan bekerja sendiri bawah sektor yang belum diwajibkan caruman mandatori yang pertama kali mendaftar & 50% kepada yang memperbaharui caruman tahun kedua, terhad kepada 736,678 pencarum **RM100j**
- Kajian semula skim KWSP bagi memperkukuh pendekatan pemindahan antara generasi iaitu sebahagian simpanan KWSP ahli boleh dipindahkan terus ke dalam akaun KWSP ahli keluarga terdekat, terutamanya pemindahan simpanan oleh anak kepada ibu bapa -

- Memperkenalkan mekanisme pendaftaran akaun KWSP secara automatik bagi semua warganegara Malaysia apabila mereka mencapai usia 18 tahun -
- Dana secara *one-off* bagi program mewajibkan pemeriksaan kesihatan awal oleh PERKESO untuk pemandu kenderaan pengangkutan awam & barangan berumur 40–59 tahun bagi menjamin persekitaran kerja yang sihat dan selamat, terhad kepada 113,947 pemandu -
- PERKESO menaikkan kadar maksimum kepada RM170 bagi setiap rawatan hemodialisis -
- Pencari kerja atau graduan baharu yang menerima tawaran kerja yang perlu berpindah lokasi akan menerima insentif bernilai sehingga RM1,000 daripada PERKESO

31. Persediaan Menuju Negara Tua

- Kerangka Strategik dan Pelan Tindakan Penjagaan 2026–2030 sebagai panduan strategik menyeluruh yang bakal diluncur semasa *The New Frontiers in the Care Economy Conference* peringkat ASEAN November 2025 -
- RMK13 menumpukan pembinaan ekosistem perkhidmatan penjagaan yang mampan, berkualiti, mudah diakses dan mampu bayar: -
 - a) Pembangunan Piawaian Nasional Sektor Penjagaan bagi penyeragaman amalan penjagaan secara profesional khususnya bagi penjagaan warga emas (RM5j)
 - b) Merintis projek rumah warga emas mandiri di atas tanah Baitulmal di Kepala Batas, Pulau Pinang

- Inisiatif kebijakan yang memanfaatkan **RM1.26b**
180,000 warga emas merangkumi:

 - a) Wang Saku Institusi Warga Emas
 - b) Bantuan Sosioekonomi Warga Emas
 - c) Pusat Aktiviti Warga Emas (PAWE)
 - d) Unit Penyayang Warga Emas (UPWE)

- Pembinaan 290 unit rumah warga emas **RM300j**
mandiri di Pulau Pinang untuk pesara serta
golongan asnaf oleh KWAP

- Memperkukuh pemerksaan ekonomi dan **RM2.5j**
ekosistem penjagaan di Malaysia dengan
kerjasama UNDP

TEKAD LAPAN: MEMPERKASA PERKHIDMATAN RAKYAT**32. Kesihatan**

- Peruntukan Kementerian Kesihatan **RM46.5b**
- Penyelenggaraan infrastruktur di hospital dan klinik kesihatan Kerajaan **RM1.2b**
- Peruntukan untuk menaik taraf infrastruktur wad, termasuk wad kelas tiga di hospital daerah seluruh negara **RM100j**
- Perolehan peralatan perubatan baharu sesuai dengan disiplin kesihatan semasa serba canggih **RM755j**
- Pelaksanaan inisiatif *Future Healthcare* di bawah SKMM termasuk memperkukuh ketersambungan internet di institusi kesihatan **RM650j**
- Penyumber luaran pesakit KKM ke hospital tentera, universiti dan swasta melalui kerjasama awam-swasta **RM144j**

- Pembinaan hospital, klinik dan blok tambahan baharu meliputi:
 - a) Pusat Kanser Wilayah Utara di Kedah
 - b) Blok tambahan baharu di Hospital Pontian, Johor; Hospital Banting dan Hospital Sungai Buloh, Selangor
 - c) Pembangunan *Advanced Surgical Block* di Hospital Pakar USM, Kubang Kerian, Kelantan
 - d) Pusat Jantung Sabah di Hospital Queen Elizabeth II
 - e) 13 buah klinik kesihatan baharu, antaranya di Machang, Kelantan; Teluk Kemang, Negeri Sembilan; Mukah, Sarawak; dan Nabawan, Sabah

- Melaksanakan Reformasi Perkhidmatan Kesihatan Primer bagi mengurangkan kesesakan di hospital termasuk memperkasakan peranan klinik kesihatan untuk menyediakan perkhidmatan pakar kepada komuniti

RM30j

- Inisiatif RESET diperkenal bagi menangani peningkatan kadar inflasi perubatan serta meningkatkan kualiti perkhidmatan kesihatan termasuk:
 - a) Membangunkan produk asas Insurans/Takaful Perubatan dan Kesihatan (Base MHIT) mampu milik
 - b) pelaksanaan *Diagnosis Related Group* (DRG)
 - c) Penerbitan julat harga untuk perkhidmatan kesihatan lazim
 - d) Membangunkan platform untuk membantu pengguna membuat keputusan mengenai perlindungan insurans
- Penggunaan simpanan dalam Akaun Sejahtera KWSP untuk melanggan plan asas perubatan, insurans kesihatan dan takaful kebangsaan (MHIT) melalui platform i-Lindung -
- Meneruskan inisiatif mySalam pada tahun 2026 untuk memperkukuh daya tahan kewangan rakyat berpendapatan rendah dengan persediaan subsidi perlindungan hospitalisasi dan penyakit kritikal -

RM60j

- Mulai 2026: -
 - a) 4,500 doktor kontrak akan ditawarkan jawatan tetap
 - b) 935 graduan Institut Latihan KKM akan ditawarkan jawatan tetap

- Fi perundingan pengamal perubatan am di klinik perubatan swasta ditetapkan semula pada kadar RM10 sehingga RM80 supaya fleksibel mengikut pasaran dan bergantung kepada jenis perkhidmatan tanpa membebankan golongan kurang berkemampuan -

- Kenaikan kadar Elaun Tugas Atas Panggilan (ETAP), Pegawai Perubatan, Pegawai Perubatan Pakar serta Pegawai Pergigian dinaikkan antara 33%-43% mengikut kelayakan **RM120j**

Syarat Kelayakan		Kadar Baharu	
		Pakar	Pegawai Perubatan
Aktif	Hari Bekerja	325	280
	Hari Cuti	350	300
Pasif >4 jam	Hari Bekerja	200	180
	Hari Cuti	220	190
Pasif <4 jam	Hari Bekerja	135	110
	Hari Cuti	150	120

- Pelaksanaan projek perintis secara kerjasama awam swasta untuk ubat penting yang akan meningkatkan daya saing pemain industri tempatan, seterusnya memastikan bekalan ubat negara terus terjamin -
- Meneliti untuk mengharamkan penggunaan rokok elektronik -
- Sebahagian hasil tambahan akan dimanfaatkan untuk Inisiatif Kesihatan Paru-Paru KKM meliputi program pencegahan, saringan, rawatan dan kawalan -
- Agenda Nasional Malaysia Sihat (ANMS) untuk meningkatkan taraf kesihatan rakyat termasuk kempen kesihatan awam, inisiatif Saringan Kesihatan Kebangsaan **RM52j**
- Meneruskan inisiatif MyGenom bagi menyelesaikan penjujukan baki 7,600 genom menjelang 2028. Hasratnya adalah untuk mewujudkan pangkalan data rujukan 10 ribu genom rakyat Malaysia ke arah perubatan jitu, yang dapat mengesan penyakit dengan lebih berkesan **RM10j**
- Peruntukan untuk rawatan penyakit jarang jumpa **RM25j**

- Peruntukan Skim Perubatan MADANI **RM50j**
- Perolehan bekalan ubat, reagen, vaksin dan barangan guna habis **RM6.5b**
- Menangani isu kesihatan mental melalui: **RM94.6j**
 - a) Pelaksanaan aktiviti dan program oleh Pusat Kecemerlangan Kesihatan Mental termasuk Program Komuniti Minda Sejahtera (RM21.6j)
 - b) Membangunkan Pusat Kecemerlangan Kesihatan Mental Kebangsaan di Selangor (RM73j)
- Peruntukan meluaskan penggunaan *Cloud-based Clinical Management System* (CCMS) di klinik kesihatan untuk pengurusan maklumat pesakit dan operasi harian yang lebih efisien, selamat dan moden **RM31.3j**
- Inisiatif Kesihatan Pergigian **RM176j**
- Perolehan ambulans baharu dalam memastikan kesiapsiagaan penuh terhadap sebarang panggilan kecemasan **RM95j**

- Inisiatif kesihatan untuk bayi dan kanak-kanak merangkumi: **RM384j**

 - a) Program Imunisasi Kebangsaan (RM350j)
 - b) Program Community Feeding (RM6j)
 - c) Program Pemulihan Kanak-Kanak Kekurangan Zat Makanan (RM28j)
- Skim Peduli Kesihatan untuk Kumpulan B40 (PeKA B40) **RM80j**

33. Pendidikan

- Peruntukan Kementerian Pendidikan **RM66.2b**
- Menaik taraf 520 buah sekolah daif di seluruh negara, khususnya di Sabah dan Sarawak **RM1b**
- Penyelenggaraan semua jenis sekolah termasuk sekolah pendidikan khas dan institusi pendidikan di bawah KPM, termasuk tandas, musolla, kantin dan bilik guru daif **RM860j**
- Pembinaan 38 sekolah baharu, 350 prasekolah dan 6 TABIKA KEMAS baharu antaranya: -
 - a) Sekolah baharu antaranya Sekolah Kebangsaan Sri Sadong, Serian, Sarawak, Sekolah Kebangsaan Alam Suria, Kuala Selangor, Selangor dan Sekolah Kebangsaan Sabandar, Tuaran, Sabah
 - b) Sekolah Jenis Kebangsaan Tamil Ladang Jeram, Pahang dan Sekolah Jenis Kebangsaan Cina Aik Hua, Perak akan dibina semula

- c) Prasekolah baharu antaranya di Sekolah Kebangsaan Batu Sepuluh, Lumut, Perak, Sekolah Kebangsaan Kulim, Pasir Puteh, Kelantan dan Sekolah Kebangsaan Tan Sri Awang Had Salleh, Barat Daya, Pulau Pinang
 - d) TABIKA KEMAS baharu antaranya di Sungai Kluang Darat, Kampung Lendu, Taska Kampung Gong Beting, Dungun, Taman Bukit Rambai, Kampung Banggol Katong, Kampung Gong Beting dan Kampung Segama
- Program Pembinaan Bangunan Modular dan IBS di Institusi KPM **RM100j**
 - Program Pendidikan di bawah Jabatan Kemajuan Masyarakat (KEMAS) **RM281j**
 - Melaksanakan Program TABIKA SmartClassroom@KEMAS di 14 negeri, termasuk kawasan luar bandar dengan meningkatkan kemudahan meliputi latihan pendidik, peralatan ICT & akses internet **RM8.4j**

- Pelbagai jenis bantuan untuk persekolahan antaranya: **RM5.6b**
 - a) Biasiswa Kecil Persekutuan (RM152j)
 - b) Rancangan Makanan Tambahan (RM870j)
 - c) Bantuan Am Persekolahan, termasuk peluasan kepada murid Tingkatan 4 dan 5 daripada keluarga miskin (RM180j)
 - d) Bantuan Awal Persekolahan (RM794j)
 - e) Bantuan Makanan Asrama (RM2.3b)
 - f) Bantuan Makanan Prasekolah (RM138.1j)

- Bantuan Geran Per Kapita Pendidikan **RM944j**
- Bantuan Geran Per Kapita Prasekolah **RM22.5j**
- Pembekalan televisyen pintar kepada 10,800 kelas prasekolah, taska dan tabika seluruh negara **RM70j**
- Pelaksanaan Kelas Pintar di 400 Institusi Pendidikan KPM bagi mewujudkan suasana pembelajaran yang lebih interaktif dan berinovasi di sekolah **RM24j**

- Penambahbaikan fasiliti infrastruktur bagi Murid Berkeperluan Pendidikan Khas (MBPK) di sekolah KPM antaranya: **RM242j**

 - a) 2 sekolah pendidikan khas baharu iaitu di Sekolah Kebangsaan Pendidikan Khas Kota Damansara, Selangor dan Sekolah Menengah Kebangsaan Pendidikan Khas Pasir Mas, Kelantan
 - b) Penambahan 35 buah blok bagi pendidikan khas di sekolah sedia ada juga dibina
- Pemberian elaun Murid Berkeperluan Khas RM150 sebulan **RM270j**
- Memperluas dan memperkasa kelas Tunas Istimewa@KEMAS untuk kanak-kanak *mild autism* ke seluruh negara dengan menyediakan kemudahan peralatan dan alat bantu mengajar serta latihan guru, antaranya: **RM5j**

 - a) Tabika KEMAS KOMTA Gong Kuin, Kuala Nerus, Terengganu
 - b) Tabika KEMAS Kerupang 3, Jalan Batu Arang, Labuan
 - c) Tabika KEMAS FELDA Teloi Timur, Kuala Ketil, Kedah

- Penyelenggaraan 1,781 Tabika Perpaduan seluruh negara melalui kerja baik pulih bangunan, penyediaan kemudahan asas yang lebih selesa serta pembaikan peralatan pembelajaran **RM20j**
- Pengukuhan Program Anak Kita di bawah Yayasan Hasanah bagi menangani isu keciciran pendidikan anak **RM30j**
- Pemerkasaan guru melalui latihan keguruan dalam perkhidmatan bagi persediaan untuk Kurikulum 2027, antaranya Latihan Pedagogi Guru STEM dan latihan kepimpinan **RM114.7j**
- Peruntukan Kementerian Pendidikan Tinggi **RM18.6b**
- Pembangunan prasarana, menaik taraf & mengganti peralatan usang universiti awam, politeknik & kolej komuniti **RM401j**
- Peruntukan Kerajaan dan GLIC bagi menyokong semua anak muda meneruskan pembelajaran ke menara gading melalui persediaan biasiswa, pinjaman dan elaun pendidikan **RM4.4b**
- Program Celik MADANI oleh PNB akan diteruskan dengan pemberian pelaburan **RM5j**

awal RM50 dalam ASB atau ASM kepada 200,000 pelajar

- Inisiatif Ikhtiar Dapur MADANI oleh KPT, di Universiti Awam dan Politeknik memanfaatkan 420,000 pelajar golongan B40 dengan bantuan makanan bagi mengurangkan beban kos sara hidup **RM26j**

- Dapur MADANI bantuan makanan kepada mahasiswa melalui sumbangan CSR sektor swasta -

- MySiswa Job on Campus (JoC) ini menawarkan peluang pekerjaan sambilan dalam kampus bagi membantu pelajar meringankan beban sara hidup terutamanya golongan B40 dan M40 **RM20j**

- Pembangunan kediaman bagi mahasiswa Universiti Malaya (UM): -
 - a)** Kerjasama awam-swasta: sebagai langkah awal, KWSP dan UM akan merintis kerjasama membina 1,000 unit residensi
 - b)** Oleh UM: Pembangunan Kompleks Baharu Residensi Siswa Berkonsepkan Bangunan Hijau (RM920j)

- Pelaksanaan pendekatan keadilan sosial bersasar pemberian pinjaman PTPTN dengan inisiatif berikut: **RM210.5j**

 - a) Biasiswa/pendidikan percuma bagi pelajar miskin dan miskin tegar berdasarkan data eKasih (RM120j)
 - b) Pengecualian bayaran balik bagi Ijazah Sarjana Muda Kelas Pertama (Kelas Pertama) Pinjaman PTPTN untuk peminjam B40 & M40 di IPTA (RM90.5j)
 - c) Mengenakan sekatan perjalanan ke luar negara peminjam PTPTN yang mempunyai tunggakan melebihi 5 tahun dan berpendapatan lebih RM6,000 sebulan atau peminjam yang bekerja di luar negara
- Meluaskan kriteria pemberian Geran Padanan Ihsan (GAPAI) sehingga RM5,000 atas simpanan akaun SSPN pelajar yang melanjutkan pengajian di IPTA kepada keluarga berpendapatan sehingga RM6,000 **RM5j**
- Penambahan 1,500 lagi unjuran tempat bagi ijazah sarjana muda dalam 10 bidang pengajian di 5 universiti penyelidikan. Ini termasuk bidang undang-undang, **RM15j**

perakaunan, ekonomi, perbankan, kewangan, AI, bahasa, komunikasi, pengajian media, sains komputer dan kewangan Islam, AI serta bahasa. Tambahan ini bagi memberi ruang lebih ramai anak muda cemerlang termasuk lulusan STPM melanjutkan pengajian di universiti penyelidikan

- Projek Pembangunan UM Health Metropolis (UMHM) iaitu pembangunan hospital pengajaran dan servis bagi menampung pengembangan UM Specialist Centre (UMSC) **RM1.9b**

- Projek Pembangunan Teknopolis Kesihatan UKM melibatkan pembinaan pusat penyelidikan, pembelajaran dan kemudahan rawatan termoden dan mampu bayar untuk penduduk setempat **RM1b**

- Menyokong ekosistem aeronautik melalui Universiti Malaysia Perlis (UniMAP) dengan membangunkan *Air Space Sandbox* pertama di Malaysia bagi pengujian teknologi penerbangan altitud rendah seperti dron dan sistem tanpa pemandu **RM13j**

untuk logistik, pemetaan, pertanian dan keselamatan

- Menyokong pembangunan industri penerbangan maritim dan melahirkan juruterbang amfibia tempatan melalui penambahbaikan Universiti Tun Hussein Onn Malaysia (UTHM) untuk menjadi universiti pertama di Asia Tenggara dengan lapangan terbang serba lengkap **RM3j**
- Meneruskan program memartabatkan Bahasa Malaysia Memperkukuh Bahasa Inggeris (MBMMBI) melalui kurikulum dan program sokongan dalam memperkasa penguasaan kedua-dua bahasa **RM128j**
- Meneruskan program HIPMaX: *Malaysian Folklore StoryFest* sebagai inisiatif penguasaan bahasa Inggeris dengan menggabungkan bahasa, budaya dan nilai MADANI untuk melahirkan generasi muda yang berilmu dan berjati diri -
- Memperluas dan memperkasakan Program *Asian International Mobility For Students* (AIMS) kepada seluruh IPT di Malaysia **RM0.35j**

- Langkah mengatasi gejala buli dan mempertingkatkan keselamatan dan kesejahteraan pelajar di semua universiti awam secara menyeluruh seperti berikut:
 - a) Penerapan Budaya *Zero Tolerance* Terhadap Buli
 - b) Mekanisme Sistem Pelaporan Kes Buli
 - c) Penambahbaikan Sistem Keselamatan Kampus melalui Pemasangan CCTV yang Lebih Meluas
 - d) Pelaksanaan Program Kesedaran dan Pendidikan Buli
 - e) Penekanan Terhadap Pembinaan Sahsiah, Etika dan Latihan Kepimpinan bagi Menyokong Kemenjadian Mahasiswa yang Lebih Bersifat Positif
 - f) Standard Operating Procedure (SOP) dan Pembangunan Garis Panduan Pengurusan Salah Laku Buli
- Projek Malaysia Research and Education Network (MYREN) di universiti awam, politeknik dan kolej komuniti diteruskan bagi menaik taraf kapasiti jalur lebar **RM75j**
- Pendigitalan pendidikan tinggi melalui inisiatif DIGITAL FIRST Pendidikan Tinggi melibatkan digitalisasi pengajaran dan **RM84.6j**

pembelajaran (PdP) di universiti awam, pengkomputeran awan, naik taraf dan meluaskan infrastruktur rangkaian LAN dan Wi-Fi kampus yang telah usang.

34. Mobiliti Rakyat

- Penambahbaikan Program Transformasi Bas Henti-henti (SBST) seluruh negara, termasuk penambahan laluan baharu dan bas tambahan di Johor Bahru bagi menyokong perkhidmatan RTS Link **RM197j**
- Pelanjutan subsidi perkhidmatan pengangkutan udara luar bandar bagi penduduk desa dan pedalaman Sabah dan Sarawak **RM209j**
- Peluasan inisiatif pas MyRailLife kepada kanak bawah 6 tahun, pelajar sekolah & OKU dengan pas perjalanan percuma tanpa had **RM3.9j**
- Jaringan hubungan dan penambahbaikan perkhidmatan pengangkutan awam, antaranya: **-**

 - a)** ETS3 beroperasi dari KL Sentral ke Stesen Kluang pada Ogos 2025 dan fasa terakhir ke Johor Bahru Sentral dijangka siap akhir tahun. Kerajaan akan memperoleh 50 set

- tren penumpang baharu bagi meningkatkan kekerapan ETS, Komuter dan Antara Bandar
- b)** LRT3 dijangka beroperasi pada 31 Disember 2025 dan mampu membawa 6,210 penumpang sejam setiap arah pada tahun permulaan
 - c)** Projek ECRL Fasa 1 Kota Bharu-Gombak dijangka siap 31 Disember 2026 dan akan mengurangkan masa perjalanan Kelantan ke Lembah Klang kepada 4 jam
 - d)** Naik taraf infrastruktur Landasan Kereta Api Berkembar Elektrik di Lembah Klang (KVDT) Fasa 2, dan dijangka siap sepenuhnya pada 2029
 - e)** Penambahan 26 unit tren baharu bagi Laluan LRT Kelana Jaya oleh Prasarana
 - f)** Penyelenggaraan dan penambahbaikan aset MRT Laluan Kajang dan Putrajaya
 - g)** LRT Laluan Mutiara, Pulau Pinang dijangka siap penghujung 2031 dan bakal memanfaatkan 1.8 juta penduduk di pulau serta komuniti di Seberang Perai, Kedah Selatan dan Perak Utara, selain 3.5 juta pengunjung luar termasuk pelancong yang ke Pulau Pinang
- Penambahan perkhidmatan bas dan van dengan capaian yang lebih meluas, moden dan mesra alam

- a) 310 bas baharu menjelang Februari 2026 untuk menambah kekerapan perkhidmatan bas di kawasan tumpuan
- b) 300 van bagi program *Demand Responsive Transit* (DRT) untuk meningkatkan perkhidmatan van perantara untuk capaian batuan pertama dan akhir pengguna
- c) 1,450 bas elektrik dan 300 van elektrik akan diperoleh secara berfasa sehingga 2030 sebagai usaha untuk beralih kepada pengangkutan hijau rendah karbon
- MOT dalam fasa terakhir penetapan had kelajuan kenderaan berat -
- Program penyelenggaraan Jalan Persekutuan: **RM2.5b**
 - a) penyelenggaraan jalan yang dikhaskan kepada kontraktor kelas G1-G4 (RM700j)
 - b) penyelenggaraan rutin, berkala dan kerja-kerja kecemasan berkaitan selenggara jalan (RM1.8b)
- Pemberian MARRIS kepada negeri untuk penyelenggaraan jalan negeri seluruh negara, termasuk kerja pembaikan/pembesaran longkang dan parit di sepanjang jalan negeri serta perolehan jambatan *Bailey* **RM5.6b**

- Mempercepat kerja pembaikan kecil daerah dengan memperkasakan peranan Jurutera Daerah, termasuk pengukuhan kecekapan respon dan tindakan segera bagi aduan rakyat melalui aplikasi MYJalan **RM30j**
- Meningkatkan keselamatan pengguna jalan raya melalui merawat kawasan kemalangan atau *blackspot*, penyenggaraan lampu jalan dan lampu isyarat termasuk lampu isyarat pintar **RM129j**
- Pemasangan lampu di lebuhraya utama sekurang-kurangnya 3,000 unit oleh LLM, khususnya di lokasi *blackspot*, bagi meningkatkan visual pemanduan dan mengurangkan kadar kemalangan serta sumbangan lampu tambahan oleh syarikat konsesi **RM30j**
- Menaik taraf lampu isyarat sedia ada kepada ‘*Smart Traffic Light*’ berteknologi AI dan kamera pintar bagi mengenal pasti situasi trafik secara automatik dan efisien, untuk menangani masalah kesesakan lalu lintas di persimpangan seluruh negara **RM10j**
- Geran padanan sehingga RM2,000 yang akan dipadankan oleh syarikat pengeluar **RM10j**

kenderaan tempatan dengan jumlah yang sama untuk sekitar 5,000 pemilik bagi kenderaan berusia lebih 20 tahun

- Meneruskan pengedaran topi keledar secara percuma bagi tujuan keselamatan jalan raya pada tahun 2026 sebanyak 70,000 unit menggunakan sebahagian daripada hasil penjualan nombor plat khas -
- Subsidi kos operasi perkhidmatan tren kurang ekonomi Wilayah Timur **RM22j**
- Syarikat dan individu yang membuat sumbangan kepada projek komuniti dan amal serta projek infrastruktur seperti pembinaan 3,200 hentian bas tambahan dan infrastruktur sokongan layak mendapat potongan cukai bersamaan dengan amaun sumbangan yang dibuat berdasarkan Seksyen 34(6)(h) atau 34(6)(ha) Akta Cukai Pendapatan 1967 -

35. Kediaman Rakyat

- Perancangan dan permulaan projek pembangunan konsep sekolah vertikal dibina secara menegak melebihi 4 tingkat bagi mengoptimumkan penggunaan ruang kawasan kependudukan tinggi **RM40j**
- Tiga projek rintis terlibat:
 - a) Kota MADANI Presint 19, Putrajaya
 - b) Rumah Bakat MADANI SkyWorld Pearlmont, Seberang Perai, Pulau Pinang
 - c) Residensi Aman MADANI, Bandar Sri Permaisuri, KL
- Pembinaan Kediaman Rakyat, antaranya: **RM672j**
 - a) 49 Program Residensi Rakyat (PRR), dengan 6 projek PRR dijangka siap penghujung 2026 melibatkan 1,755 unit (RM208.6j)
 - b) 6,545 unit Rumah Mesra Rakyat (RMR) dijangka siap penghujung 2026 bagi memanfaatkan lebih 26,000 penghuni baru (RM463.4j)
 - c) 4,030 unit Residensi MADANI dijangka siap hujung 2026
 - d) 5,981 unit baharu Residensi MADANI dijangka dilaksanakan 2026
 - e) 3,000 unit perumahan PR1MA dijangka siap pada 2026

- Meningkatkan jaminan Kerajaan di bawah SJKP bagi pembiayaan perumahan untuk manfaat lebih 80,000 pembeli rumah pertama **RM20b**
- Penyelenggaraan rumah strata kos rendah dan sederhana awam (RM106.3j) dan penyelenggaraan dan penggantian lif di bawah Program Penyelenggaraan Perumahan Mampu Milik Berstrata (RM36.9j) **RM143j**
- Inisiatif Baik Pulih dan Bina Baharu Rumah Rakyat, antaranya: **RM483j**

 - a) Program Perumahan Rakyat Sejahtera (PPRS) melibatkan 530 unit rumah (RM413j)
 - b) Program Pembasmian Kemiskinan Bandar (PPKB) membaik pulih 2,253 unit rumah dan membina 166 unit rumah baharu (RM60j)
 - c) Bantuan Rumah Nelayan Laut B40 (RM10j)
- Penambahbaikan prasarana asas di Kampung Baru Cina dan perkampungan India **RM87j**
- Program kaum India bagi memperkasa sosioekonomi komuniti (MITRA) **RM100j**

- Pembaikan dan naik taraf tandas awam dan taman awam di semua PBT **RM95.2j**
- Pengukuhan kesiapsiagaan masyarakat terhadap kebakaran dan kelemasan air melalui Program Bomba bersama Rakyat **RM5j**
- Pengukuhan perpaduan komuniti di kawasan PRR dan luar bandar melalui Program Merakyatkan Sukan Komuniti dengan pelaksanaan aktiviti sukan rakyat seperti: **RM10j**
 - a) KLAS renang dan seni bela diri
 - b) Malaysia Aktif@Komuniti
 - c) Liga Sukan untuk Semua termasuk riadah warga emas
- Pembaikan dan penyelenggaraan Rumah Ibadat Bukan Islam (RIBI) berdaftar di seluruh negara termasuk Sabah dan Sarawak **RM50j**

- Program Residensi MADANI akan dibina di beberapa lokasi: **RM100j**

 - a) Jalan Selimang/Siakap, Bandar Tun Razak
 - b) Bandar Baru Sentul
 - c) Taman Desa (1) Lot 52958
 - d) Bandar Sri Permaisuri
 - e) Sg Besi (Wayfield)

- Penyelenggaraan bangunan PA dan PPR oleh DBKL **RM300j**

- Inisiatif K2K Kuala Lumpur dilaksanakan sebagai salah satu usaha memastikan penduduk PA/PPR menjadi lebih bertanggungjawab dan peduli terhadap persekitaran yang baik **RM5j**

- Pelaksanaan inisiatif mendaftar skim perumahan berstrata kos rendah yang belum mempunyai hak milik strata, bagi membantu golongan B40 memiliki dokumen hak milik yang sah **RM2j**

- Program Lokal Agenda KL (LA21) oleh DBKL dengan kerjasama NGO, sektor swasta dan komuniti setempat di KL untuk menguruskan kawasan ke arah pembangunan mampan, antara inisiatif termasuk: **RM1.5j**
 - a) Persekitaran - Kebun Kejiranan Bandar, pengurusan sisa dan amalan 3R, Kuala Lumpur Bebas Asap Rokok (KLBAR)
 - b) Pendidikan dan Kesedaran - Projek Sekolah Mampan Kuala Lumpur, Program *Be Safe Feel Safe*, Kesedaran Keselamatan & Kesihatan Pekerjaan, Bantu Mula Kecemasan
 - c) Kesihatan - Kesedaran Kesihatan Mental *Easy Mind*
 - d) Kesenian & Warisan (contoh: angklung)

Skim Jaminan Kredit Perumahan (SJKP)

- SJKP RM20b diberikan kepada pembeli rumah pertama termasuk yang tidak mempunyai pendapatan tetap
- Jaminan tambahan termasuk RM1b pembiayaan pembeli rumah pertama dari kalangan kakitangan kontrak Kerajaan (*Contract of Service*) bagi kedua-dua skim

- Golongan muda yang berusia 21 hingga 35 tahun layak untuk memohon *Step-Up Financing* bagi kedua-dua skim

Skim	Kumpulan Sasar	Tujuan	Terma Pembiayaan
<p>SJKP MADANI - Akses pemilikan Rumah Mampu Milik</p> <p>Jaminan: RM10b</p>	<p>Pembeli rumah pertama daripada golongan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - B40, M40 - Pekerja Gig, <i>freelancer</i>, individu 	<p>Pembelian Rumah Mampu Milik untuk Golongan B40 dan M40</p>	<p>Jaminan Pembiayaan: Sehingga 120%</p> <p>Had Pembiayaan: Sehingga RM360,000</p> <p>Fi Jaminan: 0.25%</p>
<p>Belanjawan SJKP - Pembiayaan Rumah Inklusif</p> <p>Jaminan: RM10b</p>	<p>bekerja sendiri serta usahawan mikro</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pendapatan tidak tetap - Kumpulan Belia - Kakitangan kontrak perkhidmatan awam 	<p>Pemilikan rumah pertama yang lebih meluas selain Rumah Mampu Milik</p>	<p>Jaminan Pembiayaan: Sehingga 110%</p> <p>Had Pembiayaan: Sehingga RM500,000</p> <p>Fi Jaminan berperingkat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 0.25% pembiayaan sehingga RM300,000 - 0.50% pembiayaan melebihi RM300,000 & sehingga RM500,000

TEKAD SEMBILAN: MEMBINA JATI DIRI, MEMBANGUN NILAI INSANI

36. Martabat Syiar Islam

- Peruntukan keseluruhan bagi hal ehwal Islam **RM2.6b**
- Penyediaan dana bagi penyelenggaraan institusi agama, termasuk: **RM150j**
 - a) Penyelenggaraan sekolah tahfiz dan masjid
 - b) Menaik taraf IKMAS sebagai pusat pendidikan tinggi islamik yang menggabungkan pengajian agama dan kemahiran teknikal
 - c) Memperkasa 316 institusi pondok dengan aset dan latihan teknologi, agar pembelajaran Islam kekal relevan tanpa mengabaikan tradisi
- Program TVET Tahfiz oleh GiatMARA: **RM10j**
 - a) TVET Tahfiz@ KKDW (RM7j)
 - b) TVET Islamik @ IKMAS, JAKIM (RM3j)

- Pemeraksanaan Institusi Islam sebagai Teras Kesejahteraan Ummah **RM4j**

 - a) Pemberian Anugerah Masjid Malaysia dan Konvensyen Masjid 2026, termasuk majlis ilmu Sama' Hadis bagi memperkasa masjid dan surau di PPA dan PA sebagai pusat komuniti
 - b) Memastikan akses keadilan syariah yang inklusif untuk OKU melalui pembangunan SOP, infrastruktur mesra OKU serta latihan pegawai dengan kerjasama NGO
 - c) Rakan Sulh sebagai agen damai bagi menyelesaikan konflik kekeluargaan berlandaskan nilai Islam
- Kerja awalan pembangunan Kompleks Madinatul Quran di Putrajaya -
- Elaun bulanan kepada imam, guru KAFA dan guru takmir **RM745j**
- Geran bantuan sebanyak RM20,000 kepada semua sekolah agama rakyat yang berdaftar di bawah JAKIM -
- Kemudahan Pengeluaran Haji KWSP ditingkatkan kepada RM10,000 daripada RM3,000 bagi membantu bakal jemaah Haji -

- Kemudahan pengeluaran awal GCR diperluas bagi tujuan menunaikan Haji terhad kepada penebusan RM10,000 bagi penjawat awam -
- Pemberian sumbangan khas RM500 kepada lebih 70,000 petugas institusi Islam seperti imam, bilal, siak, guru takmir dan KAFA sebagai penghargaan atas peranan dalam membangunkan syiar Islam **RM35j**

37. Perpaduan Rakyat

- Mewajibkan 2 modul baru iaitu Falsafah dan Cabaran Semasa serta Aspirasi Negara Bangsa ke dalam Mata Pelajaran Umum (MPU) yang ditawarkan di institusi pendidikan tinggi, serta meluaskan ini ke sekolah rendah dan menengah untuk mengukuhkan tradisi, kesenian, tatasusila serta perpaduan nasional ke arah peradaban negara bangsa -
- Peruntukan untuk memperbanyak program perpaduan dan identiti nasional seperti: **RM55j**
 - a) Sambutan Minggu Perpaduan
 - b) Harmoni Madani
 - c) Citra Nusa Muzium (Aktiviti Bermalam di Muzium)
- Pembinaan 3 pusat aktiviti perpaduan baharu iaitu: **RM46j**
 - a) Kompleks Perpaduan Bukit Besar, Kuala Terengganu
 - b) Pusat Aktiviti Perpaduan Bandar Seri Iskandar, Perak
 - c) Pusat Aktiviti Perpaduan Miri, Sarawak

- Geran Padanan Sukan dikhususkan kepada persatuan sukan berdaftar dan NGO yang menganjurkan aktiviti sukan rakyat dengan penglibatan pelbagai bangsa untuk menyemarakkan perpaduan masyarakat **RM30j**
- Memperkukuhkan Rukun Tetangga MADANI sebagai jambatan yang menggerakkan aktiviti kekeluargaan dalam kejiranan berbilang bangsa **RM55j**
- Pengukuhan Program Jiwa Murni (PJM) MADANI bagi mengeratkan hubungan tentera & masyarakat melalui program perkhidmatan komuniti **RM20j**
- Pembaikan dan penyelenggaraan premis perpaduan bagi meningkatkan perkhidmatan awam kepada rakyat **RM16j**
- Penyiaran secara langsung sukan utama kegemaran rakyat Malaysia menerusi saluran RTM **RM66.9j**
- Meneruskan aktiviti larian MAPPA bagi menyemai semangat perpaduan serta gaya hidup sihat dalam kalangan penjawat awam **RM2j**
- Program pembangunan bagi mengekalkan kebudayaan dan bahasa Siam **RM1j**

38. Pembangunan Sukan

- Pembangunan sukan negara terus diperhebat dengan peruntukan lebih besar, antaranya: **RM584.9j**

 - a) Pemerkasaan sukan berprestasi tinggi meliputi Program Podium dan Program *Road to Gold* (RTG) (RM150j)
 - b) Persediaan bagi Temasya Sukan SEA dan Para ASEAN 2027 (RM120j)
 - c) Pemerkasaan atlet para dan sukan orang pekak (RM10j)
 - d) Penyelenggaraan dan pembaikan kemudahan belia dan sukan seluruh negara (RM280.9j)
 - e) Menaik taraf padang-padang sekolah KPM seluruh negara (RM24j)

- Dana Sukan Komuniti bertujuan merangsang penglibatan aktif NGO, kelab sukan dan belia dalam pembangunan sukan akar umbi **RM20j**

- Menampung keperluan perubatan dan peralatan sokongan kepada bekas atlet negara oleh Yayasan Kebajikan Atlet Kebangsaan (YAKEB) **RM1j**

- Penganjuran Hari Sukan Negara **RM3j**

39. Bahasa Melayu dan Seni Kreatif

- Program Hadiah Bahasa oleh DBP akan diteruskan dengan peluasan kategori penulisan dan persembahan kreatif kepada rakyat di mukim dan daerah, serta murid bukan Melayu di sekolah untuk memperkasa warisan bahasa Melayu -
- Menyokong penghasilan karya kreatif melalui: **RM110j**
 - a) Penyediaan Dana Khas Produksi Citra Nasional (CITRA) bertemakan kenegaraan
 - b) Inisiatif *Film in Malaysia Incentive* (FIMI) untuk menggalakkan penghasilan filem yang berkualiti
- Insentif CEMI penganjuran konsert oleh artis tempatan dan antarabangsa di Malaysia untuk menarik kedatangan pelancong asing bersempena Tahun Melawat Malaysia 2026 **RM10j**
- Menyokong Ekosistem Kreatif Digital khususnya penggiat kreatif animasi dan permainan digital tempatan **RM20j**

- Kelonggaran dasar perolehan kepada semua kementerian untuk memperoleh produk dan kandungan digital -
- Pemerkasaan industri kreatif melalui program Kembara RIUH sebagai platform untuk menyemarakkan seni, budaya dan ekonomi **RM10j**
- Peruntukan bagi ASWARA **RM53.5j**

40. Penjawat Awam Sejahtera

- Pembinaan, penyelenggaraan dan pembaikan kuarters Kerajaan termasuk doktor, jururawat, tentera, polis, guru, bomba dan penjara antaranya: **RM2.17b**
 - a) Pembinaan dan penyelenggaraan prasarana kritikal MINDEF seperti bekalan air, elektrik dan sistem kumbahan di Rumah Keluarga Angkatan Tentera (RKAT), kuarters awam, bangunan pentadbiran serta kem-kem tentera di seluruh negara
 - b) Perolehan rumah di bawah KDN untuk dijadikan kuarters melibatkan perolehan 96 unit rumah di Lahad Datu bagi kuarters ESSCOM, kuarters Imigresen di Lipis, Pahang dan Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur
- Inisiatif bagi pinjaman rumah pertama kepada penjawat awam kontrak yang sukar mendapatkan pinjaman, termasuk kakitangan kontrak guru Tabika dan Taska KEMAS: -
 - a) SJKP: jaminan pinjaman sehingga 120%

b) BSN: pembiayaan khusus untuk pinjaman rumah pertama penjawat awam kontrak (RM500j)

- Skim Pembiayaan Muda LPPSA akan dilanjutkan sehingga 31 Disember 2026 yang dijangka memanfaatkan sehingga 48,000 penjawat awam muda di bawah 30 tahun -
- Kelayakan maksimum pembiayaan LPPSA dinaikkan sehingga RM1j selaras dengan pelarasan gaji dan peningkatan harga pasaran hartanah. Susulan kenaikan ini, pembiayaan kali kedua dipermudah tanpa perlu menyelesaikan pembiayaan pertama tertakluk kepada had kelayakan baki pembiayaan. Ini akan diperkenalkan pada suku keempat 2026 -
- Pembinaan baru 2,586 Program Perumahan Penjawat Awam Malaysia MADANI yang sebahagiannya dijangka siap pada penghujung 2026 **RM150j**
- Memperkasa fungsi BPH dalam mengurus kuarters Kerajaan tidak termasuk kuarters ATM dan PDRM -

- Penambahbaikan Program Hadiah Latihan Persekutuan (HLP) Separa Biasiswa, antaranya: -

 - a) pemberian Elaun Sara Hidup RM900 sebulan kepada penerima HLP Separa Biasiswa
 - b) meningkatkan bilangan jumlah penerima HLP Separa Biasiswa
- Kenaikan Kadar Bayaran Sara Hidup (BSH) daripada RM300 kepada RM500 sebulan untuk 4,000 pesara kakitangan kontrak KEMAS **RM25j**
- Penambahbaikan Bayaran Insentif Pasukan Khas (BIPK) dan Bayaran Insentif Pasukan Atur Cara (BIPAC) melibatkan kenaikan kadar bayaran dan pelarasan syarat kelayakan tempoh perkhidmatan bagi pegawai dan anggota pasukan khas -
- Pelanjutan bayaran penghargaan khas kepada pesara dan penerima pencen terbitan mulai Januari hingga Disember 2026 -

- Pelaksanaan Sistem Saraan Perkhidmatan Awam (SSPA) fasa ke-2 berkuat kuasa pada 1 Januari 2026 untuk semua penjawat awam, termasuk pesara

-
- Pemberian elaun Pingat Jasa Malaysia secara *one-off* kepada hampir 120,000 pesara anggota tentera sebagai penghargaan pengorbanan dan keperwiraan

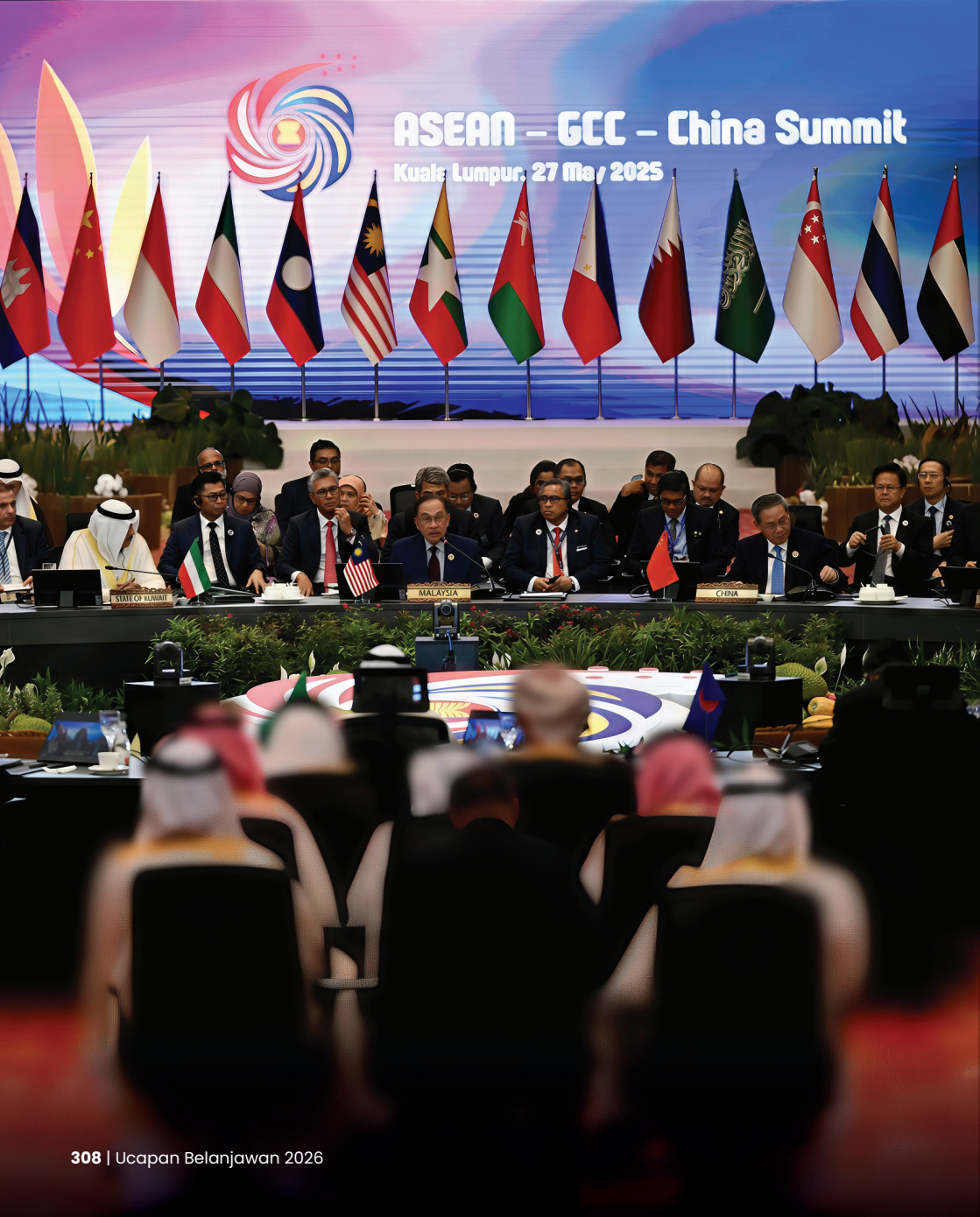
RM60j
- Program APEL.Q INTAN di mana Kerajaan menanggung kos pengajian sebanyak 50% atau maksimum RM15,000 kepada penjawat awam yang telah berkhidmat melebihi 15 tahun untuk melanjutkan pengajian ke peringkat yang lebih tinggi

RM1.5j
- Peruntukan dana untuk kursus *Prompt AI* kepada penjawat awam bagi melengkapkan sektor awam dengan teknologi terkini

RM50j
- Bantuan Khas Kewangan kepada:

-

 - a) penjawat awam Gred 15 dan ke bawah termasuk lantikan kontrak sebanyak RM500
 - b) pesara Kerajaan termasuk veteran berpencen serta veteran tidak berpencen sebanyak RM250

ASEAN – GCC – China Summit

Kuala Lumpur, 27 May 2025

STATE OF KUWAIT

MALAYSIA

CHINA

“ Dalam sejarah peradaban manusia, bangsa yang kekal ialah bangsa yang tahu memelihara maruah sambil bersikap terbuka kepada dunia atau mana-mana blok ekonomi atau kuasa, dan keras menyanggah kezaliman tanpa menolak hikmah. ”

YAB Dato' Seri Anwar Ibrahim
PERDANA MENTERI DAN MENTERI KEWANGAN

YAB Dato' Seri Anwar Ibrahim mempengerusikan Sidang Kemuncak ASEAN-GCC-China di Kuala Lumpur pada 27 Mei 2025, satu platform penting yang meletakkan Malaysia di barisan hadapan diplomasi serantau, memperkukuh kerjasama ekonomi, tenaga bersih dan transformasi digital antara ASEAN, Majlis Kerjasama Teluk (GCC) dan China.

LAMPIRAN II

Langkah Cukai Belanjawan 2026

SENARAI LAMPIRAN

LAMPIRAN	TAJUK
LAMPIRAN 1	PELUASAN SKOP PELEPASAN CUKAI PENDAPATAN INDIVIDU KE ATAS PERBELANJAAN PEMVAKSINAN
LAMPIRAN 2	SEMAKAN SEMULA PELEPASAN CUKAI PENDAPATAN INDIVIDU BAGI BAYARAN YURAN TAMAN ASUHAN ATAU TAMAN DIDIKAN KANAK-KANAK
LAMPIRAN 3	SEMAKAN SEMULA PELEPASAN CUKAI PENDAPATAN INDIVIDU BAGI PROGRAM INTERVENSI AWAL ATAU RAWATAN PEMULIHAN ANAK KURANG UPAYA PEMBELAJARAN
LAMPIRAN 4	SEMAKAN SEMULA PELEPASAN CUKAI PENDAPATAN INDIVIDU KE ATAS BAYARAN PREMIUM INSURANS NYAWA, INSURANS PENDIDIKAN DAN INSURANS PERUBATAN
LAMPIRAN 5	PELUASAN SKOP PELEPASAN CUKAI PENDAPATAN INDIVIDU KE ATAS PERBELANJAAN BERKAITAN KELESTARIAN ALAM DAN KESELAMATAN RUMAH
LAMPIRAN 6	PELEPASAN CUKAI PENDAPATAN INDIVIDU KE ATAS PERBELANJAAN BAYARAN FI KEMASUKAN KE PUSAT PELANCONGAN DAN PROGRAM KEBUDAYAAN
LAMPIRAN 7	PENGENAAN CUKAI PENDAPATAN KE ATAS AGIHAN KEUNTUNGAN YANG DITERIMA OLEH PEKONGSI DALAM PERKONGSIAN LIABILITI TERHAD
LAMPIRAN 8	SEMAKAN SEMULA PENGECUALIAN CUKAI KE ATAS PENDAPATAN YANG DITERIMA DARI LUAR MALAYSIA
LAMPIRAN 9	SEMAKAN SEMULA POTONGAN CUKAI PENDAPATAN KE ATAS PERBELANJAAN PENYENARAIAH DI BURSA MALAYSIA
LAMPIRAN 10	LANJUTAN PENGECUALIAN CUKAI PENDAPATAN BAGI PERUSAHAAN SOSIAL
LAMPIRAN 11	SEMAKAN SEMULA PENGECUALIAN CUKAI PENDAPATAN KE ATAS SKIM SUKUK PELABURAN MAMPAN DAN BERTANGGUNGJAWAB DAN GERAN BON

LAMPIRAN	TAJUK
LAMPIRAN 12	POTONGAN CUKAI PENDAPATAN KE ATAS SUMBANGAN BAGI PROGRAM / AKTIVITI INTEGRITI DAN ANTIRASUAH
LAMPIRAN 13	LAYANAN CUKAI BAGI SUMBANGAN ENDOWMEN HOSPITAL PENGAJAR UNIVERSITI AWAM
LAMPIRAN 14	SEMAKAN SEMULA DUTI SETEM BAGI PEMILIKAN RUMAH KEDIAMAN OLEH BUKAN WARGANEGARA
LAMPIRAN 15	LANJUTAN PENGECUALIAN DUTI SETEM BAGI PEMBELIAN RUMAH KEDIAMAN PERTAMA
LAMPIRAN 16	LANJUTAN PENGECUALIAN DUTI SETEM BAGI PRODUK PERLINDUNGAN TENANG
LAMPIRAN 17	LANJUTAN PENGECUALIAN DUTI SETEM KE ATAS POLISI INSURANS ATAU SIJIL TAKAFUL DENGAN PREMIUM / SUMBANGAN TAHUNAN BERNILAI KECIL
LAMPIRAN 18	PENGECUALIAN DUTI SETEM KE ATAS NOTA KONTRAK BAGI TRANSAKSI PEMBELIAN WARAN BERSTRUKTUR
LAMPIRAN 19	LANJUTAN PENGECUALIAN DUTI SETEM KE ATAS NOTA KONTRAK BAGI TRANSAKSI JUAL BELI DANA DAGANGAN BURSA MALAYSIA
LAMPIRAN 20	SEMAKAN SEMULA NILAI AMBANG GAJI BAGI PENGECUALIAN DUTI SETEM KE ATAS KONTRAK PENGGAJIAN
LAMPIRAN 21	ELAUN MODAL DIPERCEPATKAN KE ATAS PERBELANJAAN MODAL BAGI LOJI, JENTERA DAN PERALATAN ICT
LAMPIRAN 22	GALAKAN CUKAI BAGI PROJEK KETERJAMINAN MAKANAN
LAMPIRAN 23	GALAKAN CUKAI AUTOMASI SEKTOR PERTANIAN
LAMPIRAN 24	GALAKAN CUKAI BAGI LATIHAN DALAM BIDANG KECERDASAN BUATAN
LAMPIRAN 25	LANJUTAN TEMPOH GALAKAN CUKAI BAGI PENGKOMERSIALAN HASIL PENYELIDIKAN DAN PEMBANGUNAN

LAMPIRAN	TAJUK
LAMPIRAN 26	GALAKAN CUKAI KEPADA PENGENDALI PELANCONGAN
LAMPIRAN 27	POTONGAN CUKAI KE ATAS PERBELANJAAN PENGUBAHSUAIAN DAN PEMBAHARUAN PROJEK PELANCONGAN
LAMPIRAN 28	GALAKAN CUKAI BAGI PENGANJURAN LAWATAN INSENTIF, PERSIDANGAN DAN PAMERAN PERDAGANGAN BERTARAF ANTARABANGSA
LAMPIRAN 29	GALAKAN CUKAI BAGI PENGANJURAN AKTIVITI KESENIAN, KEBUDAYAAN, SUKAN DAN REKREASI
LAMPIRAN 30	SEMAKAN SEMULA GALAKAN CUKAI MODAL TEROKA
LAMPIRAN 31	SEMAKAN SEMULA GALAKAN CUKAI BAGI PENAJAAN BIASISWA
LAMPIRAN 32	GALAKAN CUKAI BAGI LATIHAN PEKERJA JAGAAN
LAMPIRAN 33	SEMAKAN SEMULA GALAKAN CUKAI BAGI PENGGAJIAN GOLONGAN RENTAN
LAMPIRAN 34	LANJUTAN TEMPOH GALAKAN CUKAI BAGI PENGGAJIAN WARGA EMAS
LAMPIRAN 35	ELAUN MODAL DIPERCEPATKAN BAGI PEMBELIAN PERALATAN PERANTI HAD LAJU UNTUK KENDERAAN BERAT
LAMPIRAN 36	SEMAKAN SEMULA KADAR DUTI EKSAIS KE ATAS ROKOK
LAMPIRAN 37	SEMAKAN SEMULA KADAR DUTI EKSAIS KE ATAS <i>CIGARS</i> , <i>CHEROOTS</i> DAN <i>CIGARILLOS</i>
LAMPIRAN 38	SEMAKAN SEMULA KADAR DUTI EKSAIS KE ATAS PRODUK <i>HEATED TOBACCO</i>
LAMPIRAN 39	SEMAKAN SEMULA PENGECUALIAN DUTI IMPORT DAN CUKAI JUALAN KE ATAS PRODUK TERAPI GANTIAN NIKOTIN
LAMPIRAN 40	SEMAKAN SEMULA KADAR DUTI EKSAIS KE ATAS PRODUK MINUMAN KERAS

PELUASAN SKOP PELEPASAN CUKAI PENDAPATAN INDIVIDU KE ATAS PERBELANJAAN PEMVAKSINAN

Kedudukan Semasa

Pelepasan cukai pendapatan individu terhad sehingga RM1,000 diberi ke atas perbelanjaan pemvaksinan bagi diri sendiri, suami / isteri atau anak meliputi pengambilan vaksin seperti berikut:

- i. *Pneumococcal*;
- ii. *Human papillomavirus* (HPV);
- iii. *Influenza*;
- iv. *Rotavirus*;
- v. *Varicella*;
- vi. *Meningococcal*;
- vii. *Tetanus, diphtheria, and acellular pertussis* (Tdap); dan
- viii. *Coronavirus Disease 2019* (COVID-19).

Cadangan

Bagi terus menyokong aspirasi sistem kesihatan negara yang menekankan pencegahan berbanding rawatan dan menggalakkan rakyat untuk mengambil vaksin sebagai langkah awal dalam penjagaan kesihatan, dicadangkan jenis vaksin yang layak mendapat pelepasan cukai pendapatan individu diperluas untuk meliputi semua jenis vaksin yang didaftarkan dan diluluskan penggunaannya oleh Bahagian Regulatori Farmasi Negara, Kementerian Kesihatan.

Tarikh Kuat Kuasa

Mulai tahun taksiran 2026.

**SEMAKAN SEMULA PELEPASAN CUKAI PENDAPATAN INDIVIDU
BAGI BAYARAN YURAN TAMAN ASUHAN ATAU
TAMAN DIDIKAN KANAK-KANAK**

Kedudukan Semasa

Pelepasan cukai pendapatan individu sehingga RM2,000 diberi ke atas yuran penghantaran anak berumur sehingga 6 tahun ke premis penjagaan anak yang layak seperti berikut:

- i. Taman Asuhan Kanak-Kanak (TASKA) yang berdaftar dengan Jabatan Kebajikan Masyarakat; atau
- ii. Taman Didikan Kanak-Kanak (TADIKA) yang berdaftar dengan Kementerian Pendidikan Malaysia.

Pelepasan cukai tambahan sebanyak RM1,000 diberi secara bertempoh mulai tahun taksiran 2020 hingga 2027. Kedua-dua pelepasan ini boleh dituntut oleh salah seorang daripada ibu atau bapa kepada anak tersebut.

Cadangan

Bagi membantu ibu bapa bekerja yang memerlukan tempat jagaan dan pusat transit anak selepas tamat waktu persekolahan, dicadangkan pelepasan cukai pendapatan individu bagi perbelanjaan yuran penghantaran anak disemak semula seperti berikut:

- i. pelepasan cukai tambahan secara bertempoh sebanyak RM1,000 dijadikan pelepasan kekal dan digabungkan dengan pelepasan kekal sedia ada sebanyak RM2,000, menjadikan jumlah pelepasan cukai yang boleh dituntut adalah sebanyak RM3,000; dan
- ii. premis penjagaan anak yang layak diperluas meliputi pusat jagaan harian atau pusat transit yang berdaftar dengan Jabatan Kebajikan Masyarakat bagi anak berumur sehingga 12 tahun.

Tarikh Kuat Kuasa

Mulai tahun taksiran 2026.

**SEMAKAN SEMULA PELEPASAN CUKAI PENDAPATAN INDIVIDU BAGI PROGRAM
INTERVENSI AWAL ATAU RAWATAN PEMULIHAN
ANAK KURANG UPAYA PEMBELAJARAN**

Kedudukan Semasa

Pelepasan cukai pendapatan individu sehingga RM10,000 diberi ke atas pelbagai jenis perbelanjaan rawatan perubatan untuk diri sendiri, suami / isteri atau anak termasuk pemeriksaan bagi pengesanan, program intervensi awal dan rawatan pemulihan berterusan untuk anak kurang upaya pembelajaran berumur 18 tahun dan ke bawah terhad sehingga RM6,000.

Cadangan

Bagi terus menyokong program intervensi awal dan rawatan pemulihan bagi anak kurang upaya pembelajaran, dicadangkan had pelepasan cukai pendapatan individu ke atas perbelanjaan pemeriksaan bagi pengesanan, program intervensi awal dan rawatan pemulihan untuk anak berumur di bawah 18 tahun yang kurang upaya pembelajaran seperti *autism*, *attention deficit hyperactivity disorder (ADHD)*, *global developmental delay (GDD)*, *intellectual disability*, *down syndrome* dan *specific learning disabilities* dinaikkan daripada RM6,000 kepada RM10,000.

Jumlah had pelepasan cukai pendapatan individu bagi pelbagai jenis perbelanjaan rawatan perubatan untuk diri sendiri, suami / isteri atau anak kekal sehingga RM10,000.

Tarikh Kuat Kuasa

Mulai tahun taksiran 2026.

**SEMAKAN SEMULA PELEPASAN CUKAI PENDAPATAN INDIVIDU
KE ATAS BAYARAN PREMIUM INSURANS NYAWA, INSURANS PENDIDIKAN DAN
INSURANS PERUBATAN**

Kedudukan Semasa

Pelepasan cukai pendapatan individu diberikan ke atas:

- i. bayaran premium insurans nyawa atau sumbangan takaful hayat bagi diri sendiri, suami / isteri sehingga RM3,000; dan
- ii. bayaran premium insurans pendidikan dan insurans perubatan bagi diri sendiri, suami / isteri atau anak sehingga RM4,000.

Cadangan

Bagi terus menggalakkan pengambilan insurans nyawa atau sumbangan takaful hayat untuk anak, dicadangkan:

- i. skop pelepasan cukai pendapatan individu sehingga RM3,000 yang diberi ke atas bayaran premium insurans nyawa atau sumbangan takaful hayat bagi diri sendiri, suami / isteri diperluas untuk meliputi anak; dan
- ii. syarat dan kriteria anak yang diinsuranskan bagi tujuan tuntutan pelepasan cukai pendapatan individu ke atas bayaran premium insurans nyawa atau sumbangan takaful hayat, insurans pendidikan dan insurans perubatan, ditetapkan seperti berikut:
 - a. berumur di bawah 18 tahun dan belum berkahwin;
 - b. berumur 18 tahun dan ke atas, belum berkahwin serta sedang melanjutkan pelajaran di peringkat pengajian tinggi; atau
 - c. tiada had umur bagi anak kurang upaya yang belum berkahwin.

Tarikh Kuat Kuasa

Mulai tahun taksiran 2026.

**PELUASAN SKOP PELEPASAN CUKAI PENDAPATAN INDIVIDU
KE ATAS PERBELANJAAN BERKAITAN KELESTARIAN ALAM
DAN KESELAMATAN RUMAH**

Kedudukan Semasa

Pelepasan cukai pendapatan individu terhad sehingga RM2,500 diberi ke atas perbelanjaan berhubung kelestarian alam dalam kehidupan seharian seperti berikut:

- i. pembelian, sewaan dan bayaran pemasangan alat pengecasan kenderaan elektrik serta langganan kemudahan pengecasan kenderaan elektrik. Pelepasan cukai diberi mulai tahun taksiran 2022 hingga 2027; dan
- ii. pembelian mesin kompos makanan bagi kegunaan isi rumah dengan syarat tuntutan dibenarkan sekali dalam tempoh 3 tahun taksiran. Pelepasan cukai diberi mulai tahun taksiran 2025 hingga 2027.

Cadangan

Bagi menggalakkan gaya hidup lestari dan selamat melalui penerapan teknologi mesra alam dan sistem keselamatan pintar, dicadangkan skop pelepasan cukai pendapatan individu sehingga RM2,500 yang diberi ke atas perbelanjaan bagi kemudahan pengecasan kenderaan elektrik dan pembelian mesin kompos sisa makanan diperluas bagi meliputi:

- i. mesin rincih sisa makanan (*food waste grinder*) untuk kegunaan isi rumah; dan
- ii. kamera litar tertutup (*Closed-Circuit Television - CCTV*) untuk kegunaan isi rumah.

Tuntutan pelepasan cukai bagi pembelian mesin rincih sisa makanan dan / atau CCTV dibenarkan sekali dalam tempoh 2 tahun taksiran.

Tarikh Kuat Kuasa

Bagi tahun taksiran 2026 dan 2027.

**PELEPASAN CUKAI PENDAPATAN INDIVIDU KE ATAS PERBELANJAAN BAYARAN
FI KEMASUKAN KE PUSAT PELANCONGAN
DAN PROGRAM KEBUDAYAAN**

Kedudukan Semasa

Bagi merangsang pelancongan domestik yang terkesan dengan pandemik COVID-19, pelepasan cukai pendapatan individu terhadap sehingga RM1,000 telah diberi mulai tahun taksiran 2020 hingga 2022 ke atas perbelanjaan berikut:

- i. bayaran penginapan di premis penginapan berdaftar dengan Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC);
- ii. bayaran fi kemasukan ke tempat tarikan pelancong; dan
- iii. pembelian pakej pelancongan domestik melalui ejen berlesen yang berdaftar dengan MOTAC.

Cadangan

Bagi merencanakan aktiviti pelancongan domestik sempena Tahun Melawat Malaysia 2026, dicadangkan pelepasan cukai pendapatan individu sehingga RM1,000 diberi ke atas perbelanjaan bayaran fi kemasukan seperti berikut:

- i. pusat pelancongan seperti muzium, taman tema, taman negara, taman laut, zoo dan *geopark*; dan
- ii. program kebudayaan dan kesenian.

Tarikh Kuat Kuasa

Bagi tahun taksiran 2026.

PENGENAAN CUKAI PENDAPATAN KE ATAS AGIHAN KEUNTUNGAN YANG DITERIMA OLEH PEKONGSI DALAM PERKONGSIAN LIABILITI TERHAD

Kedudukan Semasa

Layanan cukai pendapatan bagi Perkongsian Liabiliti Terhad (PLT) adalah seperti berikut:

- i. pendapatan yang diterima oleh PLT dicukai mengikut kadar cukai korporat 15%, 17% dan 24%; dan
- ii. agihan keuntungan daripada PLT yang diterima oleh pekongsi dikecualikan cukai di bawah Perenggan 12C, Jadual 6, Akta Cukai Pendapatan 1967.

Pekongsi yang menerima pendapatan selain agihan keuntungan daripada PLT seperti pendapatan pengajian tertakluk kepada cukai pendapatan individu mengikut kadar progresif.

Cadangan

Bagi menjadikan struktur cukai pendapatan individu lebih progresif dan seterusnya meluaskan asas cukai, dicadangkan agihan keuntungan daripada PLT yang diterima oleh pekongsi dikenakan cukai seperti berikut:

- i. Skop penganan cukai:
 - a. pendapatan dalam bentuk agihan keuntungan daripada PLT yang diterima oleh pekongsi individu; dan
 - b. pekongsi PLT individu terdiri daripada individu pemastautin dan bukan pemastautin.
- ii. Nilai ambang dan formula penentuan pendapatan bercukai:
 - a. pendapatan dalam bentuk agihan keuntungan yang melebihi RM100,000 setahun adalah tertakluk kepada dikenakan cukai; dan
 - b. formula penentuan pendapatan bercukai:

Jika pekongsi mempunyai pendapatan dalam bentuk agihan keuntungan daripada PLT dan lain-lain jenis pendapatan, penentuan pembahagian pendapatan boleh dikenakan cukai berdasarkan formula berikut:

$$\frac{A}{B} \times C = D$$

- A = Agihan keuntungan yang diterima daripada PLT (dianggap sebagai pendapatan berkanun pekongsi)
- B = Pendapatan agregat pekongsi
- C = Pendapatan pekongsi yang boleh dikenakan cukai
- D = Pendapatan yang boleh dikenakan cukai dari agihan keuntungan daripada PLT

iii. Kadar cukai:

Kadar 2% dikenakan ke atas pendapatan bercukai agihan keuntungan selepas mengambil kira pelepasan dan potongan cukai yang dibenarkan.

iv. Mekanisme bayaran cukai:

Pekongsi perlu melaporkan agihan keuntungan daripada PLT dalam Borang Nyata Cukai Pendapatan bagi tahun asas untuk suatu tahun taksiran.

Tarikh Kuat Kuasa

Mulai tahun taksiran 2026.

SEMAKAN SEMULA PENGECUALIAN CUKAI KE ATAS PENDAPATAN YANG DITERIMA DARI LUAR MALAYSIA

Kedudukan Semasa

Mulai 1 Januari 2022, cukai pendapatan dikenakan kepada pemastautin di Malaysia ke atas pendapatan yang terbit daripada sumber luar negara dan diterima di Malaysia (*Foreign Sourced Income* - FSI). Namun, pengecualian cukai diberi secara bertempoh ke atas FSI seperti berikut:

- i. dividen daripada pelaburan dan keuntungan daripada pelupusan aset modal di luar negara yang diterima oleh syarikat dan Perkongsian Liabiliti Terhad (PLT) pemastautin mulai 1 Januari 2022 hingga 31 Disember 2026;
- ii. pendapatan yang diterima oleh pembayar cukai individu kecuali perniagaan perkongsian mulai 1 Januari 2022 hingga 31 Disember 2036; dan
- iii. pendapatan yang diterima oleh unit amanah mulai 1 Januari 2024 hingga 31 Disember 2026.

Cadangan

Bagi menyokong syarikat pemastautin Malaysia membuat pelaburan di luar negara dan menggalakkan aliran masuk wang ke dalam negara, dicadangkan:

- i. skop pengecualian cukai pendapatan ke atas dividen daripada pelaburan dan keuntungan daripada pelupusan aset modal di luar negara yang diterima oleh syarikat dan PLT pemastautin diperluas kepada koperasi dan badan amanah; dan
- ii. pengecualian cukai pendapatan ke atas dividen daripada pelaburan dan keuntungan daripada pelupusan aset modal di luar negara yang diterima oleh syarikat, PLT, koperasi dan badan amanah pemastautin serta FSI bagi unit amanah diberi untuk tempoh 4 tahun.

Tarikh Kuat Kuasa

Mulai 1 Januari 2027 hingga 31 Disember 2030.

SEMAKAN SEMULA POTONGAN CUKAI PENDAPATAN KE ATAS PERBELANJAAN PENYENARAIAH DI BURSA MALAYSIA

Kedudukan Semasa

Potongan cukai pendapatan sehingga RM1.5 juta diberi ke atas perbelanjaan penyenaiaian dalam Bursa Malaysia di Pasaran Utama, Pasaran *Access, Certainty, Efficiency* (ACE) dan Pasaran *Leading Entrepreneur Accelerator Platform* (LEAP) yang dibuat oleh syarikat dan Perusahaan Mikro, Kecil dan Sederhana (PMKS) berasaskan sektor teknologi seperti berikut:

- i. bayaran fi kepada Bursa Malaysia dan Suruhanjaya Sekuriti Malaysia;
- ii. bayaran fi profesional; dan
- iii. bayaran fi bagi penajajaminan, penempatan dan perkhidmatan pembrokeran.

Potongan cukai diberi mulai tahun taksiran 2023 hingga 2025.

Cadangan

Bagi terus menggalakkan lebih banyak syarikat dan PMKS memanfaatkan Pasaran Utama, ACE atau LEAP dalam mendapatkan dana modal tambahan melalui penyenaiaian di Bursa Malaysia serta menyokong Pelan Hala Tuju Peralihan Tenaga dan Strategi Semikonduktor Kebangsaan, dicadangkan potongan cukai sehingga RM1.5 juta ke atas perbelanjaan penyenaiaian di pasaran tersebut yang diberi kepada syarikat dan PMKS berasaskan sektor teknologi disemak semula seperti berikut:

- i. potongan cukai diperluas kepada PMKS berasaskan sektor tenaga dan utiliti; dan
- ii. potongan cukai kepada syarikat berasaskan sektor teknologi serta PMKS berasaskan sektor teknologi, tenaga dan utiliti diberi untuk tempoh 5 tahun.

Tarikh Kuat Kuasa

Mulai tahun taksiran 2026 hingga 2030.

LANJUTAN PENGECCUALIAN CUKAI PENDAPATAN BAGI PERUSAHAAN SOSIAL

Kedudukan Semasa

Pengecualian cukai pendapatan diberi ke atas semua pendapatan Perusahaan Sosial (PS) yang mendapat akreditasi daripada Kementerian Pembangunan Usahawan dan Koperasi bagi tempoh 3 tahun taksiran berturut-turut. Pengecualian ini terpakai bagi permohonan yang diterima oleh Kementerian Kewangan mulai 1 Januari 2022 hingga 31 Disember 2025.

Cadangan

Bagi menyokong pembangunan keusahawanan sosial, menjana peluang pekerjaan dan mengurangkan kebergantungan kepada bantuan Kerajaan, dicadangkan tempoh permohonan pengecualian cukai pendapatan bagi PS dilanjutkan untuk tempoh 3 tahun.

Tarikh Kuat Kuasa

Bagi permohonan yang diterima oleh Kementerian Kewangan mulai 1 Januari 2026 hingga 31 Disember 2028.

SEMAKAN SEMULA PENGECUALIAN CUKAI PENDAPATAN KE ATAS SKIM SUKUK PELABURAN MAMPAN DAN BERTANGGUNGJAWAB DAN GERAN BON

Kedudukan Semasa

Penerbit Sukuk Hijau Pelaburan Mampam dan Bertanggungjawab (*Sustainable and Responsible Investment* - SRI) layak memohon Geran Sukuk Hijau SRI yang disediakan oleh Suruhanjaya Sekuriti Malaysia (SC) menerusi Dana Pembangunan Pasaran Modal (*Capital Market Development Fund* - CMDF). Geran ini bertujuan membiayai perbelanjaan *external review* bagi penerbitan sukuk, terhad kepada 90% jumlah perbelanjaan dengan amaun maksimum geran sehingga RM300,000.

Pengecualian cukai pendapatan diberikan ke atas geran yang diterima oleh penerbit Sukuk Hijau SRI daripada SC, mulai 1 Januari 2018 hingga 31 Disember 2025.

Geran Sukuk Hijau SRI telah dinamakan semula sebagai Skim Sukuk SRI dan Geran Bon meliputi penerbitan instrumen kewangan yang diluluskan oleh SC seperti berikut:

- i. Sukuk SRI;
- ii. Sukuk SRI-*Linked*;
- iii. bon yang mencapai ASEAN *Green, Social and Sustainability Bond Standards*; dan
- iv. bon yang mencapai ASEAN *Sustainability-Linked Bond Standards*.

Cadangan

Bagi terus menggalakkan penerbitan sukuk SRI dan bon yang mencapai standard hijau, sosial dan mampam di Malaysia, dicadangkan pengecualian cukai pendapatan ke atas Skim Sukuk SRI dan Geran Bon yang diterima oleh penerbit sukuk dan bon daripada SC disemak semula seperti berikut:

- i. pemberian geran untuk perbelanjaan *external review* dinaikkan daripada 90% kepada 100% terhad kepada nilai maksimum geran sebanyak RM300,000;
- ii. instrumen kewangan di bawah Skim Sukuk SRI dan Geran Bon diperluas kepada sukuk dan bon yang mematuhi ASEAN *Taxonomy for Sustainable Finance*; dan
- iii. tempoh pengecualian cukai pendapatan dilanjutkan untuk tempoh 3 tahun.

Tarikh Kuat Kuasa

Bagi permohonan Skim Sukuk SRI dan Geran Bon yang diterima oleh SC mulai 1 Januari 2026 hingga 31 Disember 2028.

POTONGAN CUKAI PENDAPATAN KE ATAS SUMBANGAN BAGI PROGRAM / AKTIVITI INTEGRITI DAN ANTIRASUAH

Kedudukan Semasa

Mulai tahun 2021, mana-mana pihak yang mempunyai pendapatan perniagaan layak mendapat potongan cukai di bawah Seksyen 34(6)(h) Akta Cukai Pendapatan 1967 ke atas perbelanjaan yang dibuat bagi tujuan penganjuran program integriti dan pencegahan rasuah, tertakluk kepada syarat program:

- i. dilaksanakan dengan kerjasama Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM);
- ii. memberi manfaat kepada rakyat dan tidak menyentuh isu politik;
- iii. bukan bermotifkan keuntungan kepada syarikat dan tiada bayaran penyertaan dikenakan; dan
- iv. bukan aktiviti utama perniagaan dan dilaksanakan secara sukarela.

Potongan cukai daripada pendapatan kasar perniagaan yang dibenarkan adalah bersamaan dengan amaun perbelanjaan yang dibuat.

Cadangan

Selaras dengan pelaksanaan Strategi Pembanterasannya Rasuah Nasional (*National Anti-Corruption Strategy - NACS*) 2024 – 2028 ke arah memupuk budaya pencegahan rasuah dalam organisasi serta menggalakkan penglibatan yang lebih meluas daripada masyarakat umum dalam memerangi rasuah, dicadangkan:

- i. program pendidikan pencegahan rasuah anjuran Pertubuhan Masyarakat Sivil (*Civil Society Organisation - CSO*) diluluskan sebagai projek berkepentingan nasional selaras dengan Seksyen 44(11C) ACP 1967 tertakluk kepada syarat program / aktiviti:
 - a. diiktiraf oleh SPRM;
 - b. memberi manfaat kepada masyarakat umum dan tidak menyentuh isu sensitif seperti politik, perkauman dan keagamaan;
 - c. bukan bermotifkan keuntungan dan tidak melibatkan kutipan bayaran penyertaan; dan

- d. dilaksanakan dalam tempoh 1 Januari 2026 hingga 31 Disember 2028.
- ii. sumbangan tunai kepada program pendidikan pencegahan rasuah yang diluluskan dan dianjurkan oleh CSO layak mendapat potongan cukai pendapatan bersamaan dengan amaun sumbangan yang dibuat dan terhad sehingga 10% daripada pendapatan agregat.

Tarikh Kuat Kuasa

Bagi permohonan yang diterima oleh Kementerian Kewangan mulai 1 Januari 2026 hingga 31 Disember 2028.

LAYANAN CUKAI BAGI SUMBANGAN ENDOWMEN HOSPITAL PENGAJAR UNIVERSITI AWAM

Kedudukan Semasa

Tabung endowmen yang ditubuhkan oleh universiti awam layak mendapat layanan cukai di bawah Seksyen 44(11D) Akta Cukai Pendapatan (ACP) 1967. Universiti awam yang layak adalah seperti berikut:

- i. universiti awam di bawah Akta Universiti dan Kolej Universiti 1971; dan
- ii. Universiti Teknologi MARA di bawah Akta Universiti Teknologi MARA 1976.

Penubuhan tabung endowmen universiti awam tertakluk kepada syarat berikut:

- i. sumbangan dalam bentuk tunai sahaja;
- ii. jumlah sumbangan diterima hendaklah dikekalkan; dan
- iii. hanya faedah atau pulangan boleh digunakan mengikut objektif penubuhan.

Layanan cukai yang diberikan kepada tabung endowmen adalah seperti berikut:

- i. penderma layak mendapat potongan cukai bersamaan dengan jumlah sumbangan tertakluk kepada had maksimum 10% daripada pendapatan agregat; dan
- ii. sumbangan endowmen yang diterima termasuk pendapatan yang dijana adalah dikecualikan daripada cukai pendapatan.

Cadangan

Bagi memastikan hospital pengajar universiti awam mempunyai sumber kewangan yang mampan dalam menyediakan perkhidmatan kesihatan yang berkualiti, dicadangkan hospital pengajar universiti awam dibenar menubuhkan tabung endowmen di mana sumbangan tunai kepada tabung endowmen diberi potongan cukai di bawah Seksyen 44(11D) ACP 1967, tertakluk kepada syarat tabung tersebut dikawalselia dan diurus sepenuhnya oleh hospital pengajar universiti awam berdasarkan garis panduan yang akan ditetapkan.

Tarikh Kuat Kuasa

Mulai tahun taksiran 2026.

**SEMAKAN SEMULA DUTI SETEM BAGI PEMILIKAN RUMAH KEDIAMAN
OLEH BUKAN WARGANEGARA**

Kedudukan Semasa

Duti setem ke atas surat cara pindah milik harta tanah yang disempurnakan oleh individu bukan warganegara (tidak termasuk pemastautin tetap Malaysia) dan syarikat asing dikenakan pada kadar tetap 4% di bawah Butiran 32(aa), Jadual Pertama, Akta Setem 1949.

Cadangan

Bagi memantapkan lagi struktur kadar duti setem dan sebagai mekanisme kawalan harga harta tanah, dicadangkan kadar tetap duti setem ke atas surat cara pindah milik rumah kediaman yang disempurnakan oleh individu bukan warganegara (tidak termasuk pemastautin tetap Malaysia) dan syarikat asing dinaikkan daripada 4% kepada 8%.

Tarikh Kuat Kuasa

Bagi surat cara pindah milik rumah kediaman yang disempurnakan mulai 1 Januari 2026.

LANJUTAN PENGECUALIAN DUTI SETEM BAGI PEMBELIAN RUMAH KEDIAMAN PERTAMA

Kedudukan Semasa

Pengecualian duti setem 100% diberi ke atas surat cara pindah milik dan perjanjian pinjaman bagi pembelian rumah kediaman pertama oleh warganegara yang berharga sehingga RM500,000.

Pengecualian ini terpakai bagi perjanjian jual beli yang disempurnakan mulai 1 Januari 2021 hingga 31 Disember 2025.

Cadangan

Bagi terus menyokong pemilikan rumah kediaman pertama oleh warganegara Malaysia khususnya golongan yang berpendapatan rendah dan sederhana, dicadangkan pengecualian duti setem 100% ke atas surat cara pindah milik dan perjanjian pinjaman bagi pembelian rumah kediaman pertama berharga sehingga RM500,000 dilanjutkan untuk tempoh 2 tahun.

Tarikh Kuat Kuasa

Bagi perjanjian jual beli yang disempurnakan mulai 1 Januari 2026 hingga 31 Disember 2027.

LANJUTAN PENGECUALIAN DUTI SETEM BAGI PRODUK PERLINDUNGAN TENANG

Kedudukan Semasa

Pengecualian duti setem 100% diberi ke atas polisi insurans dan sijil takaful bagi produk Perlindungan Tenang yang meliputi insurans / takaful keluarga, nyawa dan am dengan nilai premium atau sumbangan tidak melebihi RM150.

Pengecualian ini terpakai bagi polisi insurans dan sijil takaful yang dikeluarkan mulai 1 Januari 2019 hingga 31 Disember 2025.

Cadangan

Bagi terus menggalakkan lebih ramai golongan berpendapatan rendah dan sederhana mendapatkan perlindungan melalui produk insurans dan takaful mampu milik, dicadangkan pengecualian duti setem 100% ke atas polisi insurans dan sijil takaful bagi semua produk Perlindungan Tenang dilanjutkan untuk 3 tahun.

Tarikh Kuat Kuasa

Bagi polisi insurans dan sijil takaful produk Perlindungan Tenang yang dikeluarkan mulai 1 Januari 2026 hingga 31 Disember 2028.

**LANJUTAN PENGECUALIAN DUTI SETEM KE ATAS POLISI INSURANS
ATAU SIJIL TAKAFUL DENGAN PREMIUM / SUMBANGAN
TAHUNAN BERNILAI KECIL**

Kedudukan Semasa

Pengecualian duti setem 100% diberi ke atas polisi insurans atau sijil takaful dengan premium atau sumbangan tahunan bernilai kecil bagi:

- i. pembelian polisi insurans atau sijil takaful dengan nilai premium atau sumbangan tahunan tidak melebihi RM150 oleh individu; dan
- ii. pembelian polisi insurans atau sijil takaful dengan nilai premium atau sumbangan tahunan tidak melebihi RM250 oleh Perusahaan Mikro, Kecil dan Sederhana (PMKS).

Jenis polisi insurans atau sijil takaful yang dikecualikan duti setem meliputi insurans atau takaful liabiliti, kebakaran, perjalanan, kejuruteraan, kemalangan diri dan gangguan perniagaan akibat kebakaran.

Pengecualian ini terpakai ke atas polisi insurans atau sijil takaful yang dikeluarkan mulai 1 Januari 2022 hingga 31 Disember 2025.

Cadangan

Bagi menggalakkan lebih ramai individu dan PMKS mendapatkan perlindungan asas insurans atau takaful dalam menghadapi risiko seperti kebakaran, perjalanan dan kemalangan diri, dicadangkan pengecualian duti setem 100% ke atas polisi insurans atau sijil takaful dengan nilai premium atau sumbangan tahunan bernilai kecil dilanjutkan untuk 3 tahun.

Tarikh Kuat Kuasa

Bagi polisi insurans atau sijil takaful yang dikeluarkan mulai 1 Januari 2026 hingga 31 Disember 2028.

PENGECUALIAN DUTI SETEM KE ATAS NOTA KONTRAK BAGI TRANSAKSI PEMBELIAN WARAN BERSTRUKTUR

Kedudukan Semasa

Waran berstruktur merupakan instrumen pelaburan yang dikeluarkan oleh institusi kewangan yang layak dan disenaraikan di Bursa Malaysia, yang memberi peluang kepada pelabur untuk mempelbagaikan portfolio pelaburan dan berpotensi menjana keuntungan optimum dengan modal pelaburan yang kecil. Waran berstruktur diterbitkan berasaskan aset pendasar (*underlying asset*) seperti saham, *Exchange Traded Fund* (ETF) atau indeks. Waran berstruktur memberikan pemegang hak untuk membeli atau menjual aset asas pada harga dan tempoh yang ditetapkan.

Nota kontrak bagi transaksi penjualan dan pembelian waran berstruktur tertakluk kepada duti setem di bawah Butiran 31(b), Jadual Pertama, Akta Setem 1949 pada kadar 0.1% dengan jumlah maksimum duti setem yang dikenakan adalah sebanyak RM200 bagi setiap nota kontrak.

Cadangan

Bagi terus menggalakkan pertumbuhan pasaran modal dan meningkatkan daya saing Malaysia di peringkat serantau, dicadangkan pengecualian duti setem diberi ke atas nota kontrak bagi transaksi pembelian waran berstruktur untuk tempoh 3 tahun.

Tarikh Kuat Kuasa

Bagi transaksi pembelian waran berstruktur yang dibuat mulai 1 Januari 2026 hingga 31 Disember 2028.

LANJUTAN PENGECCUALIAN DUTI SETEM KE ATAS NOTA KONTRAK BAGI TRANSAKSI JUAL BELI DANA DAGANGAN BURSA MALAYSIA

Kedudukan Semasa

Pengeccualian duti setem diberi ke atas nota kontrak bagi transaksi jual beli Dana Dagangan Bursa (*Exchange Traded Fund* - ETF) yang dibuat mulai 1 Januari 2021 hingga 31 Disember 2025.

Cadangan

Bagi terus meningkatkan daya saing pasaran modal Malaysia serta menggalakkan pelaburan alternatif yang menawarkan kos yang lebih efisien dan telus, dicadangkan pengeccualian duti setem ke atas nota kontrak bagi transaksi jual beli ETF dilanjutkan untuk tempoh 3 tahun.

Tarikh Kuat Kuasa

Bagi transaksi jual beli ETF yang dibuat mulai 1 Januari 2026 hingga 31 Disember 2028.

**SEMAKAN SEMULA NILAI AMBANG GAJI BAGI PENGECCUALIAN DUTI SETEM
KE ATAS KONTRAK PENGGAJIAN**

Kedudukan Semasa

Kontrak penggajian adalah tertakluk kepada kenaaan duti setem sebanyak RM10 di bawah Butiran 4, Jadual Pertama, Akta Setem 1949. Kontrak penggajian yang melibatkan gaji bulanan tidak melebihi RM300 sebulan dikecualikan daripada kenaaan duti setem.

Cadangan

Bagi mengurangkan kos menjalankan perniagaan melibatkan kontrak penggajian, dicadangkan nilai ambang gaji bagi kontrak penggajian yang dikecualikan daripada kenaaan duti setem dinaikkan daripada RM300 kepada RM3,000.

Tarikh Kuat Kuasa

Bagi kontrak penggajian yang disempurnakan mulai 1 Januari 2026.

ELAUN MODAL DIPERCEPATKAN KE ATAS PERBELANJAAN MODAL BAGI LOJI, JENTERA DAN PERALATAN ICT

Kedudukan Semasa

Syarikat boleh menuntut Elaun Modal ke atas perbelanjaan modal layak yang dilakukan bagi tujuan perniagaan di bawah Jadual 3, Akta Cukai Pendapatan 1967 seperti berikut:

Jenis Aset	Elaun Permulaan (%)	Elaun Tahunan (%)
Kenderaan Motor, Jentera Berat	20	20
Loji dan Jentera Am	20	14
Lain-lain	20	10
Kelengkapan ICT dan Perisian Komputer	40	20

Cadangan

Bagi terus membantu merencanakan pelaburan langsung domestik dan mempercepat proses adaptasi aplikasi teknologi digital perniagaan, dicadangkan Elaun Modal Dipercepatkan (ACA) diberi ke atas perbelanjaan modal yang layak untuk dituntut sepenuhnya oleh syarikat dalam tempoh 2 tahun seperti berikut:

Bil.	Perbelanjaan yang Layak	Kadar Elaun Modal
1.	Jentera Berat yang diperoleh secara langsung daripada pengeluar tempatan	Elaun Permulaan: 20% Elaun Tahunan: 40%
2.	Loji dan Jentera Am yang diperoleh secara langsung daripada pengeluar tempatan	
3.	Pembelian peralatan ICT dan pakej perisian komputer	
4.	Fi perundingan, pelesenan dan bayaran sampingan berkaitan pembangunan perisian komputer secara khusus (<i>customised</i>)	

Tarikh Kuat Kuasa

Bagi perbelanjaan modal layak yang dilakukan mulai 11 Oktober 2025 hingga 31 Disember 2026.

GALAKAN CUKAI BAGI PROJEK KETERJAMINAN MAKANAN

Kedudukan Semasa

Melalui Belanjawan 2023, galakan cukai bagi projek pengeluaran bahan makanan diberi seperti berikut:

Syarikat Yang Layak	Galakan Cukai
Syarikat yang melabur dalam syarikat subsidiari yang menjalankan projek baharu pengeluaran bahan makanan.	Potongan cukai bersamaan dengan jumlah pelaburan dalam tahun asas pelaburan dibuat.
Syarikat yang menjalankan projek pengeluaran bahan makanan.	<ul style="list-style-type: none"> i. Projek baharu diberi pengecualian cukai pendapatan 100% ke atas pendapatan berkanun selama 10 tahun taksiran; atau ii. Projek pembesaran bagi syarikat sedia ada diberi pengecualian cukai pendapatan 100% ke atas pendapatan berkanun selama 5 tahun taksiran.

Galakan cukai ini berkuat kuasa bagi permohonan yang diterima oleh Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan (KPKM) mulai 1 Januari 2023 hingga 31 Disember 2025.

Cadangan

Galakan Cukai Bagi Projek Pengeluaran Bahan Makanan dijenamakan semula kepada Galakan Cukai Bagi Projek Keterjaminan Makanan. Bagi memastikan keterjaminan bekalan makanan negara terus berada pada tahap yang mampan melalui penglibatan lebih ramai pemain industri dalam sektor pertanian, dicadangkan syarikat yang melaksanakan projek keterjaminan makanan diberi galakan cukai seperti berikut:

Syarikat Yang Layak	Galakan Cukai
Syarikat yang menjalankan projek baharu.	<ul style="list-style-type: none"> i. Pengecualian cukai pendapatan 100% ke atas pendapatan berkanun untuk tempoh 10 tahun taksiran; dan ii. Pengecualian diberi ke atas pendapatan yang dijana daripada jualan di pasaran domestik.
Syarikat sedia ada yang membuat projek pembesaran.	<ul style="list-style-type: none"> i. Pengecualian cukai pendapatan 100% ke atas pendapatan berkanun untuk tempoh 5 tahun taksiran; dan ii. Pengecualian diberi ke atas pendapatan yang dijana daripada jualan di pasaran domestik.

Tempoh permohonan galakan cukai diberi untuk 5 tahun.

Tarikh Kuat Kuasa

Bagi permohonan diterima oleh KPKM mulai 1 Januari 2026 hingga 31 Disember 2030.

GALAKAN CUKAI AUTOMASI SEKTOR PERTANIAN

Kedudukan Semasa

Galakan cukai bagi aktiviti penternakan haiwan secara sistem ladang / reban tertutup diberikan seperti berikut:

i. Galakan Cukai Bagi Penternakan Ayam Secara Sistem Reban Tertutup

Elaun Modal Dipercepatkan (ACA) 100% ke atas perbelanjaan modal yang layak dan 100% pengecualian cukai pendapatan ke atas perbelanjaan modal yang sama diberi bagi penternakan ayam secara sistem reban tertutup untuk permohonan yang diterima oleh Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan (KPKM) mulai 1 Januari 2023 hingga 31 Disember 2025; dan

ii. Galakan Cukai Automasi Sektor Pertanian

ACA sebanyak 100% ke atas RM10 juta pertama perbelanjaan modal yang layak dan pengecualian cukai pendapatan bersamaan 100% ke atas perbelanjaan modal yang sama diberi untuk aktiviti penanaman, penternakan, apikultur, akuakultur dan perikanan tangkapan bagi permohonan yang diterima oleh KPKM mulai 1 Januari 2023 hingga 31 Disember 2027.

Cadangan

Bagi memastikan kesinambungan ke atas pemberian galakan cukai bagi penternakan ayam secara sistem reban tertutup dan menyeragamkan insentif percukaian dalam sektor penternakan, dicadangkan Galakan Cukai Automasi Sektor Pertanian diperluas kepada penternakan ayam secara sistem reban tertutup.

Tarikh Kuat Kuasa

Bagi permohonan yang diterima oleh KPKM mulai 1 Januari 2026 hingga 31 Disember 2027.

GALAKAN CUKAI BAGI LATIHAN BIDANG KECERDASAN BUATAN

Kedudukan Semasa

Perbelanjaan latihan kepada pekerja yang berkaitan secara langsung dengan aktiviti perniagaan syarikat, layak dituntut potongan cukai di bawah Seksyen 33 Akta Cukai Pendapatan 1967.

Syarikat juga layak menuntut potongan cukai tambahan bagi perbelanjaan latihan yang diluluskan bagi aktiviti perkilangan dan bukan perkilangan termasuk industri perhotelan serta pelancongan. Syarikat yang membuat caruman kepada Kumpulan Wang Pembangunan Sumber Manusia (KWPSM) tidak layak untuk menuntut potongan cukai tambahan.

Cadangan

Bagi menggalakkan penerapan penggunaan kecerdasan buatan (AI) dalam perniagaan, dicadangkan perbelanjaan kos latihan dalam bidang AI yang diiktiraf oleh *MyMahir National AI Council for Industry* (NAICI) yang ditanggung oleh PMKS, termasuk yang mencarum ke KWPSM, diberi potongan cukai tambahan 50% terhadap sekali dalam tempoh 2 tahun.

Tarikh Kuat Kuasa

Bagi permohonan yang diterima TalentCorp mulai 1 Januari 2026 hingga 31 Disember 2027.

LANJUTAN TEMPOH GALAKAN CUKAI BAGI PENGKOMERSIALAN HASIL PENYELIDIKAN DAN PEMBANGUNAN

Kedudukan Semasa

Melalui Bajet 2013, potongan cukai diberi kepada syarikat yang melabur dalam syarikat subsidiari yang mengkomersialkan penemuan penyelidikan dan pembangunan (R&D) berasaskan bukan sumber oleh institusi penyelidikan awam dan Institusi Pengajian Tinggi Awam (IPTA) bagi tempoh 5 tahun mulai 29 September 2012 hingga 31 Disember 2017.

Galakan ini diperkenal semula dalam Belanjawan 2021 dan diperluas kepada aktiviti pengkomersialan hasil R&D oleh Institusi Pengajian Tinggi Swasta (IPTS) bagi tempoh 5 tahun mulai 7 November 2020 hingga 31 Disember 2025.

Cadangan

Bagi meningkatkan produktiviti dan memacu daya saing negara, dicadangkan potongan cukai kepada syarikat yang melabur dalam syarikat subsidiari yang mengkomersialkan hasil R&D bukan sumber oleh institusi penyelidikan awam, IPTA atau IPTS dilanjutkan untuk tempoh 5 tahun.

Tarikh Kuat Kuasa

Bagi permohonan yang diterima oleh Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia (MIDA) mulai 1 Januari 2026 hingga 31 Disember 2030.

GALAKAN CUKAI KEPADA PENGENDALI PELANCONGAN

Kedudukan Semasa

Syarikat pengendali pelancongan telah diberi pengecualian cukai 100% ke atas pendapatan berkanun yang diperoleh daripada perniagaan pengendalian pakej pelancongan seperti berikut:

- i. pakej pelancongan dalam Malaysia disertai oleh tidak kurang daripada 1,500 pelancong tempatan setiap tahun; dan
- ii. pakej pelancongan ke Malaysia disertai oleh tidak kurang daripada 750 pelancong asing setiap tahun.

Galakan ini diberi mulai tahun taksiran 2007 hingga 2020.

Bagi mengurangkan kesan pandemik COVID-19 ke atas sektor pelancongan, galakan ini disemak semula seperti berikut:

- i. pakej pelancongan dalam Malaysia disertai oleh sekurang-kurangnya 200 pelancong tempatan setahun dengan tiada syarat minimum pelancong asing bagi pakej pelancongan ke Malaysia; dan
- ii. tempoh pengecualian dilanjutkan sehingga tahun taksiran 2022.

Cadangan

Bagi memberi galakan kepada syarikat pengendali pelancongan untuk merencanakan aktiviti pelancongan sempena Tahun Melawat Malaysia 2026, dicadangkan syarikat pengendali pelancongan diberi pengecualian cukai 100% ke atas nilai peningkatan pendapatan daripada perniagaan pengendalian pakej pelancongan ke Malaysia tertakluk kepada:

- i. pakej pelancongan ke Malaysia disertai sekurang-kurangnya 1,000 pelancong asing setahun; dan
- ii. nilai peningkatan pendapatan adalah perbezaan antara nilai pendapatan perniagaan yang layak daripada pengendalian pakej pelancongan ke Malaysia dalam tempoh asas itu dan tempoh sebelum tempoh asas itu.

Tarikh Kuat Kuasa

Bagi tahun taksiran 2026 dan 2027.

POTONGAN CUKAI KE ATAS PERBELANJAAN PENGUBAHSUAIAN DAN PEMBAHARUAN PROJEK PELANCONGAN

Kedudukan Semasa

Perbelanjaan pengubahsuaian dan pembaharuan premis perniagaan tidak dibenarkan sebagai potongan cukai di bawah Seksyen 33(1) Akta Cukai Pendapatan 1967.

Cadangan

Bagi menggalakkan pengusaha projek pelancongan menaik taraf dan memperbaharui premis perniagaan dalam meningkatkan kualiti produk pelancongan tempatan sempena penganjuran Tahun Melawat Malaysia 2026, dicadangkan pengusaha projek pelancongan yang berdaftar dengan Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya, yang melakukan pengubahsuaian dan pembaharuan premis perniagaan diberi potongan cukai ke atas perbelanjaan layak sehingga RM500,000.

Tarikh Kuat Kuasa

Bagi perbelanjaan layak yang dilakukan dalam tempoh mulai 11 Oktober 2025 hingga 31 Disember 2027.

GALAKAN CUKAI BAGI PENGANJURAN LAWATAN INSENTIF, PERSIDANGAN DAN PAMERAN PERDAGANGAN BERTARAF ANTARABANGSA

Kedudukan Semasa

Syarikat yang mempromosi dan menganjur persidangan diberi pengecualian cukai pendapatan seperti berikut:

Entiti	Galakan Cukai
Syarikat, persatuan atau organisasi di Malaysia yang aktiviti utamanya adalah untuk mempromosi dan menganjur persidangan.	i. Pengecualian cukai pendapatan sebanyak 100% ke atas pendapatan berkanun tertakluk kepada syarat penyertaan sekurang-kurangnya 500 peserta luar negara setiap tahun. ii. Berkuat kuasa mulai tahun taksiran 1997.
Mana-mana entiti yang aktiviti utamanya selain daripada mempromosi dan menganjur persidangan.	i. Pengecualian cukai pendapatan sebanyak 100% ke atas pendapatan berkanun tertakluk kepada syarat penyertaan sekurang-kurangnya 500 peserta luar negara setiap tahun. ii. Berkuat kuasa mulai tahun taksiran 2020 hingga 2025.

Cadangan

Bagi menggalakkan lawatan insentif, persidangan atau pameran perdagangan (MICE) bertaraf antarabangsa sempena Tahun Melawat Malaysia 2026, dicadangkan galakan cukai disemak semula seperti berikut:

- i. pengecualian cukai pendapatan sebanyak 100% ke atas pendapatan berkanun bagi penganjur yang disahkan Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC) tertakluk kepada syarat berikut:
 - a. sekurang-kurangnya 1,500 peserta luar negara setahun bagi lawatan insentif; atau
 - b. sekurang-kurangnya 2,000 peserta luar negara setahun bagi persidangan; atau

- c. sekurang-kurangnya 3,000 peserta luar negara setahun bagi pameran perdagangan.
- ii. galakan cukai dilanjutkan untuk 2 tahun.

Tarikh Kuat Kuasa

Bagi tahun taksiran 2026 dan 2027.

GALAKAN CUKAI BAGI PENGANJURAN AKTIVITI KESENIAN, KEBUDAYAAN, SUKAN DAN REKREASI

Kedudukan Semasa

Pengecualian cukai pendapatan 50% ke atas pendapatan berkanun bagi penganjuran aktiviti yang diluluskan diberi kepada penganjur seperti berikut:

- i. aktiviti kesenian dan kebudayaan yang diluluskan Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC) dan dianjurkan di Istana Budaya, Balai Seni Visual Negara atau Dewan Filharmonik Petronas; dan
- ii. pertandingan sukan dan rekreasi bertaraf antarabangsa yang diluluskan Kementerian Belia dan Sukan (KBS).

Galakan cukai ini berkuat kuasa mulai tahun taksiran 2020 hingga 2025.

Cadangan

Bagi terus menggalakkan penganjuran aktiviti kesenian, kebudayaan, pelancongan serta pertandingan sukan dan rekreasi bertaraf antarabangsa sempena Tahun Melawat Malaysia 2026, dicadangkan galakan cukai kepada penganjur disemak semula seperti berikut:

- i. skop diperluas kepada aktiviti pelancongan yang diluluskan MOTAC (tidak termasuk persembahan konsert);
- ii. lokasi aktiviti kesenian, kebudayaan dan pelancongan diperluas kepada mana-mana lokasi di Malaysia yang diluluskan MOTAC;
- iii. pertandingan sukan dan rekreasi bertaraf antarabangsa yang diluluskan KBS; dan
- iv. galakan cukai dilanjutkan untuk 2 tahun.

Tarikh Kuat Kuasa

Bagi tahun taksiran 2026 dan 2027.

SEMAKAN SEMULA GALAKAN CUKAI MODAL TEROKA**Kedudukan Semasa**

Galakan cukai modal teroka diberi seperti berikut:

- i. Syarikat Modal Teroka (VCC)
 - a. Pengecualian cukai pendapatan ke atas pendapatan berkanun daripada semua punca pendapatan kecuali pendapatan faedah daripada simpanan atau simpanan tetap dan keuntungan daripada deposit patuh Shariah; dan
 - b. Pengecualian diberi untuk tempoh 5 tahun taksiran mulai tarikh perakuan pertama Suruhanjaya Sekuriti Malaysia (SC) bagi pelaburan yang dibuat dalam syarikat teroka (VC). VCC perlu melabur sekurang-kurangnya 50% dana di peringkat pembiayaan *seed capital*, *start up* dan *early stage*. VCC dan VC adalah bukan syarikat berkaitan semasa pelaburan dibuat.

VCC perlu diperbadankan di bawah Akta Syarikat 2016.

- ii. Syarikat Pengurusan Modal Teroka (VCMC)

Pengecualian cukai pendapatan ke atas bahagian keuntungan, fi pengurusan dan fi prestasi yang diterima daripada VCC.

- iii. Pelaburan dalam VCC

Syarikat atau individu dengan pendapatan perniagaan yang melabur ke dalam dana VCC diberi potongan cukai bersamaan amaun pelaburan yang dibuat dalam VCC, terhad kepada maksimum RM20 juta.

- iv. Pelaburan dalam VC

Syarikat atau individu dengan pendapatan perniagaan yang membuat pelaburan dalam VC diberi potongan cukai bersamaan amaun pelaburan dalam VC.

VCC perlu berdaftar dengan SC selewat-lewatnya 31 Disember 2023 manakala perakuan pertama oleh SC perlu diperolehi selewat-lewatnya pada 31 Disember 2026.

Cadangan

Bagi terus menggalakkan pelaburan oleh VCC, galakan cukai modal teroka dikaji semula seperti berikut:

- i. Syarikat Modal Teroka
 - a. Kadar cukai korporat 5% ke atas semua pendapatan VCC kecuali pendapatan faedah / keuntungan daripada simpanan / simpanan tetap / deposit. VCC perlu melabur sekurang-kurangnya 20% dana dalam syarikat teroka tempatan; dan
 - b. Galakan cukai adalah untuk tempoh 10 tahun atau mengikut baki hayat dana, mulai dari tahun VCC mendapat perakuan pertama daripada SC. Perakuan pertama oleh SC hendaklah selewat-lewatnya pada 31 Disember 2035.

Galakan cukai ini diperluas kepada entiti yang diperbadankan di bawah Akta Perkongsian Liabiliti Terhad 2012 dan Akta Perkongsian Terhad dan Perkongsian Liabiliti Terhad Labuan 2010 yang memilih untuk dikenakan cukai di bawah Akta Cukai Pendapatan 1967.

- ii. Syarikat Pengurusan Modal Teroka (VCMC)

Kadar cukai 10% ke atas pendapatan bahagian keuntungan, fi pengurusan dan fi prestasi mulai tahun taksiran 2025 hingga 2035.

- iii. Pemegang Saham Individu VCC

Pengecualian cukai ke atas dividen yang dibayar, dikredit atau diagihkan kepada pemegang saham individu pada peringkat pertama mulai tahun taksiran 2025 hingga 2035.

Tarikh Kuat Kuasa

Mulai tahun taksiran 2025.

SEMAKAN SEMULA GALAKAN CUKAI BAGI PENAJAAN BIASISWA

Kedudukan Semasa

Syarikat yang menaja biasiswa kepada pelajar yang melanjutkan latihan kemahiran Teknikal dan Vokasional serta pengajian tinggi di peringkat Diploma, Ijazah Sarjana Muda, Sarjana dan Doktor Falsafah layak diberi potongan cukai dua kali tertakluk kepada kriteria pelajar seperti berikut:

- i. warganegara Malaysia;
- ii. mengikuti pengajian sepenuh masa;
- iii. tidak mempunyai pendapatan; dan
- iv. jumlah pendapatan isi rumah ibu bapa / penjaga pelajar tidak melebihi RM10,000 sebulan.

Cadangan

Bagi meningkatkan akses kepada lebih ramai pelajar untuk melanjutkan latihan kemahiran Teknikal dan Vokasional serta pengajian tinggi, galakan cukai bagi syarikat yang menaja biasiswa disemak semula seperti berikut:

- i. potongan cukai dua kali diberi kepada syarikat yang menaja biasiswa kepada pelajar di peringkat Sijil Teknik Vokasional / Diploma / Ijazah Sarjana Muda;
- ii. skop potongan cukai dua kali diperluas meliputi kursus pensijilan profesional yang layak;
- iii. syarat pendapatan isi rumah ibu bapa / penjaga pelajar dinaikkan kepada tidak melebihi RM15,000 sebulan; dan
- iv. tempoh galakan cukai dilanjutkan untuk 5 tahun.

Tarikh Kuat Kuasa

Mulai tahun taksiran 2026 hingga 2030.

GALAKAN CUKAI BAGI LATIHAN PEKERJA JAGAAN

Kedudukan Semasa

Potongan cukai dua kali diberi ke atas perbelanjaan syarikat yang menaja latihan bagi Orang Kurang Upaya (OKU) berdaftar dengan Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWK) dan bukan merupakan pekerja syarikat tersebut.

Cadangan

Bagi memenuhi keperluan penjagaan berkualiti untuk warga emas, kanak-kanak dengan keperluan khas dan OKU, dicadangkan skop potongan cukai dua kali bagi syarikat yang menaja latihan bagi OKU diperluas kepada penajaan pekerja jagaan (*care worker*) yang mengikuti program di institusi latihan yang diiktiraf oleh KPWKM. Pekerja jagaan yang ditaja bukan merupakan pekerja syarikat tersebut.

Tarikh Kuat Kuasa

Bagi tahun taksiran 2026 dan 2027.

SEMAKAN SEMULA GALAKAN CUKAI BAGI PENGGAJIAN GOLONGAN RENTAN

Kedudukan Semasa

Melalui Belanjawan 2019, potongan cukai tambahan diberi kepada majikan yang menggaji bekas banduan. Skop galakan cukai diperluas meliputi bekas penagih dadah serta banduan yang dikategorikan sebagai Orang DiParol (ODP) dan Orang DiSelia (ODS). Potongan cukai ini terus ditambah baik dalam Belanjawan 2023 untuk meliputi kos penggajian yang dibayar kepada penghuni dan bekas penghuni:

- i. Sekolah Henry Gurney di bawah Jabatan Penjara Malaysia; dan
- ii. pusat perlindungan dan pemulihan serta pusat jagaan bukan Kerajaan yang berdaftar di bawah Jabatan Kebajikan Masyarakat.

Potongan cukai diberi hingga tahun taksiran 2025.

Cadangan

Selaras dengan Matlamat Pembangunan Mampan (SDG) 2030 yang menyasarkan penyediaan peluang pekerjaan tanpa menyisihkan mana-mana orang serta membantu golongan rentan untuk menjana pendapatan tetap bagi kelangsungan hidup, dicadangkan galakan cukai disemak semula seperti berikut:

- i. diperluas kepada Orang Bebas Berlesen (OBL) di bawah Akta Penjara 1995 serta penagih / penyalah guna dadah dan bahan yang sedang menjalani rawatan dan pemulihan di bawah Akta Penagih dan Penyalah Guna Dadah dan Bahan (Rawatan dan Pemulihan) 1983; dan
- ii. tempoh galakan cukai diberi untuk 5 tahun.

Tarikh Kuat Kuasa

Mulai tahun taksiran 2026 hingga 2030.

LANJUTAN TEMPOH GALAKAN CUKAI BAGI PENGGAJIAN WARGA EMAS

Kedudukan Semasa

Melalui Belanjawan 2019, potongan cukai tambahan diberi kepada majikan yang menggaji warga emas yang berumur 60 tahun dan ke atas tertakluk kepada syarat berikut:

- i. pekerja diambil bekerja sepenuh masa;
- ii. saraan bulanan tidak melebihi RM4,000;
- iii. majikan dan pekerja bukanlah individu yang sama; dan
- iv. pekerja tidak mempunyai ikatan persaudaraan dengan majikan.

Galakan cukai diberi hingga tahun taksiran 2025.

Cadangan

Bagi memastikan warga emas terus aktif dan mencapai kemandirian kewangan serta terus menyumbang kepada pembangunan ekonomi negara, dicadangkan potongan cukai tambahan kepada syarikat yang menggaji warga emas dilanjutkan untuk tempoh 5 tahun.

Tarikh Kuat Kuasa

Mulai tahun taksiran 2026 hingga 2030.

ELAUN MODAL DIPERCEPATKAN BAGI PEMBELIAN PERALATAN PERANTI HAD LAJU UNTUK KENDERAAN BERAT

Kedudukan Semasa

Kerajaan telah mengumumkan penguatkuasaan penggunaan *Speed Limitation Device* (SLD) ke atas kenderaan perdagangan sebagai salah satu usaha untuk meningkatkan tahap keselamatan jalan raya serta mengurangkan risiko kemalangan maut yang melibatkan kenderaan berat. SLD adalah peranti yang dipasang pada kenderaan untuk mengehadkan kelajuan maksimum kenderaan yang dikawal melalui *Engine Control Unit* (ECU) atau sistem lain yang berkaitan di dalam kenderaan.

Penguatkuasaan pemasangan peranti SLD ke atas kenderaan berat dilaksanakan secara berfasa seperti berikut:

- Fasa 1: Pengesahan kefungsiian SLD bagi kenderaan berat yang dikeluarkan selepas 1 Januari 2015 berkuat kuasa mulai 1 Oktober 2025.
- Fasa 2: Pengaktifan SLD dalam ECU bagi kenderaan berat yang dikeluarkan sebelum 1 Januari 2015 berkuat kuasa mulai 1 Januari 2026.
- Fasa 3: Pemasangan peranti SLD secara *retrofit* bagi kenderaan berat yang dikeluarkan sebelum 1 Januari 2015 yang tidak dilengkapi dengan sistem SLD berkuat kuasa mulai 1 Julai 2026.

Pembelian peranti SLD layak diberi Elaun Modal (CA) di bawah Jadual 3 Akta Cukai Pendapatan 1967, bagi kategori Lain-lain Aset dengan Elaun Permulaan sebanyak 20% dan Elaun Tahunan 10%.

Cadangan

Bagi menyokong usaha mengurangkan kemalangan jalan raya melalui pemasangan peranti SLD ke atas kenderaan berat, dicadangkan Elaun Modal Dipercepatkan (ACA) diberi ke atas perbelanjaan pembelian peranti SLD sehingga RM4,000 seunit tertakluk kepada perkara berikut:

- i. pemasangan SLD secara *retrofit* yang disahkan oleh Badan Pengesah yang diiktiraf oleh Jabatan Pengangkutan Jalan.
- ii. pemasangan SLD adalah bagi kenderaan berat yang dikeluarkan sebelum 1 Januari 2015 tetapi tidak dilengkapi dengan peranti SLD bagi kategori berikut:

- a. kenderaan barangan dengan Berat Dengan Muatan (BDM) melebihi 3,500 kg; dan
 - b. kenderaan penumpang dengan BDM melebihi 5,000 kg dan melebihi 8 penumpang.
- iii. ACA ini tidak terpakai untuk penggantian SLD.

ACA layak dituntut sepenuhnya dalam tempoh setahun dengan Elaun Permulaan sebanyak 20% dan Elaun Tahunan 80%.

Tarikh Kuat Kuasa

Bagi pemasangan SLD mulai 1 Januari 2026 hingga 31 Disember 2026.

SEMAKAN SEMULA KADAR DUTI EKSAIS KE ATAS ROKOK

Kedudukan Semasa

Rokok dikenakan duti import, duti eksais dan cukai jualan seperti berikut:

Kod Tarif	Duti Import	Duti Eksais	Cukai Jualan
2402.20.2000	20 sen per batang @ RM4 per paket	40 sen per batang @ RM8 per paket	10%
2402.20.9000			
2402.90.2000			

Nota: Satu paket mengandungi 20 batang rokok.

Cadangan

Selaras dengan komitmen Malaysia sebagai negara anggota kepada *World Health Organisation (WHO) Framework Convention on Tobacco Control (FCTC)* dan sebagai usaha mengurangkan penggunaan produk merokok demi kesejahteraan rakyat, dicadangkan kadar duti eksais rokok dinaikkan secara berfasa yang dimulai dengan kenaikan sebanyak 2 sen per batang atau 40 sen per paket.

Tarikh Kuat Kuasa

Mulai 1 November 2025.

**SEMAKAN SEMULA KADAR DUTI EKSAIS KE ATAS
CIGARS, CHEROOTS DAN CIGARILLOS**

Kedudukan Semasa

Cigars, *cheroots* dan *cigarillos* dikenakan duti import, duti eksais dan cukai jualan seperti berikut:

Kod Tarif	Duti Import	Duti Eksais	Cukai Jualan
2402.10.0000	RM200 per kilogram	RM400 per kilogram	10%
2402.90.1000			

Cadangan

Selaras dengan komitmen Malaysia sebagai negara anggota kepada *World Health Organisation (WHO) Framework Convention on Tobacco Control (FCTC)* dan sebagai usaha mengurangkan penggunaan produk merokok demi kesejahteraan rakyat, dicadangkan kadar duti eksais ke atas *cigars*, *cheroots* dan *cigarillos* dinaikkan secara berfasa yang dimulai dengan kenaikan sebanyak RM40 per kilogram.

Tarikh Kuat Kuasa

Mulai 1 November 2025.

**SEMAKAN SEMULA KADAR DUTI EKSAIS KE ATAS
PRODUK *HEATED TOBACCO***

Kedudukan Semasa

Produk *heated tobacco* dikenakan duti import, duti eksais dan cukai jualan seperti berikut:

Kod Tarif	Duti Import	Duti Eksais	Cukai Jualan
2404.11.0000	5% + RM50 per kilogram	RM778 per kilogram kandungan tembakau	10%

Cadangan

Selaras dengan komitmen Malaysia sebagai negara anggota kepada *World Health Organisation (WHO) Framework Convention on Tobacco Control (FCTC)* dan sebagai usaha mengurangkan penggunaan produk merokok demi kesejahteraan rakyat, dicadangkan kadar duti eksais ke atas produk *heated tobacco* dinaikkan secara berfasa yang dimulai dengan kenaikan sebanyak RM20 per kilogram kandungan tembakau.

Tarikh Kuat Kuasa

Mulai 1 November 2025.

SEMAKAN SEMULA PENGECUALIAN DUTI IMPORT DAN CUKAI JUALAN KE ATAS PRODUK TERAPI GANTIAN NIKOTIN

Kedudukan Semasa

Produk terapi gantian nikotin (*Nicotine Replacement Therapy* - NRT) dikenakan duti import dan cukai jualan pada kadar seperti berikut:

Produk	Kod Tarif	Duti Import	Cukai Jualan
<i>Nicotine Gum</i>	2404.91.1000	15%	5%
<i>Nicotine Patch</i>	2404.92.1000	0%	10%
<i>Nicotine Mist</i>	2404.91.9000	15%	5%
<i>Nicotine Lozenges</i>			

Pengecualian duti import dan cukai jualan bagi *nicotine gum* dan *nicotine patch* diberi mulai 1 April 2023 hingga 31 Mac 2026.

Cadangan

Bagi terus menyokong pelaksanaan program mQuit dan *Lung Health Initiative* oleh Kementerian Kesihatan serta selaras dengan komitmen Malaysia sebagai negara anggota kepada *World Health Organisation (WHO) Framework Convention on Tobacco Control (FCTC)* bagi menyediakan rawatan berhenti merokok, dicadangkan seperti berikut:

- i. pengecualian duti import dan cukai jualan ke atas *nicotine gum* dan *nicotine patch* dilanjutkan hingga 31 Disember 2027; dan
- ii. skop pengecualian produk NRT diperluas kepada *nicotine mist* dan *nicotine lozenges* mulai 11 Oktober 2025 hingga 31 Disember 2027.

Tarikh Kuat Kuasa

Bagi permohonan yang diterima oleh Kementerian Kewangan mulai 11 Oktober 2025 hingga 31 Disember 2027.

SEMAKAN SEMULA KADAR DUTI EKSAIS KE ATAS PRODUK MINUMAN KERAS

Kedudukan Semasa

Produk minuman keras dikenakan duti eksais pada kadar seperti berikut:

Keterangan Produk	Kod Tarif	Kadar Duti Eksais (RM) (per 100% vol. per liter)
<i>Beer</i>	22.03	175.00
<i>Sparkling wine</i>	2204.10.000	450.00
<i>Other wine, grape must, other grape must, vermouth, brandy, whiskies, rum, gin and geneva, vodka</i>	2204.21, 2204.22, 2204.29, 2204.30, 22.05, 2208.20, 2208.30, 2208.40.0000, 2208.50.0000, 2208.60.0000	150.00
<i>Cider and perry, sake, shandy, wine (vegetable & fruit juice), other rice wine, liqueurs and cordials, arrack or pineapple spirit</i>	2206.00.1000, 2206.00.2000, 2206.00.4100, 2206.00.4900, 2206.00.6000, 2206.00.9100, 2208.70.1000, 2208.70.9000, 2208.90.5000, 2208.90.6000, 2208.90.9100, 2208.90.9900	60.00
<i>Samsu (including medicated samsu)</i>	2208.90.1000, 2208.90.2000, 2208.90.3000, 2208.90.4000	60.00
<i>Coconut palm toddy, mead, bitters</i>	2206.00.3100, 2206.00.3900, 2206.00.5000, 2206.00.9900, 2208.90.7000, 2208.90.8000	40.00
<i>Undenatured ethyl alcohol</i>	2207.10.0000	22.50 dan 15%
<i>Ethyl alcohol and other spirits</i>	2207.20	1.10 dan 15%

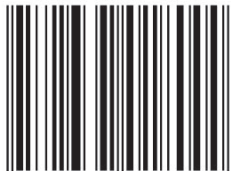
Cadangan

Bagi mengurangkan akses kepada minuman beralkohol dan menggalakkan gaya hidup yang lebih sihat, dicadangkan kadar duti eksais bagi produk minuman keras dinaikkan sebanyak 10%.

Tarikh Kuat Kuasa

Mulai 1 November 2025.

ISSN 2637-0182

9 772637 018000